

Gmina Radzionków

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY RADZIONKÓW

Etap IVA – Projekt Studium do wyłożenia do publicznego wglądu

Załącznik nr 1

Do Uchwały nr

Rady Miasta Radzionków z dnia.....

Radzionków, czerwiec 2017 r.

terplan®

**PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA, STUDIÓW,
USŁUG I REALIZACJI SPÓŁKA Z O.O**

NIP 634-012-90-90

40-036 KATOWICE, ul. Wita Stwosza 6/lok.7,

tel./fax. (0 32) 206 52 69

Nr KRS 0000121817 Sąd Rejonowy dla Katowic,

Wydział VIII Gospodarczo - Rejestrowy

Kapitał spółki: 50.310,00 zł

Konto bankowe:

ING B.Śl. VII O/K-ce 51 1050 1214 1000 0007 0000 9293

e-mail:terplan@terplan.com.pl www.terplan.com.pl

Zleceniodawca: Urząd Miasta Radzionków

Umowa nr: KM.272.4.2015 z dnia 7 kwietnia 2015 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI:

mgr inż. arch. Ryszard Wyszynski - Główny projektant

mgr inż. Maciej Wyszynski - Zastępca głównego projektanta

mgr Kamil Rysz – Projektant

mgr Kinga Mazurek – St. asystent projektanta

tech. Ewa Majer – St. asystent projektanta

tech. Teresa Malcharek – St. asystent projektanta

tech. Ewa Oszek – St. asystent projektanta

Katowice, Radzionków czerwiec 2017 r.

Spis treści

Część A:	7
I. WPROWADZENIE	8
1. Podstawa formalno-prawna	8
2. Cel opracowania	8
3. Materiały źródłowe	8
4. Struktura Studium	9
II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU	10
1. Podstawowe informacje o Gminie	10
2. Położenie i ranga gminy	10
3. Struktura osadnicza	11
4. Stan prawny w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.....	11
4.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	11
4.2. Stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.....	11
4.3. Decyzje o pozwoleniu na budowę za lata 2009-2015.....	13
4.4. Wnioski do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	16
4.5. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z odpowiedzi gmin sąsiednich	18
5. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu	19
5.1 Struktura funkcjonalno-przestrzenna Radzionkowa.....	19
5.2 Uzbrojenie terenu	21
6. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony	21
7. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	21
7.1. Położenie geograficzne	21
7.2. Budowa geologiczna	22
7.3. Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe.....	23
7.4. Zasoby wód podziemnych	24
7.5. Warunki klimatyczne.....	26
7.6. Powierzchnia ziemi.....	26
7.6.1. Geomorfologia terenu	26
7.6.2. Dawna eksploatacja górnicza	26
7.6.3. Zjawiska osuwiskowe.....	27
7.6.4. Gleby.....	27
7.7. Zasoby naturalne.....	28
7.8. Środowisko przyrodnicze.....	29
7.9. Obszary chronione na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r.	30
7.9.1. Obszar Natura 2000.....	30
7.9.2. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.....	30
7.9.3. Tereny cenne przyrodniczo.....	31
7.10. Krajobraz	32
7.11. Jakość środowiska	32
7.11.1. Jakość powietrza	32
7.11.2. Jakość wód powierzchniowych	33
7.11.3. Jakość wód podziemnych	34
7.11.4. Klimat akustyczny	34
7.11.5. Promieniowanie niejonizujące.....	35
8. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	36
8.1. Rys historyczny	36
8.2. Zabytki wpisane do rejestru zabytków	37
8.3. Obiekty przewidziane do objęcia ochroną	38
8.3.1. Obiekty przewidziane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków	38
8.3.2. Obiekty wskazane do ochrony prawem miejscowym - miejsca kultu, pamięci, obiekty militarne	40

8.4. Stanowiska archeologiczne	42
9. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia	43
9.1. Struktura demograficzna.....	43
9.2. Zasoby mieszkaniowe	48
9.3. Rynek pracy.....	48
9.4. Działalność usługowa	49
9.5. Komunikacja i infrastruktura techniczna	50
9.5.1. Komunikacja publiczna	50
9.5.2. Infrastruktura techniczna.....	51
9.6. Edukacja.....	51
9.7. Kultura, sport i rekreacja.....	52
9.8. Opieka medyczna i socjalna	54
10. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	54
11. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	55
11.1. Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy o funkcji mieszkalnej.....	68
11.1.1 Rynek pracy.....	68
11.1.2. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne	69
11.1.3. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego	70
11.1.4. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy	75
11.2. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	77
11.2.1. Aktualne zasoby terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	77
11.2.2. Lokalizacja nowych i planowanych budynków zabudowy mieszkalnej	89
11.2.3. Analiza przyrostu tkanki mieszkaniowej w latach 2002-2015 oraz prognoza.....	90
12. Stan prawny gruntów	92
13. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.....	92
14. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.....	93
15. Udokumentowane złoża kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	93
16. Tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.....	93
17. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	94
17.1. Komunikacja	94
17.1.1. Drogowa.....	94
17.1.2. Kolejowa	95
17.1.3. Rowerowa	96
17.1.4. System parkingowy	96
17.2. Infrastruktura techniczna	96
17.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa	96
17.2.2. Energia elektryczna	97
17.2.3. Sieć ciepłownicza.....	98
17.2.4. Sieć gazowa.....	98
17.2.5. Gospodarka odpadami.....	99
17.2.6. Telekomunikacja	99
18. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	99
19. Ochrona przeciwpowodziowa.....	100
20. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy	100
Część B:	102
III. Kierunki rozwoju.....	103
1. Koncepcja i cele strategiczne rozwoju miasta.....	103
2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów	103
3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy	105

3.1. Kategorie terenów	105
3.2. Ogólny bilans terenowy poszczególnych kategorii terenów	106
3.3. Wytyczne określania kierunków zagospodarowania w planach miejscowych.....	107
3.4. Ustalenia szczegółowe.....	108
IV. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.....	124
1. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych.....	124
1.1. Wody podziemne.....	124
1.1.1. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych	124
1.1.2. Strefa ochronna dla ujęcia wód podziemnych.....	125
1.2. Wody powierzchniowe.....	125
2. Ochrona przyrody i krajobrazu	125
2.1. Istniejące formy ochrony przyrody	125
2.1.1. Obszar Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko–Bytomskie” (PLH 240003).....	125
2.1.2. Śląski Ogród Botaniczny w Radzionkowie	126
2.2. Proponowane formy ochrony przyrody	126
2.2.1. Nokielka	126
2.2.2. Ochrona krajobrazu kulturowego	126
3. Ochrona powietrza	126
4. Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym.....	126
5. Złoża kopalin i warunki ich eksploatacji.....	127
V. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	128
1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków.....	128
2. Obiekty przewidziane do objęcia ochroną.....	128
2.1. Zabytki przewidziane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków oraz wskazane do ochrony prawem miejscowym	128
2.2. Ogólne zasady ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego	128
2.3. Zasady ochrony Zabytków przewidzianych do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków oraz wskazanych do ochrony prawem miejscowym	129
VI. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	129
1. Komunikacja.....	129
1.1. Drogowa	129
1.1.1. Ustalenia ogólne	129
1.1.2. Ustalenia szczegółowe	130
1.2. Kolejowa	131
1.3. Rowerowa.....	131
1.4. System parkingowy	131
2. Infrastruktura techniczna.....	132
2.1. Zaopatrzenie w wodę	132
2.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.....	132
2.3. Zaopatrzenie w gaz	132
2.4. Zaopatrzenie w ciepło.....	132
2.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	133
2.6. Telekomunikacja.....	133
2.7. Gospodarka odpadami	133
2.8. Odnawialne źródła energii	133
VII. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	134
VIII. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	134
IX. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznych	134
X. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	135
XI. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	135

1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	135
2. Leśna przestrzeń produkcyjna	135
XII. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	135
1. Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych.....	135
2. Zagrożenie powodziowe	135
XIII. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	135
XIV. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.....	136
XV. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, obszary zdegradowane	136
XVI. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	137
1. Tereny zamknięte infrastruktury kolejowej	137
2. Teren zamknięty, będący w trwałym zarządzie Ministra Obrony Narodowej	137
XVII. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym	137
XVIII. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.....	137
XIX. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	137
XX. Obszary o szczególnych warunkach zagospodarowania.....	138
XXI. Wykaz tabel.....	139
XXII. Wykaz rysunków	139
SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU.....	141
STUDIUM I UZASADNIENIE.....	141
PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ	141
XXIII. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM.....	142
XXIV. SŁOWNIK POJĘĆ	144

**Część A:
UWARUNKOWANIA
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

I. WPROWADZENIE

1. Podstawa formalno-prawna

Podstawę formalną prac nad opracowaniem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków stanowią:

- 1) Uchwała Nr IV/25/2014 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków*, w granicach administracyjnych gminy.
- 2) Umowa nr KM.272.4.2015 z dnia 7 kwietnia 2015 r. pomiędzy Gminą Radzionków a Przedsiębiorstwem Projektowania, Studiów, Usług i Realizacji „Terplan” Spółka z o.o. w Katowicach.

Podstawę prawną opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków stanowią w szczególności:

- 1) Art. 9, 10, 11, 12 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 1073).
- 2) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. (Dz.U. z 2003r. nr 118 poz. 1233).
- 3) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016r. poz. 353 z późn. zm.).
- 4) inne przepisy szczególne z zakresu: ochrony środowiska, przyrody, zabytków, prawa wodnego, ochrony gruntów rolnych i leśnych, itd.

2. Cel opracowania

Celem sporządzenia Studium jest zaktualizowanie kierunków polityki przestrzennej na obszarze gminy Radzionków na tle nowych uwarunkowań określonych w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wynikających w szczególności ze stanu środowiska przyrodniczego oraz dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu, z uwzględnieniem przedsięwzięć i rozwiązań opartych na potencjale własnym Gminy, a także ustaleń strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.

Studium pełni trzy podstawowe funkcje:

- jest aktem polityki przestrzennej miasta, przez co określa jego politykę rozwoju przestrzennego, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego,
- koordynuje ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego i wpływa na jego kształt,
- promuje gminę na zewnątrz - studium to filozofia rozwoju przestrzenno- gospodarczego na przyszłość, mogąca zachęcić do inwestowania, im bardziej wszechstronny i przekonujący jest program rozwoju, tym bardziej atrakcyjna staje się formułowana oferta.

Opracowanie niniejszego Studium konieczne jest z uwagi na nowe uwarunkowania prawne oraz potrzebę zaktualizowania polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, poprzez dostosowania jej do realnych potrzeb i możliwości rozwoju miasta.

3. Materiały źródłowe

- 1) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 przyjęta Uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.;
- 2) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ zatwierdzony uchwałą nr V/26/2/2016 Sejmiku województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz.U. Woj. Śl. Z 13 września 2016r. poz.4619);
- 3) Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013 r.;
- 4) Strategia rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022 (załącznik do Uchwały Nr 323/1635/2010 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 14 września 2010 r.);

- 5) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Radzionków przyjęte uchwałą Nr XXI/189/2001 Rady Miasta Radzionków z dnia 27 lutego 2001 r. i zmienione następującymi uchwałami:
 - a) Nr IX/57/2003 Rady Miasta Radzionków z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie aktualizacji "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Radzionków";
 - b) Nr XIV/94/2007 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 sierpnia 2007 r. w sprawie zmian "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Radzionków";
 - c) Nr XLVI/403/2009 Rady Miasta Radzionków z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zmiany "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Radzionków";
 - d) Nr XXXVII/344/2013 Rady Miasta Radzionków z dnia 12 września 2013 r. w sprawie zmian "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Radzionków".
- 6) Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin ościennych:
 - a) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na obszarze całej gminy Tarnowskie Góry (przyjęte uchwałą Nr LXII/619/2014 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 24 września 2014r.)
 - b) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerklaniec (przyjęte uchwałą Nr XI/89/99 Rady Gminy Świerklaniec dnia 30 czerwca 1999 r. wraz ze zmianami przyjętymi uchwałą Nr XXXIII/271/13 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 31 stycznia 2013r.)
 - c) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Piekary Śląskie (przyjęte uchwałą Nr XLVI/593/14 Rady Miasta Piekary Śląskie z dnia 25 września 2014 r.)
 - d) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom (przyjęte uchwałą Nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r., zmienione uchwałą Nr X/120/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 lutego 2013 r.)
- 7) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Radzionków obejmująca obszar całej gminy w jej granicach administracyjnych" Uchwała Nr LVI/471/2010 Rady Miasta Radzionków z dnia 30 września 2010 r. oraz późniejsze zmiany fragmentów planu;
- 8) Wykaz wniosków wnoszących o zmianę planu miejscowego bądź zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego od 2009 r.;
- 9) Wykaz pozwoleń na budowę wydanych w latach 2009-2015;
- 10) Strategia rozwoju Miasta Radzionków na lata 2014-2025 przyjęta Uchwałą Rady Miasta Radzionków Nr XLII/395/2014 z dnia 27 lutego 2014 r.
- 11) Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Radzionków, Wyk.: EKOID, Katowice, 2015;
- 12) Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Radzionków. Wyk.: TERPLAN Sp. z o.o., Katowice/Radzionków 2008 r.

4. Struktura Studium

Opracowanie Studium składa się z:

- 1) Części tekstowej stanowiącą Załącznik nr 1 „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków” wraz z rysunkami:
 - a) Rysunek nr 1. Stan zagospodarowania i użytkowania terenu 1:5 000,
 - b) Rysunek nr 2. Uwarunkowania środowiska przyrodniczego i kulturowego 1:5 000,
 - c) Rysunek nr 3. Uwarunkowania. Schemat komunikacji 1:10 000,
 - d) Rysunek nr 4. Uwarunkowania. Ideogram uzbrojenia terenu 1:10 000,
 - e) Rysunek nr 5. Uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych gmin sąsiednich 1:10 000,
 - f) Rysunek nr 6. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego 1:5 000.
- 2) Załącznik nr 2 - Rysunek w skali 1:5 000 - Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. Podstawowe informacje o Gminie

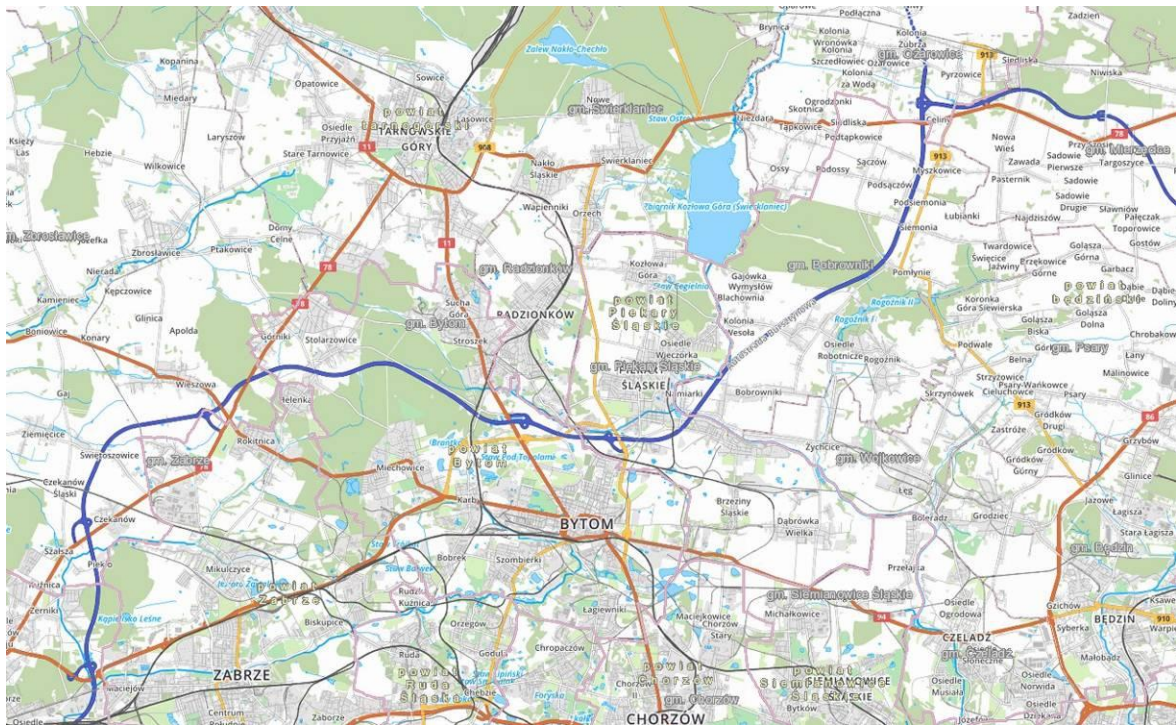
Gmina Radzionków (powierzchnia około 13,22 km²) położona jest w województwie śląskim, w powiecie tarnogórskim. W latach 1975-1997 gmina stanowiła część miasta Bytomia. Od 1998 r. Radzionków funkcjonuje jako samodzielne miasto.

W 2015 r. miasto Radzionków zamieszkiwało 17 002 osób (stan na 31.12.2015 r.). Gęstość zaludnienia miasta wynosi 1 288 os./km², co plasuje miasto na pierwszej pozycji w powiecie tarnogórskim i na osiemnastej pozycji w województwie śląskim.

2. Położenie i ranga gminy

Gmina Radzionków położona jest w centralnej części województwa śląskiego, na południu powiatu tarnogórskiego. I graniczy:

- od północy z gminą Świerklaniec;
- od wschodu z miastem Piekary Śląskie;
- od południa i południowego zachodu z miastem Bytom;
- od północnego zachodu z miastem Tarnowskie Góry.

Źródło: mapy.orsip.pl

Gmina charakteryzuje się korzystnym położeniem względem głównych szlaków transportowych (drogowych i kolejowych). Najważniejszymi drogami przebiegającymi przez miasto lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie są:

- droga wojewódzka nr 911, łącząca Radzionków w kierunku północnym z gminą Świerklaniec, a na południu z Piekarami Śląskimi, gdzie ma również połączenie z autostradą A1,
- autostrada A1 – przebiega na południe od granic Radzionkowskiej,
- droga krajowa nr 11 – łącząca na wysokości Radzionkowskiej miasta Bytom i Tarnowskie Góry,
- linia kolejowa umożliwiająca dojazd w kierunku Tarnowskich Gór na północy i w kierunku Katowic na południe.

Położenie gospodarcze to północny kraniec Górnośląskiego Okręgu Węglowego. Gmina nie należy do związków międzygminnych i powiatów, z wyjątkiem KZK GOP. Miastami partnerskimi Radzionkowa są: Serock (województwo mazowieckie), Dobre Miasto (województwo warmińsko-mazurskie) oraz Boguszów Gorce (województwo dolnośląskie).

3. Struktura osadnicza

W strukturze gminy można wyróżnić trzy obszary:

Radzionków

Północna i środkowa część gminy. Siedziba władz administracyjnych. W centralnej części zachowany układ owalnicowy z historycznym przebiegiem dróg, rozszerzony w głąb działek przez rozbudowę usytuowaną wzdłuż ulic wytyczonych przy granicach działek. Zabudowa w pierzejach owalnicy o tradycjach klasycyzmu (II poł. XIX w.) na całym obszarze centrum - głównie historyzująca, sporadycznie modernistyczna i funkcjonalistyczna. Przy północnym krańcu owalnicy znajduje się neogotycki kościół parafialny pod wezwaniem św. Wojciecha, ze starym cmentarzem; przy południowej pierzei - pozostałości zespołu dawnego folwarku dworskiego; w północnej części miejscowości - zespół stylowego dworca kolejowego. We wschodniej części miejscowości przebiega linia kolejowa, oddzielająca część miejscowości (połączenie komunikacyjne poprzez zabytkowe wiadukty pod liniami kolejowymi). We wschodniej części miejscowości zlokalizowany jest Park Góra Powstańców Śląskich oraz Śląski Ogród Botaniczny.

Rojca

Południowa część gminy, w rozwidleniu torów kolejowych (z dworcem PKP Radzionków - Rojca) oraz teren usytuowany po wschodniej części torów kolejowych (POD Nasza Przyszłość, POD Lepsze Jutro, tereny przemysłowe, część dawnej zabudowy przy ul. Wandy oraz zabudowa usytuowana przy granicy z Radzionkowem).

Południową część Rojcy zajmują tereny przemysłowe. Historyczne centrum kolonii przemysłowej Nowy Radzionków, przy nie zachowanej kopalni galmanu i cynku. Samodzielny układ ulicowy, z zabudową głównie jednorodziną, w ogrodach oraz kolonia domów robotniczych z końca XIX w., historyczno-modernistycznych przy ul. Kużaja. Przy głównej ulicy Rojcy - ul. Kużaja znajduje się zespół szkolny, składający się z trzech obiektów.

Zespół terenów otwartych

Położony na północnym zachodzie powyżej ul. Knośały, obejmujący sady, tereny rolne i tereny zieleni nieurządzonej.

4. Stan prawny w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

4.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Radzionków” zostało sporządzone na podstawie art. 6 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 15 z 1999 r. poz. 139) i przyjęte Uchwałą nr U.RM.2001.XXI.189 Rady Miasta Radzionków z dnia 27 lutego 2001 roku. Zmiany zostały wprowadzone Uchwałą Nr U.RM.2003.IX.57 Rady Miasta Radzionków z dnia 03.07.2003r., Nr XIV/94/2007 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 sierpnia 2007 r., Uchwałą Nr U.RM.XLVI.2009.403 Rady Miasta Radzionków z 26.11.2009r. oraz Uchwałą Nr XXXVI/344/2013 Rady Miasta Radzionków z dnia 12 września 2013 r. Zmiany zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadność przystąpienia do aktualizacji dokumentu zaprezentowano w punkcie 2: „Cel Studium”.

4.2. Stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

- 1) Pierwszy opracowany Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków obejmujący cały obszar administracyjny gminy został zatwierdzony Uchwałą Nr XVIII/112/2004 Rady Miasta Radzionków z dnia 19 marca 2004 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu

- zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków. Został sporządzony na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 15 z 1999 r. poz. 139);
- 2) Ze względu na zmianę przepisów prawa oraz wnioski mieszkańców sporządzona została „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Radzionków obejmująca obszar całej gminy w jej granicach administracyjnych” Uchwała Nr LVI/471/2010 Rady Miasta Radzionków z dnia 30 września 2010 r.
 - 3) W ślad za zmianami Studium uchwalonymi w 2013 roku opracowano:
 - a) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru nr 2 położonego przy ul. Unii Europejskiej, dla obszaru nr 4 położonego przy ul. Z. Nałkowskiej oraz dla obszaru nr 7 położonego przy ul. Św. Wojciecha w Radzionkowie. (Uchwała Nr XLVI.440.2014 Rady Miasta Radzionków z dnia 26 czerwca 2014 r.)
 - b) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru nr 1 położonego przy ul. Orzechowskiej, dla obszaru nr 3 położonego przy ul. J. Kużaja oraz dla obszarów nr 5 i nr 6 położonych przy ul. Z. Nałkowskiej w Radzionkowie. (Uchwała Nr U.RM.IX.63.2015 Rady Miasta Radzionków z dnia 23 kwietnia 2015 r.)
 - c) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru nr 1 położonego przy ul. Książogórskiej, dla obszaru nr 2 położonego przy ul. Orzechowskiej i ul. Holewiny oraz dla obszaru nr 3 położonego przy ul. 27 Stycznia w Radzionkowie (Uchwała nr XXVI/206/2016 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 września 2016 r.)

Przesądzone obowiązującymi planami przeznaczenie terenów w ujęciu syntetycznym to:

1. Strefy aktywności publicznej i indywidualnej
 - a) S/AUC – tereny stref centralnych
 - b) S/ZP/AUC – tereny stref centralnych i zieleni urządzonej
 - c) S/UM – tereny stref śródmiejskich
 - d) S/MU – tereny stref aktywności budownictwa mieszkaniowo-usługowego
 - e) S/PU – tereny stref aktywności gospodarczej
 - f) S/PU/ZP – tereny stref aktywności gospodarczej i zieleni urządzonej
 - g) S/ZP/US – tereny stref zieleni urządzonej, usług sportu i rekreacji
 - h) S/R/Sz – tereny strefy rewitalizacji i renaturalizacji doliny rzeki Szarlejki
2. Pozostałe tereny miejskie o różnym przeznaczeniu
 - a) MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej
 - b) PUM – tereny zabudowy produkcyjno – usługowo - mieszkaniowej
 - c) ZP – tereny zieleni urządzonej
 - d) ZD – tereny ogrodów działkowych
 - e) ZL – tereny zieleni wysokiej
 - f) ZN – tereny objęte formami ochrony przyrody
 - g) ZC – tereny cmentarzy
 - h) R – tereny rolnicze bez prawa zabudowy
 - i) RS – tereny upraw ogrodniczych bez prawa zabudowy
 - j) KS – tereny urzędzeń transportu samochodowego
 - k) E – tereny infrastruktury technicznej elektroenergetyki
 - l) C – tereny infrastruktury technicznej ciepłownictwa
 - m) KDGP2/2 – tereny dróg publicznych klasy ulicy głównej
 - n) KDZ2/2 – tereny dróg publicznych klasy ulicy zbiorczej
 - o) KDZ1/2 – tereny dróg publicznych klasy ulicy zbiorczej
 - p) KDL1/2 – tereny dróg publicznych klasy ulicy lokalnej
 - q) KDD1/2 – tereny dróg publicznych klasy ulicy dojazdowej
 - r) KDW – tereny dróg wewnętrznych
 - s) K – tereny kolejowe

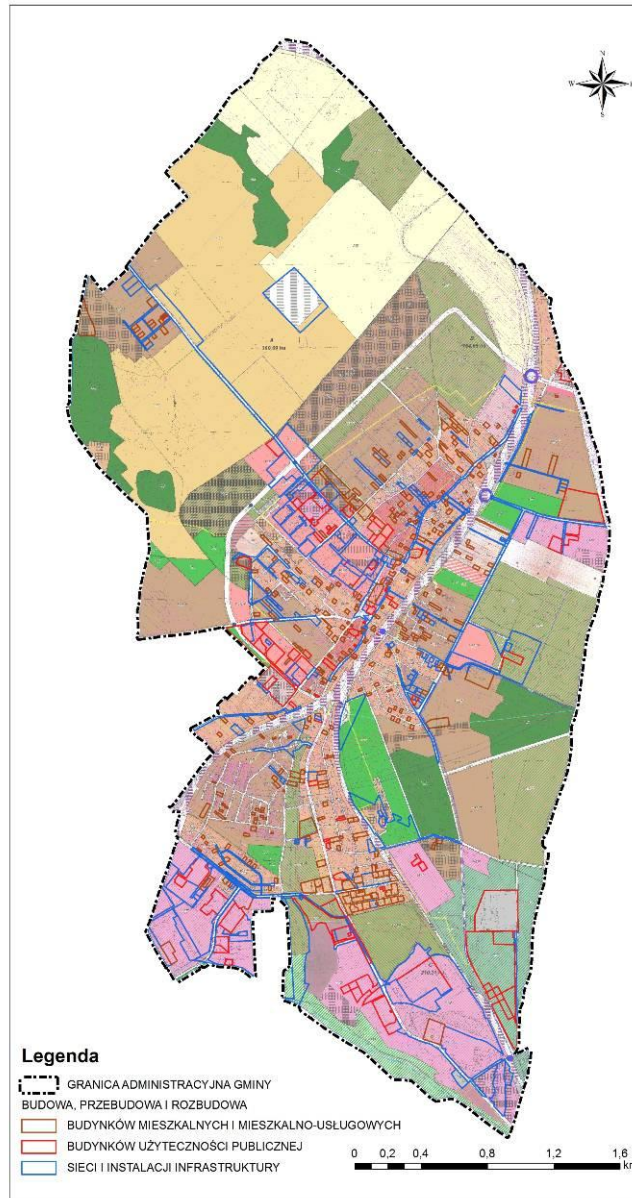
4.3. Decyzje o pozwoleniu na budowę za lata 2009-2015

W latach 2009-2016 do Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach wpłynęło łącznie 795 wniosków o pozwolenie na budowę (na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Miasta Radzionków).

Tabela nr 1 zawiera szczegółowe zestawienie ilościowe w poszczególnych latach.

Tabela 1. Bilans otrzymanych pozwoleń na budowę

ROK	POZWOLENIA	LICZBA DECYZJI	OGÓŁEM
2009	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków mieszkalnych	60	114
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków obiektów usługowych	27	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację infrastruktury	17	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację szlaków komunikacyjnych	10	
2010	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków mieszkalnych	33	65
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków obiektów usługowych	20	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację infrastruktury	11	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację szlaków komunikacyjnych	1	
2011	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków mieszkalnych	89	135
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków obiektów usługowych	22	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację infrastruktury	20	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację szlaków komunikacyjnych	4	
2012	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków mieszkalnych	66	110
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków obiektów usługowych	19	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację infrastruktury	18	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację szlaków komunikacyjnych	7	
2013	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków mieszkalnych	83	120
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków obiektów usługowych	9	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację infrastruktury	20	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację szlaków komunikacyjnych	8	
2014	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków mieszkalnych	79	115
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków obiektów usługowych	21	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację infrastruktury	10	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację szlaków komunikacyjnych	5	
2015	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków mieszkalnych	21	32
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków obiektów usługowych	4	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację infrastruktury	6	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację szlaków komunikacyjnych	1	
2016	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków mieszkalnych	45	104
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację budynków obiektów usługowych	12	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację infrastruktury	43	
	Pozwolenia na budowę, remonty i modernizację szlaków komunikacyjnych	4	

LEGENDA

Ustalenia planu:

- granice obszaru objętego planem miejscowym
- granica administracyjna Miasta Radzionków
- granice zespołów funkcjonalnych A, B, C
- linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu, lub różnych zasadach zagospodarowania
- nieprzekraczalne linie zabudowy
- granice obszarów wymagających szańców i podziałów nieruchomości
- strefy lokalizacji inwestycji celu publicznego
- granice stref ochrony konserwatorskiej "A"
- granice stref ochrony konserwatorskiej "B"
- granice stref ochrony krajobrazu "K"
- zespół dworca kolejowego objęty ochroną konserwatorską
- budynki objęte ochroną konserwatorską
- kaplice
- kościół przyrodnie
- obiekty militarne
- miejsca pamięci narodowej
- fragmenty terenów, starych wsiost wzniesia na skutek ustaleń zmiany planu miejscowego

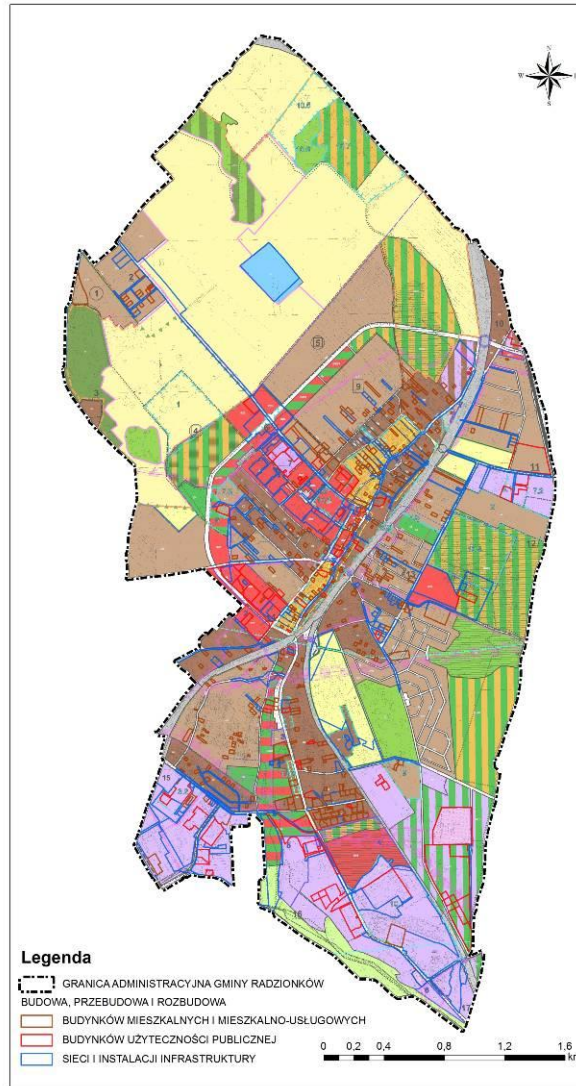
Symbole identyfikujące przeznaczenie terenu

- tereny stref centralnych
- tereny stref średnich i zieleni urządzonej
- tereny stref aktywności budowlanica mieszkaniowo-usługowej
- tereny stref aktywności gospodarczej
- tereny stref aktywności gospodarczej i zieleni urządzonej
- tereny stref zieleni urządzonej, usług sportu i rekreacji
- teren strefy rewitalizacji i renaturacji doliny rzeki Szalejki
- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- tereny zabudowy produkcyjno-usługowo-mieszkalnej
- tereny zieleni urządzonej
- tereny ogrodów działkowych
- teren zieleni wysokiej
- tereny zieleni objęte formami ochrony przyrody
- tereny orientarzy
- tereny rolnicze bez prawa zabudowy
- tereny upraw ogrodniczych
- teren urządzeń transportu samochodowego
- teren infrastruktury technicznej elektroenergetyki
- teren infrastruktury technicznej ciepłownictwa
- teren dróg publicznej klasy ulicy głównej ruchu przyspieszonego
- teren dróg publicznych klasy ulicy głównej
- teren dróg publicznych klasy ulicy zbiorczej 2/2
- teren dróg publicznych klasy ulicy zbiorczej 1/2
- teren dróg publicznych klasy ulicy lokalnej
- teren dróg publicznych klasy ulicy dojazdowej
- teren dróg wewnętrznych
- teren kolejowy

Informacje planu

- granice stref ochrony sanitarnej od orientarzy
- granice strefy od terenów kolejowych
- granice strefy ograniczeń wysokości zabudowy
- granice strefy wyłączonej z zabudowania
- Kościół parafialny p.w. Św. Wojciecha wpisany do rejestru zabytków Województwa Śląskie pod nr 645866 z dnia 20.12.1966r.
- Granica GZWP 328 Rybnik
- Granica GZWP 320 Gliwice i GZWP 327 Lublinitz - granica obszaru narzonego na niebezpieczeństwo powodzi Q1% i Q10%
- tereny zamknięte
- granica obszaru Natura 2000 "Podziemia Tarnogójsko - Bytomskie"
- przebiegię publiczne
- linie projektowanego podziału na działki budowlane
- linie elektonenergetyczne z pasem technologicznym
- gazociąg średnicoprężny ze strefa techniczna
- wodociąg magistralny ze strefa techniczna
- sieć ciepłownicza ze strefa ochronna
- władzki do budowy i przebudowy skrzyżowania, ronda
- główne ścieki rowerowe
- Rzeka Szalejka i Rów Radzionkowski
- numery i granice działki ewidencyjnej
- orientacyjna powierzchnia terenu w liniach rozgraniczających

Rysunek 1. Pozwolenia na budowę, przebudowę i rozbudowę na tle obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego

Legenda

- GRANICA ADMINISTRACYJNA GMINY RADZIONKÓW
- BUDOWA, PRZEBUDOWA I ROZBUDOWA
- BUDYNKÓW MIESZKALNYCH I MIESZKALNO-USŁUGOWYCH
- BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ
- SIECI I INSTALACJI INFRASTRUKTURY

LEGENDA DO ZMIANY STUDIUM 2012 r.

- GRANICE TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM
- NUMERY TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM
- OBIEKTY LUBIE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
- OBZAR WYMAGAJĄCY PRZEKSZTAŁCENI I REKULTYWACJI

LEGENDA DO ZMIANY STUDIUM

- GRANICE TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM
- NUMERY TERENÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM
- GRANICE TERENÓW OBJĘTYCH OBSZAREM NATURA 2000
- ZŁĄCZNIK PODZIEMIA: TARNOGÓRSKO-BYDZIEJSKIE

LEGENDA

- GRANICE MIASTA
- GRANICE ZEPÓŁÓW AKTYWNOŚCI GOSPODARZEJ
- GRANICE STREF AKTYWNOŚCI I WYDZIELONYCH TERENÓW
- INWESTYCJE CELE PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM - MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI
- OBZARY PRZESTRZENI PUBLICZNYCH
- OBZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW CEREBYNYCH
- GRANICA UŁĘGNOŃ POTENCJALNIE ZAGROŻONYCH POWODZIĄ (2% i 10%)

KIERUNKI ROZWOJU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- TERENY ZIELNI WYSOKIEJ
- TERENY ZIELNI WYSOKIEJ WYMAGAJĄCE CZĘŚCOWEJ ZMIANY SKŁADU GATUNKOWEGO DRzewOSTANU I POZIOMYCH
- STREFA ZIELNI PARKOWEJ I USŁUG SPORTOWYCH
- STREFA REWITALIZACJI I RENATURALIZACJI
- ODLEGI RZEWI SŁABEJ
- STREFA ZIELNI PARKOWEJ I USŁUG CENTROWYCH
- ODRODY CZYNKOWE
- ROLNICZA PRZESTRZEN PRODUKCYJNA WYŁĄCZONA Z ZABUDOWY
- OSRODKI PRODUKCJI OGRODNICZEJ
- ZIELEN PARKOWA
- KOMENTARZE ZE STREFA

REGIONALNY SYSTEM OBSZARÓW CHRONIONYCH

- OBZARY WÓD PODZIEMNYCH
- GZWP 327 Libiąż - Rybnik
- GZWP 330 Gliwice
- GZWP 329 - RYDOM
- GRANICA SYSTEMU OBSZARÓW CHRONIONYCH
- UŻYTEKI EKOLOGICZNE

KIERUNKI OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

- STREFA PEŁNEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
- STREFA POŚREDNIEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

KIERUNKI ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANOWEJ

- USŁUGOWEJ I PRODUKCYJNO-USŁUGOWEJ
- ISTNIEJĄCE TERENY MIESZKANOWO-USŁUGOWE DO ADAPTACJI I UPRZĄDZKOWANIA
- STREFA AKTYWNOŚCI BUDOWNICTWA MIESZKANOWEGO
- STREFY ŚRODOWISKI
- STREFY CENTRALNE
- CENTROWYCH PRZESTRZENI PUBLICZNE
- ISTNIEJĄCE TERENY PRODUKCYJNO-USŁUGOWO-MIESZKANOWE
- STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARZEJ
- STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARZEJ I PARKOWEJ
- DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OBRONNOŚCI

KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

- ISTNIEJĄCA DROGA KRAJOWA DK11
- ISTNIEJĄCA DROGA WJEWÓDZKA DW911
- Z23 PROJEKTOWANA OBRONNICA MIEJSKA Z23
- Z19 ULICE ZBIORCZE Z19
- L32 ULICE LOKALNE L12
- D12 ULICE DOJAZDOWE D12
- K5 URZĄDZENIA OBSŁUGI KOMUNIKACJI
- KK TERENY KOLEJOWE DO ADAPTACJI
- O PROPONOWANA PRZEBUDOWA PRZEJAZDU DROGOWEGO
- O PROJEKTOWANY WIADUKT NAD TORAMI KOLEJOWYMI
- O PROPONOWANA PRZEBUDOWA WIADUKTU KOLEJOWEGO
- GŁÓWNE SZCZĘKI ROWEROWE

KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- W WODOCIĄGI MAGISTRALNE ZE STREFA
- C CIEPŁOCIĄGI ZE STREFA
- TC CIEPŁOWNIA ZE STREFA
- GS GAZOCIĄGI ŚREDNIONAPIĘTNE ZE STREFA
- LE LINEJ ELEKTROENERGETYCZNE NAPIĘTRZNE ZE STREFA
- TK GŁÓWNY PUNKT ZASILANIA

Rysunek 2. Pozwolenia na budowę, przebudowę i rozbudowę na tle obowiązującego studium

4.4. Wnioski do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

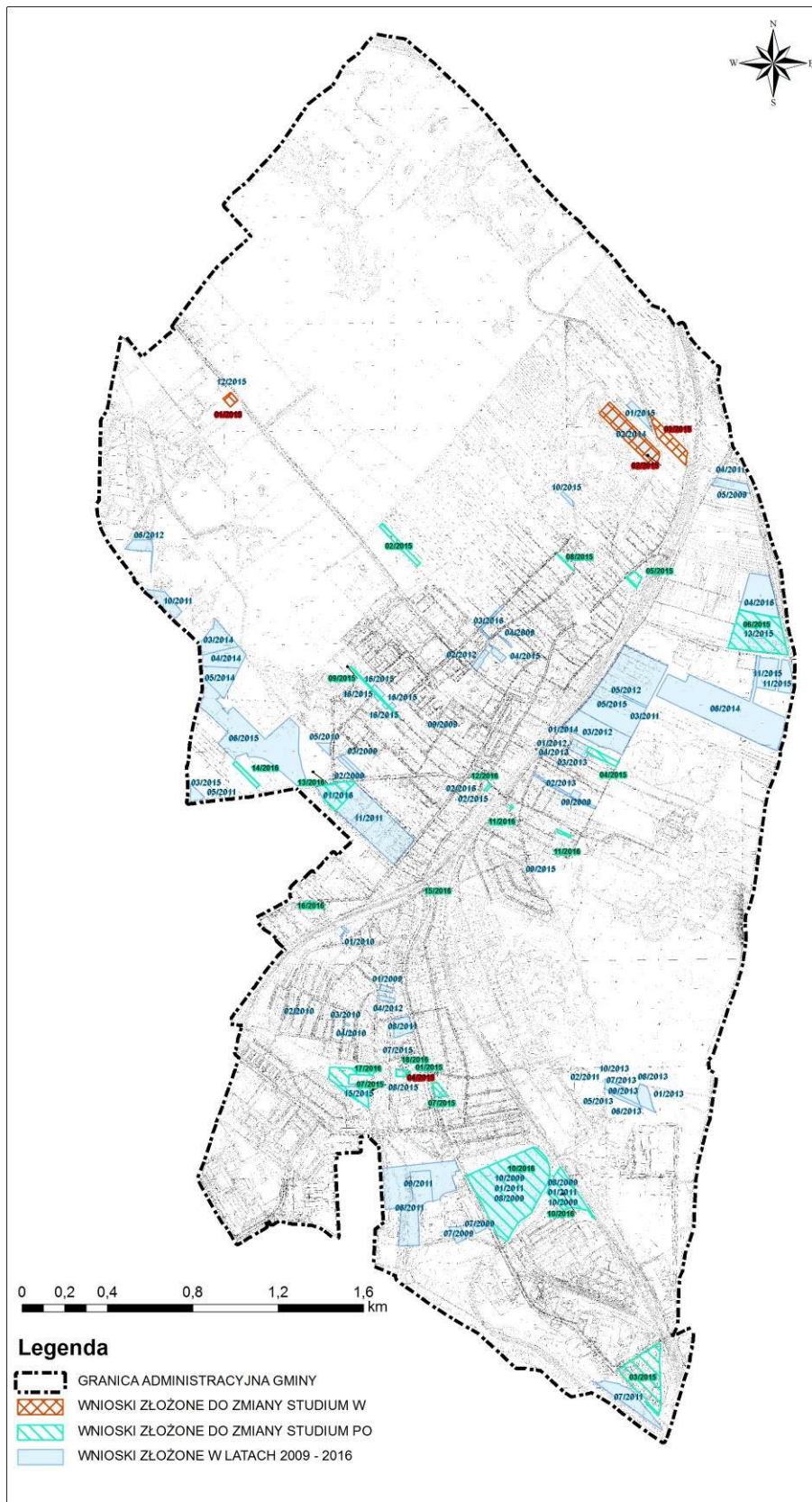
Analiza wniosków i postulatów otrzymanych jako odpowiedź w sprawie opracowywania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków” obejmuje wnioski mieszkańców i władz gminy Radzionkowa oraz odpowiedzi instytucji, które wnoszą o podkreślenie ustaleń i warunków szczególnych w ustaleniach Studium.

Wnioski złożone na podstawie art. 11 pkt 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Radzionków obejmują cztery pisma indywidualne, które wpłynęły w terminie składania wniosków określonym w obwieszczeniu o przystąpieniu do sporządzania Studium oraz dwa pisma, które wpłynęły po ww. terminie. Wnioski terminowe dotyczą zmian przeznaczenia gruntów:

- działki 526/2 i 525/2 przekształcenie w teren działalności usługowej,
- działka 831/166 przekształcenie w teren zabudowy mieszkaniowej,
- działki 845/170 i 1254/173 wprowadzenie funkcji mieszkaniowej przy zachowaniu obecnej działalności usługowej,
- 1182 i 1183 przekształcenie w teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z przeznaczeniem uzupełniającym - garaż i parking.

Wnioski, które wpłynęły po terminie (18) dotyczą m.in. zmian przeznaczenia gruntów:

- działki 1178, 1179, 1180, 1181 przekształcenie w teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej z przeznaczeniem uzupełniającym - garaż i parking;
- działki 2042/1, 2043/1, 2044/1 przekształcenie w teren zabudowy mieszkaniowej oraz odstąpienie od wytyczenia drogi przebiegającej przez ww. działki;
- działki 214/49, 1356/56, 1354/56, 1763/1361, 116/18, 113/19, 110/19, 107/20, 104/21, 105/21, 108/20, 111/19, 114/19, 117/18, 130/71, 118/14, 119/17, 120/13, 121/12, 122/9, 123/12, 125/9, 124/10 przekształcenie tereny przemysłowe, składów i magazynów w tym z możliwością realizacji przedsięwzięć zawsze znacząco negatywnie oddziaływujących na środowisko, z dopuszczeniem lokalizacji infrastruktury technicznej, dróg wewnętrznych i placów manewrowych, placów składowych, bocznic kolejowych;
- działki 654/30, 655/30, 656/30 wyłączenie ze strefy ochrony sanitarnej cmentarza;
- działka 360/68 przekształcenie w teren usługowo-mieszkaniowy;
- działka 1291/60 zmiana parametrów dla nieruchomości;
- działki 1959/26, 1068/27, 1926/44, 1957/26 m.in. przekształcenie w teren cmentarza (1957/26) oraz uregulowanie przebiegu drogi publicznej ul. Pawłaka;
- przedłużenie odcinka drogi ul. Słowackiego od ul. Pietrygów do ul. „droga do skały”;
- ul. Czwartaków zmiana nieprzekraczalnej linii zabudowy od ulicy;
- działki 1977/44, 1978/44, 1979/44, 447/43, 446/44, 1318/45, 1932/45, 1317/45, 475/43, 1316/42 przekształcenie w teren z dopuszczeniem lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz zmiana wskaźników;
- nieruchomości przy ul. Ciasnej i Sobieskiego wykreślenie strefy konserwatorskiej;
- działka 336/110 wyłączenie nieruchomości ze strefy konserwatorskiej "B-1";
- działki 2302/27, 2304/29, 2160/27, 2312/27, 2313/27, 2207/29, 2311/27, 2298/29 poszerzenie zapisu dla obszaru B.15 S/AUC o możliwość realizacji usług nieuciążliwych, w tym usług handlu z możliwością realizacji obiektów o pow. sprzedaży pow. 2000m²;
- działki 1761/18, 1762/18, 1763/18, 1764/18 zmiana zapisów regulujących możliwość lokalizowania garaży blaszanych;
- działka 1822/63 zmiana granicy strefy od terenów kolejowych;
- działka 917/127 zmiana zapisów regulujących możliwość lokalizowania garaży blaszanych;
- działka 1958/26 przekształcenie w teren usługowy;
- działki 1182, 1183 przekształcenie w teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej z przeznaczeniem uzupełniającym - garaż i parking.

Rysunek 3. Lokalizacja złożonych wniosków

Rejestr wniosków z lat 2004-2014 r. zawiera 89 pism, które dotyczyły przede wszystkim: zmian przeznaczenia terenu na funkcję mieszkaniową oraz usługową, mieszkaniowo-usługową, a także objęcia obiektów ochroną konserwatorską. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone, a część z nich uwzględniono.

W odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków” uzyskano 29 odpowiedzi od instytucji, przedsiębiorstwo i zakładów.

4.5. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające z odpowiedzi gmin sąsiednich

Wpływ na uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego obszarów stykowych mają ustalenia Studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin graniczących z gminą Radzionków. Ustalenia wskazano na planszy nr 3 - Uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych gmin sąsiednich 1:10 000.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na obszarze całej gminy Tarnowskie Góry

(przyjęte uchwałą Nr LXII/619/2014 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z dnia 24 września 2014 r.)

Dla terenów stycznych z gminą Radzionków w jej północno – zachodniej części Studium wskazuje:

- **MNI** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **MNII** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - projektowanej
- **R** - tereny rolnicze,
- **ZL** - tereny lasów,
- **ZD** - tereny ogrodów działkowych,
- **TK** – tereny kolejowe,
- Ulica publiczna klasy zbiorczej „KZ”.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerklaniec

(przyjęte uchwałą Nr XI/89/99 Rady Gminy Świerklaniec dnia 30 czerwca 1999 r. wraz ze zmianami przyjętymi uchwałą Nr XXXIII/271/13 Rady Gminy Świerklaniec z dnia 31 stycznia 2013r.)

Dla terenów stycznych z gminą Radzionków w jej północno – wschodniej części Studium wskazuje:

- **MN** - tereny zabudowy mieszkaniowej,
- tereny infrastruktury technicznej;
- **LS** - tereny lasów,
- **R** - tereny rolne,
- **DW** – droga wojewódzka,
- Linie kolejowe.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Piekary Śląskie

(przyjęte uchwałą Nr XLVI/593/14 Rady Miasta Piekary Śląskie z dnia 25 września 2014 r.)

Dla terenów stycznych z gminą Radzionków w jej wschodniej części Studium wskazuje:

- **MMU** - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej z zakresu usług publicznych i komercyjnych,
- **U** - tereny zabudowy usługowej obejmujące usługi publiczne i komercyjne,
- **PU** - tereny zabudowy produkcyjno - usługowej obejmujące obiekty produkcyjne, magazynowo - składowe oraz usługowe z zakresu obsługi komunikacji, transportu, handlu, rzemiosła,
- **R** - tereny rolne,
- **ZN** - tereny zieleni niskiej.
- W bliskiej odległości od granicy Radzionkowa znajduje się użytek ekologiczny „Księża Góra”. Na podstawie uchwały Nr X/151/11 Rady Miasta Piekary Śląskie z dnia 29 września 2011r. został ustanowiony użytek ekologiczny pod nazwą „Księża Góra” w obrębie działek geodezyjnych 109/25 i 163/25 (karta mapy 1-5 obręb Piekary Wielkie).

- Na terenie miasta Piekary Śląskie wskazano 20 obszarów o szczególnych wartościach przyrodniczych, w skład których wchodzi min. pola, las i nieużytki zachodniej części miasta (przy granicy z Radzionkowem).
- Zachodnia Obwodnica Miasta wchodząca w skład DW911 biegnąca z Bytomia przez Szarlej oraz zachodnią część Piekar i Kozłowej Góry do Świerklańca, gdzie łączy się z drogą krajową nr 78 relacji Siewierz - Tarnowskie Góry. Planowana jest modernizacja drogi poprzez dodanie drugiej, dwupasmowej jezdni oraz przebudowa skrzyżowań z istniejącymi ulicami klasy zbiorczej. Północny wlot drogi wojewódzkiej może być realizowany wariantowo (Planowana obwodnica Tarnowskie Góry – Radzionków – Piekary, tzw. obwodnica Orzecha).
- ulica Radzionkowska łącząca Kozłową Górę z Radzionkowem,
- ulica Pod Lipami łącząca Piekary Śląskie z Radzionkowem.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom

(przyjęte uchwała Nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r., zmienione uchwałą Nr X/120/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 lutego 2013 r.)

Dla terenów stycznych z gminą Radzionków w jej południowej i częściowo zachodniej części Studium wskazuje:

- tereny lasów,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i niskiej intensywności,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- tereny zabudowy usług komercyjnych,
- tereny zabudowy produkcyjnej,
- tereny zabudowy obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- tereny zabudowy infrastruktury technicznej oraz składowisk odpadów,
- tereny przemysłowe.
- drogi publiczne powiatowe klasy zbiorczej układu podstawowego obsługowego wzdłuż ul. Długiej (3.1.D3.KDZ) i ul. Władysława Sikorskiego (4.1.D3.KDZ)
- budowę nowego połączenia drogowego wzdłuż granicy Bytom-Radzionków (od ul. Długiej do ul. Wincentego Kadłubka).

Na terenach sąsiadujących z gminą Radzionków, gdzie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie węzła planowanej autostrady A1, zwany "Dąbrowa Miejska" (przyjęty uchwałą nr XVII/218/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r.), przewiduje się następujące przeznaczenie:

- tereny usług,
- teren oczyszczalni,
- tereny zieleni nieurządzonej i izolacyjnej,
- teren wód płynących.

Ponadto położone w pobliżu granicy z Radzionkowem, w rejonie ul. Wawrzyńca Hajdy, tereny usług i produkcji stanowią Bytomską Strefę Aktywności Gospodarczej.

5. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

5.1 Struktura funkcjonalno-przestrzenna Radzionkowa

Struktura funkcjonalno-przestrzenna Radzionkowa charakteryzuje się dominacją terenów zainwestowanych ogółem (tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny obiektów produkcyjnych składów, magazynów i usług, tereny zabudowy usługowej, tereny komunikacji, tereny infrastruktury technicznej, tereny zainwestowane), które stanowią 44,55 % powierzchni gminy. Tereny użytkowania rolnicze stanowią około 28,83%, natomiast tereny zieleni leśnej stanowią 6,81%. Istotny udział mają także tereny zieleni nieurządzonej 18,3% powierzchni gminy. Najmniejszą powierzchnię zajmują wody powierzchniowe - jedynie 0,25%.

Tabela 2. Bilans terenu

Lp.	BILANS TERENU	POWIERZCHNIA TERENU [ha]	OGÓŁEM [%]
1.	Teren zabudowy mieszkaniowej	160,80	12,16
1.1.	Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	20,13	1,52
1.2.	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	128,02	9,68
1.3.	Teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej	11,36	0,86
1.4.	Teren zabudowy zagrodowej	1,29	0,10
2.	Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług (łącznie)	58,10	4,39
2.1.	Teren obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług	58,10	4,39
3.	Teren zabudowy usługowej (łącznie)	113,19	8,56
3.1.	Teren zabudowy usługowej	113,19	8,56
4.	Tereny komunikacji	103,45	7,82
4.1.	Teren kolei	15,31	1,16
4.2.	Teren komunikacji o nawierzchni utwardzonej oraz gruntowej	78,69	5,96
4.3.	Teren miejsc postojowych	3,03	0,23
4.4.	Teren garaży	3,39	0,26
4.5.	Teren obsługi komunikacji samochodowej	2,60	0,20
4.6.	Teren placów miejskich	0,43	0,03
5.	Teren infrastruktury technicznej	11,63	0,88
5.1.	Teren infrastruktury technicznej	11,63	0,88
6.	Tereny zainwestowane	152,26	11,52
6.1.	Teren zamknięty kompleksu wojskowego	7,83	0,59
6.2.	Teren zieleni urządzonej	22,72	1,72
6.3.	Teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych	0,57	0,04
6.4.	Teren sadów i ogrodów	85,42	6,46
6.5.	Teren ogrodów działkowych	31,66	2,39
6.6.	Teren cmentarzy	4,06	0,31
	TERENY ZAINWESTOWANE OGÓŁEM	599,43	45,34
7.	Pozostałe tereny	722,70	54,66
7.1.	Teren zadrzewień	89,87	6,80
7.2.	Teren zieleni nieurządzonej	251,88	19,05
7.3.	Teren rolny	377,62	28,56
7.4.	Teren wód powierzchniowych śródlądowych	3,33	0,25
	TERENY OGÓŁEM	1322,13	100,00%

5.2 Uzbrojenie terenu

Obszar gminy Radzionków uzbrojony jest we wszystkie niezbędne urządzenia i sieci infrastruktury technicznej z możliwością ich włączenia lub przebudowy według potrzeb wynikających z przewidywanych kierunków zagospodarowania terenów.

Opis stanu infrastruktury przedstawiono w rozdziale II ust. 17 „Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami”.

6. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Charakterystycznym elementem struktury przestrzennej gminy Radzionków jest magistralna linia kolejowa, o przebiegu z północnego-wschodu na południowy-zachód, rozdzielająca obszar miasta na dwie części. Linia ta stanowi barierę dla równomiernego rozwoju miasta. Główne osie komunikacyjne stanowią ulice: Knosały, Długa, Męczenników Oświęcimia, Kużaja, Zofii Nałkowskiej, św. Wojciecha. Zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa koncentruje się wzdłuż linii kolejowej. Widoczna jest nierównomierność rozmieszczenia - istnieje znaczna przewaga zabudowy po stronie północno-zachodniej. Na północy gminy dominują obszary upraw rolniczych i sadowniczych. Również w północnej części gminy znajduje się teren zamknięty należący do jednostki wojskowej (kompleks wojskowy K-5559). Na południu znajdują się tereny przemysłowe. Pomiędzy ulicami Unii Europejskiej, Długiej i Szymały rozwijają się tereny o dominującej funkcji handlowej. W części wschodniej zlokalizowane są tereny sportu i rekreacji oraz zieleni urządzonej: Park Góra Powstańców Śląskich oraz Śląski Ogród Botaniczny.

Strukturę osadniczą gminy Radzionków tworzą historycznie ukształtowane tereny wsi Radzionków i Rojca. Średniowieczna zabudowa wsi zlokalizowana była prawdopodobnie w okolicach dzisiejszych ulic św. Wojciecha i Śródmiejskiej. Przyjmuje się, że wieś miała układ owalnicowy. Wskutek rozwoju osadniczego granica pomiędzy tymi jednostkami zatarła się. Centrum miasta można wyróżnić w części centralnej, tj. okolice Placu Letochów, u zbiegu ulic Śródmiejskiej, Długiej, Szymały, Męczenników Oświęcimia i św. Wojciecha. Tam też zlokalizowane są instytucje administracji samorządowej i liczne usługi, a także zabudowa mieszkaniowa. W znacznej mierze zabudowę miasta stanowi budownictwo jednorodzinne z pozostałościami zabudowy typu zagrodowego. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna skupia się w dwóch większych lokalizacjach - przy ulicach Sadowej i Knosały oraz Artura i Kużaja. Na południu Radzionkowa można wyróżnić tereny przemysłowe. Na terenie gminy znajdują się pozostałości obiektów przemysłowych, związanych głównie z dawną działalnością kopalń węgla kamiennego. Strukturę osadniczą gminy przedziela linia kolejowa (magistralna), która stanowi swoistą dominantę krajobrazu. Pomimo wzrastającej urbanizacji centralnej części miasta, rozległe tereny zlokalizowane w północnej części gminy stanowią tereny użytkowane rolniczo. Na uwagę zasługują dobrze zagospodarowane i doinwestowane tereny zieleni urządzonej umiejscowione we wschodniej części miasta.

7. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

7.1. Położenie geograficzne

Miasto usytuowane jest w następujących jednostkach fizycznogeograficznych: megaregion - Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincja - Niż Środkowoeuropejski, podprowincja - Wyżyna Śląsko-Krakowska, makroregion - Wyżyna Śląska, mezoregion - Garb Tarnogórski¹. Pod względem geomorfologicznym południowy fragment gminy Radzionków znajduje się w makroregionie Wyżyna Śląsko-Krakowska Południowa, natomiast środkowa i północna część gminy to makroregion Wyżyna Śląska Północna, mezoregion - Próg Tarnogórski². Przez Radzionków przebiega dział wodny I rzędu Pomiędzy Wisłą i Odrą. Na terenie gminy zlokalizowany jest rozległy lej depresyjny (zasięg odwadniania) związany z eksploatacją węgla kamiennego. Rzeźba terenu jest urozmaicona, a wysokość nad poziomem morza wynosi od około 280 do 340 m n. p. m.

¹ wg podziału fizycznogeograficznego Polski J. Kondrackiego (2002)

² wg jednostek geomorfologicznych opracowanych przez S. Gilewską (1999)

7.2. Budowa geologiczna

Gmina Radzionków położona jest na skraju niecki węglowej w północnej części Górnosląskiego Zagłębia Węglowego zbudowanego z utworów karbonu przykrytych utworami triasu które z kolei częściowo pokrywają utwory czwartorzędu, sporadycznie jury. Południową część gminy geologicznie jest przyporządkowana do Niecki Bytomskiej zbudowanej z utworów triasu dolnego i środkowego. Charakterystykę budowy geologicznej w granicach miasta odniesiono do najmłodszych utworów powierzchniowych i starszych triasowych głównie w postaci wychodni na wysoczyznach.

Bogata tektonika obszaru związana jest z ruchami waryscyjskimi w karbonie wyróżniła budowę blokową. Główny system uskoku ma przebieg o kierunku NNE-SSW (Uskok Radzionkowski występuje poza wschodnią granicą miasta i ma kierunek WNW-ESE). Młodsze wtórne uskoki o przebiegu NW-SE znaczą się w utworach triasu. W niecce Bytomskiej upad warstw karbońskich skierowany jest na południe, w północnej części obszaru gminy monoklinalnie w kierunku SW.

Karbon dolny i górny

Karbon dolny reprezentowany jest przez łupki ilasto-piaszczyste z niewielkim udziałem piaskowców i zlepieńców na którym osadziły się łupki ilaste, ilowce, mułowce i piaskowce oraz kilkusetmetrowej miąższości z niewielkimi wkładkami węgla warstwy Porębskie z karbonu górnego. Utwory te w Niecce Bytomskiej pokrywa górnośląska seria piaskowcowa w postaci warstw rudzkich i siodłowych z pokładami węgla które był przedmiotem eksploatacji do końca XX w.

Trias dolny

Triasowe osady retu i wapienia muszlowego występują na obszarze gminy w postaci wychodni na wysoczyznach. Są to utwory poznane i odsłaniające się poza wschodnią granicą gminy w okolicach Piekarach Śląskich występują w postaci słabo zwięzłych piaskowców i piasków ze zlepieńcami oraz mułowców i ilowców. Warstwy świerklanieckie dolnego pstręgo piaskowca o miąższości od kilkunastu do ponad 30 metrów, na których zalegają wapienie i dolomity retu o miąższości od 50 do 80 metrów mających swe wychodnie w centralnej części miasta.

Trias środkowy dolny

Są to węglanowe osady dolnego wapienia muszlowego z warstw gogolińskich. Warstwy te odsłaniają się w obrębie wysoczyzn miasta poza jego centralną częścią. Są to osady pochodzenia morskiego, od wapieni pelitycznych, wapieni falistych z wkładkami margla przechodzące w wapienie dolomityczne często skrasowiałe. W stropie są zwierzale nieraz do kilku metrów, do połowy XX w. były one przedmiotem eksploatacji jako kamień budowlany i surowiec do produkcji wapna. W północno-zachodniej części miasta na granicy z Piekarami Rudnymi odsłaniają się dolomity kruszczońskie zawierające rudy Zn-Pb będące przedmiotem eksploatacji do końca XIX w. Od wapieni gogolińskich są oddzielone tzw. iłami witirolowymi o miąższości do 3 metrów.

Jura dolna

W Północno-zachodniej i południowo wschodniej części obszaru miasta w obrębie obniżen i zapadlisk krasowych, w postaci płatów zalegają wychodnie utworów dolnojurskich reprezentowanych przez glinki ogniotrwałe ze żwirami i zlepieńcami. W strefach spągowych tych utworów występują rudy żelaza w postaci żelaziaka brunatnego. Rudy te i glinki były przedmiotem eksploatacji płytkiego kopalnictwa od XVIII do XIX w.

Czwartorzęd

Osady czwartorzędowe na omawianym obszarze związane są z przebiegiem rynien erozyjnych doliny Szarlejki i Rowu Radzionkowskiego. Utwory te wykazują bardzo zmienną miąższość oraz wykształcenie litologiczne. Warstwy plejstocenu, budują piaski i żwiry lodowcowe genetycznie związane ze zlodowaczeniem środkowopolskim. Pokrywają je nieliczne płyty glin pylastych zlodowacenia bałtyckiego. Najmłodsze ogniwo czwartorzędu – holocen jako osady rzeczne występuje w dolinach cieków powierzchniowych w postaci piasków i pyłów, z przewarstwieniami osadów akumulacji organicznej (namuły, torfy). Górne części odcinków dolin pokrywają osady deluwialne o niewielkiej miąższości w postaci osadów gliniasto-piaszczystych. Według arkusza "Gliwice" z Mapy utworów powierzchniowych Polski utwory rzeczne figurują jako eluwia glin

zwałowych. Największa miąższość osadów czwartorzędowych może dochodzić do kilkunastu metrów w dolinie Szarlejki.

Antropogen

Związany jest z hałdami odpadów górniczych i hutniczych złożonymi w dolinie Szarlejki, blisko szybu Radzionków. Mniejsze miąższości do paru metrów osiągają nasypy związane z infrastrukturą i płytkim kopalnictwem.

7.3. Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Powierzchniowa sieć hydrograficzna terenu opracowania jest słabo rozwinięta.

Pod względem hydrograficznym Radzionków jest położony w strefie wododziału Wisły i Odry, a topograficzny dział wodny I rzędu rozdzielający zlewnie rzek Wisły i Odry przebiega przez północną część gminy. Zdecydowanie większa część Radzionkowa jest zlokalizowana w dorzeczu rzeki Wisły. Środkowa i południowa część gminy jest zlokalizowana w zlewni rzeki Szarlejki (zlewnia IV rzędu rzeki Wisły), przepływającej przez teren opracowania wzdłuż jego południowej granicy.

Szarlejka stanowi jeden z prawobrzeżnych dopływów rzeki Brynicy do której wpada na granicy Piekar Śląskich i gminy Bobrowniki w odległości ok. 3 km na wschód od przedmiotowego terenu. W granicach miasta rzeka ta jest uregulowana.

W południowej części miasta do rzeki Szarlejki wpadają nieliczne rowy, w tym wyróżniający się Rów Radzionkowski.

W północnej części miasta brak jest powierzchniowych cieków wodnych, a pod względem hydrograficznym podział kształtuje tu się następująco:

- północne fragmenty należą do zlewni potoku spod Nakła,
- północno-wschodnie fragmenty należą do zlewni Rowu Świerklanieckiego.

Ponadto niewielki fragment miasta na wschodzie jest położony w zlewni rzeki Brynicy. Jedynie północno-zachodnia część Radzionkowa należy do dorzecza rzeki Odry i znajduje się w zlewni rzeki Stoły (zlewnia rzeki Odry III – rzędu, przepływającej w odległości około 1,5 km na północny zachód od granic Radzionkowa. Skąpo rozwiniętą sieć hydrograficzną miasta uzupełniają drobne i rozproszone zbiorniki wodne.

Teren Radzionkowa leży w zasięgu pięciu jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- południowa i środkowa część miasta należy do JCWP o nazwie „Szarlejka” (kod: PLRW20007212669),
- wschodni fragment miasta znajduje się w zasięgu JCWP o nazwie „Brynica od zb. Kozłowa Góra do ujścia” (kod: PLRW2000921269),
- w północno-wschodni fragment miasta należy do JCWP o nazwie „Rów Świerklaniecki” (kod: PLRW20006212652),
- północny fragment miasta położony jest w zasięgu JCWP o nazwie „Potok spod Nakła” (kod: PLRW20006212632),
- północno-zachodni fragment miasta znajduje się w zasięgu JCWP o nazwie „Stoła od źródła do Kanara” (kod: PLRW6000181181649).

Zbiorniki wodne

Na terenie Radzionkowa zbiorniki wodne są raczej nieliczne i mają małe powierzchnie. Skąpo rozwiniętą sieć hydrograficzną miasta uzupełniają drobne i rozproszone zbiorniki wodne, pochodzenia antropogenicznego. Część z nich powstała na skutek wypełnienia się wodą zapadlisk bądź, dawnych wyrobisk po eksploatacji wapieni. Zbiorniki te nie mają istotnego wpływu na kształt sieci hydrograficznej Radzionkowa.

Zagrożenie powodziowe

Z wyjątkiem terenów położonych w dolinie rzeki Szarlejki na obszarze miasta nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych. W oparciu o zapisy ustawy prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1121 „art. 9 ust. 1 pkt 6c ppkt c, za obszary szczególnego zagrożenia powodzią rozumie się: obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału

przeciwpowodziowego, a także wysypy i przymuliska”) jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią należy uznać tereny w międzywalu rzeki Szarlejki.

7.4. Zasoby wód podziemnych

Piętra i warstwy wodonośne

Piętro wodonośne czwartorzędu

Zbudowane jest z plejstoceńskich utworów piaszczysto-żwirowych zlodowacenia środkowopolskiego i aluwii holoceni. W granicach gminy, w profilu piętra wodonośnego czwartorzędu występuje jeden nieciągły poziom wodonośny w formie zawieszonych izolowanych soczewek czy wkładek piaszczystych o niewielkiej zasobności zasilanych opadami atmosferycznymi. Zwierciadło wody zalega na różnych głębokościach, które uzależnione są od budowy geologicznej, warunków litologicznych, morfologii terenu oraz czynników antropogenicznych i waha się od ok. 2 m w dolinach cieków i w strefach maksymalnego osiadania do kilku metrów na wyniesieniach. Przepowierzchniowy poziom wodonośny posiada na ogół charakter swobodny. Spływ wód podziemnych następuje zgodnie kierunkiem spływu wód powierzchniowych, czyli generalnie – zgodnie z nachyleniem powierzchni terenu. W odległej przeszłości, wody poziomu wodonośnego czwartorzędu, ujmowane były płytkimi studniami gospodarskimi jednak zostały zlikwidowane ze względu na pogarszającą się jakość wód lub zanik poziomu wody związany z podziemnym drenażem górniczym. Z tych względów nie wyróżniono na obszarze gminy użytkowego poziomu wód podziemnych w utworach czwartorzędu.

Piętro wodonośne triasu

Piętro występuje na terenie całej gminy Radzionków i reprezentowane jest przez 3 poziomy wodonośne. Główne poziomy wodonośne wapienia muszlowego i retu, zbudowane są z dolomitów i wapieni i mają charakter szczelinowo-krasowy. Warstwa rozdzielająca wspomniane poziomy wodonośne to są margliste utwory warstw gogolińskich, które na zaznaczonych przestrzeniach mogły ulec dolomityzacji redukcji lub zdyslokowaniu tracąc właściwości izolujące. Lokalnie dwa poziomy wodonośne wapienia muszlowego i retu, tworzą jeden wspólny kompleks wodonośny serii węglanowej triasu. Miąższość poziomu wodonośnego wapienia muszlowego wynosi od 59,0 m do powyżej 100 m. Zwierciadło wody ma charakter swobodny, lokalnie napięty. Miąższość kompleksu wodonośnego serii węglanowej triasu wynosi od kilku metrów na wychodniach do blisko 200 metrów. Zwierciadło te ma ten sam charakter jak w przypadku poziomu wapienia muszlowego. Zasilanie odbywa się głównie w wyniku bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych na obszarach wychodni utworów wodonośnych, jak również lokalnie, drogą pośrednią, z czwartorzędowego piętra wodonośnego. Główne kierunki przepływu wód są skierowane na południe w kierunku Bytomskiej i SW w północnej części gminy.

Drugi poziom wodonośny niższego piaskowca związany jest z dolną częścią triasu dolnego (warstwy świerklanieckie). Utworami wodonośnymi są piaski, żwiry i piaskowiec. Charakteryzują się one ciągłością rozprzestrzenienia i zmienną miąższością. Stwierdzona miąższość warstw zawodnionych wynosi 3,5 do 24,0 m. Zwierciadło tego poziomu ma charakter naporowy. Zasilanie poziomu odbywa się na wychodniach warstw świerklanieckich. Bezpośrednia infiltracja wód opadowych zachodzi w regionach wychodni triasu, nie przykrytych utworami czwartorzędu oraz lateralnie w dolinach rzek. Obecnie podstawę drenażu stanowią wyrobiska górnicze. Główne kierunki przepływu wód są skierowane ku dolinom rzek Brynicy i Czarnej Przemszy które pierwotnie były osią drenażu na rzędnych 265-270 m n.p.

Głębokość występowania kompleksu wodonośnego serii węglanowej w części NW obszaru miasta wynosi od 50 do 100m, w północnej od kilkunastu do 50 m, w południowej stanowiącej zbiornik Bytom od kilkunastu do 100m. Dane te nie są uaktualniane przez decyzje także sąsiednich gmin odnośnie eksploatacji studni na ich terenie.

Piętro wodonośne karbonu

Piętro tworzy zespół szczelinowo-porowych poziomów wodonośnych oddzielonych od siebie warstw mułowców iłowców górnośląskiej serii piaskowcowej i warstw brzeźnych serii paralicznej. Utwory wodonośne są w znacznym stopniu zdrenowane na głębokości uzależnionej od szybów odwadniających. Nie występują w nich wody zwykłe lecz zasolone dlatego nie zaliczono go do poziomu użytkowego.

Główne zbiorniki wód podziemnych

Zgodnie z ustaleniami Mapy głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) Państwowego Instytutu Geologicznego-Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie,, wg stanu z marca 2012 r. Południowa część obszaru gminy Radzionków znajduje się w granicy głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom” – zbiornika o typie szczelinowo-krasowo-porowym, wykształconego w utworach triasu (wapienia muszlowego i retu) Szacunkowe zasoby dyspozycyjne (dynamiczne) tego zbiornika wynoszą ok. 165 tys. m³/d. W wyniku podziemnego drenażu, odwadniania przez szyb „Bolko” (za południową granicą gminy) zanikły zasoby statyczne lub uległy zanieczyszczeniu wobec czego zasięg GZWP wyznaczony przez J. Kropkę 2003 roku został zweryfikowany. Jednak jego koncepcja wyznaczenia w tym miejscu użytkowego poziomu wodonośnego do tej pory nie znalazła potwierdzenia. Ze względu na brak lub słabą izolację warstw nadległych stopień zagrożenia tego i zbiornika „Gliwice” wg J. Rózkowskiego jest wysoki i średni (wg MHP wysoki i bardzo wysoki).

Północna część obszaru gminy Radzionków znajduje się również w granicy udokumentowanego głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 330 „Zbiornik Gliwice” – zbiornika typu szczelinowo-krasowego, wydzielonego w utworach węglanowych triasu. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne tego zbiornika wynoszą ok. 312 tys. m³/d. Zasoby te są objęte ochroną najwyższą (ONO) na obszarach o przewadze funkcji mieszkaniowej i rolniczej, i wysoka (OWO) na obszarach uprzemysłowionych.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Zgodnie z obowiązującym podziałem, obszar Gminy Radzionków leży w obszarze Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 110 i 111. Ich charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Przeważająca część gminy znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 111 (PLGW 2000111). Północno – zachodnia część obszaru gminy pozostaje w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 110 (PLGW 6000111).

Tabela 3. Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd) na terenie Gminy Radzionków

Jednolita część wód podziemnych		Obecna ocena stanu		Cele środowiskowe		Ocena ryzyka osiągnięcia celów środowiskowych	JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzebę zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia
Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Ilościowego	Chemicznego	Stan ilościowy	Stan chemiczny		
PLGW6000110	110	Dobry stan ilościowy	Dobry stan chemiczny	Dobry	Dobry	Niezagrożona	Tak
PLGW2000111	111	Słaby	Słaby	Dobry stan chemiczny; mniej rygorystyczny cel dla parametru NO ₃ (ochrona stanu przed dalszym pogorszeniem)	Mniej rygorystyczny cel: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem	Zagrożona	Tak

Podstawowymi kierunkami środowiskowymi w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych jest utrzymanie lub poprawa ich jakości w celu zachowania dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Do źródeł zagrożeń dla jednolitych części wód podziemnych na przedmiotowym terenie należą potencjalne zanieczyszczenia pochodzące z sektora komunalnego oraz przemysłowego, a także z sektora rolniczego.

7.5. Warunki klimatyczne

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar gminy Radzionków leży w obrębie dzielnicy częstochowsko – kieleckiej (XV), a według regionalizacji klimatycznej Wiszniewskiego – leży w Regionie Wyżyny Krakowsko – Częstochowskiej, w strefie klimatu środkowo – europejskiego, gdzie ścierają się różnorodne masy powietrza, zarówno podzwrotnikowe – napływające przez Bramę Morawską, jak i kontynentalne oraz oceaniczne.

Średnia roczna temperatura powietrza w gminie Radzionków wynosi 8°C - najwyższą miesięczną temperaturę notując się w lipcu (ok. 17°C), natomiast najniższą w styczniu (ok. -1°C).

Na terenie gminy przeważają wiatry z sektora zachodniego i południowo - zachodniego. Stanowią one około 57% wiatrów w ciągu roku. Średnia prędkość wiatru nie przekracza 5 m/s. Powoduje to, że klimat jest dość łagodny. Przy charakterystyce klimatycznej szczególnie istotne są warunki opadowe na analizowanym obszarze, od których zależy ilość wody pozostającej w obiegu. Roczna suma opadów na obszarze gminy zamyka się w granicach 700 - 750 mm. Liczba dni z deszczem wynosi około 165. Najniższe wartości średnie opadów notuje się w sezonie wiosennym, a ich wartości wahają się w granicach 100 – 110 mm. Na terenie gminy występuje średnio od 40 do 55 dni w roku z pokrywą śnieżną.

Średnia wilgotność względna powietrza wynosi około 76%, i zmienia się, w zależności od pory roku tj. w miesiącach późnowiosennych i letnich wynosi średnio około 68%, a w miesiącach jesiennych i zimą dochodzi do 84%, co wiąże się z na ogół niewielką siłą wiatrów w tym okresie.

Szczególnie intensywne koncentracje wilgotnego i chłodnego powietrza występują w dolinie pośrodku terenów zabudowanych, co sprzyja oczywiście znacznemu wzrostowi skażeń powietrza. Ważną cechą klimatu w Radzionkowie jest duża ilość dni z pogodą mglistą, do czego w znacznej mierze przyczynia się zanieczyszczenie powietrza w granicach gminy.

Ciśnienie atmosferyczne w tej części regionu jest stosunkowo niskie i utrzymuje się średnio w ciągu roku na poziomie 975 – 985 hPa.

7.6. Powierzchnia ziemi

7.6.1. Geomorfologia terenu

Powierzchnia miasta jest nachylona w kierunku południowym od kulminacji w rejonie Nokielek (ok. 340 m n. p. m.) do obniżenia Szarlejki (ok. 270 m n.p.m.). Najwyższym punktem w mieście jest Księża Góra (355 m n.p.m.), która jest jednocześnie najwyższym punktem w całym powiecie tarnogórskim. Tutejsze wzniesienia mają charakter szerokich garbów zaokrąglonych bądź wierzchołków kopiastych. Z północnego-wschodu na południowy-zachód, mniej więcej środkiem miasta, przebiega sucha dolina utworzona przez wodę, wypełniona utworami piaszczysto-gliniastymi. Towarzyszą jej po bokach denudacyjne powierzchnie zrównania i równiny akumulacji deluwialnej. Znaczną część obszaru miasta zajmują formy antropogeniczne. Dolina Szarlejki została prawie w całości przebudowana poprzez utworzone hałdy i zwałowiska odpadów pogórnictwa i pchutniczych. Znaczną ilość form antropogenicznych można spotkać w rejonach Wacmana (Danielec), Nokielek, Wapienników, Szał, Księżej Góry i Gwoźdźca. Na terenach poszybikowych i większych form poeksploatacyjnych mamy do czynienia z obniżeniami terenu i izolowanymi zagłębieniami bezodpornymi. W niektórych miejscach nadal występują procesy erozyjne zagrażające zagospodarowaniu powierzchniowemu, co ujawniło opracowanie A.K. „Libra” S.C. z 1999 roku wykazujące lokalizację szybów i szybików poeksploatacyjnych galmanu i żelaziaka brunatnego. Rzeźba terenu ustawicznie ewoluuje w kierunku zrównania przy czym w ostatnim czasie gwałtowne procesy antropogeniczne uległy wyhamowaniu.

7.6.2. Dawna eksploatacja górnictwa

Górnictwo węglowe

W obrębie udokumentowanego złoża „Powstańców Śląskich” prowadzono eksploatację węgla od 1880 r. do 1996 r. w ramach koncesji, która wygasła w 1999 r. w zlikwidowanym obecnie obszarze górnictwa „Bytom V” przez KWK „Powstańców Śląskich”. Kolejna koncesja wygasła w 2003 r. Kopalnia ta powstała 1975 r. z połączenia obszarów eksploatacyjnych kopalń: „Bytom” i „Radzionków”. Na przestrzeni lat 1880-1999, eksploatacja była prowadzona z zawałem stropu w pokładach: 410a, 412b, 414/3, 415, 416a, 418, 419, 501,

503/504, 507, 620 z maksymalnym zasięgiem pokładu 509/510. Na terenie tym zlokalizowane były zlikwidowane szyby: "Piotr", "Karol" i "Wit Stwosz". Jedyny zachowany to szyb wentylacyjno-podsadzkowy kopalni „Radzionków” przy Rowie Radzionkowskim. Najgrubszym z eksploatowanych pokładów był pokład 509/510, w którym z głębokości 150–400 m wydobywano węgiel z pokładu o miąższości od 5 do 11,2 m. W efekcie eksploatacji doszło do osiadania terenu w dolinie Szarlejki, która obecnie płynie sztucznym korytem.

Górnictwo rud cynku i ołowiu i żelaza brunatnego

Historia wydobywania rud cynkowo-ołowiowych w rejonie bytomsko-tarnogórskim, według źródeł rozpoczęła się już w wieku XII z powodu poszukiwań srebra jako domieszki w tych rudach. Jednak głównemu wydobyciu na tym terenie podlegały złoża galeny, galmanu oraz limonitu związanego z wietrzelinami wypełniającymi leje krasowe. W pierwszym okresie przedsztolniowym eksploatacja ograniczała się do stref wychodni pokładów dolomitów kruszczośnych oraz do głębokości i poziomu wód podziemnych stosując eksploatację szybkowo-odkrywkową. Dolomity kruszczośne występują na granicy z Piekarami Rudnymi, wydobywano tam także odkrywkowo żelaza brunatnego, galmany, później blendę cynkową. Od XV w. zaczęto drażyć sztolnie odwadniające udostępniające niżej ległe złoża stosując kieraty konne do wypompowania wody. Prostymi metodami schodzono zazwyczaj do kilkunastu metrów w eksploatacji chodnikowej. Od XVI w. eksploatację prowadzono poniżej zwierciadła wody do głębokości 50 m. Trwało to do połowy XVIII w. kiedy to nastąpiło załamanie się górnictwa opartego na grawitacyjnym odwadnianiu sztolni.

Trzeci okres rozkwitu górnictwa rudnego rozwinął się po 1780 roku i związany był z zastosowaniem maszyny parowej do odwadniania złóż i drażenia głębokich sztolni. Apogeum rozkwitu przypada na okres około roku 1865 po opanowaniu technologii produkcji koncentratu z blendy cynkowej.

Nadania górnicze zgrupowane były w 3 rejonach. W rejonie północnym i wschodni z tego okresu datuje się ok. 223 szybków i świetlików wg Leopolda Kraatz z Atlasu „Kartes des Oberschlesies Erbergbauers”, z 1911 roku o głębokości powyżej 10 m które zaznaczono wraz z przekopami (bez chodników). Szybiki zlikwidowano prawdopodobnie przez zasypanie i wraz z siecią chodników były przyczyną zapadlisk często wypełnionych wodą. Zagrożenia tego typu są ciągle aktualne, przykładem jest budowa kanalizacji przy ul. Klasztornej w 2013 roku. Później eksploatacja sięgała już do 110 m przed II wojną światową i była ograniczona tylko do południowego skrawku gminy w obszarze górniczym ZG "Orzeł Biały"(zał.2) i z tego okresu zinwentaryzowano 1 szyb, obecnie zlikwidowany. Grubość wybieranego złoża wynosiła 2-6 m. Od początku 1970 obserwuje się zanik eksploatacji, kopalnię „Orzeł Biały” zlikwidowano w 1990 r. z której została tylko czynna centralna pompownia przy szybie „Bolko” w Bytomiu.

7.6.3. Zjawiska osuwiskowe

W granicach miasta nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych, ani występowania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

7.6.4. Gleby

Charakterystyka środowiska glebowego jest bezpośrednio związana z budową geologiczną przedmiotowego obszaru. Na terenie gminy Radzionków podłożem macierzystym dla większości gleb są utwory triasowe i jurajskie, wytworzone w postaci skał węglanowych, w tym wapieni i dolomitów. Pokrywają one przeważający obszar gminy, głównie w części północnej, wschodniej oraz południowo – wschodniej. W wyniku procesów glebotwórczych powstały tu gleby typologicznie należące do klasy rędzin oraz gleb brunatnych.

Wzdłuż dolin cieków a także w nieckowatych zagłębieniach terenu wytworzyły się gleby pseudobielicowe, wytworzone na osadach czwartorzędowych. Utwory holoceniowe w postaci osadów deluwialnych oraz rzecznych występują głównie wzdłuż doliny holoceniowej przebiegającej południkowo przez gminę. Utwory plejstocenu w formie piasków i żwirów lodowcowych a także utworów gliniastych pokrywają głównie powierzchnie zlokalizowane w południowej części obszaru.

Cechą charakterystyczną gleb na terenie Radzionkowa jest ich odczyn, kształtujący się na poziomie od lekko kwaśnego do obojętnego. Jest on odzwierciedleniem budowy geologicznej oraz zachodzących procesów glebotwórczych i erozyjnych. Odczyn jest jednym z istotnych czynników świadczących o odporności

gleby na zanieczyszczenia, w tym szczególnie metalami ciężkimi. Substancje te w środowisku zasadowym i obojętnym wykazują niską mobilność, a co za tym idzie są trudno przyswajalne przez rośliny.

Industrioziemne i urbanoziemne utwory glebowe powstały m. in. w rejonie składowisk odpadów powydobywczych. Charakterystyczną cechą tych utworów jest podłoże macierzyste antropogenicznego pochodzenia. Są to utwory glebowe wytworzone i przekształcone w rezultacie antropogenicznej działalności człowieka, nawiązujące charakterem do gleb inicjalnych. Obszary bezglebowe zlokalizowane są głównie pod zabudową, a także obejmują powierzchnie przemysłowe.

7.7. Zasoby naturalne

Zgodnie z danymi Centralnej Bazy Danych Geologicznych, Państwowego Instytutu Geologicznego, Państwowego Instytutu Badawczego, na terenie Radzionkowa znajdują się cztery udokumentowane złoża węgla kamiennego (stan na marzec 2017 r.).

W obrębie obszaru miasta łącznie z Bytomiem udokumentowano złożo węgla kamiennego „Powstańców Śląskich” wg systemu MIDAS nr 328 (nr dec. KZK/012/M/pf10/5556/88/89z 1989.12.26), w 2003 wykonano dodatek nr 3 do dokumentacji. Wg Bilansu Złóż z 2012 r w zaniechanej eksploatacji złożo pozostało jeszcze 28 529 tys. ton węgla udokumentowane w kat. A, B, C1 i 3 742 tys. t w kat C2. W pokładzie 620 eksploatowano ility bentonitowe złożo rud Zn-Pb „Orzeł biały” zostało wykreślone z Bilansu złóż. Zgodnie z decyzją Ministra Środowiska nr DGK-VIII.4741.38.2015.AJ, Warszawa 2016 r., zatwierdzającej dodatek nr 5 do dokumentacji geologicznej złożo węgla kamiennego „Powstańców Śląskich” (sporządzony w celu aktualizacji granic złożo), zasoby bilansowe złożo „Powstańców Śląskich” w kategorii A+B+C1 i C2 wynoszą łącznie 9 385 tys. ton.

W południowej części obszaru Radzionkowa zlokalizowane są złożo węgla kamiennego: „Powstańców Śląskich 1”, „Bytom I” oraz „Bytom I-1”.

Złożo „Powstańców Śląskich 1” wg systemu MIDAS nr 17887, którego parametry określono w „Dokumentacji geologicznej złożo węgla kamiennego Powstańców Śląskich 1 w kat. A, B, C1, C2 w miejscowości Bytom, Radzionków, Piekary Śląskie, gm. Bytom, Radzionków, Piekary Śląskie, pow. Bytom, tarnogórski, Piekary Śląskie, woj. śląskie” z 2013 r., uzupełnionej „Dodatkami do dokumentacji geologicznej złożo węgla kamiennego Powstańców Śląskich 1, m. i gm. Bytom, Radzionków, Piekary Śląskie, pow. Bytom, Piekary Śląskie, tarnogórski, woj. śląskie” z 2015 r.

Złożo „Bytom I” wg systemu MIDAS nr 7919, zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego, Państwowego Instytutu Badawczego – eksploatowane od 1873 r. do 2001 r. Zasoby bilansowe złożo „Bytom I” ustalono w kategoriach A+B+C1 i C2 łącznie na 10 189 tys. ton, zgodnie ze stanem ewidencji złożo określonym w decyzji Ministra Środowiska znak: DGK-VIII.4741.31.2015.MW z dnia 12 listopada 2015 r. zatwierdzającej dodatek nr 5 do dokumentacji geologicznej złożo „Bytom-I”.

Parametry **złożo węgla kamiennego „Bytom I-1”** wg systemu MIDAS nr 9440, zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego, Państwowego Instytutu Badawczego zostały określone w „Dokumentacji geologicznej złożo węgla kamiennego Kopalni Radzionków Kategoria A, B, C1 i C2” z 1970 r. Dla omawianego złożo zostały sporządzone w 2003 r. dwie dokumentacje geologiczne: „Dokumentacja geologiczna złożo węgla kamiennego „Bytom I-1” w kat. A+B w miejsc. Bytom” oraz „Dokumentacja geologiczna złożo węgla kamiennego „Bytom I-1” w kat. A+B”, uzupełnione dodatkami do dokumentacji: „Dodatkami nr 1 do dokumentacji geologicznej złożo węgla kamiennego „Bytom I-1” w kat. A+B+C1+C2 w miejscowości Bytom, gmina Bytom, powiat Bytom, województwo śląskie” z 2011 r. oraz „Dodatkami nr 2 do dokumentacji geologicznej złożo węgla kamiennego Bytom I-1, m. Bytom, Radzionków, województwo śląskie”.

Złożo „Powstańców Śląskich 1” zostało ujęte przez Głównego Geologa Kraju w wykazie złóż wymagających szczególnej ochrony, jako złożo kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym objęte własnością górnictwem wymienioną w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2016 r. poz. 1131 ze zm.).

7.8. Środowisko przyrodnicze

Hylocenoza - biocenoza leśna

Na terenie miasta nie istnieją tereny lasów.. Wszystkie obszary, które można zaliczyć do typu leśnego pochodzą z nasadzeń rekultywacyjnych, głównie z lat 1956-1966, uzupełnionych przez samosiewy z zadrzewień przydomowych i przydrożnych. Istotną rolę w tym procesie mogły odegrać też silne (huraganowe) wiatry z kierunków zachodnich, które przyczyniły się do zasiewu drzew lekkonasiennych (np. na Szkale i Nokielkach rosną kilkuletnie sosny pospolite). Najbliższy formie leśnej jest zespół roślinny Nokielka, a następnie Szkały i Księżej Góry. Wszędzie tam, poprzez dobór siedliskowy, zachodzi proces wypierania gatunków niewłaściwych poprzez najbardziej odpowiednie. Dzieje się tak zarówno w warstwie drzew, jak i krzewów czy runa. Zespoły te posiadają dość zróżnicowaną gatunkowo faunę ssaków, ptaków i owadów odpowiednią w stosunku do warunków ich środowiska jak i otoczenia.

Biocenoza zaroślowa

Zaroślowe zespoły roślinne powstały głównie samorzutnie i towarzyszą zarówno polom uprawnym, jak i terenom mieszkaniowym, przemysłowym oraz poprzemysłowym. Ich skład gatunkowy jest bardziej zrównoważony z siedliskiem, ponieważ powstawały na drodze naturalnej sukcesji roślinnej. Głównymi składnikami zarośli są: jesion, brzoza, klon, osika, głóg, róża, tarnina, bez czarny. W runie, które na ogół jest wysokie i zwarte, występują: jeżyna, nawłóć, podagrycznik. Niektóre zespoły porekultywacyjne są w większości jednogatunkowe, jak np. zarośla rokitnika w kamieniołomie na południowym stoku Księżej Góry. Odnosi się wrażenie, że biocenozy zaroślowe posiadają bogatszą gatunkowo florę niż zadrzewienia typu leśnego. Zespoły roślinności zaroślowej podlegają nieustannym procesom sukcesyjnym, następnie przejdą z fazy dynamicznej do bardziej zrównoważonej.

Agrocenoza - biocenoza terenów rolnych

Korzystne warunki glebowe i klimatyczne służą uprawom rolnym i sadowniczym. Obserwuje się jednak proces gospodarczy polegający na stopniowym odchodzeniu od kultury rolnictwa, w szczególności dotyczy on mniejszych gospodarstw rolnych i części sadów. W terenie przedstawia to obraz swoistego „pasioka”, gdzie łąny uprawiane przedzielają odłogi, a charakter porostu wskazuje, że są to już odłogi wieloletnie. Z punktu widzenia „interesów” przyrody nie jest to proces negatywny, bowiem odlogująca gleba się regeneruje i stanowi bogate siedlisko dla drobnej zwierzyny (kuropatwy, bażanty, zające) oraz ptaków i owadów. Gleby alkaliczne, buforujące wszelkie toksyny, są doskonałym siedliskiem dla upraw zbożowych i intensywnego sadownictwa. Uprawy takie są możliwe nawet na glebach płytkich, kamienistych a obecność wapniolubnej rośliny ostróżeczki polnej (poniższa fotografia) potwierdza ich rolniczą przydatność.

Biocenozy wielosiedliskowe

Na szczególną uwagę zasługują obiekty przyrodnicze, na których na stosunkowo niewielkich powierzchniach występuje wiele mikrosiedlisk, często o bardzo różnorodnych cechach. Zalicza się do nich w pierwszym rzędzie tereny poszybikowe: Gwoździec, sąsiedztwo składowiska gruzu, Wacman. Na tych terenach obok siedlisk suchych występują mokre i świeże z odpowiednią szatą roślinną i zoocenozą. Spotyka się tu unikatowe kręgowce (różanka) oraz bogactwo entomo i awifauny. Dużym bogactwem fauny charakteryzują się: Nokielka, Szkała, Podnóże Księżej Góry (kamieniołom), Księża Góra. Różnorodność zoocenozy zawdzięczają one bogatemu urzeźbieniu terenu stwarzającemu dogodne siedliska dla różnych gatunków ptaków i ssaków. Natomiast nasłonecznione suche zbocza i najbliższe okolice głębokiego wyrobiska na Wapiennikach porasta roślinność kserotermiczna przyciąga jąka roje owadów. Z tutejszych pożytków korzystają pszczoły, trzmiele i mnóstwo motyli z rodzaju rusalek. W procesach sukcesyjnych zespoły trzcinika i nawłoci są systematycznie wypierane przez sucholubne zioła z rodzaju compositae oraz aromatyczne macierzanki i wilczomlecze. Biocenozy wielosiedliskowe należy chronić przed zainwestowaniem i wszelkimi zmianami dotychczasowych sposobów użytkowania.

7.9. Obszary chronione na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r.

7.9.1. Obszar Natura 2000

W myśl ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku na obszarze miasta Radzionkowa znajduje się jeden obszar chroniony Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie" PLH240003. Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie (kod obszaru PLH240003) stanowią obiekt w ramach sieci Natura 2000 jako specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa). Obszar został zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej. Powierzchnia obiektu to 3490,8 ha. Jest to obszar leżący na wysokości 300 m n.p.m. obejmujący podziemne wyrobiska po eksploatacji rud metali ciężkich. Stanowi jeden z największych systemów podziemnych na świecie. Wyrobiska powstawały od XII do XX wieku. Obecnie liczą ponad 300 km chodników, 5 sztolni odwadniających, liczne szyby oraz liczne komory i wybierki. Podziemia obejmują także odsłonięcia w kamieniołomach. Podziemia to prawdopodobnie drugie co do wielkości zimowisko nietoperzy w Polsce. Liczebność zimujących w podziemiach nietoperzy wynosi przynajmniej kilkanaście tysięcy osobników. Obiekt jest zasiedlany przez nietoperze także w okresie letnim. Stwierdzono tu 8 gatunków, z czego 1 (nocek duży) umieszczony jest w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Do najpoważniejszych zagrożeń ostoi zalicza się niepokojenie zwierząt w okresie zimowym, zasypywanie otworów wentylacyjnych (wlotowych), zawały, osuwiska. Określono na tym terenie ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych: jaskinie (nieudostępnione do zwiedzania), żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) oraz ważne dla Europy gatunki zwierząt: nocek duży (ssak), nocek Bechsteina (ssak), nocek orzęsiony (ssak), dzięcioł czarny (ptak), traszka grzebieniasta (płaz).

7.9.2. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Przy północno-zachodniej granicy gminy Radzionków zlokalizowane są zespoły przyrodniczo-krajobrazowe "Doły Piekarskie" oraz "Suchogórski Labirynt Skalny".

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Doły Piekarskie” to zespół przyrodniczo-krajobrazowy znajdujący się w południowo-wschodniej części Tarnowskich Gór, w dzielnicy Bobrowniki Śląskie-Piekary Rudne, przy granicy z Bytomiem i Radzionkowem. Utworzony został na mocy uchwały Nr LXVI/581/2006 Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach z 4 października 2006 r. Teren Zespołu "Doły Piekarskie" obejmuje obszary powyrobiskowe, na których od 1890 do początku XX wieku funkcjonowała kopalnia odkrywkowa żelaziaka brunatnego (limonitu) i dolomitu. Część obecnego obszaru była także gruntami ornymi, które zostały rozcięte w kilka wachlarzowato uformowane dolinki, do których w celu wywożenia urobku została doprowadzona kolejka wąskotorowa. Przed II wojną światową, teren ten, już nie wykorzystywany, był pozbawiony roślinności. Na początku lat 60. XX w. teren wyrobisk został częściowo sztucznie zalesiony, jednak w większości nastąpiła naturalna sukcesja. Pod koniec wojny na wzniesieniach powstał fragment niemieckiej linii obrony B-2 biegnącej od Siewierza do Miedar, na który składały się żelbetowe stanowiska ogniowe potocznie nazywane *kochbunkrami*. Obszar Dołów Piekarskich jest bardzo mocno zróżnicowany. Na skutek wcześniejszej eksploatacji powstały liczne zapadliska i doliny. Jednocześnie utworzyły się strome grzbiety, grzędy, pagórki i wąwozy (gwałtowne różnice poziomów mogą dochodzić tam do nawet kilkunastu metrów). Obecnie tereny dawnych wyrobisk porasta wielogatunkowy las najbardziej zbliżony jednak do łąki. Dendroflorę obszaru tworzą głównie drzewa liściaste: grab zwyczajny, lipa drobnolistna, brzoza brodawkowata, klon, olsza czarna, robinia akacjowa, dąb szypułkowy. Z drzew iglastych najliczniej reprezentowana jest sosna zwyczajna i modrzew europejski. Zbocza dolinek lokalnie porastają zbiorowiska murawowe, gdzie występują gatunki ściśle chronione, tj. dziewięcił bezłodygowy, kruszczyk szerokolistny oraz gatunki chronione częściowo, np. kruszyna pospolita i konwalia majowa. Znotowano wśród nich także jedyne w granicach gminy stanowisko goryczki orzęsionej. W jednym z powyrobiskowych zagłębień znajduje się oczko wodne z fragmentami roślinności szuwarowej. W pobliżu stawu żyje wiele płazów m.in. trzy gatunki żab oraz ptaki np. pliszka żółta, skowronek i gąsiorek.

Z "Dołami Piekarskimi" graniczy Zespół przyrodniczo-krajobrazowy "Suchogórski Labirynt Skalny" utworzony na mocy uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu z 2008 roku. Suchogórski Labirynt obejmuje prawie 20 hektarowy obszar wyrobisk pogórnich i grzęd skalnych położony przy granicy Bytomia z Tarnowskimi Górami. Pierwotnie tereny uznane za Suchogórski Labirynt Skalny były eksploatowane przez przemysł wydobywczy. Pozyskiwano tu przede wszystkim dolomit i limonit. Po zakończeniu wydobywania teren zajęła roślinność. Zespół

przyrodniczo-krajobrazowy utworzono uchwałą rady gminy Bytom w 2008 r. Obszar niezwykle mocno zróżnicowany. Na skutek wcześniejszej eksploatacji powstały liczne zapadliska i doliny. Jednocześnie utworzyły się strome grzbiety, grzędy, pagórki i wąwozy. Na skutek tej różnorodności form powierzchniowych, zdecydowano się na przyjęcie nazwy labirynt dla całości obszaru. Obszar zespołu porastają liczne gatunki drzew, a przede wszystkim: brzoza brodawkowata, klon zwyczajny, jawor, lipa drobnolistna, sosna zwyczajna, dąb czerwony, robinia akacjowa i modrzew europejski. Uzupełnieniem są liczne gatunki krzewów oraz gatunki roślin chronionych – dziewięciśli bezłodygowy oraz kruszczyk szerokolistny. Labirynt zasiedlają przede wszystkim liczne ptaki leśne oraz płazy. Ponieważ oba zespoły graniczą ze sobą władze miast postanowiły wspólnie je promować. W tym celu utworzono projekt "Bytomsko-Tarnogórski Labirynt Skalny" - tak wydzielony obszar zajmuje niemal 50 hektarów.

7.9.3. Tereny cenne przyrodniczo

W wyniku przeprowadzonej wizji terenowej wytypowano tereny, odznaczające się podwyższonymi wartościami przyrodniczymi.

Najbliższy formie leśnej jest zespół roślinny Nokiełek. Nokielki to krajobraz z tradycyjnymi polami uprawnymi porozielnymi miedzami i zadrzewieniami śródpolnymi, liczne stawy i oczka wodne będące miejscem życia wielu gatunków zwierząt czy roślin związanych ze środowiskiem wodnym i błotnym. Wszędzie tam, poprzez dobór siedliskowy, zachodzi proces wypierania gatunków niewłaściwych poprzez najbardziej odpowiednie. Tak dzieje się w warstwie drzew jak i krzewów oraz runa. Wydaje się, że wskazane były by zabiegi wspomagające, głównie polegające na usuwaniu np. robinii akacjowej i podsadzaniu wyrostków buka, dębu i jodły. Zespoły te posiadają dość zróżnicowaną gatunkowo faunę ssaków, ptaków i owadów odpowiednią w stosunku do warunków ich środowiska jak i otoczenia.

Śląski Ogród Botaniczny w Radzionkowie jest częścią Związku Stowarzyszeń - Śląski Ogród Botaniczny i jest zlokalizowany na terenie Księżej Góry w bezpośrednim sąsiedztwie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Od południa i wschodu graniczy z Piekarami Śląskimi. Śląski Ogród Botaniczny w Radzionkowie jest ogrodem nietypowym – bo siedliskowym. Głównym celem działalności jest czynna ochrona gatunków roślin oraz rzadkich zbiorowisk roślinnych zagrożonych w środowisku naturalnym. Historia Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Radzionkowie jest, jak na razie, krótka – jest to jeden z najmłodszych ogrodów botanicznych w Polsce. Ogród istnieje od 2009 roku, kiedy Gmina Radzionków i Śląski Ogród Botaniczny – Związek Stowarzyszeń podpisały porozumienie o jego utworzeniu. Na ogród botaniczny przeznaczono obszar zajmujący ponad 16 hektarów. Obejmuje on część Księżej Góry – dwa nieczynne już kamieniołomy, fragmenty zadrzewień, muraw, nieużytków, pól uprawnych i dwa naturalne oczka wodne. W roku 2010 utworzono infrastrukturę pod pierwszą z kolekcji – Kolekcję muraw ciepłolubnych. W roku 2012 utworzono infrastrukturę pod przenoszone fragmenty zbiorowisk roślinnych z lotniska w Pyrzowicach. Rośliny przeniesiono w roku 2013. Wtedy też zaczęły się prace związane z tworzeniem pozostałych kolekcji: dendrologicznej, sadowniczej, roślin ozdobnych oraz łąk, a także infrastruktury – budynku, systemu nawodnienia, oświetlenia oraz dróg i ścieżek spacerowych. Prace te zostały zakończone w listopadzie 2014 roku. W maju 2015 uroczystie oficjalnie została otwarta Regionalna Stacja Edukacji Ekologicznej oraz Śląski Ogród Botaniczny w Radzionkowie.

Park Góra Powstańców Śląskich (Księża Góra) to park stworzony w okresie międzywojennym przez ówczesnego naczelnika gminy Jerzego Ziętka, który rozpościera się na wysokości 357 m. Teren liczący 30 ha został uzyskany jako odszkodowanie od hrabiego Henckel von Donnersmarcka. Swoją siedzibę ma tu Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, a młodzi i starsi mieszkańcy chętnie korzystają z jego obiektów (duży plac zabaw i ogród z wyrzeźbionymi w drewnie postaciami, altana z grillem, baseny, korty i boiska). Na Księżej Górze powstał również ogród botaniczny, celem m. in. ochrony muraw ciepłolubnych. Znajduje się tu także 2,5 km oświetlonych, wielofunkcyjnych sieci ścieżek rekreacyjno-spacerowych do aktywnego spędzania wolnego czasu m.in. jazdy na rowerze, rolkach, biegania oraz nordic walking i nart biegowych. W parku znajdują się również miejsca do gry w szachy, plac zabaw z parkiem linowym oraz siłownia na wolnym powietrzu.

7.10. Krajobraz

W północnej części Radzionkowa dominuje krajobraz typowo rolniczy ze stosunkowo rozległymi polami uprawnymi pośród których z rzadka w rozproszeniu występują niewielkie zadrzewienia i zakrzewienia. Miejscami lokalny krajobraz jest urozmaicony za przyczyną dawnych wyrobisk po eksploatacji wapieni, które wraz z kształtującą się w ich rejonie szatą roślinną tworzą atrakcyjną kompozycję. Dotyczy to zwłaszcza wyrobiska (kamieniołomu) zlokalizowanego w części północno-wschodniej. Wydaje się, iż tego typu elementy krajobrazowe stanowią potencjał dla turystyki pieszej, bądź rowerowej, a także dla potrzeb dydaktycznych

Część środkowa i południowa – środkowa obszaru gminy obejmuje krajobraz obszarów zabudowanych zlokalizowanych w części dolinnej oraz na zboczach lokalnych wyniesień, gdzie przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

W części południowej dominuje natomiast typowy krajobraz obszarów uprzemysłowionych, gdzie obecne są zabudowania i elementy infrastruktury przemysłowo – produkcyjnej, a ponadto zwałowiska pogórnice (częściowo rozbierane)

Kontrastowy widok obiektów kubaturowych na obszarach zabudowanych jest łagodzony przez towarzyszącą im zieleń, w tym drzewa i krzewy zlokalizowane wzdłuż ciągów komunikacyjnych, bądź w przydomowych ogrodach.

Pod względem turystycznym do interesujących miejsc i placówek na terenie Radzionkowa należą między innymi Muzeum Chleba, Park na Księżej Górze (Park „Góra Powstańców Śląskich”), a także Śląski Ogród Botaniczny.

7.11. Jakość środowiska

7.11.1. Jakość powietrza

Ocenę jakości powietrza i obserwacji zmian przeprowadza w ramach państwowego monitoringu środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Oceny stanu powietrza dokonuje się w strefach, w tym aglomeracjach. Gmina Radzionków została zaliczona do strefy: Aglomeracji Górnośląskiej (PL2401). Najbliższą położoną stacją pomiarową jest stacja w Zabrze przy ul. M. Curie - Skłodowskiej.

Zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem WIOŚ co roku w terminie do 31 marca dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a także dokonuje klasyfikacji stref oddzielnie dla dwóch grup kryteriów ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz opublikowanym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach listą zanieczyszczeń pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia objęta: benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, ołów, tlenek węgla, ozon, pył PM10, pył PM2,5, arsen, benzo(a)piren, kadm oraz nikiel. Do zanieczyszczeń, które uwzględniono w ocenie ze względu na ochronę roślin należały: dwutlenek siarki, tlenki azotu oraz ozon.

Zgodnie z danymi udostępnionymi ze stacji w Zabrze przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń poszczególnych substancji w powietrzu atmosferycznym dotyczyły jedynie stężenia tlenków azotu (NO_x) oraz pyłu zawieszonego (PM10).

W przypadku stężenia tlenków azotu wartość ta wyniosła 37 µg/m³, przy dopuszczalnej normie określonej w obowiązującym ustawodawstwie wynoszącej 30 µg/m³. Najwyższe stężenia tlenków azotu odnotowano w miesiącach zimowych i na początku jesieni – wyniosły one maksymalnie 66 µg/m³ w miesiącu lutym. Najniższe stężenia zaobserwowano w miesiącach letnich – minimum wyniosło 18 µg/m³ w sierpniu.

Wartość średnia pyłu zawieszonego (PM10) wyniosła 50 µg/m³, przy dopuszczalnej normie wynoszącej 40 µg/m³. Maksyma stężeń pyłu zawieszonego notowano w porze zimowej (okres grzewczy i z nim tzw. „niska emisja”), maksimum stężeń zaobserwowano w miesiącu lutym, wyniosło ono 91 µg/m³. Najniższe stężenie pyłu zawieszonego odnotowano w czerwcu, wyniosło 26 µg/m³.

Pozostałe parametry jakości powietrza atmosferycznego tworzące składową pomiarów nie przekroczyły dopuszczalnych poziomów stężeń określonych w obowiązującym ustawodawstwie.

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w gminie jest emisja toksycznych substancji pochodzących z lokalnych kotłowni i pieców węglowych używanych w indywidualnych gospodarstwach domowych. Są one źródłem tak zwanej „niskiej emisji”. Spala się w nich różnego rodzaju materiały odpadowe (dominuje węgiel kamienny i koks), a także odpady komunalne. Pył zawieszony emitowany z tego rodzaju źródeł może zawierać substancje toksyczne takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (m.in. benzo(a)piren), metale ciężkie oraz dioksyne i furany.

Wielkość zanieczyszczeń emitowanych z tych źródeł do powietrza atmosferycznego jest trudna do oszacowania i cechuje się znaczną zmiennością sezonową, co wynika z występowania sezonu grzewczego. Zanieczyszczenie z tego rodzaju źródła zawierają znaczne ilości popiołu (20%), siarki (1-2%) oraz azotu (1%).

Czynnikiem sprzyjającym szkodliwemu oddziaływaniu pyłu na zdrowie jest przede wszystkim wielkość cząstek. W skład frakcji PM10 wchodzi także frakcja o średnicy ziaren poniżej 2,5 μm (pył zawieszony PM2,5). Tego typu frakcja uważana jest za wywołującą poważne konsekwencje zdrowotne, ponieważ ziarna o tak niewielkich średnicach mają zdolność łatwego przenikania do pęcherzyków płucnych, a stąd do układu krążenia. Głównym źródłem pyłu zawieszony PM2,5 są procesy produkcyjne oraz sektor komunalno – bytowy. Na stan atmosfery w gminie mają również wpływ zanieczyszczenia komunikacyjne. Oddziałują na środowisko w najbliższym otoczeniu drogi, a ich wpływ maleje wraz z odległością. Z dróg kołowych o dużym natężeniu emitowane są zanieczyszczenia powstające ze spalania paliw samochodowych. Zanieczyszczenia komunikacyjne to głównie tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły i metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Na terenie gminy szczególnie zagrożenie ze strony komunikacyjnej stanowią główne arterie miasta przebiegające przez zabudowę ścisłego Centrum miasta. Ze względu na zwarty charakter zabudowy (kilku piętrowe kamienice usytuowane wzdłuż ulic) oraz niekorzystne usytuowanie budynków w obrębi lokalnego obniżenia terenu dochodzi do niebezpiecznych w konsekwencjach zastoisk powietrza i kumulacji zanieczyszczeń w obrębi zabudowy mieszkaniowej.

Źródłem zanieczyszczeń w gminie są również obiekty powierzchniowe takie jak: składowisk odpadów pogórnich usytuowane na osi głównych napływów mas powietrza z południowego – zachodu i zachodu oraz oczyszczalnia ścieków znajdująca się przy południowej granicy miasta. W granicach miasta zlokalizowany jest również jeden zakład o podwyższonym ryzyku awarii przemysłowej – baza paliw TanQuid – usytuowana przy ul. Z. Nałkowskiej.

7.11.2. Jakość wód powierzchniowych

Zagrożeniem dla stanu czystości wód powierzchniowych na terenie Gminy Radzionków stanowią wprowadzane do nich ścieki, zarówno komunalne jak i przemysłowe. Ładunek zanieczyszczeń wprowadzany jest także do wód powierzchniowych z opadami atmosferycznymi a związane jest to bezpośrednio z zanieczyszczeniem powietrza. Ponadto zanieczyszczenia wód powierzchniowych pochodzą ze splukiwania powierzchni utwardzonych, na których występują zanieczyszczenia substancjami ropopochodnych (paliwa, smary).

Na terenie gminy Radzionków monitoring wód powierzchniowych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, obserwacjami w granicach gminy objęte są m.in. rzeki: Szarlejka, Brynica, Rów Świerklaniecki oraz Potok spod Nakła.

Z danych archiwalnych wynika, że stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych na terenie gminy jest umiarkowany, słaby bądź zły.

Szarlejka jest jedną z najbardziej zanieczyszczonych rzek w województwie śląskim. Punkt pomiarowo-kontrolny znajduje się przy ujściu Szarlejki do Brynicy.

Na podstawie wyników badań jakości wód powierzchniowych opublikowanych przez WIOŚ w Katowicach Szarlejka prowadzi wody złej jakości, przekroczone zostały prawie wszystkie oznaczane wskaźniki. O fatalnej jakości wód tego cieku – poniżej potencjału dobrego - decydują m. in. przekroczenia dopuszczalnych wartości następujących wskaźników fizykochemicznych: stężenia substancji biogennej tj. azot amonowy, azot Kjeldahla, azot ogólny, fosfor, fosfor ogólny, a także zasolenie (stężenia chlorków i siarczanów znacząco przekraczają dopuszczalne normy), stężenie zawiesiny ogólnej w wodzie (powyżej normy) oraz obecność BZT₅ w wodzie powyżej dopuszczalnych stężeń (ścieki z sektora komunalnego).

Ponadto wody Szarlejki odznaczają się słabym potencjałem ekologicznym ze względu na podwyższoną zawartość fitobentosu w wodach (IV klasa elementów biologicznych).

Ze względu na jakość elementów hydromorfologicznych cieku – Szarlejka posiada II klasę jakości tj. potencjał dobry. Rów Świerklaniecki odwadniający północno – wschodni i wschodni fragment gminy Radzionków, prowadzi wody złej jakości. Stan ekologiczny cieku określony został jako umiarkowany. Uwzględniając elementy biologiczne stan wody w cieku określono jako umiarkowany (III klasa). Pod względem hydromorfologicznym ciek zaliczono do II klasy – dobrego stanu wód. Natomiast pod względem stężeń poszczególnych wskaźników fizykochemicznych w wodach Rowu Świerklanieckiego wody klasyfikują

się poniżej stanu dobrego ze względu na przekroczone dopuszczalne wartości stężeń wskaźników biogennych (azot amonowy, azot Kjeldhala, fosforany i fosfor ogólny).

Ogólny stan jakości wód rzeki Brynicy – na odcinku od zbiornika Kozłowa Góra do jej ujścia – określono jako zły. Pod względem chemicznym wody charakteryzują się dobrym stanem. Pod względem jakości biologicznej Brynica charakteryzuje się umiarkowanym stanem wód natomiast dobrym stanem elementów hydromorfologicznych cieku.

Wody Brynice, ze względu na jakość parametrów fizykochemicznych wody, charakteryzują się poniżej stanu dobrego (przekroczenia dopuszczalnych stężeń BZT₅ w wodach - ścieki z sektora komunalnego, wysokie zasolenie wód - stężenia chlorków i siarczanów znacznie przekraczają dopuszczalne normy, a także wysokie stężenia substancji biogennych (azot amonowy, azot Kjeldahla, fosforany, fosfor ogólny).

Odwadniająca północny fragment obszaru Potok spod Nakła również charakteryzuje się złym stanem ogólnym prowadzonych wód. Pod względem chemicznym potok prowadzi wody poniżej stanu dobrego. Natomiast pod względem ekologicznym ciek prowadzi wody w dobrym stanie (jakość biologiczna wód w III klasie – stan umiarkowany, pod względem hydromorfologicznym ciek prowadzi wody w II klasie – stan dobry, również pod względem fizykochemicznym wody potoku odznaczają się dobrym stanem).

Odwadniająca północno – zachodni fragment gminy Radzionków rzeka Stoła (JCWP „Stoła od źródła do Kanara”) prowadzi wody złej jakości. Zły stan chemiczny wód podyktowany jest przekroczeniem stężeń kadmu w wodzie. Potencjał fizykochemiczny wód kształtuje się poniżej poziomu dobrego ze względu na silne zasolenie wód (przekroczenie dopuszczalnego stężenia siarczanów w wodzie) i obecność substancji biogennych (wysokie stężenia azotu amonowego i azotu Kjeldahla), a także obecność cynku i talu w znacznym stężeniu, przekraczającym dopuszczalne poziomy określone w obowiązującym ustawodawstwie. Pod względem biologicznym wody Stoły charakteryzuje się również złym potencjałem ekologicznym. Jedynie ze względu na niewielkie zmiany morfologii koryta ciek odznacza się dobrym potencjałem hydromorfologicznym.

7.11.3. Jakość wód podziemnych

Pod względem podziału hydrogeologicznego Polski, przyjętego w treści seryjnych Map hydrogeologicznych Polski, w skali 1:200 000 – Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, obszar gminy Radzionków położony jest w granicy Regionu Olkusko - Bytomskiego (XV), w których wody podziemne występują w utworach stratygraficznie przynależnych do triasu środkowego i dolnego oraz podrzędnie czwartorzęd.

Gmina posiada obszary perspektywiczne zasobów wód podziemnych. Ujęcia wody zlokalizowane są także na terenie Zakładów Mięśnych „H.A.M.” Cichoń i Wspólnicy Sp. Jawna w Radzionkowie, gdzie eksploatowane są studnie S-1 i S-2 (pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych - decyzja z dnia 12.06.2007 r. znak GOŚR/G.6223-6/07) oraz studnie S-3 i S-4 (pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych - decyzja z dnia 24.04.2014 r. znak OŚR.G.6241.35.2014).

Rejon Zarządu Infrastruktury Krakowie (jednostki wojskowej nr 4317 przeniesionej do Gliwic złożył wniosek w RZGW o pozwolenie wodnoprawne na pobór wody ze studni triasowej na działce nr 1484.

Ze względu na perspektywiczne zasoby i istnienie nieeksploatowanych ujęć wód podziemnych w celu uniknięcia skażeń warstwy wodonośnej należy nieeksploatowane i pozostawione bez nadzoru studnie zabezpieczyć lub zlikwidować.

7.11.4. Klimat akustyczny

Dokumentem normującym poziom hałasu przemysłowego i komunikacyjnego w środowisku jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. poz. 1109; t.j.: Dz. U. 2014, poz. 112). Wartości ww. wskaźnika uzależniono od funkcji urbanistycznej terenu (tj. przeznaczenia).

Hałas może być też rozpatrywany w kategoriach subiektywnych, co stanowiła przedmiot opracowania Państwowego Zakładu Higieny dla hałasu komunikacyjnego. Wg sporządzonej klasyfikacji, uciążliwość odnosząca się do wartości poziomu równoważnego LAeq jest następująca:

- mała uciążliwość: LAeq < 52dB;
- średnia uciążliwość: 52dB < LAeq < 62 dB;

- duża uciążliwość: $63 \text{ dB} < \text{LAeq} > 70 \text{ dB}$;
- bardzo duża uciążliwość: $\text{LAeq} > 70 \text{ dB}$.

Do głównych źródeł hałasu w granicach terenu objętego opracowaniem należą źródła liniowe, w tym przede wszystkim drogi o znacznym natężeniu ruchu, a w mniejszym stopniu także linie kolejowe.

Do punktowych źródeł hałasu należą tereny zabudowy produkcyjno – przemysłowej oraz prowadzona działalność gospodarcza.

Największy wpływ na kształtowanie poziomu hałasu drogowego mają parametry źródła, tj. parametry ruchu drogowego, natężenie ruchu, udział pojazdów ciężkich oraz prędkość pojazdów. Bardzo duży wpływ odgrywa stan techniczny pojazdów oraz stan nawierzchni drogi. Poza wymienionymi czynnikami dodatkowy wpływ na poziom emitowanego hałasu ma też płynność ruchu i styl jazdy. O wielkości natężenia hałasu decydują również: ukształtowanie terenu, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, roślinność itp.), sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

Hałas powstający wzdłuż linii kolejowych jest bezpośrednio związany z ruchem pociągów. Poziom i zasięg oddziaływania akustycznego jest uzależniony od rodzaju składu taboru kolejowego poruszającego na tym odcinku, prędkością przejazdu, długością składów i przede wszystkim ich stanem technicznym, a także położeniem poziomu torowiska względem terenów otaczających. Na hałas przemysłowy składają się wszelkie źródła dźwięku zlokalizowane na terenach zakładów. Należą do nich między innymi wentylatory, wiertnie, czerpnie, sprężarki, klimatyzatory, a także maszyny i urządzenia produkcyjne i inne. Na terenie miasta funkcjonują firmy, które z uwagi na swoją działalność kształtują klimat akustyczny terenów przyległych.

7.11.5. Promieniowanie niejonizujące

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Promieniowanie powstaje przede wszystkim w wyniku działania sieci i urządzeń elektroenergetycznych, instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych oraz innych instalacji elektrycznych. Negatywny wpływ energii elektromagnetycznej przejawia się tak zwanym efektem termicznym, który, w przypadku silnych źródeł, może powodować zmiany biologiczne (np. zmianę właściwości koloidalnych w tkankach).

Źródła niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego oddziałujące na środowisko mogą mieć charakter liniowy lub punktowy. Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące występuje w zakresie częstotliwości od 1 Hz do 10^{16} Hz. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają źródła liniowe na przykład linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym wynoszącym 110 kV lub wyższym oraz źródła punktowe - urządzenia emitujące elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące w zakresie częstotliwości 0,1-300 000 MHz, do których należą:

- stacje transformatorowe o napięciu znamionowym powyżej 110 kV,
- urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Intensywny rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też powiększanie się liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania.

Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone poprzez zapewnienie odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883) określa dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową odrębną wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego 50 Hz w wysokości 1kV/m.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludności jest dozwolone bez ograniczeń w/w rozporządzenie określa wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m.

Dla pól elektromagnetycznych w zakresie częstotliwości 300 MHz do 300 GHz (zakres częstotliwości sieci telefonii komórkowej) dopuszczalna wartość składowej elektrycznej wynosi 7 kV/m, natomiast gęstość mocy 0,1 W/m². W odniesieniu do Radzionkowa źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego są: linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje radiowe i telewizyjne, stacje i nadajniki telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne oraz niektóre urządzenia

przemysłowe. Przez południową część terenu opracowania przebiegają również napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego i najwyższego napięcia.

Stacje bazowe i nadajniki telefonii komórkowej będące źródłem promieniowania niejonizującego na terenie Radzionkowa są zlokalizowane przy:

- ul. Strzelców Bytomskich 100 (na betonowym kominie),
- ul. Szymały 77 (wieża TP-Emitel),
- ul. św. Wojciecha 48.

8. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

8.1. Rys historyczny

Nazwa Radzionków pochodzi prawdopodobnie od imienia Radzin lub Radzinek, który według lokalnej legendy przebywał na tym terenie wraz ze Św. Wojciechem. Obaj misjonarze mieli krzewić chrześcijaństwo wśród pogańskiej ludności. Najstarsze wzmianki dotyczące Radzionkowa pochodzą z XIV wieku (lata 1326-1357) z przechowywanych w Watykanie listy opłat podatku zwanego „świętopietrze”. W 1326 r. proboszczem parafii był kapłan o imieniu Henryk. Prawdopodobnie jednak kościół i wieś istniały nieco wcześniej. Badania archeologiczne prowadzone przy budowie kościoła wskazywałyby na istnienie wcześniejszej świątyni już w X wieku. Średniowieczna zabudowa wsi zlokalizowana była prawdopodobnie w okolicach dzisiejszych ulic św. Wojciecha i Śródmiejskiej. Ze względu na brak przekazów historycznych nie można stwierdzić jak wyglądało rozplanowanie zabudowy. Prawdopodobnie był to układ owalnicowy. Uznaje się, że do końca XVIII wieku wieś nie zlewała się z satelickimi osadami (Stroszek - istniejący od XVII w., Buchacz - powstała w XVII w., Rojca - wzmiankowana od 1785 r.). W dobie rozbitcia dzielnicowego, Radzionków należał do najstarszego syna Bolesława Krzywoustego, Władysława Wygnańca, potem do jego synów i wnuków. W roku 1369 po śmierci ostatniego Piasta bytomskiego Bolka, przypadł Piastom Oleśnickim. Około 1430 r. na osadę Radzionków najechali Husyci, którzy ją ograbili i spalili. Po owym najeździe, około 1473 r., zbudowano stary mурowany kościół istniejący do końca XIX wieku. W okresie reformacji Radzionków przeszedł w ręce protestanckiego dziedzica Hornig de Horna (1540) i w myśl zasady „czyja władza tego religia” kościół został oddany pastorowi (do ok. połowy XVII wieku). W czasie wojny trzydziestoletniej (1618-1648) przez okolice osady pięciokrotnie przeciągnęły wojska, czego efektem było jej spustoszenie. Z 37 istniejących gospodarstw aż 10 utraciło właściciela i nie odnaleziono żadnych spadkobierców. Ziemie należące do tych gospodarstw przejął tutejszy dziedzic. W początkach XVIII wieku w Radzionkowie stacjonowały wojska austriackie – kirasjerzy pułków Hamilton, Badenio, Schubert. W wyniku wojen śląskich Radzionków znalazł się pod panowaniem pruskim. Wielu mieszkańców osady w pruskim mundurze walczyło w wojnach napoleońskich. Rozwój osady nierozzerwalnie łączy się z rozkwitem górnictwa, które na tym terenie rozpoczęło się w XIII wieku, kiedy to wydobywano rudy srebrno - ołowiowe. Od XVIII wieku rozpoczęło kopalnictwo galmanu, które osiągnęło znaczne rozmiary, gdyż w roku 1840 istniało na tym terenie aż 16 czynnych kopalń. Z przełomem wieku XVIII i XIX związany jest rozwój osady spowodowany polityką pruską zmierzającą do zaludnienia Śląska i do rozwoju przemysłu bazującego na występujących tu kopalinach. W 1815 roku na tym terenie funkcjonowały 24 niewielkie kopalnie galmanu, oraz kilka pieców hutniczych. W 1871 dziedzic radzionkowski Henckel von Donnersmarck założył, istniejącą do niedawna, kopalnię węgla kamiennego "Radzionków" (początek działalności w 1874 r.). W 1884 Donnersmarck w pobliżu kopalni założył hutę cynku „Łazarz”, która produkowała także kwas siarkowy i solny. Zaczęto uruchamiać kamieniołomy, w których wydobywano surowiec do wapienników – największy z nich to kamieniołom „Maciej” na Księżej Górze, mający połączenie kolejką z wapiennikami w Szarleju. Z rozwojem przemysłu związane było powstanie kolei żelaznych (1870) i dwóch stacji kolejowych, poczty (1882), wodociągu (1904) oraz elektryfikacja osady (1908). Rozwój przemysłu wpłynął również na szybki wzrost liczby mieszkańców Radzionkowa (tabela 4).

Tabela 4. Zmiany liczby ludności gminy Radzionków w latach 1750-1973

ROK	LICZBA MIESZKAŃCÓW
1750	370
1850	1 399
1900	8 162
1910	12 141
1936	15 359
1973	32 700

W okresie „Kulturkampf” mieszkańcy silnie związali się z ruchem katolickim, reprezentowanym przez partię Centrum: np. w wyborach do sejmiku Rzeszy w 1877 roku zdecydowanie wygrał kandydat Centrum Radziwiłł otrzymując 364 głosy, zaś liberał Richter zaledwie 99 głosów, a w wyborach do sejmiku pruskiego w 1882 zdecydowanie wygrał mieszkaniec Radzionkowa Paweł Letocha. W tym samym czasie powstała tutaj pierwsza czytelnia polska, wzrastała także liczba abonentów gazet, w tym polskich: „Katolika” i „Gazety Górnośląskiej”. Od 1885 zaczął wystawiać przedstawienia teatr amatorski, w 1899 powstała spółka pod nazwą „Kasa oszczędności i pożyczek”, oraz straż pożarna, towarzystwa sportowe i gimnastyczne i chór „Harfa”. Istniejący do dziś kościół wybudowany został w 1875 roku z pieniędzy parafian oraz hrabiego Hugona Henckla Donnersmarcka. Pod koniec XIX wieku, w Radzionkowie nastąpił znaczny rozwój polskiego życia narodowego. Swą działalność rozpoczęło wiele towarzystw i związków o charakterze kulturalnym i sportowym.

W wyniku podziału Śląska po I wojnie światowej Radzionków w 1922 znalazł się w granicach państwa polskiego, wielu mieszkańców brało udział w powstaniach śląskich (1919, 1920, 1921), a w plebiscycie w marcu 1920 roku większość mieszkańców głosowała za Polską – 4778 głosów (za Niemcami 862 głosy). W czasie II wojny Radzionków znalazł się w granicach III Rzeszy. Uczestnicy powstań śląskich trafiali do obozów koncentracyjnych, gdzie zginęło 43 mieszkańców, a dwóch (Kuzaj, Szymała) stracono publicznie za działalność konspiracyjną. Rosjanie z kolei pięciu mieszkańców zamordowali w Katyniu i Twerze w 1940 (policjanci i wojskowi). Po klęsce Niemiec 26 czerwca 1922 r. Radzionków został uroczystie przejęty przez administrację polską. Pierwszym naczelnikiem gminy był działacz plebiscytowy Paweł Bronzel. W 1929 roku naczelnikiem został Jerzy Ziętek późniejszy wojewoda katowicki. Wykonano za jego rządów Park Ludowy im. Marszałka Józefa Piłsudskiego na Księżej Górze, Ośrodek Zdrowie, Ogródki Jordanowskie, kino, stadion.

W 1945 radzieccy żołnierze zamordowali na ulicach miejscowości trzy osoby. Po wojnie władze komunistyczne przeprowadziły repatriację mieszkańców narodowości niemieckiej na zachód za Odrę (m.in. proboszcza ks. Józefa Knosałę). W roku 1947 Radzionków otrzymał status gminy wiejskiej o charakterze miejskim, a w 1951 roku prawa miejskie. Wybudowano wówczas Dom Kultury (oficjalnie oddany do użytku w 1966 roku), basen wraz z obiektami rekreacyjnymi oraz powstało liceum ogólnokształcące będące do dziś najpoważniejszą placówką edukacyjną gminy.

Na skutek reformy administracyjnej w roku 1975 Radzionków włączono do sąsiedniego Bytomia, z czym nie mogło się pogodzić wielu rodowitych mieszkańców miasta. Upadek komunizmu w 1989 roku sprawił, że odżyły nadzieje na restytucję praw miejskich. W 1990 roku powstało Radzionkowskie Towarzystwo Społeczno Kulturalne (RTSK), które dzięki swoim staraniom doprowadziło do odłączenia Radzionkowa (w okrojonych granicach) od Bytomia. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 roku Radzionków z dniem 1 stycznia 1998 roku ponownie otrzymał statut miasta.

8.2. Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Na terenie gminy Radzionków znajduje się obiekt wpisany do rejestru zabytków województwa Śląskiego pod nr rej. A/649/66 z dnia 30.12.1966 r. Kościół neogotycki pod wezwaniem św. Wojciecha, wybudowany w latach 1872-1875 wraz z otoczeniem. Kościół wybudowano w miejsce poprzedniego, który został rozebrany. Finansowanie budowy z funduszy parafialnych oraz hrabiego Hugona Henckel von Donnesmarck z Nakła. Obiekt zaprojektował budowniczy Herzok z Tarnowskich Gór. Wykonanie: budową

kierował mistrz murarski Muller z Bytomia, roboty stolarskie i rzeźbiarskie wykonał Buhl z Wrocławia, malowidła we wnętrzu (obecnie nieistniejące) wykonał Schole z Bytomia, obraz św. Wojciecha namalował Winter z Wrocławia, okna - witraże wykonała firma Oidtmann z Aachen (pozostał jeden witraż), po II Wojnie Światowej odnowiono pięć witraży według projektu Wiktora Ostrzałka, organy wybudował Volkmann z Gliwic, a przebudował w latach 1962-1963 Dominik Bernacki z Krakowa. Kościół ma wymiary: 55,92 m długości, 20,40 m szerokości, 15,85 m wysokości nawy głównej, 7,84 m wysokości naw bocznych, 61,42 m wysokości wieży. Kościół poświęcono 8 grudnia 1875 r., a konsekrowano 16 kwietnia 1894 r.

Źródło: www.parafia.radzionkow.pl

8.3. Obiekty przewidziane do objęcia ochroną

8.3.1. Obiekty przewidziane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków

93 budynki mieszkalne, usługowe bądź użyteczności publicznej oraz 4 budowle wskazano w Studium do ochrony. Szczegółowy wykaz zabytków zamieszczono w tabelach nr 5 i 6.

Tabela 5. Budynki mieszkalne, usługowe i publiczne wskazane do objęcia ochroną

L.p.	ADRES	OPIS
1.	Ul. 27 Stycznia 16 – 16a	Budynek mieszkalny
2.	Ul. 27 Stycznia 31	Budynek mieszkalny
3.	Ul. Artura 10	Budynek wielorodzinny w zespole kolonii robotniczej "Artura"
4.	Ul. Artura 12	Budynek wielorodzinny w zespole kolonii robotniczej "Artura"
5.	Ul. Artura 14	Budynek wielorodzinny w zespole kolonii robotniczej "Artura"
6.	Ul. Brzechwy Jana 15	Stodoła
7.	Ul. Cmentarna 5	Budynek mieszkalny
8.	Ul. Dąbrowskiej 20	Budynek mieszkalno-usługowy
9.	Ul. Długa 2	Budynek mieszkalno-usługowy (piekarnia Jana Pietrygi)
10.	Ul. Długa 4	Budynek mieszkalno - usługowy
11.	Ul. Długa 15	Willa (Dom Lekarza) – obecnie siedziba pogotowia ratunkowego
12.	Ul. Długa 20	Budynek mieszkalny wielorodzinny
13.	Ul. Emila Gajdasa 1	Budynek główny Ogródka Jordanowskiego – obecnie Przychodnia lekarska
14.	Ul. Emila Gajdasa 4	Budynek wielorodzinny w zespole kolonii mieszkalnej

15.	Ul. Emila Gajdasa 6	Budynek wielorodzinny w zespole kolonii mieszkalnej
16.	Ul. Emila Gajdasa 8	Budynek wielorodzinny w zespole kolonii mieszkalnej
17.	Ul. Emila Gajdasa 10	Budynek wielorodzinny w zespole kolonii mieszkalnej
18.	Ul. Górna 6	Chłopski dom mieszkalny
19.	Ul. Gwarków 10	Budynek mieszkalny
20.	Ul. Gwarków 32	Budynek mieszkalny
21.	Ul. Gwarków 55	Budynek mieszkalny
22.	Ul. Gwarków 57	Budynek mieszkalny
23.	Ul. Gwarków 58	Budynek mieszkalny
24.	Ul. Jana Pawła II 8	Budynek szkoły
25.	Ul. Klasztorna 1	Klasztor Sióstr Boromeuszek
26.	Ul. Kużaja 17	Szkoła – obecnie siedziba Zakładu Gospodarki Komunalnej
27.	Ul. Kużaja 19	Szkoła – obecnie biblioteka
28.	Ul. Kużaja 58	Budynek mieszkalny wielorodzinny w zespole kolonii robotniczej "Hugona"
29.	Ul. Kużaja 60	Budynek mieszkalny wielorodzinny w zespole kolonii robotniczej "Hugona"
30.	Ul. Kużaja 62	Budynek mieszkalny wielorodzinny w zespole kolonii robotniczej "Hugona"
31.	Ul. Kużaja 64	Budynek mieszkalny wielorodzinny w zespole kolonii robotniczej "Hugona"
32.	Ul. Kużaja 66	Budynek mieszkalny wielorodzinny w zespole kolonii robotniczej "Hugona"
33.	Ul. Kużaja 68	Budynek mieszkalny wielorodzinny w zespole kolonii robotniczej "Hugona"
34.	Ul. Kużaja 70	Budynek mieszkalny wielorodzinny w zespole kolonii robotniczej "Hugona"
35.	Ul. Księdza Józefa Knosały 16	Szkoła
36.	Ul. Męczenników Oświęcimia 3	Budynek mieszkalno – handlowy
37.	Ul. Męczenników Oświęcimia 8	Budynek mieszkalny
38.	Ul. Męczenników Oświęcimia 10	Budynek mieszkalny
39.	Ul. Męczenników Oświęcimia 11	Budynek mieszkalny
40.	Ul. Męczenników Oświęcimia 21	Budynek mieszkalny
41.	Ul. Męczenników Oświęcimia 23	Budynek mieszkalny
42.	Ul. Męczenników Oświęcimia 38	Budynek mieszkalny
43.	Ul. Męczenników Oświęcimia 43	Budynek szkoły, obecnie Policja
44.	Ul. Męczenników Oświęcimia 46	Budynek mieszkalny
45.	Ul. Męczenników Oświęcimia 48	Budynek mieszkalny
46.	Ul. Męczenników Oświęcimia 52	Budynek mieszkalno-usługowy
47.	Ul. Męczenników Oświęcimia 60	Budynek mieszkalny
48.	Ul. Nakielska 1-3	Budynek mieszkalny
49.	Ul. Norwida 35	Budynek mieszkalny
50.	Ul. Pod Lipami 1	Budynek mieszkalny
51.	Ul. Rowowa 1	Budynek mieszkalny
52.	Ul. Sienkiewicza 10	Budynek mieszkalny
53.	Ul. Sienkiewicza 14	Budynek mieszkalny
54.	Ul. Sobieskiego 1	Szkoła – obecnie m.in. Dom Seniora
55.	Ul. Sobieskiego 2	Budynek mieszkalny
56.	Ul. Sobieskiego 5	Budynek mieszkalny
57.	Ul. Sobieskiego 16	Budynek mieszkalny
58.	Ul. Stoińskiego 4	Budynek mieszkalny
59.	Ul. Szczęśliwa 17	Budynek mieszkalny
60.	Ul. Szybowa 2	Budynek przemysłowy (Zakłady Energetyczne) w zespole nieistniejącej kopalni węgla kamiennego "Radzionków"
61.	Ul. Szymały 2	Budynek mieszkalny
62.	Ul. Szymały 35	Budynek mieszkalny i budynek mieszkalny wyczuźny w zespole zabudowy wiejskiej
63.	Ul. Szymały 36	Szkoła Podstawowa nr 2

64.	Ul. Szymały 43	Budynek mieszkalny
65.	Ul. Szymały 45	Budynek mieszkalny
66.	Ul. Szymały 50	Budynek mieszkalny wielorodzinny
67.	Ul. Śródmiejska 8	Zespół folwarku – stodoła*
68.	Ul. Śródmiejska 8	Zespół folwarku – obora*
69.	Ul. Śródmiejska 8	Zespół folwarku – stajnia*
70.	Ul. Śródmiejska 8	Zespół folwarku – Budynek mieszkalny
71.	Ul. Śródmiejska 16	Budynek mieszkalny
72.	Ul. Śródmiejska 18	Budynek mieszkalny
73.	ul. Śródmiejska 20-24	Budynek mieszkalny wielorodzinny
74.	Ul. św. Wojciecha 2	Karczma Letochów
75.	Ul. św. Wojciecha 12	Budynek mieszkalny
76.	Ul. św. Wojciecha 14	Budynek mieszkalny
77.	Ul. św. Wojciecha 15	Remiza strażacka
78.	Ul. św. Wojciecha 21	Budynek mieszkalny
79.	Ul. św. Wojciecha 25	Budynek mieszkalny
80.	Ul. św. Wojciecha 37	Budynek mieszkalno-usługowy
81.	Ul. św. Wojciecha 48	Plebania Rzymskokatolickiej Parafii p.w. św. Wojciecha
82.	Ul. św. Wojciecha 59	Budynek mieszkalny
83.	Ul. św. Wojciecha 63	Budynek mieszkalny
84.	Ul. św. Wojciecha 65	Budynek mieszkalno-usługowy
85.	Ul. św. Wojciecha 74	Budynek mieszkalny
86.	Ul. św. Wojciecha 76	Budynek mieszkalny
87.	Ul. św. Wojciecha 87	Budynek mieszkalny
88.	Ul. św. Wojciecha 90	Stodoła
89.	Ul. św. Wojciecha 110	Budynek mieszkalny
90.	Ul. św. Wojciecha 114	Budynek mieszkalny wielorodzinny
91.	Ul. św. Wojciecha 116	Budynek mieszkalny wielorodzinny
92.	Ul. św. Wojciecha 118	Dworzec kolejowy – obecnie muzeum
93.	Ul. św. Wojciecha 119	Budynek mieszkalny wielorodzinny

Tabela 6. Budowle wskazane do objęcia ochroną

L.p.	ADRES	OPIS
1.	Ul. Gwarków / Lawendowa	Wiadukt kolejowy
2.	Ul. Męczenników Oświęcimia / Kużaja / Lipoka	Wiadukt kolejowy
3.	Ul. Szybowa	Wiadukt kolejowy
4.	Ul. Zejera / Dąbrowskiej	Wiadukt kolejowy

*zgodnie z decyzją nr 214/17 (pismo nr BA.6741.9.6.2013 z dnia 20.02.2017 r.), wydaną przez Starostę Tarnogórskiego, do rozbiórki zostały zatwierdzone budynki dawnego folwarku w Radzionkowie przy ul. ks. J. Knośały na działkach o numerach ewidencyjnych 744/23 i 751/23.

8.3.2. Obiekty wskazane do ochrony prawem miejscowym - miejsca kultu, pamięci, obiekty militarne

Miejsca kultu, pamięci

Wskazuje się do objęcia ochroną dwa cmentarze parafialne - przy ul. Cmentarnej 38 i przy ul. Skotnicka w Rojcy oraz cmentarz przy kościele pw. Św. Wojciecha (tabela nr 7).

Tabela 7. Zabytkowe założenia cmentarne

L.p.	ADRES	OPIS
1.	ul. św. Wojciecha 48 Nr rej. A/649/66 z dnia 30.12.1966	Kościół pw. św. Wojciecha z XIX wieku, neogotycki wraz z otoczeniem w tym cmentarza
2.	ul. Cmentarna 38	Cmentarz parafialny
3.	ul. Skotnicka - Rojca	Cmentarz parafialny

Wskazuje się do objęcia ochroną 20 obiektów małej architektury, do której wlicza się kaplice, krzyże przydrożne, krzyże misyjne, figury, grotty i groby (tabela nr 8).

Tabela 8. Obiekty małej architektury

L.p.	ADRES	OPIS
1.	Ul. Cmentarna 38	Kaplica cmentarna
2.	Ul. Cmentarna 38	Grób Rodziny Letochów
3.	Ul. Dąbrowskiej 18	Krzyż przydrożny
4.	Ul. Gwarków 5 / Kużaja	Krzyż przydrożny
5.	Ul. Kużaja 51	Rzeźba Piety - Pomnik "Poległym-Pomordowanym"
6.	Ul. Kużaja 51	Grota Maryjna
7.	Ul. Kużaja 52	Figura św. Józefa
8.	Ul. Kużaja 52	Krzyż przydrożny
9.	Ul. Kużaja 52	Krzyż misyjny
10.	Ul. Nałkowskiej 51	Dawny transformator, obecnie kaplica św. Barbary
11.	Ul. Nieznanego Żołnierza	Krzyż przydrożny
12.	Ul. Nieznanego Żołnierza 28	Krzyż przydrożny
13.	Ul. Nieznanego Żołnierza 8	Krzyż przydrożny
14.	Ul. Orzechowska 119	Krzyż przydrożny
15.	Ul. Skotnicka	Krzyż cmentarny
16.	Ul. Szczęśliwa 13	Krzyż przydrożny
17.	Ul. Szymały 2	Krzyż przydrożny
18.	Ul. św. Wojciecha 48	Krzyż cmentarny
19.	Ul. św. Wojciecha 48	Grób Nieznanego Żołnierza
20.	Ul. św. Wojciecha 100	Krzyż przydrożny

Wskazuje się do objęcia ochroną trzy pomniki, o następującej lokalizacji:

- 1) Pomnik Powstańców Śląskich – Księża Góra;
- 2) Pomnik Pamięci Narodowej - u zbiegu ul. Gwarków i ul. Kużaja;
- 3) Pomnik - u zbiegu ul. Śródmiejskiej i ul. Knośały.

W ewidencji miejsc pamięci województwa śląskiego ujęto miejsca upamiętniające ofiary wojenne oraz zasłużonych mieszkańców miasta (tabela nr 9).

Tabela 9. Ewidencja miejsc pamięci gminy Radzionków

L.p.	NR	RODZ.	ADRES	OPIS
1.	98/01	U	ul.Śródmiejska, przy Placu Letochów	Pomnik ku czci poległych Powstańców Śląskich
2.	98/02	U	ul.Kużaja, przy skrzyżowaniu z ul.Gwarków	Pomnik upamiętniający miejsce śmierci Jana Kużaja 16 lutego 1942 roku
3.	98/03	U	ul.Śródmiejska 2, na Domu Kultury "Karolinka"	Tablica upamiętniająca mieszkańców Radzionkowa poległych w Powstaniach Śląskich, w kampanii wrześniowej 1939 roku oraz w

				obozach koncentracyjnych w czasie II wojny światowej
4.	98/04	GW	Rojca, ul.Skotnicka, Cmentarz	Kwatera wojenna żołnierzy Armii Czerwonej z 1941 roku - pomnik
5.	98/05	GW	ul.Cmentarna, cmentarz	Kwatera wojenna z I wojny światowej
6.	98/06	U	ul.Śródmiejska, skwer miejski	Pomnik upamiętniający Stefana Szymałę, poległego 18 listopada 1941 roku
7.	98/07	GW	ul.Cmentarna, cmentarz parafialny	Trzy mogiły wojenne Powstańców Śląskich - Paweł Wostal - zm. 6 czerwca 1921r. - Józef Purgoł - zm. 6 czerwca 1921r. - Józef Machura- zm. w 1921r.
8.	98/08	GW	ul.Cmentarna, cmentarz parafialny	Mogiła wojenna Powstańca Śląskiego Sylwestra Hojki zm. w 1921r.
9.	98/09	U	ul.św.Wojciecha, Kościół pw św.Wojciecha, zewnętrzna fasada	Tablica upamiętniająca księdza Józefa Knośałę w latach 1922-46 proboszcza radzionkowskiego
10.	98/10	U	ul.św.Wojciecha, Kościół pw św.Wojciecha, zewnętrzna fasada	Tablica upamiętniająca księdza dr Karola Brzezińskiego duszpasterza polonijnego
11.	98/11	U	ul.św.Wojciecha, Kościół pw św.Wojciecha, przedsionek	Epitafium nagrobne księdza Piotra Flaka kapelana Radzionkowa
12.	98/12	U	ul.św.Wojciecha, Kościół pw św.Wojciecha, przedsionek	Epitafium nagrobne księdza Augustyna Mastulskiego proboszcza radzionkowskiego
13.	98/13	U	ul.Śródmiejska, skwer przed Centrum Kultury "Karolinka"	Pomnik upamiętniający Powstania Śląskie
14.	98/14	U	ul.Męczenników Oświęcimskich 42, Ratusz	Tablica upamiętniająca mieszkańców Radzionkowa poległych w Powstaniach Śląskich – nazwiska
15.	98/15	U	ul.Męczenników Oświęcimskich 42, Ratusz	Tablica upamiętniająca 60 rocznicę „Golgoty-Wschodu”, a także mieszkańców Radzionkowa, którzy oddali swe życie za Ojczyznę
16.	98/16	U	ul.Zofii Nałkowskiej 51	Tablica upamiętniająca strażnika Mariana Czerwińskiego poległego 1 września 1939 roku

Obiekty militarne

Na obszarze objętym opracowaniem zlokalizowane są pozostałości Obszaru Warownego "Śląsk" - obiekty militarne linii fortyfikacyjnych, związane z polskimi zespołami fortyfikacyjnymi z lat 30 r. Zachowany jest schron bojowy, w polu przy ul. ks. Knośały (naprzeciw nr 155), datowany na lipiec 1939 r. Jest to umocniony schron piechoty na 2 stanowiska ckm. Obiekt jest w nienajlepszym stanie, źle ubity beton oraz wilgoć powodują systematyczne kruszenie żelbetu i odsłanianie zbrojenia. Układ ziemny częściowo zdegradowany. Obecnie dość dobrze widoczny od ul. Knośały. W sporządzonym zestawieniu tabelarycznym obiektów zabytkowych do ujęcia w studium, schron jest oznaczony numerem 1.

Na terenie Radzionkowa znajdują się również inne obiekty militarne. W północnej części gminy (głównie na terenach użytkowanych rolniczo) zlokalizowanych jest 40 "Kochbunkrów" niemieckiej linii obrony B-2 z 1944 r. Wskazuje się również na konieczność ich zachowania bądź przeniesienia w celu umożliwienia ich wyeksponowania.

8.4. Stanowiska archeologiczne

Na terenie Radzionkowa zlokalizowane są dwa udokumentowane stanowiska archeologiczne.

Stanowisko pierwsze - obszar nr 95-46, położone jest w północno-wschodniej części miasta - w polu uprawnym, na południe od ul. św. Wojciecha i na wschód od ul. Orzechowskiej. Odkryto tam ślady osadnictwa starożytnego (skorupy sztuk 2) i średniowiecznego (skorupy sztuk 3). Ocena wartości poznawczej stanowiska została oceniona jako mała. Kartę dla stanowiska wykonano 9 lutego 1984 r. Stanowisko znajduje się w terenie niezabudowanym, w polu ornym o glebie piaszczystej i gliniastej, w strefie poza dolinami, na

obszarze pagórkowatym. Jest to teren eksponowany o ekspozycji małej w kierunku północno-zachodnim (ekspozycja od 2 do 4 m, stopień ekspozycji 1-3%). Charakterystyka obszaru stanowiska: powierzchnia do około 0,5 ha, równomiernie nasycony znaleziskami, dekoncentryczny, o małej gęstości występowania znalezisk. Zagrożenia dla stanowiska związane są z rolniczą działalnością człowieka (głęboka orka).

Stanowisko drugie - obszar nr 96-46, położone jest w południowo-wschodniej części miasta - na obszarze przemysłowym przy ul. Nałkowskiej, tj. terenie bazy paliw, bezpośrednio przy linii kolejowej prowadzącej do bazy paliw. Odkryto tam ślady cmentarzyska kultury łużyckiej z okresu halsztackiego, gdzie wyodrębniony został czerpak (1 sztuka). Kartę dla stanowiska wykonano 24. listopada 1983 r. Stanowisko zostało zniszczone podczas budowy kopalni i jej zaplecza. Obecnie jest to teren zagospodarowany o charakterze przemysłowym.

Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie wyżej wymienionych stanowisk archeologicznych wymagają postępowania zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

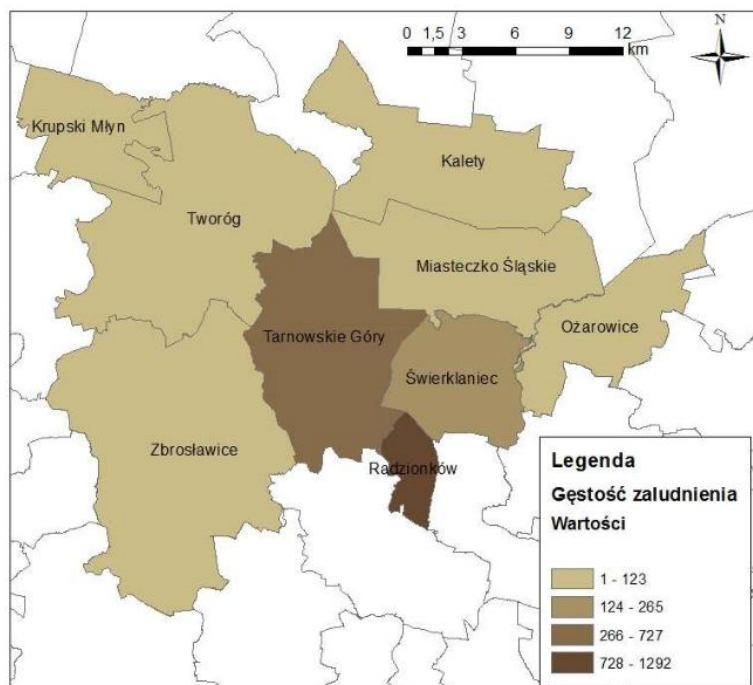
9. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

9.1. Struktura demograficzna

Sytuacja demograficzna Radzionkowa została opracowana na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Dla ukazania wielkości i dynamiki zmian w strukturze ludności uwzględniane są dane z dziesięciolecia 2005-2014. Dodatkowo opracowanie zostało uzupełnione danymi za 2015 r. uzyskanymi z Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Radzionków oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

W 2014 r. miasto Radzionków zamieszkiwało 17 050 osób (stan na 31.12.2014 r.). Gęstość zaludnienia miasta wynosiła 1 292 os./km², co plasowało miasto na pierwszej pozycji w powiecie tarnogórskim i na osiemnastej pozycji w województwie śląskim (rys. 4).

W 2015 r. liczba ludności zmniejszyła się do 17 002 osób, co spowodowało nieznaczne obniżenie gęstości zaludnienia do 1 288 os./km².

Rysunek 4. Gęstość zaludnienia w powiecie tarnogórskim w 2014 r.

W analizowanym okresie zaludnienie miasta zmniejszyło się o 219 osób. Najwyższą liczbę mieszkańców odnotowano w 2005 roku (17 269 osób), a najniższa w 2013 r. (17 025 osób). Uwzględniając dane za 2015

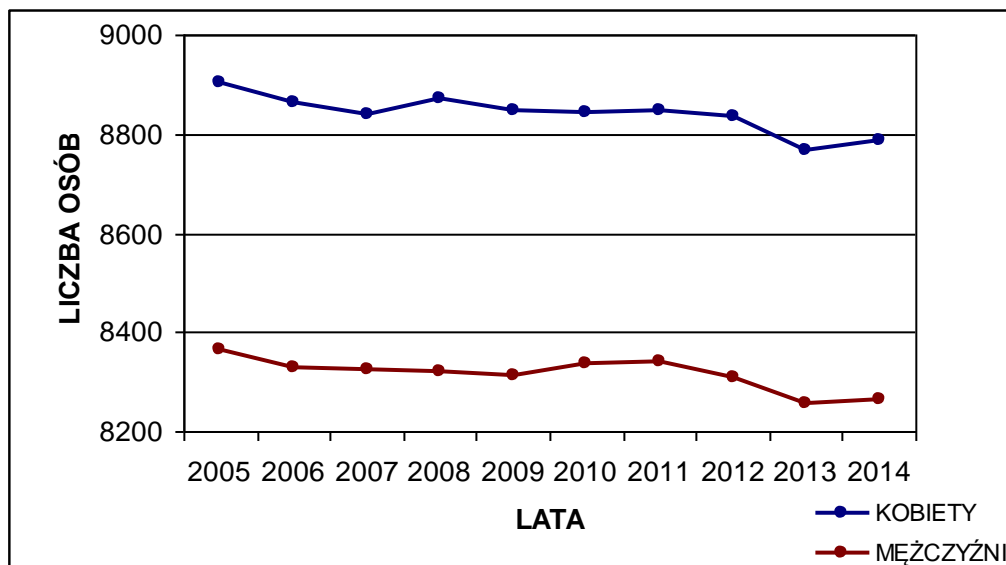
r., to właśnie ostatni rok wykazał wyjątkowo niską liczbę ludności (17 002 osób). Tym samym w okresie 2005-2015 liczebność mieszkańców miasta zmniejszyła się aż o 267 osób.

Zmiany w liczbie ludności utrzymują się na stosunkowo wyrównanym poziomie, przy niewielkim ubytku ludności. Szczegółowe dane dotyczące liczby mieszkańców (stan na dzień 31.12 każdego roku) zawiera tabela 10.

Tabela 10. Liczba mieszkańców oraz gęstość zaludnienia w gminie Radzionków

	JEDNOSTKA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
LICZBA LUDNOŚCI	osoba	17269	17191	17163	17192	17160	17181	17187	17141	17025	17050	17002
ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI	osób/1000 mieszk.	-5,2	-4,5	-1,6	1,7	-1,9	1,2	0,3	-2,7	-6,8	1,5	-2,8
GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA	osób/km ²	1313	1302	1300	1302	1300	1302	1302	1299	1290	1292	1288

Wśród mieszkańców Radzionkowa ponad połowę stanowią kobiety. Liczba kobiet w 2014 r. wyniosła 8 785 osób, natomiast liczba mężczyzn wyniosła 8 265 osób. Zmiany liczebności kobiet i mężczyzn przedstawia wykres 1. W 2015 r. nadal utrzymywała się znaczna przewaga kobiet (8 740) nad mężczyznami (8 262).

Rysunek 5. Wykres zmiany liczby kobiet i mężczyzn w gminie Radzionków

Współczynnik feminizacji zarówno w roku 2014, jak i 2015 miał wartość 106. Wartość ta utrzymuje się na wyrównanym poziomie. W ostatnim dziesięcioleciu jedynie w 2008 r. wartość ta była nieco wyższa - na 100 mężczyzn przypadało wtedy 107 kobiet. Współczynnik feminizacji wykazuje zwichniętą równowagę płci wśród mieszkańców miasta, podobnie jak standard krajowy (wartość dla Polski = 106 kobiet na 100 mężczyzn).

Ruch naturalny ludności charakteryzuje się w oparciu o dane dotyczące liczby urodzeń żywych, liczby urodzeń, wartości przyrostu naturalnego (ubytku naturalnego) oraz średniej dzietności. Szczegółowe zestawienie danych zawiera tabela 11.

Tabela 11. Dane na temat ruchu naturalnego w gminie Radzionków

	JEDNOSTKA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
URODZENIA ŻYWE OGÓŁEM	osoba	150	146	139	184	176	171	150	181	141	153	141
URODZENIA ŻYWE	osób/1000 ludności	8,7	8,5	8,1	10,8	10,3	10,0	8,7	10,5	8,3	9,0	8,3
ZGONY OGÓŁEM	osoba	167	165	141	165	168	161	176	167	164	155	161
ZGONY	osób/1000 ludności	9,7	9,7	8,3	9,7	9,8	9,4	10,2	9,7	9,6	9,1	9,5
ZGONY NIEMOWŁĄT OGÓŁEM	osoba	1	3	0	0	0	1	0	0	0	1	1
PRZYROST / UBYTEK NATURALNY	osoba	-17	-19	-2	19	8	10	-26	14	-23	-2	-20
PRZYROST / UBYTEK NATURALNY	osób/1000 ludności	-1,0	-1,1	-0,1	1,1	0,5	0,6	-1,5	0,8	-1,3	-0,1	-1,2
DZIETNOŚĆ ŚREDNIA	osób/1 kobietę	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	1,3	1,2	1,2	1,2
REPRODUKUCJA BRUTTO	córek/1 kobietę	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6

W 2015 roku odnotowano 141 urodzeń żywych ogółem (przeliczenie na 1000 mieszkańców 8,3) oraz 161 zgonów ogółem (przeliczenie na 1000 mieszkańców 9,5). Tym samym odnotowano ubytek naturalny o wartości -20 (przeliczenie na 1000 mieszkańców -1,2). Średnia dzietność (określona dla całego podregionu bytomskiego) wyniosła 1,2, przy reprodukcji brutto 0,6.

W ostatnim dziesięcioleciu najniższa liczba urodzeń żywych ogółem została odnotowana w 2007 r. (139 osób), podczas gdy najwyższa wartość wystąpiła rok później, w 2008 r. (184 osób). Liczba zgonów ogółem wahała się pomiędzy 141 osób w 2007 r., a 176 w 2011 r. W omawianym okresie naprzemiennie odnotowywano przyrost naturalny (najwyższa wartość w 2008 r., tj. 1,1 os./1000 ludności) i ubytek naturalny (najniższa wartość w 2011 r., tj. -1,5 os./1000 ludności). Współczynniki średniej dzietności i reprodukcji brutto nie ulegały istotniejszym zmianom. Tempo wzrostu liczby ludności w latach 2005-2015 szacuje się na -1,3.

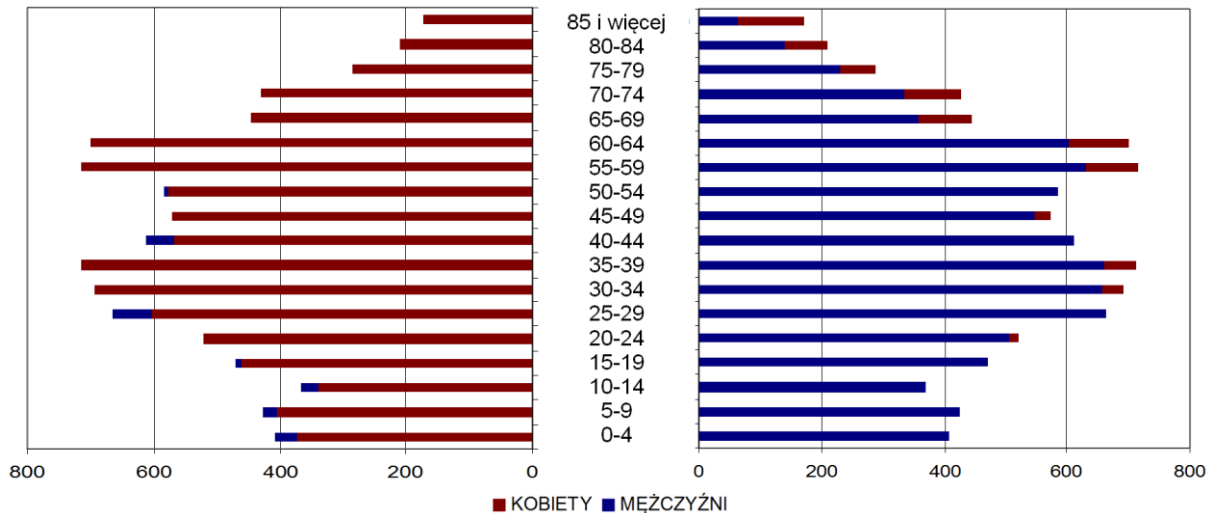
W 2015 roku zawarto 73 małżeństw (4,3 małżeństwa na 1000 ludności), co w porównaniu z latami wcześniejszymi jest zdecydowanie niską wartością (tabela 12). W latach poprzedzających zawierano pomiędzy 114 a 68 małżeństwami na rok. Wartość średnia z dziesięciolecia to 95,3 zawieranych na rok małżeństw. Jak wynika z danych Urzędu Stanu Cywilnego Urzędu Miasta Radzionków, w 2014 r. odnotowano 21 rozwodów, natomiast w 2015 r. odnotowano 10 rozwodów.

Tabela 12. Zawierane małżeństwa

	JEDNOSTKA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MAŁŻEŃSTWA	-	82	90	113	105	114	110	93	87	91	68	73
MAŁŻEŃSTWA	na 1000 ludności	4,7	5,2	6,6	6,1	6,7	6,4	5,4	5,1	5,3	4,0	4,3

Udział płci w ogóle ludności zmieniał się w zależności od wieku (rys. 6). Jak wykazuje piramida wieku i płci, skonstruowana w oparciu o demograficzne grupy wiekowe, w przedziale od 0 do 54 lat pojawia się przewaga liczebna mężczyzn wśród mieszkańców miasta. Mężczyźni dominują w następujących przedziałach wieku: 0-19, 25-29, 40-44 oraz 50-54. Natomiast przewaga liczebna kobiet jest wyraźnie zauważalna wśród ludności w wieku powyżej 55 lat. Przedziały wiekowe, w których istnieje nadwyżka kobiet są następujące: 20-24, 30-39, 40-44 oraz powyżej 55 lat.

Rysunek 6. Wykres struktury wieku i płci mieszkańców Radzionkowa w 2014 roku

Struktura wieku i płci mieszkańców Radzionkowa nawiązuje do wzorca krajowego, w którym pojawia się wyższa liczba mężczyzn wśród ludności do 50 roku życia oraz przewaga kobiet wśród ludności po 50 roku życia. Zjawisko to wiąże się z trendem rodności, tj. większą liczbą urodzeń dzieci płci męskiej oraz trendem umieralności, tj. dłuższą przeciętną długością życia kobiet. Przeciętne dalsze trwanie życia (obliczone na podstawie danych z 2014 r. dla mieszkańców podregionu bytomskiego) dla mężczyzny w wieku trzydziestu lat szacuje się na około 43 lata, a dla mężczyzny w wieku sześćdziesięciu lat na 18 lat. Dla kobiet wartości te są zdecydowanie większe. Przeciętne dalsze trwanie życia dla kobiety w wieku trzydziestu lat określa się na 51 lat, natomiast dla kobiety w wieku sześćdziesięciu lat na 23 lata.

Kategoryzując powyższą piramidę według klasyfikacji G. Sunbärge jest ona formą pośrednią pomiędzy piramidą stacjonarną a regresywną. Obserwuje się tendencję spadku liczby urodzeń (zwiężająca się podstawa wykresu), duży udział ludności w wieku średnim (poszerzenie w części środkowej) oraz zmniejszająca się liczba zgonów wśród osób starszych (górną część stosunkowo szeroką). Można przyjąć, iż mamy do czynienia z nowoczesną równowagą charakteryzującą społeczeństwa dojrzałe, w których duże znaczenie ma postępujące starzenie się społeczeństwa. Prognoza liczby ludności według płci i funkcjonalnych grup wieku, opracowana przez Główny Urząd Statystyczny na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. dla powiatu tarnogórskiego, zakłada, iż w latach 2020-2040 liczba ludności będzie się systematycznie zmniejszać przy zachowaniu przewagi liczebności kobiet nad mężczyznami.

Podział ludności według ekonomicznych grup wiekowych omówiono na podstawie następujących kategorii wiekowych:

- wiek przedprodukcyjny do 14 lat,
- wiek produkcyjny dla kobiet 15-59 lat,
- wiek produkcyjny dla mężczyzn 15-64 lat,
- wiek poprodukcyjny dla kobiet powyżej 59 lat,
- wiek poprodukcyjny dla mężczyzn powyżej 64 lat.

Zamieszczone w tabeli 13 dane wykazują zdecydowaną przewagę ludności w wieku produkcyjnym. W 2014 r. do tej grupy wieku należało 11 355 osób, co stanowi 66,6% ludności Radzionkowa. Drugą pod względem liczebności zbiorowością jest ludność w wieku poprodukcyjnym. Liczyła ona 3 374 osób (19,8%). Najmniej liczna grupa to dzieci i młodzież do 14 roku życia - wiek przedprodukcyjny - jedynie 2 321 osób (13,6%). Obciążenie demograficzne w roku 2014 wyniosło 58,1 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku

produkcyjnym. Tym samym wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął najwyższy od dziesięciu lat poziom.

Tabela 13. Struktura ludności Radzionkowa według ekonomicznych grup wieku

	JEDNOSTKA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
WIEK PRZEDPRODUKCYJNY (14 lat i mniej)	osoba	2587	2488	2402	2422	2383	2404	2401	2361	2326	2321	2285
WIEK PRODUKCYJNY (15-59 lat kobiety, 15-64 lat mężczyźni)	osoba	12061	12023	11988	11925	11831	11791	11711	11619	11445	11355	11213
WIEK POPRODUKCYJNY (kobiety powyżej 59 lat, mężczyźni powyżej 64 lat)	osoba	2621	2680	2773	2845	2946	2986	3075	3161	3254	3374	3504
WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO	osób w wieku nieprodukcyjnym/ 100 osób w wieku produkcyjnym	53,0	52,6	52,3	52,8	53,1	53,4	54,4	55,5	56,8	58,1	59,6

Lokata poszczególnych grup nie zmieniła się w ciągu ostatniej dekady. Pomimo zmniejszania się ogólnej liczby mieszkańców, pierwsze miejsce pod względem liczebności zajmuje grupa w wieku produkcyjnym, drugie miejsce grupa w wieku poprodukcyjnym, a trzecie grupa w wieku przedprodukcyjnym. Zmniejsza się liczebność grup pierwszej i drugiej. W grupie trzeciej - najstarszej - odnotowuje się stały wzrost liczby ludności (2 621 osób w 2005 r., 3 504 osób w 2015 r.). Widoczny jest miarowy przyrost wartości wskaźnika obciążenia demograficznego, który na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat zwiększył się z 53,0 do 59,6.

Ruch wędrowny mieszkańców Radzionkowa opisano bazując na danych na temat migracji stałych z zachowaniem podziału na kierunek i typ migracji. W 2014 r. odnotowano 197 zameldowania w mieście, w tym 4 z zagranicy oraz 173 wymeldowania, w tym 19 za granicę. Natomiast w 2015 r. odnotowano 200 zameldowań w mieście i 128 wymeldowania z miasta. Można zatem uznać, że przeważają imigracje nad emigracjami. Saldo migracji miało wartość 24 w 2014 r. i 72 w 2015 r., natomiast saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców to 1,4 w 2014 r. i 4,2 w 2015 r. Obrót migracyjny wyniósł 328 w 2015 r. Decyzję migracyjną częściej podejmowały kobiety (w 2014 r. 106 zameldowania i 89 wymeldowania oraz w 2015 r. 125 wymeldowania i 100 zameldowania) niż mężczyźni (w 2014 r. 91 zameldowania i 84 wymeldowania oraz w 2015 r. 86 zameldowania i 82 wymeldowania). Zatem przyrost rzeczywisty, który stanowi sumę wielkości przyrostu naturalnego i migracji, osiągnął w 2014 r. w Radzionkowie wartość 22, natomiast w 2015 r. 52.

Tabela 14. Zameldowania i wymeldowania w mieście Radzionków

	JEDNOSTKA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ZAMELDOWANIA OGÓŁEM	osoba	214	195	219	220	221	230	252	195	212	197	200
ZAMELDOWANIA Z ZAGRANICY	osoba	5	2	7	11	5	1	5	5	5	4	-
WYMELDOWANIA OGÓŁEM	osoba	294	273	250	224	178	231	220	208	311	173	128
WYMELDOWANIA ZA GRANICĘ	osoba	53	46	37	18	11	18	17	18	38	19	-
SALDO MIGRACJI	osoba	-80	-78	-31	-4	43	-1	32	-13	-99	24	72
SALDO MIGRACJI	osób/1000 ludności	-4,6	-4,5	-1,8	-0,2	2,5	-0,1	1,9	-0,8	-5,8	1,4	4,2

W omawianym okresie zameldowania ogólne utrzymywały się na wyrównanym poziomie (pomiędzy 195 w 2012 r. a 252 w 2011 r.). Liczba decyzji o wymeldowaniu oscylowała pomiędzy wartościami 128 w 2015 r. a 311 w 2013 r. Zmiany wartości mają charakter stochastyczny. Saldo migracji wykazuje naprzemiennie wartości dodatnie i ujemne (najniższa wartość to -99 w 2013 r., najwyższa wartość to 72 w 2015 r.).

9.2. Zasoby mieszkaniowe

Jak wynika z bilansów zasobów mieszkaniowych za 2015 r., liczba mieszkań w gminie to 5 938, a przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania to 78,2 m². Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców wynosiła pomiędzy 349,3 w 2015 r. Średnia liczba izb w mieszkaniu to 4,13. Zarówno liczba mieszkań, jak i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania systematycznie zwiększały się. W 2013 r. oddano do użytkowania 14 mieszkań, natomiast w 2014 r. 8 mieszkań. Zasoby lokali socjalnych liczą 63 mieszkania. Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2014 r. to 1 229, a zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych szacuje się na 200 tys. zł. Ponad 99% mieszkań jest wyposażona w instalację wodociągową, a ponad 48% posiada przyłącze gazu sieciowego. Łazienkę posiada ponad 94% wszystkich lokali mieszkalnych. Systematycznie wzrasta liczba mieszkań wyposażona w media i instalacje miejskie (tabela nr 15). Realizowany jest Wieloletni program gospodarowania zasobem gminy.

Tabela 15. Wyposażenie mieszkań w instalacje

	JEDNOSTKA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
WODOCIĄG	%	99,2	99,2	99,2	99,2	99,6	99,6	99,6	99,6	99,6	99,6	99,6
ŁAZIENKA	%	90,7	90,8	90,9	90,9	91,0	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0	94,1
CENTRALNE OGRZEWANIE	%	80,1	80,2	80,3	80,3	80,5	83,2	83,3	83,3	83,4	83,4	83,5
GAZ SIECIOWY	%	44,8	44,9	44,9	45,2	45,8	48,0	48,1	48,1	48,2	48,2	48,2

9.3. Rynek pracy

Gmina podlega pod Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach. Szczegółowe dane zawiera tabela 16. Liczba pracujących mieszkańców w 2015 r., tj. osób zatrudnionych, posiadających własne źródło zarobkowania oraz przebywających na urloпах bezpłatnych lub macierzyńskich, wyniosła 3 608 osób. Liczba osób pracujących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest to 212 osób. Ponad połowę tej grupy (52%) stanowią mężczyźni. W analizowanym okresie ekstremum liczby osób pracujących zostało odnotowane w 2009 roku, po czym nastąpiło zmniejszenie się tej wartości. Od 2012 r. liczba osób pracujących oscyluje

poniędzy 3600 a 3700. Zauważalny jest także zmieniająca się liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Radzionkowie (407 osób w 2008 r., 543 osób w 2015 r.). Przybliżony udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2015 r. wyniósł 4,9%. Jest to wartość niższa niż wskaźnik dla powiatu tarnogórskiego, który wyniósł 6,9%. Należy mieć na uwadze, iż przytoczone wartości dotyczą jedynie zarejestrowanych bezrobotnych. Istnieje zatem możliwość, że nie przedstawiają one rzeczywistej liczby bezrobotnych w gminie.

Tabela 16. Pracujący i bezrobotni zarejestrowani mieszkańcy gminy Radzionków

	JEDNOSTKA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PRACUJĄCY OGÓŁEM	osoba	2733	3248	3259	3710	3743	3594	3492	3602	3699	3664	3608
w tym mężczyzn	osoba	1535	1885	1790	2204	2170	1951	1887	1936	1918	1821	1877
w tym kobiet	osoba	1198	1363	1469	1506	1573	1643	1605	1666	1781	1743	1731
PRACUJĄCY	osób/1000 ludności	-	189	190	216	218	209	203	210	217	215	212
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI OGÓŁEM	osoba	915	748	546	407	553	607	617	661	696	609	543
w tym mężczyzn	osoba	377	291	188	144	246	276	260	272	288	261	234
w tym kobiet	osoba	538	457	358	263	307	331	357	389	408	348	309
UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM	%	8,1	6,6	4,8	3,6	4,9	5,4	5,5	6,0	6,4	5,6	4,9

Spośród wszystkich pracujących w 2014 r.: 1 911 osób jest zatrudnionych w przemyśle i budownictwie (51,6%), 899 osób w sekcjach G, H, I, J - informacja i komunikacja (24,3%) oraz 822 osoby w pozostałych sekcjach (22,2%).

Podmioty gospodarki narodowej ogółem w 2015 r. stanowiły 1 685 (w powiecie tarnogórskim - 15251), w tym 37 w sektorze publicznym i 1 643 w sektorze prywatnym. Udział poszczególnych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON prezentowały się następująco: sektor rolniczy - 3, sektor przemysłowy - 190, sektor budowlany - 209, handel i naprawa pojazdów samochodowych - 512, transport i gospodarka magazynowa - 113, zakwaterowanie i gastronomia - 55, informacja i komunikacja - 56, obsługa rynku nieruchomości - 34, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna - 126. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. mieszkańców to 991 (dla powiatu 1 098). Natomiast na 10 tys. ludności odnotowano 734 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

9.4. Działalność usługowa

Inwentaryzacja terenowa wykazała, iż na terenie gminy Radzionków istnieją 373 lokalizacje, w których jest prowadzona działalność usługowa. Usługi rozmieszczone są nierównomiernie. Największe nagromadzenie usług mieszczących się w budynkach mieszkalnych zaznacza się pomiędzy ulicami: św. Wojciecha, Śródmiejska, Szymały, Męczenników Oświęcimia oraz, w mniejszym stopniu, przy ulicach Nieznanego Żołnierza i Gwarków. Większe obiekty usługowe oraz tereny o przeznaczeniu usługowym są zgrupowane przy ulicach: Z. Nałkowskiej, Objazdowej, św. Wojciecha, Knosały, Kużaja, Gajdasa, Księżogórskiej i A. Krzywoń. Szczegółowy wykaz usług jest zestawiony na rysunku uwarunkowań.

Wśród podmiotów gospodarczych najliczniejszą grupę stanowią małe i średnie przedsiębiorstwa specjalizujące się w świadczeniu usług dla ludności. Wśród usług dominują:

- sklepy spożywcze;
- sklepy wielobranżowe;
- piekarnie i cukiernie;
- zakłady fryzjerskie;
- mechanika pojazdowa, blacharstwo i lakiernictwo;

- produkcja i renowacja mebli.

Dużymi, znaczącymi firmami są m.in. Zakłady Mięsne HAM Spółka Jawna oraz TanQuid Polska Sp.z o.o. Baza Paliw. Zakłady Mięsne HAM Spółka Jawna są prywatnym przedsiębiorstwem produkcyjno-handlowym oferującym szeroki asortyment mięs, jego przetworów i wyrobów wędliniarskich. Zakład powstał w 1991 roku. Od tego czasu firma nieustannie powiększa swoją produkcję i asortyment odpowiadając na coraz to nowsze potrzeby i wymagania klientów. Firma prowadzi sprzedaż hurtową, detaliczną oraz zaopatruje obiekty gastronomiczne. Zakłady Mięsne HAM Spółka Jawna otrzymała liczne wyróżnienia, m. in. tytuł "Firma z Jakością", dyplom uczestnika Ogólnopolskiego Konkursu "Sposób na sukces" na najlepsze działania kreujące przedsiębiorczość i nowe miejsca pracy na terenach wiejskich, Kruszec Biznesu 2001, statuetka Gazele Biznesu 2003 r. TanQuid Polska Sp. z o.o. Baza Paliw w Radzionkowie to jeden z najnowocześniejszych w kraju terminali przeładunkowy. Działalność bazy paliw polega na przyjmowaniu, magazynowaniu i wydawaniu produktów przerobu ropy naftowej tzn.: benzyny bezołowiowej Pb 95, benzyny bezołowiowej Pb 98 i oleju napędowego oraz ich uszlachetnianiu. Dodatkowo Terminal przystosowany jest do magazynowania komponentów do biopaliw oraz dodawania ich bezpośrednim systemem do benzyn lub oleju w trakcie ładowania autocystern lub cystern kolejowych. Nalew paliw jest więc w pełni zhermetyzowany, terminal wyposażony jest w instalację odzysku oparów węglowodorowych (VRU) do oczyszczania zrzucanego do atmosfery powietrza i elektroniczny monitoring wycieku. Instalacje alarmowe i przeciwpożarowe zapewnią niezbędne bezpieczeństwo. Sterowanie i monitoring instalacji realizowany jest samoczynnie za pośrednictwem automatycznego systemu sterowania oraz technicznych systemów zabezpieczeń. Wszystkie zbiorniki wyposażone są w system monitoringu rozszczelnień.

9.5. Komunikacja i infrastruktura techniczna

9.5.1. Komunikacja publiczna

Transport zbiorowy na terenie gminy Radzionków jest obsługiwany przez Komunikacyjny Związek Komunalny Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego (KZK GOP) oraz Międzygminny Związek Komunikacji Pasażerskiej (MZKP). Mieszkańcy mogą podróżować autobusami komunikacji miejskiej na 11 liniach.

Linie autobusowe (zwykle) KZK GOP:

- 17 na trasie Bytom Dworzec - Mierzęcice Siedliska;
- 73 na trasie Stroszek Poczta - Osiedle Wieczorka Dworzec;
- 94 na trasie Bytom Dworzec - Tarnowskie Góry Dworzec;
- 173 na trasie Bytom Dworzec - Tarnowskie Góry Dworzec;
- 608 na trasie Bytom Dworzec - Radzionków - Bytom Dworzec;
- 708 na trasie Bytom Dworzec - Radzionków - Bytom Dworzec.

Linie autobusowe MZKP:

- 17 na trasie Bytom Dworzec - Siedliska;
- 94 na trasie Bytom Dworzec - Tarnowskie Góry Dworzec;
- 135 na trasie Bytom Dworzec - St. Tarnow. GCR
- 173 na trasie Bytom Dworzec - Tarnowskie Góry Dworzec;
- 820 na trasie Tarnowskie Góry Dworzec - Katowice Stawowa.

Na obszarze gminy przewoźnicy nie oferują transportu tramwajowego i trolejbusowego. Wzdłuż fragmentu zachodniej granicy miasta przebiega trasa przejazdu tramwajów o numerach 19 i 49, obsługiwanych przez KZK GOP.

Przez teren gminy Radzionków przebiegają następujące linie kolejowe:

- nr 127, relacji Radzionków - Tarnowskie Góry TGB T3 (drugorzędna, jednotorowa, zelektryfikowana);
- nr 128, relacji Radzionków - Nakło Śląskie T4 (drugorzędna, jednotorowa, zelektryfikowana);
- nr 131, relacji Chorzów Batory - Tczew (magistrala, dwutorowa, zelektryfikowana, znaczenia państwowego);
- nr 145, relacji Chorzów Stary - Radzionków (drugorzędna, jednotorowa, nieelektryfikowana).

Komunikacja kolejowa odbywa się na trasach: Lubliniec - Chorzów Batory - Lubliniec, Katowice - Lubliniec - Katowice i jest obsługiwana przez Koleje Śląskie Sp. z o. o. Na powyższych trasach podróżują głównie pociągi z elektrycznych zespołów trakcyjnych (EZT).

Linia kolejowa na terenie gminy została objęta projektem "Prace na linii kolejowej C-E65 na odcinku Chorzów Batory - Tarnowskie Góry - Karsznice - Inowrocław - Bydgoszcz - Maksymilianowo" w Dokumentacie Implementacyjnym do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.) Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

9.5.2. Infrastruktura techniczna

Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej w Radzionkowie to 59,2 km (stan na 31.12.2015r.). Całość sieci rozdzielczej jest zarządzana przez gminę. Istnieją 2 631 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Objętość wody dostarczanej gospodarstwu domowemu szacuje się na 467,9 dam³. Woda dostarczana do wodociągu na terenie gminy w czasie doby to 1,6 dam³, z czego 1,3 dam³ jest sprzedawana gospodarstwu domowemu. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej to 16 741 osób (98,5% mieszkańców). Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2015 r. to 27,5 m³. Sieć kanalizacyjna jest słabiej rozwinięta. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej to 52,5 km (również w całości zarządzana przez gminę). Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 2 382. Z kanalizacji korzysta 15 813 osób (93,0% mieszkańców). Objętość odprowadzanych ścieków szacuje się na 521,0 dam³. Na 1 km długości sieci wodociągowej przypada 0,9 km długości sieci kanalizacyjnej. Według danych na 31.12.2015 r., długość czynnej sieci rozdzielczej gazowej wynosi 66 256 m. Liczba czynnych przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych określana jest na 1 959 sztuk. Odbiorcy gazu to 2 761 gospodarstw domowych, przy czym 1 023 to odbiorcy wykorzystujący gaz także w celu ogrzewania mieszkań. Ludność korzystająca z sieci gazowej to 8 194 osób. Zużycie gazu ogółem szacuje się na 1621,6 tys. m³.

9.6. Edukacja

W gminie nie funkcjonują żadne żłobki i kluby dziecięce. Szkolnictwo prezentuje się następująco (wg danych Głównego Urzędu Statystycznego, stan na 31.12.2014 r.):

- 7 placówek przedszkolnych z 41 oddziałami (liczba dzieci 511),
- 6 szkół podstawowych z 45 oddziałami (liczba uczniów 831),
- 4 szkoły gimnazjalne z 24 oddziałami (liczba uczniów 529),
- 1 szkoła wyższa (prywatna).

Szczegółowy wykaz placówek edukacyjnych podlegających Ministerstwu Edukacji Narodowej zamieszczono w tabeli 17. Subwencja oświatowa w gminie wyniosła 8 831,5 tys. zł. W Radzionkowie działają dwie biblioteki (biblioteki i filie) z blisko 50 tys. woluminami. Zapisanych jest w nich 1 676 czytelników.

Tabela 17. Szczegółowy wykaz szkół wg Systemu Informacji Oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej

PLACÓWKA	ADRES			
Przedszkole Nr 2	Plac Jana Pawła II	6	41-922	Radzionków
Przedszkole Nr 3	Szymały	38	41-922	Radzionków
Przedszkole Nr 4	Kużaja	15	41-922	Radzionków
Niepubliczne Przedszkole Integracyjne "Ptasi Raj"	Plac Jana Pawła II	4	41-922	Radzionków
Niepubliczne Przedszkole "Radosne Słoneczko"	Gwarków	48	41-922	Radzionków
Przedszkole Niepubliczne "Bajkowy Zameczek"	Plac Jana Pawła II	8	41-922	Radzionków
Przedszkole Niepubliczne im. bł. Edmunda Bojanowskiego	Klasztorna	1	41-922	Radzionków
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Adama Mickiewicza	ks.Knoszały	16	41-922	Radzionków
Szkoła Podstawowa Nr 2 im Jana Pawła II	Szymały	36	41-922	Radzionków
Szkoła Podstawowa Nr 3 Specjalna	Nałkowskiej	2	41-922	Radzionków

Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Józefa Lompy	Sikorskiego	8A	41-922	Radzionków
Szkoła Podstawowa Nr 41	Sikorskiego	7a	41-922	Radzionków
Niepubliczna Szkoła Podstawowa "Zamkowa Szkoła"	Plac Jana Pawła II	8	41-922	Radzionków
Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych	Sikorskiego	8A	41-922	Radzionków
Gimnazjum im. Ojca Ludwika Wrodarczyka	Krzywa	18	41-922	Radzionków
Publiczne Gimnazjum Nr 1	Sikorskiego	7a	41-922	Radzionków
Gimnazjum Nr 2	Sikorskiego	8A	41-922	Radzionków
Gimnazjum Nr 3 Specjalna	Nałkowskiej	2	41-922	Radzionków
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 12	Sikorskiego	7a	41-922	Radzionków
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 11	Nałkowskiej	2	41-922	Radzionków
Liceum Ogólnokształcące im. Powstańców Śląskich	Plac Jana Pawła II	8	41-922	Radzionków
Zespół Szkół Techniczno-Ekonomicznych	Nałkowskiej	2	41-922	Radzionków
Technikum Nr 13	Nałkowskiej	2	41-922	Radzionków
Zespół Szkół Specjalnych	Nałkowskiej	2	41-922	Radzionków
Szkoła Przesposabiająca do Pracy Nr 2 Specjalna	Nałkowskiej	2	41-922	Radzionków
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 16 Specjalna	Nałkowskiej	2	41-922	Radzionków
Zespół Dziennych Ośrodków Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczych i Rehabilitacyjnych Dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej	Plac Jana Pawła II	4	41-922	Radzionków
Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	Sikorskiego	7a	41-922	Radzionków

9.7. Kultura, sport i rekreacja

Gmina Radzionków zwraca uwagę na rozwój kulturalny i prowadzenie zdrowego trybu życia mieszkańców poprzez dostęp do wciąż rozwijającej się bazy rekreacyjnej, sportowej oraz wydarzeń kulturalnych.

Do najciekawszych obiektów i przedsięwzięć miasta należą:

- Park Księża Góra oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji przy ul. Księżogórskiej,
- Śląski Ogród Botaniczny w Radzionkowie - Regionalna Stacja Edukacji Ekologicznej przy ul. Księżogórskiej 90a,
- Muzeum Chleba Szkoły i Ciekawostek przy ul. Nałkowskiej 5,
- Centrum Dokumentacji Deportacji Górnolązaków do ZSRR w 1945 roku przy ul. św. Wojciecha 118,
- Centrum Kultury "Karolinka",
- Miejska Biblioteka Publiczna przy ul. Knośały 61a,
- Zespół Pieśni i tańca "Mały Śląsk".

W gminie działają liczne kluby sportowe i stowarzyszenia zrzeszające miłośników aktywności fizycznej:

- Klub Sportowy "Ruch" Radzionków,
- Klub Sportowy „Husky Fan”,
- Młodzieżowy Klub Sportowy "Sokół" Radzionków,
- Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Jeździecki "Lider",
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kultury Fizycznej SP 2 - Radzionków,
- Uczniowski Klub Sportowy "Dziesiątka Radzionków",
- Uczniowski Klub Sportowy Karate "HAJIME" w Radzionkowie,
- Uczniowski Klub Sportowy „Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury – Judo Radzionków”,
- Uczniowski Klub Sportowy "Ruch" Radzionków.

Park Księża Góra oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji położony jest na wysokości około 357 m n.p.m. Park został stworzony w okresie międzywojennym przez ówczesnego naczelnika gminy Jerzego Ziętka. W parku ma swoją siedzibę Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Obecnie w parku zlokalizowane są: plac zabaw i ogród z wyrzeźbionymi w drewnie bajkowymi postaciami, liczne ścieżki i alejki, altana z grillem, baseny, korty i boiska. Znajduje się tu także 2,5 km oświetlonych, wielofunkcyjnych sieci ścieżek rekreacyjno-spacerowych do aktywnego spędzania wolnego czasu m.in. jazdy na rowerze, rolkach, biegania oraz nordic

walking i nart biegowych. W parku znajdują się również miejsca do gry w szachy, plac zabaw z parkiem linowym oraz siłownia na wolnym powietrzu.

Śląski Ogród Botaniczny w Radzionkowie stanowi część Związku Stowarzyszeń - Śląski Ogród Botaniczny. Jest to ogród siedliskowy. Głównym celem działalności jest czynna ochrona gatunków roślin oraz rzadkich zbiorowisk roślinnych zagrożonych w środowisku naturalnym. Większość powierzchni przeznaczono pod siedliska naturalne (leśne, łąkowe, wodne, murawowe). Przygotowano również tradycyjne kolekcje roślin (sadownicze, roślin ozdobnych, dendrologiczne) oraz pasieka. Na terenie Śląskiego Ogrodu Botanicznego działa także Regionalna Stacja Edukacji Ekologicznej, która m.in. prowadzi warsztaty przyrodnicze dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach dla szkół a także realizuje różnego rodzaju warsztaty.

Muzeum Chleba Szkoły i Ciekawostek gromadzi wśród swoich eksponatów przede wszystkim wszystko, co służyło wykonaniu i poszanowaniu chleba. Ideą muzeum jest kultywowanie i uczenie szacunku do chleba oraz związanych z nim tradycji i zwyczajów. Zbiory muzealne gromadzono przez około 10 lat przed otwarciem obiektu i wciąż są poszerzamy o następne eksponaty. Są to między innymi tematyczne pocztówki, maszyny i urządzenia, narzędzia, wyposażenie wnętrz, dokumenty z okresu XIX i XX wieku oraz archiwalne dokumenty z XVI i XVII wieku. Działalność muzeum jest szczególnie dedykowana dzieciom. Zwiedzający mogą na miejscu własnoręcznie upiec chleb. Muzeum jest jedynym poświęconym piekarstwu i ciastkarstwu muzeum w krajach Europy Wschodniej, porównywalne jedynie z podobnymi placówkami w Niemczech, Szwajcarii i Francji.

Centrum Dokumentacji Deportacji Górnolślązaków do ZSRR w 1945 roku pełni funkcje w zakresie edukacji, kultury, historii, jak również zachowywania dziedzictwa kulturowego. Zbiory zgromadzone w Centrum to przedmioty codziennego użytku przywiezione z zesłania, jak np. łyżka, maszynka do golenia, brzytwa, walizka. Na wystawie można także zapoznać się z źródłami pisanymi. Drugie funkcja Centrum to gromadzenie materiałów na temat deportacji i udostępnianiu ich zainteresowanym. W zakres zbiorów dostępnych w czytelni wchodzi: publikacje, wyniki prac badawczych oraz materiały dydaktyczne. Zbiory poszerzają oryginały dokumentów – zaświadczenia wystawiane przez Państwowy Urząd Repatriacyjny, akty zgonów, zaświadczenia o pracy w kopalni, pamiętniki pisane na zesłaniu, listy itp. Centrum prowadzi zajęcia adresowane głównie do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, realizowane z wykorzystaniem „żywej historii” czyli eksponatów, tekstów źródłowych a także fragmentów ekspozycji. Zajęcia umożliwiają poszerzenie wiedzy na temat historii Górnego Śląska.

Budynek Centrum Kultury usytuowany jest w centrum miasta i jest największym tego typu obiektem w powiecie tarnogórskim. W budynku mieści się sala widowiskowa na blisko 500 miejsc oraz wiele pomieszczeń, w których prowadzona jest działalność kulturalno-oświatowa. Misją Centrum Kultury "Karolinka" jest, poza szeroko rozumianym upowszechnianiem kultury i sztuki, animowanie życia kulturalnego oraz rozwijanie amatorskiego ruchu artystycznego. Centrum współpracuje z regionalnymi i ogólnopolskimi ośrodkami kultury, szkołami, przedszkolami, organizacjami pozarządowymi i społecznymi oraz firmami i przedsiębiorcami prywatnymi. Prowadzimy także współpracę o charakterze międzynarodowym z ośrodkami spoza kraju, jak i z ich polskimi przedstawicielstwami. Do podstawowych zadań Centrum w zakresie tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury należą: organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę, stwarzanie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, kół i klubów zainteresowań, sekcji, zespołów, stowarzyszeń i innych, organizacja spektakli, koncertów, festiwali, konkursów, wystaw, odczytów, aukcji, imprez artystycznych, prowadzenie działalności impresaryjnej, prowadzenie działalności kinowej, wspieranie wartości określających tożsamość kulturą społeczności lokalnej, tworzenie i wystawienie oryginalnych realizacji artystycznych z różnych dziedzin sztuki, tworzenie warunków dla rozwoju profesjonalnych i amatorskich działań artystycznych, prezentowanie i promowanie interesujących twórców, współdziałanie w sferze kultury z innymi podmiotami, miastami sąsiednimi oraz miastami partnerskimi, wykonywanie innych działań dotyczących form działalności kulturalnej.

Miejska Biblioteka Publiczna w Radzionkowie, wraz z Filia Biblioteczną przy ul. Kuźaja 19, posiada w swoim księgozborze 48 357 woluminów. Księgozbiór beletrystyczny (23 846 wol.) tworzy klasyczna i współczesna literatura piękna polska i obca. Na zbiory popularyzatorskie składa się spory (16 894 wol.)

zbiór aktualnych wydawnictw popularnonaukowych i naukowych z różnych dziedzin wiedzy. Księgozbiór dziecięcy (7 617 wol.) to bardzo wiele bogato ilustrowanych książek dla dzieci i młodzieży – bajek i baśni, powieści obyczajowych i przygodowych, opowiadań i lektur szkolnych. Na zbiory specjalne składa się zbiór map (69 wol.). Biblioteka ma w swojej ofercie także audiobooki (200 jedn.) oraz gazety i czasopisma. Biblioteka została zakwalifikowana do pierwszej edycji Programu Rozwoju Bibliotek, jak również realizuje liczne własne projekty i przedsięwzięcia.

Zespół Pieśni i tańca "Mały Śląsk" zrzesza miłośników tańca ludowego i tancerzy. Zespół występuje od 1973 roku podczas różnych wydarzeń kulturalnych oraz konkursów krajowych i międzynarodowych.

9.8. Opieka medyczna i socjalna

W Radzionkowie funkcjonuje 9 przychodni medycznych. W przeliczeniu na każdą z placówek przypada 1 892 mieszkańców. W 2013 r. w ramach podstawowej opieki medycznej udzielano w przeliczeniu na jednego mieszkańca 4,2 porady. Ze świadczeń rodzinnych korzystało 306 rodzin. Kwota świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2013 r. ogółem kształtowała się na poziomie 2 162 tys. zł, natomiast kwota zasiłków pielęgnacyjnych na poziomie 631 tys. zł. W 2013 r. z pomocy społecznej skorzystało 241 gospodarstw domowych. Zasięg korzystania z pomocy społecznej wyniósł około 3,5%. W porównaniu w całym powiecie tarnogórskim z pomocy społecznej korzystało 5,4% ludności, a w województwie śląskim 5,6%. W 2013 r. wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej kosztowały gminę 4 875,3 tys. zł. Natomiast wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi wyniosły 262 tys. zł.

W Radzionkowie realizowane są:

- Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Radzionków na lata 2014-2016;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w latach 2011-2016;
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015;
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015.

10. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Na terenie gminy występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią w międzywalu rzeki Szarlejki, na którym obowiązują zakazy zgodnie z art. 40 i 88i ustawy Prawo wodne. Zagrożenie ze strony powodzi można uznać za pomijalne z uwagi na niewielki zasięg zalewów, obecność wałów przeciwpowodziowych oraz brak w jego pobliżu terenów zabudowanych.

W obszarze gminy Radzionków nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

Spośród istniejących zagrożeń dla bezpieczeństwa ludności i jej mienia wymienić należy następujące zjawiska, są to podziemna historyczna eksploatacja węgla kamiennego i rud, które zostały opisane w rozdziale 7.6.2 oraz zarejestrowany zakład o wysokim ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) - zakład magazynowania paliw w południowej części Radzionkowa, przy ul. Nałkowskiej 51.

Z uwagi na ilość magazynowanych substancji, tj. produktów naftowych I i III klasy zakład ten, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem (aktualnie rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29 stycznia 2016 r. Dz.U. 2016 Nr 0 poz. 138) został zaklasyfikowany do zakładów wysokim ryzyku o wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Dla tego typu zakładów, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, opracowuje się następujące dokumenty:

- raport o bezpieczeństwie,
- program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym,
- wewnętrzny plan operacyjno ratowniczy,
- instrukcja technologiczno – ruchowa,
- instrukcje stanowiskowe,
- zarządzenia i polecenia kierownictwa.

W *Raporcie o bezpieczeństwie dla bazy paliw w Radzionkowie* sporządzonym w 2016 r, zawarto scenariusze ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w zależności od rodzaju awarii a także ich wpływ na poszczególne obiekty zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu.

Zgodnie z informacjami zawartymi w *Raporcie o bezpieczeństwie...*, wszystkie środki służące do likwidacji i ograniczeń skutków poważnej awarii przemysłowej na terenie bazy paliw umożliwiają jej ograniczenie pod warunkiem ich szybkiego i prawidłowego użycia oraz zastosowania. W tym celu istotnym zagadnieniem jest prowadzenie takich działań, by nie pogłębić skutków awarii pierwotnej. By spełnić te wymagania pracownicy posiadają odpowiednią wiedzę zarówno o produktach jak i instalacjach oraz umiejętność praktycznego działania.

Czas trwania awarii oraz szybkość reakcji na awarię mają wpływ na jej skutki, zasięg i przebieg. Prawidłowy nadzór nad instalacjami i procesem technologicznym pozwala na szybką reakcję w przypadku awarii a tym samym jej ograniczenie.

Natychmiastowe działanie np. przerwanie procesu technologicznego tj. rozładunku lub załadunku, ewakuacja cystern kolejowych oraz autocystern po za bazę, zamknięcie zaworów, wyłączenie urządzeń, uruchomienie instalacji gaśniczych lub użycie podręcznego sprzętu gaśniczego do likwidacji pożaru w zarodku, pozwala ograniczyć skutki awarii i zminimalizowanie zagrożeń. Umiejętność praktycznego działania pracowników, lokalizacja zbiorników i instalacji technologicznych oraz urządzeń zabezpieczających pozwala na terenie bazy w przypadku awarii minimalizować i wykluczyć "efekt domina".

Wystąpienie "efektu domina" jest mało prawdopodobne ale możliwe co w konsekwencji może prowadzić do olbrzymiego zagrożenia dla ludzi oraz strat mienia i środowiska w sąsiedztwie zakładu. Biorąc pod uwagę najniekorzystniejsze zagrożenie jakim jest pożar a przede wszystkim oddziaływanie cieplne rozpatrując lokalizację sąsiadujących zakładów oraz obiektów, nie można wykluczyć efektu domina. Podczas takiego zdarzenia promieniowanie cieplne od palącego się zbiornika magazynowego może oddziaływać w strefie do 180 m od miejsca zdarzenia, przy czym w strefie pierwszej do 95 m, wystąpią skutki zniszczenia dla sprzętu z obowiązkowa ewakuacja ludzi. W strefie drugiej od 95 m do 180 m od miejsca zdarzenia, może jeszcze występować niewielkie promieniowanie cieplne pozwalające.

Ponadto zakład magazynowania paliw posiada następujące dokumenty z zakresu poważnych awarii:

- "Zgłoszenie zakładu Bazy Paliw TanQuid sp. z o. o. w Radzionkowie jako zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej", grudzień 2016 r.;
- "Program zapobiegania awariom dla Bazy Paliw w Radzionkowie" grudzień 2011 r.;
- "Raport o bezpieczeństwie dla Bazy Paliw TanQuid Polska sp. z o. o. w Radzionkowie", grudzień 2016 r.;
- "Wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy dla Bazy Paliw TanQuid Polska sp. z o. o. w Radzionkowie" grudzień 2011 r.;
- "Zewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy dla terenów narażonych na negatywne skutki awarii przemysłowej, położonych poza granicami zakładu Bazy Paliw TanQuid Polska sp. z o. o. Baza Paliw w Radzionkowie".

Bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Radzionków zapewnia jednostka podlegające Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowskich Górach - Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza PSP Radzionków - ul. Danielecka 2, 41-922 Radzionków. W ramach Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej działają:

- Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wysokościowego,
- Grupa poszukiwawczo ratownicza .

Nowe tereny mieszkaniowe, usługowe i usługowo-produkcyjne muszą być wyposażone w sieć wodociagową i hydranty, zbiorniki wodne, w dostosowaniu do rodzaju zainwestowania (w tym rodzaju zagrożeń pożarowych) - zgodnie z obowiązującymi przepisami związanymi ochroną przeciwpożarową.

11. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy powinny uwzględniać bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Pierwszym etapem sporządzania bilansu jest sformułowanie, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę wyrażonego w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy zawarte są w dokumentach strategicznych, które tworzone są zarówno na poziomie gminnym, jak i ponadlokalnym. Można zatem odnieść się do założeń zapisanych w:

- Strategii Rozwoju Gminy Radzionków na lata 2014-2025;
- Gminnym programie Rewitalizacji dla Gminy Radzionków;

- Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego;
- Aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022;
- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”;
- Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020.
- Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030r.

Przytoczone poniżej główne cele wyznaczone w poszczególnych dokumentach, ze szczególnym naciskiem jednak na dokumenty sporządzane na szczeblu gminnym, które skupiając się na zagadnieniach lokalnych, stanowią w pewnym stopniu odpowiedź na potrzeby gminy

Strategia rozwoju Miasta Radzionków na lata 2014-2025

Strategia rozwoju Miasta Radzionków na lata 2014-2025 (przyjęta Uchwałą Rady Miasta Radzionków Nr XLII/395/2014 z dnia 27 lutego 2014 r.) definiuje strategiczne wyzwania gminy, do których należą: lepsze dostosowanie się do nowoczesnej gospodarki, trwale podtrzymywanie lokalnych, tradycyjnych wartości, dbałość o warunki mieszkaniowe, odpowiedzialne ekologicznie postępowanie oraz dbałość o rozpoznawalność rodzimych marek firm.

W opracowaniu sformułowano wizję rozwoju Radzionkowa na lata 2014-2025 - **"Radzionków będzie miastem, które zapewni dobre warunki zamieszkania, postrzegane jako ponadprzeciętne w obszarze zalet społeczności lokalnej oraz osiągnie konkurencyjność gospodarczą bazującą na atrakcyjności kapitału ludzkiego i inteligentnych specjalizacjach"**.

Określona w Strategii wizja rozwoju miasta Radzionków ma być osiągnięta poprzez realizację trzech priorytetów rozwoju

- I. inteligentna gospodarka
- II. przyjazna przestrzeń miejska
- III. wyróżniające miejsce zamieszkania

Sprecyzowano również cele strategiczne, kierunki i działania, w tym kierunki i działania odnoszone do zagospodarowania przestrzennego miasta obejmujące m.in.

- **zdynamizowanie i unowocześnienie działalności przedsiębiorstw**, realizowane poprzez przedsięwzięcie polegające na inwentaryzacji i ocenie użyteczności zasobów gospodarczych na terenie miasta,
- **zwiększenie zdolności adaptacyjnych kapitału ludzkiego do wymogów nowoczesnej gospodarki**, realizowane poprzez przedsięwzięcie polegające na:
 - a) stworzeniu szybkiego połączenia kolejowego z Katowicami
 - b) współpracy z gminami sąsiednimi oraz zarządcami dróg na rzecz poprawy włączania się do ruchu na granicach miasta,
 - c) budowie ścieżki rowerowej do Tarnowskich Gór
 - d) budowie ścieżek rowerowych łączących części miasta i tereny rekreacyjne
- **stworzenie aktywnych przestrzeni publicznych miasta** realizowane poprzez przedsięwzięcie polegające na:
 - a) stworzeniu nowego miejsca centralnego- rewitalizacja terenu po PGR przez wybudowanie rynku wraz z zapewnieniem pożądaných aktywności w jego otoczeniu
 - b) rewitalizację wybranych części miasta poprzez rewitalizację budynków wielorodzinnych wraz z otoczeniem i sąsiednią przestrzenią publiczną
 - c) rekreacyjne zagospodarowanie terenów „Planty Rojca”
- **osiągnięcie lepszych warunków środowiskowych** realizowane poprzez przedsięwzięcie polegające na:
 - a) kształtowanie krajobrazów miejskich poprzez rekreacyjne zagospodarowanie terenów na obrzeżach miasta
 - b) wspieranie inicjatyw Śląskiego Ogrodu Botanicznego
 - c) tworzenie i ochrona przyrodniczych wyróżników miasta-ekspozycja miejsc przyrodniczo cennych, poprawę bioróżnorodności Księżej Góry

- **umacnianie śląskich wartości lokalnej społeczności** realizowane poprzez przedsięwzięcie polegające na tworzeniu produktów turystyki miejskiej poprzez wpisywanie obiektów zlokalizowanych w mieście w śląskie szlaki zabytków
- **poprawienie dostępności do nowych i istniejących usług publicznych**, realizowane poprzez przedsięwzięcie polegające na:
 - a) rewitalizacji zasobów mieszkaniowych
 - b) poprawie jakości i dostępności usług ochrony zdrowia poprzez przedsięwzięcia - utworzenie hospicjum, dziennego domu pobytu dla osób starszych, domu opieki, wskazanie lokalizacji dla szpitala specjalistycznego (prywatnego)
 - c) podniesienie jakości obiektów i usług sportowych i rekreacyjnych – budowa obiektów sportowych – hala do siatkówki plażowej, modernizacja basenu na Księżej Górze, budowa basenu krytego, budowa stadionu
 - d) poprawa parametrów infrastruktury technicznej poprzez m.in. budowę przepompowni ścieków na oczyszczalni Szybowa wraz z kanalizacją w ul. Z. Nałkowskiej, budowę kanalizacji i przepompowni,
 - e) modernizację układu drogowego poprzez:
 - budowę zachodniej obwodnicy miasta etap II i III,
 - budowę drogi łączącej ul. Zejera z ul. M. Dąbrowskiej (przedłużenie ul. Księżogórskiej)
 - poprawę komunikacji z „Górką”
 - budowę nowych połączeń komunikacyjnych i przebudowę istniejących dróg wewnętrznych i dojazdowych.

Priorytety rozwoju miasta Radzionków są skorelowane z obszarami priorytetowymi wskazanymi w *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”*.

Zapisy przyjęte w Strategii rozwoju Miasta Radzionków w warstwie priorytetów, celów strategicznych, działań oraz przedsięwzięć są spójne z podstawowymi rozstrzygnięciami dokumentów planujących rozwój na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Strategia rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022 i Aktualizacja Strategii Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022

Strategia rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022 (załącznik do Uchwały Nr 323/1635/2010 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 14 września 2010 r.) precyzuje m.in. następujące priorytety, które można odnieść do gminy Radzionków:

- Gospodarka - Zróżnicowanie struktury i wzmocnienie konkurencyjności;
- Usługi społeczne - Racjonalne zaspokajanie rosnących potrzeb;
- Komunikacja - Poprawienie funkcjonalności;
- Turystyka i rekreacja - Zdobywanie znaczącej pozycji ponadregionalnej.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”

Sejmik Województwa Śląskiego przyjął Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” uchwałą Nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013 r.

W strategii zidentyfikowano prognozy i trendy kształtujące procesy rozwojowe Regionu oraz strukturę przestrzenną – funkcjonalną Regionu, obszary funkcjonalne stanowiące obszary polityki Regionu, według których Radzionków położony jest w centralnym obszarze funkcjonalnym w Metropolii Górnośląskiej. Sformułowano wizję rozwoju Regionu oraz wskazano obszary priorytetowe, cele i kierunki działania.

Wyróżnione są cztery obszary priorytetowe, w których wyszczególniono cele strategiczne oraz cele operacyjne:

- pierwszy obszar priorytetowy - nowoczesna gospodarka - zakłada uczynienie całego województwa śląskiego regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność, a przy tym kładzie nacisk na przedsiębiorczość lokalną i społeczną wykorzystującą lokalne rynki i potencjały;
- drugi obszar priorytetowy - szanse rozwoju mieszkańców - przyjmuje za cel poprawienie jakości życia mieszkańców województwa opierając się na powszechnej dostępności do usług publicznych

o wysokim standardzie. Uwzględnia się tutaj poprawę kondycji zdrowotnej i warunków życia oraz wzrost poziomu aktywności mieszkańców;

- trzeci obszar priorytetowy - przestrzeń - skupia się na atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni województwa. Celami operacyjnymi są: zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska, zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi oraz wysoki poziom ładu przestrzennego i efektywne wykorzystywanie przestrzeni;
- czwarty, ostatni obszar priorytetowy to relacje z otoczeniem. Cel strategiczny zakłada, iż województwo umocni swoją pozycję jako otwarty, istotny partner rozwoju Europy.

Dla Gminy Radzionków szczególnie istotne znaczenia w zakresie zagospodarowania przestrzennego mogą mieć m.in.:

W obszarze priorytetowym (A) - Nowoczesna gospodarka:

Cel strategiczny : Województwo śląskie regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność

Cel operacyjny: A.1. Innowacyjne i kreatywne przedsiębiorstwa oraz produkty województwa

- 1) Wsparcie podnoszenia zdolności firm regionu do wdrażania innowacji i nowoczesnych rozwiązań technologicznych.
- 2) Promowanie wśród przedsiębiorców znaczenia wartości kulturalnych, środowiskowych, społecznych i etycznych przy wytwarzaniu dóbr i usług.
- 3) Promowanie postaw przedsiębiorczych w środowiskach twórczych regionu oraz wspieranie aktywności kulturalnych zorientowanych na tworzenie wartości rynkowych.
- 4) Wsparcie tworzenia nowych i rozwoju istniejących firm opartych na potencjałach Regionu i wykorzystujących technologie rozwijane w regionie, w tym w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu.
- 5) Wsparcie działań na rzecz eksportu innowacyjnych rozwiązań technologicznych tworzonych w regionie.

Cel operacyjny: A.3. Konkurencyjna gospodarka województwa oparta na elastyczności i specjalizacji firm oraz strukturach sieciowych

- 1) Wsparcie rozwoju infrastruktury ułatwiającej lokowanie i prowadzenia działalności gospodarczej (strefy aktywności gospodarczej i ekonomicznej, w tym specjalne strefy ekonomiczne, parki technologiczne, produkcyjne, lokalne inkubatory przedsiębiorczości).
- 2) Tworzenie instrumentów ułatwiających nawiązywanie relacji pomiędzy firmami, w tym poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury i usług sektora ICT.
- 3) Wspieranie procesów restrukturyzacji i adaptacji gospodarczej sektorów tradycyjnych, m.in. poprzez wspieranie ich modernizacji, zwiększenie efektywności i wykorzystania nowoczesnych technologii.
- 4) Współpraca przedsiębiorstw, w tym w ramach klastrów, w tworzeniu wspólnej oferty konkurencyjnej.
- 5) Wsparcie rozwoju infrastruktury i pakietowych produktów turystycznych.

Cel operacyjny: A.4. Przedsiębiorczość lokalna i społeczna wykorzystująca lokalne rynki i potencjały:

- 1) Wspieranie działań na rzecz zrównoważonego wzrostu produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego przy uwzględnieniu dobrych praktyk rolniczych.
- 2) Tworzenie i rozwój firm opierających się na wykorzystaniu potencjału gospodarstw rolnych.
- 3) Tworzenie i rozwój MŚP, w tym firm rzemieślniczych oraz promocja produktów lokalnych, w tym produktów tradycyjnych.
- 4) Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w obszarze turystyki oraz usług wolnego czasu wykorzystujących atrakcje i potencjały lokalne.
- 5) Wsparcie i promocja rozwoju podmiotów działających w obszarze ekonomii społecznej.
- 6) Rozwój mechanizmów wspierających wzrost zatrudnienia i inicjatyw lokalnych w tym zakresie.
- 7) Wsparcie sprzedaży lokalnych produktów na lokalnych rynkach.

W obszarze priorytetowym (B) - Szanse rozwojowe mieszkańców:

Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości życia opierającej się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie

Cel operacyjny: B.1. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa

- 1) Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług medycznych, w tym podniesienie jakości infrastruktury ochrony zdrowia oraz efektywności systemu zarządzania, rozszerzenie zakresu usług medycznych i podniesienie jakości obsługi pacjentów.
- 2) Tworzenie warunków dla aktywnego i zdrowego stylu życia, w tym rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.
- 3) Promocja, modernizacja, rozwijanie i integracja systemu szlaków i infrastruktury rowerowej.

Cel operacyjny: B.2. Rozwój kompetencji, umiejętności i wzrost poziomu aktywności mieszkańców

- 1) Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach nauczania odpowiadającej potrzebom rynku pracy oraz kształtującej postawę przedsiębiorcze i kreatywne.
- 2) Wsparcie działań i rozwój infrastruktury popularyzujących naukę.
- 3) Podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty kultury, sportu i rekreacji oferujących możliwości rozwoju mieszkańców oraz atrakcyjnego spędzania wolnego czasu.

Cel operacyjny: B.3. Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców

- 1) Wyposażanie przestrzeni publicznych w infrastrukturę umożliwiającą wspólne spędzanie czasu przez mieszkańców oraz integrację społeczności lokalnych.
- 2) Poprawa dostępności przestrzeni i obiektów publicznych dla wszystkich, w szczególności dla osób o obniżonej mobilności.
- 3) Rozwój publicznych i rynkowych usług wspierających funkcjonowanie osób starszych.
- 4) Wspieranie rozwiązań w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego, w tym realizacja działań w obszarze zarządzania kryzysowego.

W obszarze priorytetowym C - Przestrzeń:

Cel strategiczny : Województwo śląskie regionem atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni

Cel operacyjny: C.1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska wraz z kierunkami działań:

- 1) Promowanie działań oraz wdrażanie technologii ograniczających antropopresję na środowisko przyrodnicze (infrastruktura ograniczająca negatywny wpływ działalności gospodarczej i komunalnej).
- 2) Przeciwdziałanie skutkom i ograniczenie negatywnego wpływu eksploatacji górniczej na środowisko, w tym na tkankę miejską.
- 3) Wspieranie wdrażania rozwiązań w zakresie zintegrowanego i zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w zlewni, w tym ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałania skutkom suszy.
- 4) Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi wykorzystywanymi do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz utrzymanie i rozwój systemów zaopatrzenia w wodę w województwie.
- 5) Wspieranie działań na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych oraz ochrony wód podziemnych i racjonalizacji ich wykorzystania.
- 6) Wspieranie wdrożenia rozwiązań ograniczających niską emisję oraz zużycie zasobów środowiska i energii w przedsiębiorstwach, gospodarstwach domowych, obiektach i przestrzeni użyteczności publicznej.
- 7) Wsparcie modernizacji elektrowni i linii przesyłowych.
- 8) Wspieranie tworzenia i wdrażania zintegrowanych systemów gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem sieci instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- 9) Wspieranie działań zmierzających do zachowania i odtwarzania bio- i georóżnorodności.
- 10) Wspieranie działań na rzecz zmniejszenia uciążliwości hałasu.
- 11) Wsparcie rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy minimalizacji kosztów środowiskowych i krajobrazowych.
- 12) Rekultywacja terenów zdegradowanych na cele środowiskowe.

Cel operacyjny: C.2. Zintegrowany rozwój ośrodków różnej rangi

- 1) Poprawa powiązań transportowych poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej wzmacniającej więźki funkcjonalne i przestrzenne a obejmującej m.in. rozbudowę i modernizację dróg wojewódzkich, w tym budowę obwodnic miejscowości.
- 2) Wsparcie rozwoju zintegrowanego, zrównoważonego i niskoemisyjnego transportu, w tym transportu publicznego obejmującego różne środki transportu i elementy infrastruktury takie jak: kolej, tramwaj, inny transport publiczny, lotniska, systemy kierowania ruchem, obiekty „parkuj i jedź” oraz infrastruktury rowerowej.

- 3) Wsparcie tworzenia systemów transportu zbiorowego, obejmujących Metropolię, aglomeracje i ich bezpośrednie otoczenie funkcjonalne, lokalne ośrodki rozwoju oraz obszary wiejskie.
- 4) Wspieranie rozwoju usług publicznych w lokalnych ośrodkach rozwoju.

Cel operacyjny: C.3. Wysoki poziom ładu przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni

- 1) Rewitalizacja terenów i obiektów, w tym przemysłowych i zdegradowanych na tereny/obiekty o funkcjach społeczno- gospodarczych oraz zapewnienie ich dostępności.
- 2) Poprawa jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych, szczególnie centrów miast i centrów dzielnic oraz przestrzeni recepcyjnych.
- 3) Tworzenie i rewitalizacja obszarów zieleni urządzonej oraz terenów rekreacyjnych.
- 4) Przywracanie pozycji lub nadawanie nowych funkcji obiektom zabytkowym oraz symbolicznym w życiu społeczności lokalnych.
- 5) Zapewnienie praworządności gospodarowania przestrzenią poprzez skuteczną ochronę prawa własności i interesu społecznego.
- 6) Rewitalizacja osiedli mieszkaniowych, w tym starych dzielnic.
- 7) Wspieranie powstawania atrakcyjnych terenów mieszkaniowych w miastach oraz przeciwdziałanie procesom suburbanizacji.
- 8) Wsparcie działań podnoszących jakość planowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym, w tym działań integracyjnych

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą Nr VI/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. przyjął Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13.09.2016r., poz.4619).

Według w/w planu gmina Radzionków została włączona do **Miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego – Metropolii Górnośląskiej**, obejmującej 23 miasta. Metropolia Górnośląska to centralny obszar rozwojowy województwa śląskiego o znaczeniu europejskim.

Ponadto obszar gminy Radzionków został wskazany jako:

1) **Obszar funkcjonalny szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej ze względu na:**

– **Obszar terenów zamkniętych.**

Tereny zamknięte to obszary o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, do których należy m.in. gmina Radzionków.

W strefach ochronnych ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy. Przepisów tych nie stosuje się jednak do terenów kolejowych, które są także terenami zamkniętymi.

Wyznaczenie obszarów terenów zamkniętych ma za zadanie określenie w polityce rozwoju województwa prawidłowego funkcjonowania systemów obrony krajów w zakresie wykorzystania infrastruktury drogowej, kolejowej i lotniczej na potrzeby przewozów wojskowych. Rozwój winien być ukierunkowany na zachowanie funkcji podstawowych terenów zamkniętych bezpośrednio związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa z jednoczesnym wykorzystaniem cech tych obszarów do rozwoju regionu.

2) **Obszar kształtowania potencjału rozwojowego ze względu na:**

- **Obszar cenny przyrodniczo**, który stanowi jednocześnie główny walor turystyczny województwa śląskiego, stwarzając możliwości rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej regionu. Funkcja ta jest ważnym czynnikiem nie tylko wzrostu, ale także aktywizacji gospodarczej wielu obszarów regionu. Jednakże rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej na obszarach cennych przyrodniczo winien zostać podporządkowany zachowaniu różnorodności biologicznej.
- **Obszar ochrony krajobrazów kulturowych**. W skład obszaru ochrony krajobrazów kulturowych wchodzi gmina, na terenie których zlokalizowane są poszczególne elementy dziedzictwa. Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnych jak i niematerialnych, mających szczególne znaczenie dla zachowania tożsamości regionu, kształtowania turystycznej i gospodarczej atrakcyjności województwa oraz tworzenia nowych miejsc pracy.
- **Obszar ochrony i kształtowania zasobów wodnych**. Na terenie województwa eksploatuje się zarówno wody powierzchniowe, jak i podziemne. Użytkowe wody podziemne w województwie śląskim występują przede

wszystkim w utworach czwartorzędu, trzeciorzęd, kredy, jury, triasu, karbonu i dewonu, a dla ochrony najcenniejszych ich zasobów wydzielone zostały Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) oraz Lokalne Zbiorniki Wód Podziemnych (LZWP, dawne GZWP): 329 Zbiornik Bytom; 330 Zbiornik Gliwice;

- Obszar udokumentowanych złóż kopalin. Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na ochronę terenów złóż umożliwiającą ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska.

3) **Obszar funkcjonalny wymagający rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej, ze względu na:**

- Obszar wymagający rewitalizacji. Obszarami wymagającymi rewitalizacji są tereny znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Obszary zdegradowane obejmują liczne osiedla robotnicze, zespoły zabudowy przemysłowej tereny i obiekty postindustrialne, wyrobiska po eksploatacji surowców (zwały, piaskownie i żwirownie), wysypiska, zapadliska oraz tereny pokolejowe oraz powojenne. Główne wyzwania dla tych obszarów będą dotyczyć przywrócenia im funkcji użytkowych poprzez nowe zagospodarowanie o wysokich walorach architektury i urbanistyki, uwzględniające zagadnienia efektywności energetycznej i poszanowania energii, ukierunkowane na ochronę dziedzictwa kulturowego i kształtujące struktury pod kątem poprawy jakości środowiska zamieszkania. Istotna jest integracja przestrzenna i społeczna terenów zdegradowanych, kreowanie miejsc przestrzeni publicznej ukierunkowane na podniesienie jakości życia mieszkańców.

4) **Gospodarka paliwowa. Główny element infrastruktury gospodarki paliwowej na obszarze województwa, który stanowią m.in.: zakłady magazynowania paliw.**

Ponadto w projekcie planu zostały sformułowane zasady zagospodarowania w/w obszarów funkcjonalnych. Wskazanie „obszaru funkcjonalnego” ma spowodować zmianę w zagospodarowaniu terenu takiego obszaru, a zmiana ta stać się bodźcem do tworzenia nowych warunków w innych „obszarach funkcjonalnych”. Podane poniżej „zasady zagospodarowania przestrzennego obszarów funkcjonalnych”, sformułowane dla różnego rodzaju obszarów funkcjonalnych, określają sposoby wykorzystania terenu takich obszarów i wprowadzania do przestrzeni fizycznej elementów, które mogą zmieniać jej stan.

Zasady gospodarowania przestrzenią:

- 1) Przestrzenią trzeba gospodarować oszczędnie.
- 2) Kompozycje przestrzenne i systemy techniczne mają być trwałe.
- 3) Nie wolno dopuszczać do wyłączania jakichkolwiek terenów z użytkowania; użytkowanie tymczasowe jest lepsze niż pozostawienie terenu samemu sobie.
- 4) Otwarte tereny zielone i wody są pełnoprawnymi formami użytkowania terenu i stanowią zielono-niebieską infrastrukturę regionu, a nie rezerwę inwestycyjną pod infrastrukturę techniczną.
- 5) Wybierając teren pod inwestycję w infrastrukturę techniczną trzeba preferować tereny już uprzednio zagospodarowane (poprzemysłowe, pozurbanizowane), a nie tereny zielone.
- 6) Wszystkie systemy (transportowy i przesyłowy, przyrodniczy, mieszkaniowy i aktywności gospodarczej) mają być ciągle przestrzennie i w sposób uporządkowany się przenikać.
- 7) Strefa mieszkaniowa i strefa aktywności gospodarczej mają mieć zwartą strukturę, a wielkość strefy musi być rezultatem kompromisu między opłacalnością ekonomiczną i wymogami kształtowania przyjaznej przestrzeni.
- 8) Struktury właściwe dla docelowego użytkowania terenu (miasta, strefy aktywności gospodarczej) trzeba wprowadzać od początku, w miarę rozwoju zabudowy.
- 9) Granice jednostek przestrzennych mają być czytelne tak, aby równocześnie spełnione mogły być wymogi indywidualnej tożsamości i ponadlokalnej spójności.
- 10) Decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni.

Dla miejskich obszarów funkcjonalnych przyjmuje się m.in. następujące zasady zagospodarowania:

- ochrona historycznych układów urbanistycznych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego podkreślających tożsamość miast;
- zapewnienie wielofunkcyjności osiedli i dostępności do usług podstawowych;
- koncentracja struktur przestrzennych w oparciu o istniejące układy osadnicze (idea zwartych miast);
- ochrona krajobrazów otwartych (ograniczanie suburbanizacji);
- ograniczanie zawłaszczania terenów typu *greenfield* i wykorzystanie terenów typu *brownfield* przy lokalizacji inwestycji;
- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym ich adaptacja i wykorzystanie dla nowych funkcji;
- wyposażenie przestrzeni publicznych w infrastrukturę z uwzględnieniem ograniczeń i potrzeb osób z różnymi dysfunkcjami, w tym utrudniającymi poruszanie się w przestrzeni lub jej percepcję, osób starszych oraz osób sprawujących opiekę nad małymi dziećmi;
- ograniczanie zjawiska „zawłaszczania” przestrzeni publicznych dotyczącego realizacji inwestycji komercyjnych i prywatnych w obszarach tradycyjnie użytkowanych jako przestrzenie publiczne;
- zapewnianie powiązań przyrodniczych terenów zieleni miejskiej (parki, skwery, zieleńce, ogródki jordanowskie, doliny cieków itp.) z lasami i terenami otwartymi na ich obrzeżach;
- zapewnianie kanałów przewietrzania przeciwdziałających kumulacji zanieczyszczeń powietrza;
- ograniczanie niskiej emisji i minimalizowanie zapotrzebowania na energię oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń;
- przeciwdziałanie powstawaniu i zmniejszanie uciążliwości hałasu;
- wykluczenie możliwości lokalizacji pojedynczych turbin wiatrowych w odległości mniejszej niż 5 km od obiektu radarowego, natomiast farm wiatrowych w odległości mniejszej niż 20 km od obiektu radarowego;
- ograniczanie i uspokajanie ruchu samochodowego w obszarach miejskich, przede wszystkim w centrach miast;
- rozwijanie niskoemisyjnego systemu transportu publicznego;
- wprowadzanie rozwiązań przestrzennych poprawiających bezpieczeństwo publiczne;
- ochrona terenów zabudowanych przed skutkami oddziaływania górnictwa (w tym związanych z płytką eksploatacją) na terenach i obszarach górniczych;
- wykluczenie możliwości lokalizowania nowych obiektów gospodarowania odpadami wydobywczymi i zwalowisk odpadów wydobywczych na terenach rolnych lub leśnych;
- wyłączenie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu;
- planowanie inwestycji z uwzględnieniem kompensacji w zakresie retencji wód (przeciwdziałanie zmniejszaniu możliwości retencyjnych zlewni);

Dla obszaru terenów zamkniętych przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- integracja przestrzenna terenów zamkniętych z ich otoczeniem funkcjonalnym;
- wprowadzenie regionalnych standardów architektoniczno-urbanistycznych (w wyznaczonych strefach buforowych);
- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, ich adaptacja i wykorzystanie dla nowych funkcji;
- ograniczenie zagospodarowania i użytkowania terenu, w tym wykluczenie możliwości zabudowy w strefach ochronnych terenów zamkniętych.

Dla obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- dostosowanie sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu do potrzeb ochrony zasobów wód (w tym wód pitnych), poprzez wykluczenie funkcji i form zagospodarowania terenu stwarzających zagrożenie dla wód lub powodujących pogarszanie warunków zasilania podziemnych poziomów wodonośnych, w szczególności w strefach ochronnych ujęć wód, projektowanych obszarach ochronnych oraz w strefach zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych;

- ochrona zasobów wód poprzez uregulowanie gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami oraz likwidowanie istniejących źródeł zanieczyszczeń wynikających z intensywnego użytkowania rolniczego, działalności przemysłowej (w tym zrzutów słonych wód dołowych z kopalń);
- koncentracja terenów inwestycyjnych (w tym zabudowy mieszkaniowej) w obszarach aglomeracji obsługiwanych systemami zbiorowego odprowadzania ścieków do oczyszczalni zapewniających właściwy stopień oczyszczania;
- usprawnianie systemów melioracyjnych poprzez przebudowę systemów odwadniających na nawadniająco-odwadniające oraz dla retencjonowania wód;
- zachowanie mozaiki powierzchni nieprzepuszczalnych z terenami biologicznie czynnymi (parki, ogrody, trawniki) na terenach zurbanizowanych;
- realizowanie działań technicznych, z zakresu małej retencji, w tym budowa zbiorników retencyjnych, poza obszarami źródeł i mokradel;
- utrzymanie i zwiększanie retencyjności w zlewniach poprzez: ochronę obszarów mokradłowych oraz dolin cieków rzecznych, renaturalizację rzek i potoków;
- zagospodarowanie niezanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych w pierwszym rzędzie w obrębie posesji, a następnie w obrębie zlewni obejmującej obszar zurbanizowany;
- ograniczanie lokalizacji działalności wodochłonnej na obszarach deficytów wody służącej do zaopatrzenia ludzi w wodę do spożycia;
- lokowanie elektrowni wodnych wyłącznie na istniejących urządzeniach wodnych i nowo budowanych zbiornikach wodnych przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych oraz zastosowaniu rozwiązań zapewniających możliwość migracji organizmów wodnych.

Dla obszaru cennego przyrodniczo przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania przestrzennego:

- utrzymanie aktualnego użytkowania na terenów o wysokich walorach przyrodniczych, których zasoby są uzależnione od prowadzonej ekstensywnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej i mają istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej;
- wzmacnianie funkcji przyrodniczej korytarzy ekologicznych poprzez ograniczanie ich zainwestowania, usuwanie istniejących barier oraz kształtowanie struktur przestrzennych sprzyjających migracji gatunków;
- zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej przyrodniczych obszarów prawnie chronionych i korytarzy ekologicznych w tym w obszarze dolin rzecznych;
- preferowanie ekoturystyki (turystyka przyrodnicza) na obszarach chronionych i obszarach cennych przyrodniczo szczególnie podatnych na degradację;
- optymalizowanie stopnia zagospodarowania turystycznego i powiązania go z naturalną chłonnością środowiska, w tym wyznaczanie stref wyłączonych z użytkowania turystycznego;
- planowanie inwestycji z uwzględnieniem ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz ciągłości i drożności korytarzy ekologicznych, a w przypadku niemożliwych do uniknięcia kolizji stosowanie działań minimalizujących;
- wdrażanie zapisów określonych w dokumentach wynikających z przepisów szczególnych, w tym z planów ochrony i planów zadań ochronnych;
- wykluczenie możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz elektrowni fotowoltaicznych w obszarach specjalnej ochrony ptaków, użytków ekologicznych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu, w obrębie ostańców skalnych i strefach ich ekspozycji oraz szczytowych partiach wzniesień na obszarach parków krajobrazowych;
- wykluczenie możliwości lokalizacji farm wiatrowych w obrębie ostoi, korytarzy i przystanków pośrednich dla ptaków, w obrębie ostoi i korytarzy dla nietoperzy, a także stosowanie rozwiązań minimalizujących śmiertelność ptaków związaną z napowietrznymi liniami energetycznymi i farmami wiatrowymi;
- preferowanie lokalizowania elektrowni wodnych wyłącznie na istniejących urządzeniach wodnych i nowo budowanych zbiornikach wodnych przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych oraz zastosowaniu rozwiązań zapewniających możliwość migracji organizmów wodnych.

Dla obszaru ochrony udokumentowanych złóż kopalin przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- zachowanie przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenów złóż umożliwiające ich przyszłą eksploatację z uwzględnieniem minimalizacji kosztów związanych z ochroną środowiska i człowieka;
- wydobywanie kopaliny z konkretnych złóż musi być warunkowane ochroną szczególnie cennych zasobów środowiska, zwłaszcza wód podziemnych, obszarów ochrony przyrody, a także społecznymi potrzebami ochrony obszarów i obiektów na powierzchni terenu: zwartej zabudowy jednostek osadniczych, obiektów o szczególnej wartości historycznej, kulturowej lub gospodarczej, obiektów infrastruktury kluczowych dla funkcjonowania społeczeństwa;
- redukcja konfliktów przestrzennych oraz minimalizacja skutków oddziaływań górnictwa, a także zagrożeń związanych z płytką eksploatacją górnictwem, w szczególności na zabudowę mieszkaniową, na terenach i obszarach górniczych;
- rekultywacja terenów przemysłowych z uwzględnieniem ochrony kształtujących się siedlisk cennych przyrodniczo.

Dla obszarów wymagających rewitalizacji przyjmuje się następujące zasady zagospodarowania:

- ochrona i zachowanie historycznych założeń i układów urbanistycznych;
- rekultywacja terenów oraz ich integracja z otoczeniem;
- rewitalizacja terenów z wykorzystaniem potencjałów endogenicznych;
- kreowanie przyjaznych przestrzeni publicznych, sprzyjających integracji lokalnej społeczności, przeciwdziałającej segregacji i wykluczeniu społecznemu, przyciągających turystów i inwestorów;
- rewitalizacja zdegradowanej tkanki miejskiej, w tym m.in. dzielnic śródmiejskich, współczesnych osiedli mieszkaniowych z uwzględnieniem: kształtowania przestrzeni publicznych sprzyjających integracji społeczności lokalnych, kształtowania struktur przestrzennych wspierających aktywizację i przedsiębiorczość społeczną, poprawę stanu bezpieczeństwa publicznego oraz ograniczania niskiej emisji;
- preferowanie lokalizacji usług i aktywności gospodarczych w ciągach komunikacyjnych i na terenach zdegradowanych;
- preferowanie lokalizacji nowej zabudowy jako intensyfikacji użytkowania terenów mieszkaniowych już istniejących.

Wykaz inwestycji celu publicznego realizujących Cele polityki przestrzennej Planu 2020+ został przedstawiony w podziale na cztery grupy zadań w ujęciu tabelarycznym:

- Zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF lub RPOWSI.) – **Tabela 7.**
- Inwestycje celu publicznego postulowane¹²¹ przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego – **Tabela 8.**
- Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI.) – **Tabela 9.**
- Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa – **Tabela 10.**

W tabeli 8 dla miasta Radzionkowa można wskazać następujące najistotniejsze inwestycje:

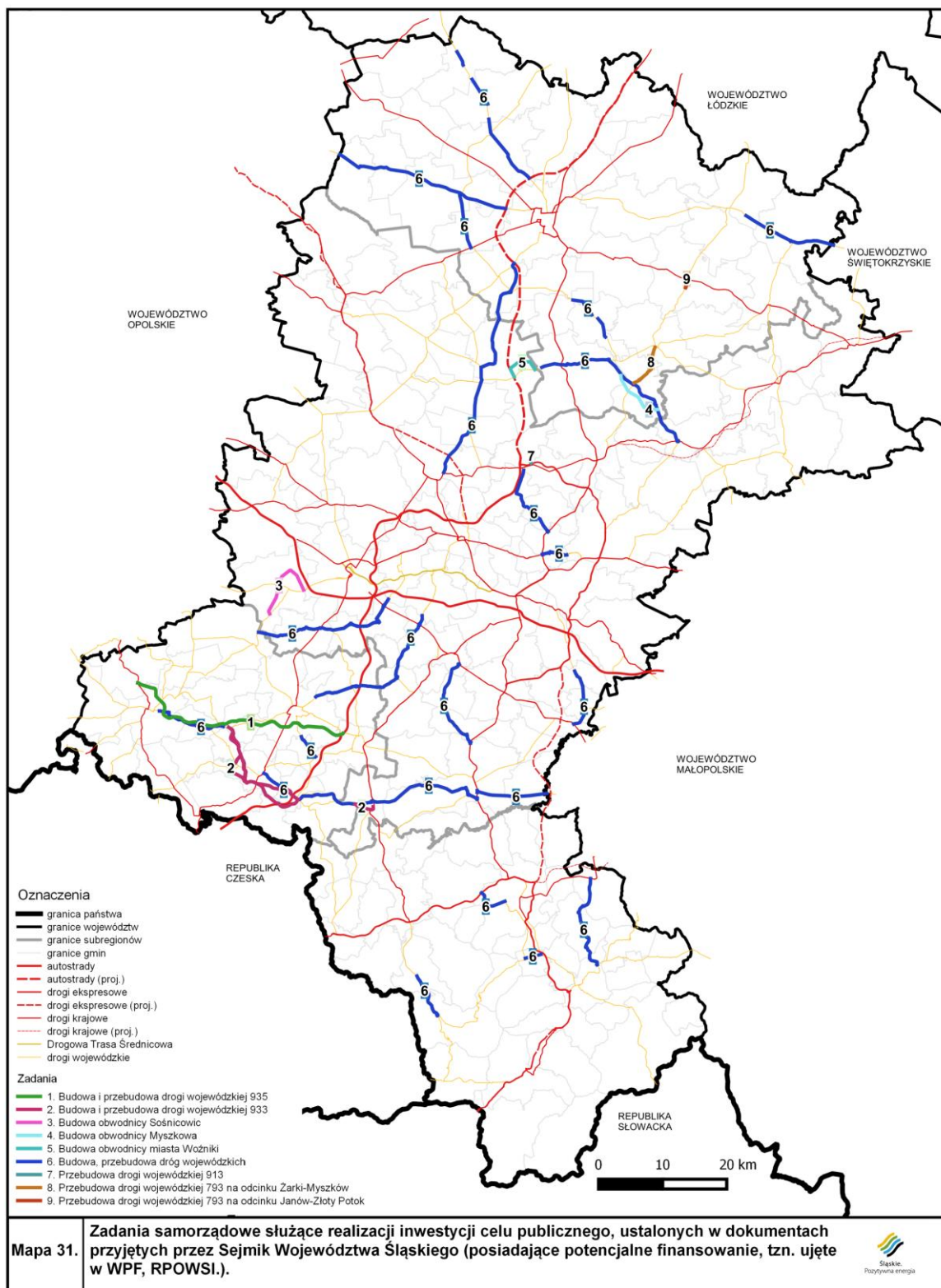
Lp.	Cel	Nr Inwestycja	Nazwa wg dokumentu źródłowego	Dokument źródłowy	Lokalizacja	Gestor
2.	Cel 1	Budowa Szybkiej Kolei Regionalnej	Stworzenie Szybkiej Kolei Regionalnej.	SRSTWSI.	Gliwice – Katowice – Dąbrowa Górnicza – Częstochowa; Katowice – Rybnik – Racibórz /Wodzisław ŚL – Chalupki; Katowice – Tychy – Bieruń – granica z woj. małopolskim (Oświęcim); Katowice – Bielsko-Biała – Żywiec – Zawonia (granica państwa); Katowice – Bytom – Tamowskie Góry – Lubliniec; Katowice – granica z woj. małopolskim (Kraków);	PKP PLK S.A.
3.	Cel 1	Budowa nowego połączenia kolejowego MPL „Katowice” w Pyrzowicach z miastami Metropolii Górnośląskiej	Budowa linii kolejowej do MPL „Katowice” w Pyrzowicach. Katowice – Bytom – Pyrzowice PKP PLK S.A. Budowa połączenia kolejowego MPL „Katowice” w Pyrzowicach z miastami Aglomeracji Górnośląskiej, odcinek Katowice-Pyrzowice.	SRSTWSI., KTWSI.(w)	Katowice – Bytom – Pyrzowice	PKP PLK S.A.
14.	Cel 1, 2, 3, 4	Budowa sieci dróg/tras rowerowych	Budowa spójnej sieci dróg/tras rowerowych o zasięgu ponadlokalnym wg jednolitych standardów	SRSTWSI.	Województwo Śląskie	
15.	Cel 1,2,4	Budowa centrów przesiadkowych	Budowa centrów przesiadkowych.	SRSTWSI.	Województwo Śląskie	

W tabeli 9 dla miasta Radzionkowa najistotniejsza inwestycja:

11	Cel 4	Budowa S11	S11 Kępno – Katowice	POiŚ, KTWSI.(w), KPZK 2030, SRSTWSI., DISRT, Śląsk 2.0	granica z woj. opolskim – Lubliniec – Tamowskie Góry – A1 (węzeł Piekary)	GDDKiA
----	-------	------------	----------------------	--	---	--------

W tabeli 10 dla miasta Radzionkowa najistotniejsza inwestycja:

4.	Cel 3	Ochrona GZWP 330 – Gliwice	Ochrona GZWP 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tamowskie Góry” w Tamowskich Górach w likwidacji	KTWSI. (w)	Tamowskie Góry	
----	-------	----------------------------	---	------------	----------------	--

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 została przyjęta Uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.

W koncepcji sformułowano cele główne i strategiczne obejmujące:

Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności

- 1.1. Wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych głównych ośrodków miejskich
- 1.2. Intensyfikacja powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi węzłami sieci osadniczej w układzie krajowym i międzynarodowym
- 1.3. Integracja obszarów funkcjonalnych głównych ośrodków miejskich

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów

- 2.1. Wspomaganie spójności w układzie krajowym: Pomorze Środkowe – Polska Zachodnia – Polska Centralna – Polska Wschodnia
- 2.2. Regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału do specjalizacji terytorialnej
- 2.3. Wspomaganie spójności w obszarach problemowych

Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej

- 3.1. Poprawa dostępności polskich miast i regionów
- 3.2. Zmniejszenie zewnętrznych kosztów transportu
- 3.3. Poprawa dostępności teleinformatycznej
- 3.4. Zarządzanie strategiczne i etapowanie inwestycji

Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski

- 4.1. Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych
- 4.2. Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej.
- 4.3. Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.
- 4.4. Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego.
- 4.5. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów.
- 4.6. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby.
- 4.7. Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych.

Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa

- 5.1. Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie.
- 5.2. Zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi.
- 5.3. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.

Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego

Założenia zawarte w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, odnoszące się do ośrodka metropolitalnego- Aglomeracja Górnośląska, koncentrują się na:

- integracji funkcjonalnej i przestrzennej obszarów wyróżniających się potencjałem rozwojowym;

- skupianiu innowacyjnych inwestycji, również zagranicznych, czemu sprzyja elastyczny rynek pracy oraz wykwalifikowany kapitał ludzki;
- prowadzeniu działań interwencyjnych o wieloletnim charakterze inwestycyjnym, które obejmą przede wszystkim obszary zdegradowane o największej skali problemów (działania z zakresu rewitalizacji przestrzennej i społeczno-gospodarczej obszarów miejskich, działania służące rekultywacji terenów przemysłowych, umożliwiające zmianę pełnionych przez nie funkcji na określone w strategiach rozwoju danego obszaru);
- osiągnięciu szkieletowej sieci połączeń o standardzie dróg szybkiego ruchu (autostrady i/lub drogi ekspresowej) dla sieci powiązań głównych ośrodków miejskich, w tym miast Aglomeracji Górnośląskiej;
- ochronie złóż kopalin energetycznych poprzez traktowanie aktualnie nieeksploatowanych złóż jako trwały zasób strategiczny, który musi podlegać szczególnej ochronie prawnej przed różnego typu działalnością człowieka poprzez sporządzenie wykazu złóż energetycznych o znaczeniu strategicznym dla państwa z określeniem przestrzennego zasięgu ich zalegania oraz poprzez szczegółowe określenie stopnia i form ochrony zidentyfikowanych obszarów.

11.1. Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy o funkcji mieszkalnej

11.1.1 Rynek pracy

Analiza rynku pracy w Radzionkowie została opracowana na danych z okresu 2005-2015. Gmina podlega pod Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach. Szczegółowe dane zawiera tabela 18. Liczba pracujących mieszkańców w 2015 r., tj. osób zatrudnionych, posiadających własne źródło zarobkowania oraz przebywających na urloпах bezpłatnych lub macierzyńskich, wyniosła 3 608 osób. Liczba osób pracujących w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest to 212 osób. Ponad połowę tej grupy (52,0%) stanowią mężczyźni. W analizowanym okresie ekstremum liczby osób pracujących zostało odnotowane w 2009 roku, po czym nastąpiło zmniejszenie się tej wartości. Od 2010 roku obserwuje się systematyczny wzrost liczebności pracujących mieszkańców. Zauważalna jest także zwiększająca się liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Radzionkowie (407 osób w 2008 r., 543 osób w 2015 r.). Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł tym samym 5,1%. Jest to wartość niższa niż wskaźnik dla powiatu tarnogórskiego, który wyniósł 5,4%. Należy mieć na uwadze, iż przytoczone wartości dotyczą jedynie zarejestrowanych bezrobotnych. Istnieje zatem możliwość, że nie przedstawiają one rzeczywistej liczby bezrobotnych w gminie.

Tabela 18. Pracujący i bezrobotni zarejestrowani mieszkańcy gminy Radzionków

	JEDNOSTKA	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PRACUJĄCY OGÓŁEM	osoba	2733	3248	3259	3710	3743	3594	3492	3602	3699	3664	3608
w tym mężczyzn	osoba	1535	1885	1790	2204	2170	1951	1887	1936	1918	1921	1877
w tym kobiet	osoba	1198	1363	1469	1506	1573	1643	1605	1666	1781	1743	1731
PRACUJĄCY	osób/1000 ludności	-	189	190	216	218	209	203	210	217	215	212
BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI OGÓŁEM	osoba	915	748	546	407	553	607	617	661	696	609	543
w tym mężczyzn	osoba	377	291	188	144	246	276	260	272	288	261	234
w tym kobiet	osoba	538	457	358	263	307	331	357	389	408	348	309
UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM	%	8,1	6,6	4,8	3,6	4,9	5,4	5,5	6,0	6,4	5,6	5,1

Pośród wszystkich pracujących w 2014 r.: 1 911 osób jest zatrudnionych w przemyśle i budownictwie (51,6%), 899 osób w sekcjach G, H, I, J - informacja i komunikacja (24,3%) oraz 822 osoby w pozostałych sekcjach (22,2%).

Podmioty gospodarki narodowej ogółem w 2015 r. stanowiły 1 685 (w powiecie tarnogórskim - 15251), w tym 37 w sektorze publicznym i 1 643 w sektorze prywatnym. Udział poszczególnych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON prezentowały się następująco: sektor rolniczy - 3, sektor przemysłowy - 190, sektor budowlany - 209, handel i naprawa pojazdów samochodowych - 512, transport i gospodarka magazynowa - 113, zakwaterowanie i gastronomia - 55, informacja i komunikacja - 56, obsługa rynku nieruchomości - 34, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna - 126. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. mieszkańców to 991 (dla powiatu 1 098). Natomiast na 10 tys. ludności odnotowano 734 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

11.1.2. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Liczba ludności w 2015 r. wynosiła 17 002 osób, przy gęstości zaludnienia 1 288 os./km². Wśród mieszkańców Radzionkowa ponad połowę stanowią kobiety. Odnotowywany jest niewielki ubytek naturalny. Udział płci w ogóle ludności zmieniał się w zależności od wieku. Mężczyźni dominują w następujących przedziałach wieku: 0-19, 25-29, 40-44 oraz 50-54. Natomiast przewaga liczebna kobiet jest wyraźnie zauważalna wśród ludności w wieku powyżej 55 lat. Przedziały wiekowe, w których istnieje nadwyżka kobiet są następujące: 20-24, 30-39, 40-44 oraz powyżej 55 lat. Pierwsze miejsce pod względem liczebności zajmuje grupa w wieku produkcyjnym, drugie miejsce grupa w wieku poprodukcyjnym, a trzecie grupa w wieku przedprodukcyjnym. Zmniejsza się liczebność grup pierwszej i drugiej. W gminie przeważają imigracje nad emigracjami.

Liczba pracujących mieszkańców w 2015 r. wyniosła 3 608 osób. Ponad połowę tej grupy (52,0%) stanowią mężczyźni. Zauważalna jest także zwiększająca się liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Radzionkowie. Do sekcji zatrudniających największą liczbę ludności należą: przemysł i budownictwo (51,6%) oraz informacja i komunikacja (24,3%). W pozostałych sekcjach zatrudnionych jest 22,2%. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ogółem w 2015 r. stanowiły 1 685 w tym 37 w sektorze publicznym i 1 643 w sektorze prywatnym. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. mieszkańców to 991 (dla powiatu 1 098).

Jak wynika z bilansów zasobów mieszkaniowych za 2015 r., liczba mieszkań w gminie to 5 938, a przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania to 78,2 m². Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców wynosiła pomiędzy 349,3 w 2015 r. Zarówno liczba mieszkań, jak i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania zwiększają się. Stale powiększają się zasoby mieszkaniowe gminy, jak również następuje przyrost tkanki mieszkaniowej stanowiącej własność prywatną. Niemal wszystkie mieszkania wyposażone są w instalacje wodociągowe, a blisko połowa posiada przyłącza gazu sieciowego. W Radzionkowie realizowany jest Wieloletni program gospodarowania zasobem gminy.

Opiekę medyczną zapewnia 9 przychodni medycznych funkcjonujących w gminie. Mieszkańcy mogą korzystać ze świadczeń rodzinnych, zasiłków pielęgnacyjnych i pomocy społecznej. Realizowane są działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz gminne programy (Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Radzionków na lata 2014-2016, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w latach 2011-2016, Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020).

Warunki życia w mieście określa się na zadowolające, dobre. Gmina jest atrakcyjna pod względem lokalizacji, dostępności komunikacyjnej, bezpieczeństwa, polityki społecznej i warunków dla życia rodzin z dziećmi.

Gmina zajmuje obszar około 1322 ha i cechuje się zróżnicowanym charakterem. W północnej części miasta dominuje krajobraz typowo rolniczy ze stosunkowo rozległymi polami uprawnymi, pośród których gdzieś w rozproszeniu występują niewielkie zadrzewienia i zakrzewienia. Część środkowa i południowa-środkowa obszaru gminy obejmuje krajobraz obszarów zabudowanych, zlokalizowanych w części dolinnej oraz na zboczach lokalnych wyniesień, gdzie przeważa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W części południowej dominuje natomiast typowy krajobraz obszarów uprzemysłowionych, gdzie obecne są zabudowania i elementy infrastruktury przemysłowo-produkcyjnej, a ponadto zwałowiska

pogórcznicze (częściowo rozbierane). Kontrastowy widok obiektów kubaturowych na obszarach zabudowanych jest łagodzony przez towarzyszącą im zielen, w tym drzewa i krzewy zlokalizowane wzdłuż ciągów komunikacyjnych, bądź w przydomowych ogrodach. Pod względem turystycznym do interesujących miejsc i placówek na terenie Radzionkowa należą między innymi Muzeum Chleba, Park na Księżej Górze (Park „Góra Powstańców Śląskich”), a także Śląski Ogród Botaniczny i inne. Spośród obszarowych form ochrony przyrody w granicach Radzionkowa wyznaczono jedynie Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” (PLH 240003). Ponadto warto wspomnieć, iż w 2011 na terenie Radzionkowa zakończono realizację projektu pn. „Budowa niezbędnej infrastruktury dla utworzenia zastępczego siedliska priorytetowego (6120-1) ciepłolubnych muraw napiaskowych na terenie Księżej Góry w Radzionkowie”. Charakterystycznym elementem struktury przestrzennej gminy Radzionków jest magistralna linia kolejowa, o przebiegu z północnego-wschodu na południowy-zachód, rozdzielająca obszar miasta na dwie części. Linia ta stanowi barierę dla równomiernego rozwoju miasta. Widoczna jest nierównomierność rozmieszczenia - istnieje znaczna przewaga zabudowy po stronie północno-zachodniej. Strukturę przestrzenną gminy determinują inwestycje i przedsięwzięcia budowlane realizowane na jej terenie.

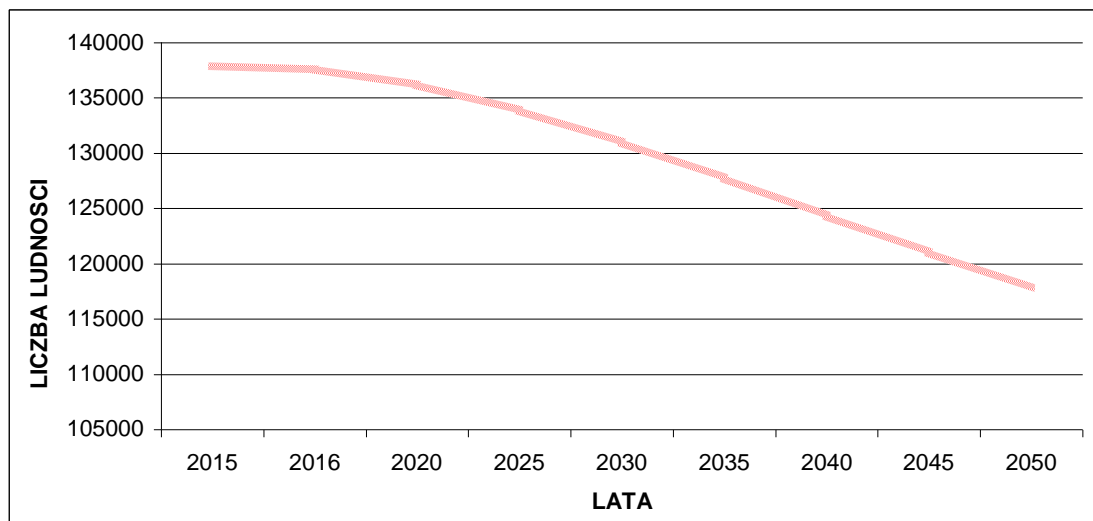
11.1.3. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego

W 2015 r. liczba ludności zmniejszyła się do 17 002 osób, co spowodowało nieznaczne obniżenie gęstości zaludnienia do 1 288 os./km². Liczba mieszkańców gminy systematycznie w wolnym tempie się zmniejsza, jednak zmiany w liczbie ludności utrzymują się na stosunkowo wyrównanym poziomie. Można zatem mówić o niewielkim ubytku ludności.

Pod względem ruchu naturalnego, gmina Radzionków wykazuje stałe zmniejszanie się liczby urodzeń. Jednak gmina jest atrakcyjną lokalizacją, do której chętnie napływa ludność m.in. z miast ościennych. Dzięki temu przyrost rzeczywisty mieszkańców miasta utrzymuje się na wyrównanym poziomie.

Aktualnie brak jest przesłanek pozwalających prognozować znaczny wzrost liczby ludności. Głównie w ruchu migracyjnym można nieśmiało dopatrywać się ustabilizowania bądź wzrostu liczby mieszkańców gminy, która ze względu na swoje atrakcyjne położenie i charakter przyciąga mieszkańców województwa śląskiego. Prognoza ludności dla powiatu tarnogórskiego na lata 2014-2050 opracowana przez Główny Urząd Statystyczny oraz analogiczne podejście do zagadnienia zmian demograficznych w województwie pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków:

- stałe zmniejszanie się liczby ludności (rys. 7), przy zachowaniu przewagi liczebnej kobiet nad mężczyznami;
- zmniejszanie się przyrostu naturalnego;
- wydłużanie się przeciętnego dalszego trwania życia;
- podejmowanie częstszych decyzji migracyjnych o charakterze stałym oraz zagranicznych.

Rysunek 7. Prognoza liczby ludności dla powiatu tarnogórskiego na lata 2015-2050 (na podstawie danych GUS)

Na podstawie danych GUS opracowano prognozę liczbę ludności gminy Radzionków. Wykorzystana została analiza modelu prognostycznego trendu pelzającego dla szeregu czasowego o 15 okresach. Przyjęto arbitralnie $k = 4$ (liczbowe modele segmentowe) oraz, jak już wcześniej ustalono, szereg czasowy $t = 15$.

Z przedstawionych w poniższej tabeli danych wynika, że prognozowana liczba ludności gminy Radzionków będzie się systematycznie, niemal jednostajnie zmniejszać. W roku 2020 liczba mieszkańców będzie wynosić 16847 osób.

Tabela 19. Prognoza liczby ludności dla miasta Radzionków na lata 2016-2020

Rok (t)	Yt	Frag. szer.	a ₁	a ₀	1-4	2-5	3-6	4-7	5-8	6-9	7-10	8-11	9-12	10-13	11-14	12-15	Średnia	Przyr.	1/n-i	Suma 1/n-i	Wagi C(t+1,n)	Prognozy
2000 1	17533	1-4	-51.8	5812.37	17540.7												17540.7		0.071429	0.071429	0.005102	-0.25102
2001 2	17509	2-5	-48	4511.72	17491.5	17491.5											17491.5	-49.2	0.076923	0.148352	0.010597	-0.58917
2002 3	17420	3-6	-48.4	3630.57	17432.1	17443.5	17432.1										17435.9	-55.6	0.083333	0.231685	0.016549	-0.63631
2003 4	17390	4-7	-68.7	3018.30	17405.3	17395.5	17383.7	17405.3									17397.45	-38.45	0.090909	0.322594	0.023042	-1.29614
2004 5	17359	5-8	-66.6	2575.00		17347.5	17335.3	17336.6	17345.4								17341.2	-56.25	0.1	0.422594	0.030185	-2.17787
2005 6	17269	6-9	-25.9	2243.40			17286.9	17267.9	17278.8	17242.6							17269.05	-72.15	0.111111	0.533705	0.038122	-2.49698
2006 7	17191	7-10	-6.4	1986.29				17199.2	17212.2	17216.7	17186.1						17203.55	-65.5	0.125	0.658705	0.04705	-1.49855
2007 8	17163	8-11	2.2	1783.12					17145.6	17190.8	17179.7	17170.7					17171.7	-31.85	0.142857	0.801562	0.057254	0.048666
2008 9	17192	9-12	0.6	1617.85						17164.9	17173.3	17172.9	17179.1				17172.55	0.85	0.166667	0.968229	0.069159	0.110655
2009 10	17160	10-13	-5.1	1478.78							17166.9	17175.1	17179.7	17174.9			17174.15	1.6	0.2	1.168229	0.083445	0.863655
2010 11	17181	11-14	-51.4	1359.39								17177.3	17180.3	17169.8	17210.6		17184.5	10.35	0.25	1.418229	0.101302	-1.35238
2011 12	17187	12-15	-52.7	1257.73									17180.9	17164.7	17159.2	17179.8	17171.15	-13.35	0.333333	1.751562	0.125112	-4.96067
2012 13	17141													17159.6	17107.8	17127.1	17131.5	-39.65	0.5	2.251562	0.160826	-10.6306
2013 14	17025														17056.4	17074.4	17065.4	-66.1	1	3.251562	0.232254	-10.1495

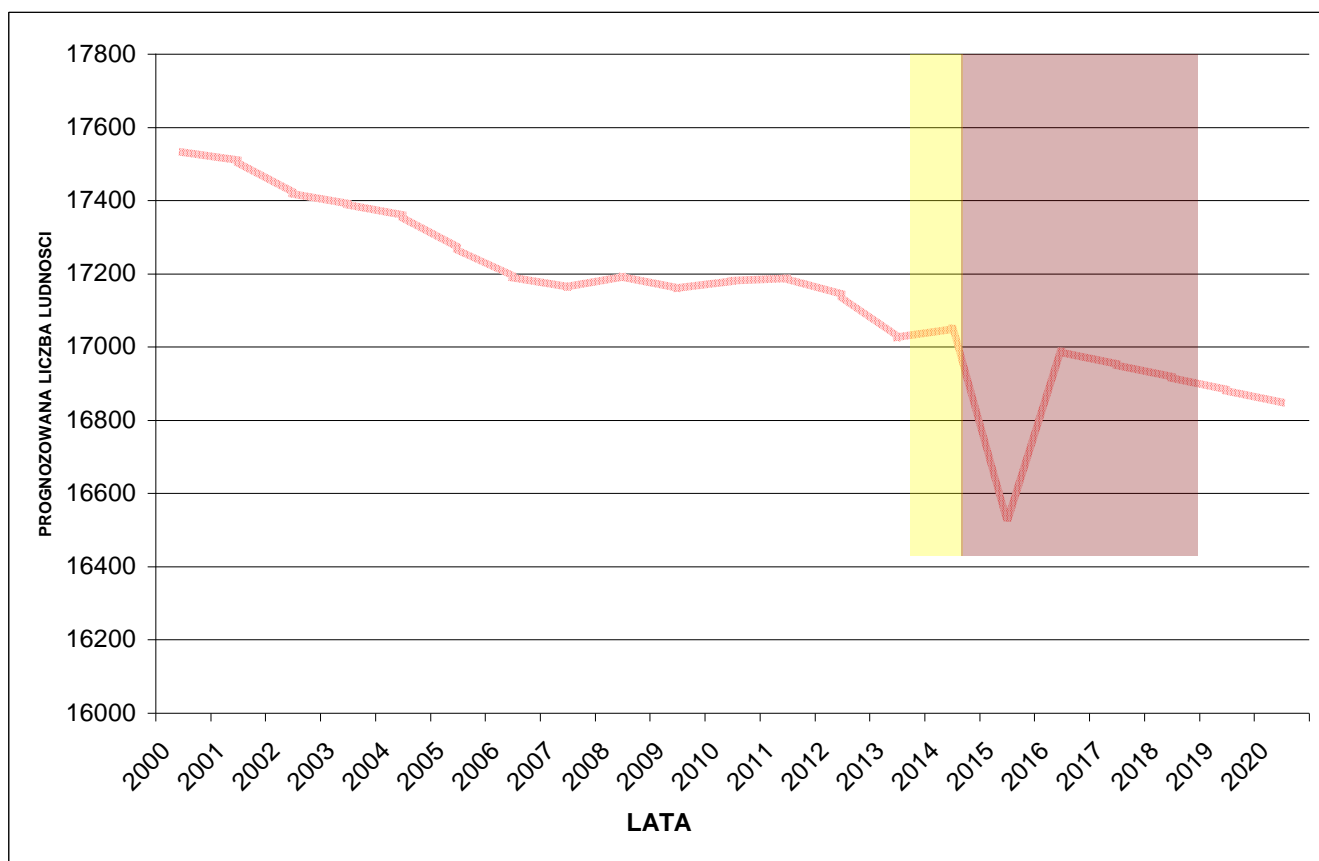

Rok (t)	Yt	Frag. szer.	a ₁	a ₀	1-4	2-5	3-6	4-7	5-8	6-9	7-10	8-11	9-12	10-13	11-14	12-15	Średnia	Przyr.	1/n-i	Suma 1/n-i	Wagi C(t+1,n)	Prognozy	
2015 16																							
2016 17																							16986.7
2017 18																							16951.7
2018 19																							16916.7
2019 20																							16881.6
2020 21																							16846.6

Na zamieszczonym poniżej wykresie zaprezentowane zostały dotychczasowe zmiany liczny ludności (lata 2000-2015) oraz prognozowane zmiany. Oznaczenia kolorowe symbolizują:

- tło białe - dane Głównego Urzędu Statystycznego (www.stat.gov.pl);
- tło żółte - dane Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Radzionków;
- tło czerwone - dane prognozowane.

Rysunek 8. Zmiany liczby ludności wraz z prognozą na lata 2016-2020 (na podstawie danych GUS, opracowanie własne)

Gmina Radzionków znajduje się w strefie zewnętrznej Miejskich Obszarów funkcjonalnych (wg Śleszyńskiego, 2012). Gmina zlokalizowana jest bezpośrednio na północ przy strefie rdzenia miejskiego obszaru funkcjonalnego miasta Katowice. Tym samym sąsiaduje bezpośrednio z miastami zlokalizowanymi w rdzeniu, tj. z miastami Bytom i Piekary Śląskie. Migracje codzienne, wahadłowe, zarobkowe na linii Radzionków – Katowice oraz Radzionków – miasta konurbacji katowickiej mają bardzo istotne znaczenie w ogóle migracji.

11.1.4 Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Analizując treść studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, tj. zagospodarowanie terenu wraz z określonymi w ustaleniach, zasadami zagospodarowania, parametrami i wskaźnikami kształtowania zabudowy, przy określaniu możliwości finansowania przez gminę Radzionków wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy należy uwzględnić w bilansie możliwość wystąpienia:

- po stronie wydatków z budżetu:
 - koszty wykupu nieruchomości na cele publiczne,

- koszty związane z budową dróg i infrastruktury technicznej,
- koszty odszkodowań,
- po stronie wpływów do budżetu:
 - wpływy z tytułu podwyższenia wartości nieruchomości stosownie do art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
 - wpływy z tytułu podatku od nieruchomości,
 - wpływy z tytułu opłat adiacenckich,
 - wpływy z tytułu podatku rolnego.

Wydatki z budżetu związane z budową dróg wiążą się z koniecznością spełnienia wymagań wynikających z art.36 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2004 r. nr 261 poz. 2603), tzn. wykupieniem nieruchomości na cele publiczne.

Realizacja roszczeń wynikających z art. 36 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym może nastąpić w przypadku, gdy w wyniku przyjęcia ustaleń planistycznych, korzystanie z nieruchomości lub jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości może liczyć na rekompensatę w postaci odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę albo wykupienia nieruchomości lub jej części, czy też w drodze zaoferowania przez gminę właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości zamiennej.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 i ust 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jeżeli wartość nieruchomości uległa obniżeniu, a właściciel albo użytkownik wieczysty zbywa tę nieruchomość i nie skorzystał z praw, o których mowa wyżej, może żądać od gminy odszkodowania równego obniżeniu wartości nieruchomości.

Na obszarze gminy Radzionków przewiduje się następujące inwestycje należące do zadań własnych gminy:

- a) inwestycje w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji dróg publicznych wraz z chodnikami,
- b) inwestycje w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji sieci kanalizacyjnej w systemie rozdzielczym,
- c) inwestycje w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji sieci wodociągowej.

Zagadnienie możliwości finansowania przez gminę Radzionków wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy opracowano na podstawie *Wieloletniej prognozy finansowej dla Miasta Radzionków obejmującej lata 2016 – 2025*. Została ona przygotowana zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 92). Ustalone wskaźniki dla wzrostu dochodów i wydatków w poszczególnych latach przyjęto na podstawie:

- założeń do projektu budżetu państwa na 2016 r. Rady Ministrów z czerwca 2015 r.,
- wytycznych Ministra Finansów dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego. (Aktualizacja – 6 października 2015 r.),
- wytycznych Ministra Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. (Aktualizacja - 6 października 2015 r.),
- Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2015 – 2018 przedłożonego przez Radę Ministrów w kwietniu 2015 roku.

Ponadto do przygotowania załącznika dotyczącego przedsięwzięć wzięto pod uwagę plany, programy i strategie obowiązujące w Gminie Radzionków w latach, na które sporządzona jest Wieloletnia Prognoza Finansowa oraz zarządzenie Nr 463/2015 Burmistrza Miasta Radzionków z dnia 30 września 2015 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Radzionków na lata 2015-2026.

Nakłady finansowe na wydatki na przedsięwzięcia ogółem szacowane są na 26 147 600,15 zł. Przedsięwzięcia uwzględnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2016–2025 to między innymi – wydatki bieżące i majątkowe (ogółem):

- Śląska Karta Usług Publicznych - Wdrożenie interoperacyjnego systemu płatności elektronicznych w jednostkach sektora publicznego;
- Zintegrowana Platforma e-Usług Publicznych Urzędu Miasta Radzionków - Zwiększenie dostępności cyfrowych usług publicznych dla obywateli i przedsiębiorców;

- Kompleksowa termomodernizacja budynków oświatowych: G, ZSPG, LO, SP nr 2, P nr 3 - Zmniejszenie energochłonności budynków poprzez ich termomodernizację;
- Przebudowa oświetlenia ulicznego - Osiągnięcie oszczędności zużycia energii elektrycznej dla oświetlenia ulicznego w gminie Radzionków;
- Modernizacja źródeł ciepła budynków mieszkalnych realizowana w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Radzionków - Kawka - ograniczenie niskiej emisji;
- Opracowanie i wdrożenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Radzionków - osiągnięcie celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020;
- Współfinansowanie opracowania dokumentu o nazwie "Strategia rozwoju obszaru funkcjonalnego Biały Śląsk 2014-2020" - określenie czynników i analizy strategicznej, wizji, priorytetów i celów rozwoju oraz zbioru przedsięwzięć rozwojowych dla analizowanego obszaru funkcjonalnego;
- Budowa budynku socjalnego przy ul. Nieznanego Żołnierza - poprawa warunków lokalowych mieszkańców gminy Radzionków;
- Budowa kanalizacji wraz z przepompownią ścieków przy ul. Szybowej - poprawa warunków wodno - sanitarnych w gminie;
- ECO Rynek - utworzenie nowoczesnej centralnej strefy miejskiej;
- Przebudowa ul. Przyjaźni, Wspólnej i Wiosennej - poprawa stanu nawierzchni;
- Wykonanie dokumentacji projektowej i przebudowa ul. Lotników - poprawa stanu nawierzchni;
- Wykonanie dokumentacji projektowej i przebudowa ul. Wandy i Lawendowej - poprawa stanu nawierzchni.

Jak wynika z powyższego zestawienia Wieloletnia Prognoza Finansowa uwzględnia cele zarówno z zakresu infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, jak i infrastruktury społecznej. Tym samym przyjmuje się, iż gmina Radzionków jest w stanie zapewnić sfinansowanie i realizację odpowiednich sieci i infrastruktury związanej z uruchamianiem nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową lub/i pod zabudowę innego typu.

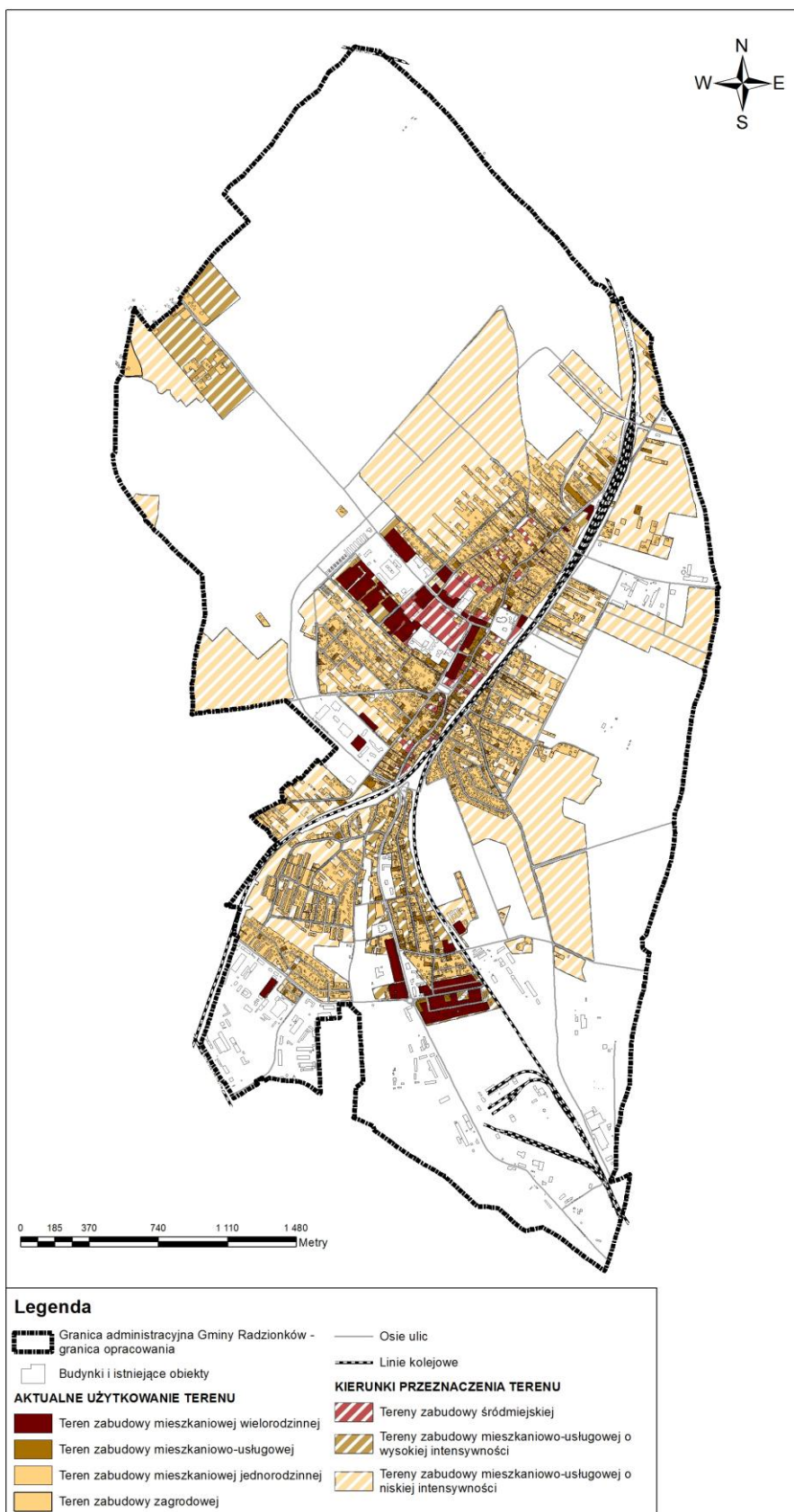
11.2. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

11.2.1. Aktualne zasoby terenów przeznaczonych pod zabudowę

Jak wynika z przytoczonej autorskiej prognozy demograficznej, przewiduje się zmniejszanie liczebności mieszkańców Radzionkowa. Przyjmuje się, iż w roku 2020 wartość ta osiągnie 16 846 osób.

Ludność podejmująca decyzję o zmianie miejsca zamieszkania bądź o budowie własnego domu dokonuje świadomego wyboru, który będzie mieć długoterminowe skutki. Wychodząc na przeciw oczekiwaniom aktualnych i potencjalnych mieszkańców Radzionkowa, gmina stara się zapewnić atrakcyjny i odpowiedni teren przeznaczony pod zabudowę nowych budynków mieszkalnych. Mieszkańcy Radzionkowa, a także ludność przyjezdna, którzy podejmują decyzję o budowie nowego, prywatnego budynku mieszkalnego w przeważającej mierze wybierają budowę obiektów wolnostojących jednorodzinnych.

W obrębie obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy Radzionków wyznaczono tereny, na których możliwa jest zabudowa nowych obiektów o charakterze zabudowy mieszkalnej (Rys. 9-11). Wyznaczenie powstało poprzez wskazanie obszarów o przeznaczeniu pod zabudowę mieszkaniową (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, mieszkaniowo-usługowa, wielofunkcyjna) - oznaczonych szrafem oraz obszarów aktualnie użytkowanych jako tereny zabudowy mieszkaniowej (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zagrodowa, wielorodzinna, mieszkaniowo-usługowa) - oznaczonych jednolitym kolorem. Zastosowano eliminację obszarów już zabudowanych oraz obszarów, które ze względu na swoje nietypowe umiejscowienie oraz nieparametryczny kształt, nie kwalifikują się pod nowe inwestycje zabudowy mieszkaniowej. Ponadto wskazane zostały jedynie te obszary, których powierzchnia pozwala na wydzielenie nowej działki o parametrach określonych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 9. Lokalizacja obszarów o przeznaczeniu terenów mieszkalnych, na których możliwa jest budowa nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych

Wzrost powierzchni mieszkalnictwa

Jak wynika z poniższej tabeli o terenów przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową oddano 445,04 ha ogółem, z czego nowe inwestycje są faktycznie możliwe na około 287,51 ha.

	PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W OGÓLE POWIERZCHNI OBSZARU	W TYM NOWE TERENY, NA KTÓRYCH JEST MOŻLIWA FAKTYCZNA INWESTYCJA [ha]
AKTUALNE UŻYTKOWANIE	TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ	20,13	1,52%	NIE DOTYCZY
	TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ	11,36	0,86%	NIE DOTYCZY
	TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ ORAZ ZAGRODOWEJ	129,30	9,78%	NIE DOTYCZY
	OGÓŁEM	160,79	12,16%	NIE DOTYCZY
PLANOWANE PRZEZNACZENIE	OBSZARY ZABUDOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ (SR)	44,30	3,35%	13,82
	OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ O WYSOKIEJ INTENSYWNOŚCI (MU1)	64,27	4,86%	30,72
	OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWO-USŁUGOWEJ O NISKIEJ INTENSYWNOŚCI (MU2)	336,47	25,45%	242,97
	OGÓŁEM	445,04	33,66%	287,51

Zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości:

1. minimalna powierzchnia wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy usługowej użyteczności publicznej - min. 1000 m², min. szerokość frontu działki 20,0 m;
2. minimalna powierzchnia wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej min. 600 m², bliźniaczej 400 m², zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej w towarzyszącymi usługami min. 1000 m²;
3. minimalna szerokość frontu wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 16 m, dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącymi usługami - 18 m, dla zabudowy bliźniaczej - 12 m.

Weryfikując przeciętne rozmiary wydzielanych działek budowlanych³ na terenie o przeznaczeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej określić ich uśrednione parametry:

- minimalna powierzchnia - ok. 250 m²,
- maksymalna powierzchnia - ok. 4230 m²,
- średnia powierzchnia - ok. 770 m²,
- odchylenie standardowe - 512.

³ Szacowanie na podstawie próby reprezentatywnej 200 wydzielen z populacji generalnej, zlokalizowanych w różnych częściach gminy Radzionków, w rejonach, gdzie koncentrują się wydawane decyzje pod zabudowę

Opierając się na powyższych parametrach wykazano w przybliżeniu 2,87 km² powierzchni gminy, na których możliwe jest podjęcie budowy budynków mieszkalnych, rozmieszczonych zarówno w postaci samodzielnych wydzieleń, jak i zgrupowań obszarów.

PRZEZNACZENIE TERENU	MAKSYMALNY WSKAŹNIK POWIERZCHNI ZABUDOWY ¹⁾	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNEJ CZYNNEJ ²⁾	TERENY, NA KTÓRYCH JEST MOŻLIWA FAKTYCZNA INWESTYCJA [ha] ³⁾	POWIERZCHNIA PRZEZNACZONA POD INWESTYCJĘ BUDOWLANĄ [ha]	POWIERZCHNIA PRZEZNACZONA POD INWESTYCJĘ BUDOWLANĄ [m ²]	LICZBA MOŻLIWYCH WYDZIELEŃ DZIAŁEK BUDOWLAN YCH (600 m ²) ⁴⁾	LICZBA MOŻLIWYCH WYDZIELEŃ DZIAŁEK BUDOWLAN YCH (400 m ²) ⁵⁾	LICZBA MOŻLIWYCH WYDZIELEŃ DZIAŁEK BUDOWLAN YCH (1000 m ²) ⁶⁾
SR	80%	15%	13,82	11,06	110600,00	184	277	111
MU1	80%	20%	30,72	24,58	245800,00	410	615	246
MU2	60%	25%	242,97	145,78	1457800,00	2430	3645	1458
OGÓŁEM			287,51	181,42	1814200,00	3024	4537	1815

Uwagi:

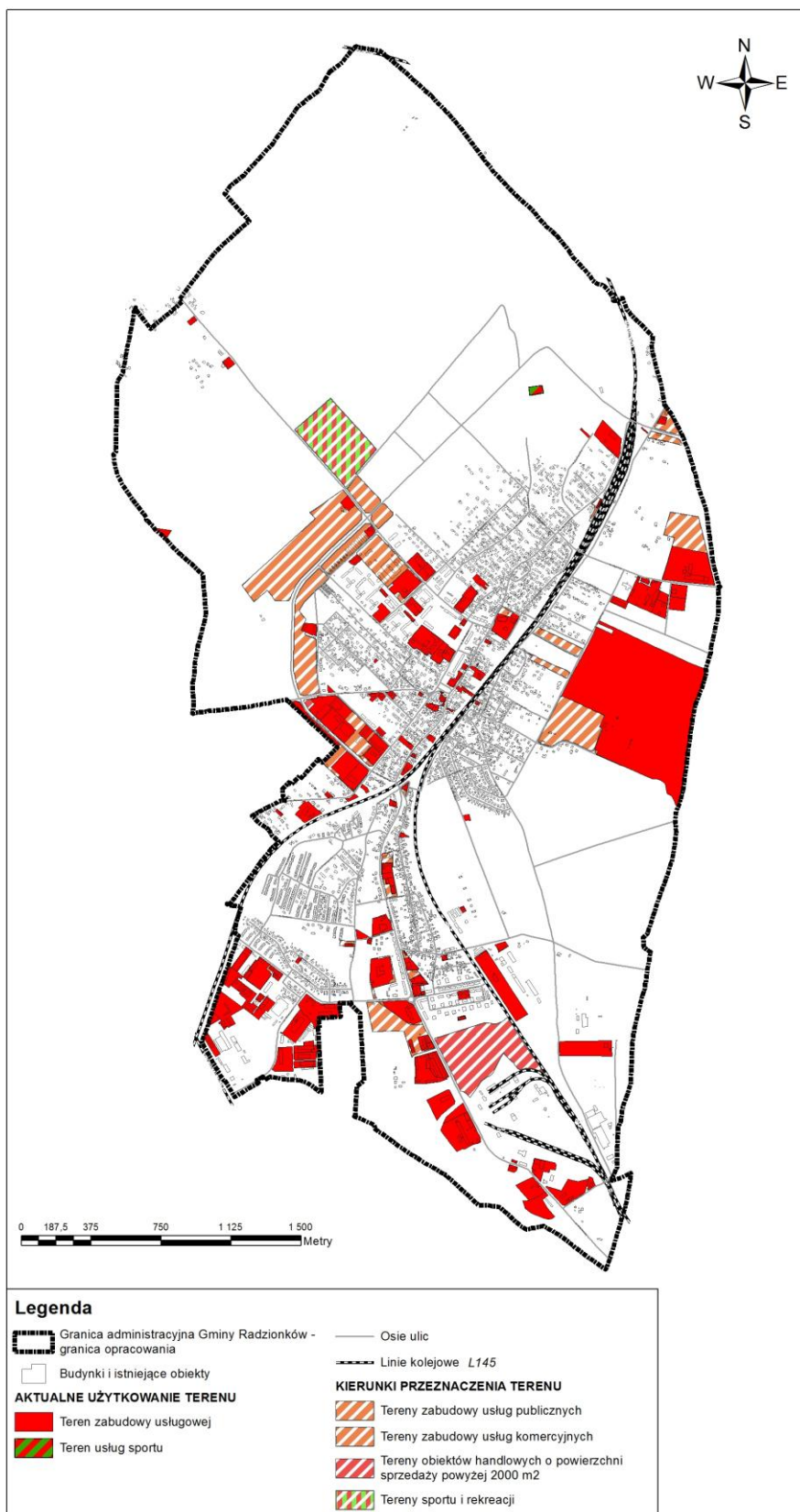
- 1) Przyjęto najwyższy maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy dla danego terenu w oparciu o treść opracowywanego Studium;
- 2) Przyjęto najwyższy minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla danego terenu w oparciu o treść opracowywanego Studium;
- 3) Przyjęto powierzchnię, na której możliwe jest wydzielenie parametrycznych działek w oparciu o zapisy mpzp;
- 4) Przyjęto minimalną powierzchnię wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej min. 600 m², zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości;
- 5) Przyjęto minimalną powierzchnię wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej min. 400 m², zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości;
- 6) Przyjęto minimalną powierzchnię wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z towarzyszącymi usługami min. 1000 m², zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości.

W obliczeniach uwzględniono maksymalne wskaźników powierzchni zabudowy oraz zachowanie ok. 20% rezerwy terenów pod konieczną infrastrukturę techniczną. Możliwe jest zatem wydzielenie następującej ilości nowych działek budowlanych:

- a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (min. 600 m²) - 3024 działek,
- b) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej (min. 400 m²) - 4537 działek,
- c) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z towarzyszącymi usługami (min. 1000 m²) - 1815 działek.

Należy zaznaczyć, iż jest to uproszczone obliczenie, które zakłada podział obszaru przeznaczonego pod zabudowę na działki wyłącznie jednego typu (podpunkty a-c), przy zachowaniu wskazanej minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Uwzględniając większe powierzchnie wydzielanych działek, możliwość wyboru najatrakcyjniejszej lokalizacji, dostępność do mediów i sieci komunikacyjnej, a także superatę powierzchni można przyjąć, iż faktyczna ilość wydzielonych działek może wahać się o ok. 25%. Zatem liczba wydzielonych działek może zostać zredukowana do:

- a) w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (min. 600 m²) - 2268 działek,
- b) w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej (min. 400 m²) - 3403 działek,
- c) w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z towarzyszącymi usługami (min. 1000 m²) - 1361 działek.

Rysunek 10. Lokalizacja obszarów o przeznaczeniu terenów usługowych, na których możliwa jest budowa nowych obiektów usługowych

Wzrost powierzchni usług

Jak wynika z poniższej tabeli do terenów przeznaczonych pod funkcję usługową oddano 104,28 ha ogółem, z czego nowe inwestycje są faktycznie możliwe na około 72,12 ha.

	PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W OGÓLE POWIERZCHNI OBSZARU	W TYM NOWE TERENY, NA KTÓRYCH JEST MOŻLIWA FAKTYCZNA INWESTYCJA [ha]
AKTUALNE UŻYTKOWANIE	TEREN ZABUDOWY USŁUGOWEJ	112,79	8,53%	NIE DOTYCZY
	TEREN USŁUG SPORTU	0,38	0,03%	NIE DOTYCZY
	OGÓŁEM	113,17	8,56%	NIE DOTYCZY
PLANOWANE PRZEZNACZENIE	TEREN ZABUDOWY USŁUG PUBLICZNYCH (U1)	20,11	1,52%	1,71
	TEREN ZABUDOWY USŁUG KOMERCYJNYCH (U2)	60,85	4,60%	48,22
	TEREN OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m ² (UC)	13,18	1,00%	12,05
	TEREN SPORTU I REKREACJI (US)	10,14	0,77%	10,14
	OGÓŁEM	104,28	7,89%	72,12

Zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości:

1. minimalna powierzchnia wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy usługowej użyteczności publicznej - min. 1000 m², min. szerokość frontu działki 20,0 m;
2. minimalna powierzchnia wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej min. 600 m², bliźniaczej 400 m², zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej w towarzyszącymi usługami min. 1000 m²;
3. minimalna szerokość frontu wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 16 m, dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącymi usługami - 18 m, dla zabudowy bliźniaczej - 12 m.

Opierając się na powyższych parametrach wykazano w przybliżeniu 0,72 km² powierzchni gminy, na których możliwe jest podjęcie budowy budynków i obiektów usługowych, rozmieszczonych zarówno w postaci samodzielnych wydzieleń, jak i zgrupowań obszarów.

PRZEZNACZENIE TERENU	MAKSYMALNY WSKAŹNIK POWIERZCHNI ZABUDOWY ¹⁾	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNEJ CZYNNEJ ²⁾	TERENY, NA KTÓRYCH JEST MOŻLIWA FAKTYCZNA INWESTYCJA [ha] ³⁾	POWIERZCHNIA PRZEZNACZONA POD INWESTYCJĘ BUDOWLANĄ [ha]	POWIERZCHNIA PRZEZNACZONA POD INWESTYCJĘ BUDOWLANĄ [m ²]	LICZBA MOŻLIWYCH WYDZIELEŃ DZIAŁEK BUDOWLAN YCH (600 m ²) ⁴⁾	LICZBA MOŻLIWYCH WYDZIELEŃ DZIAŁEK BUDOWLAN YCH (400 m ²) ⁵⁾	LICZBA MOŻLIWYCH WYDZIELEŃ DZIAŁEK BUDOWLAN YCH (1000 m ²) ⁶⁾
U1	50%	35%	1,71	0,86	8600,00	14	22	9
U2	50%	35%	48,22	24,11	241100,00	402	603	241
UC	50%	15%	12,05	6,03	60300,00	101	151	60
US	30%	50%	10,14	3,04	30400,00	51	76	30
OGÓŁEM			72,12	34,04	340400,00	568	852	340

Uwagi:

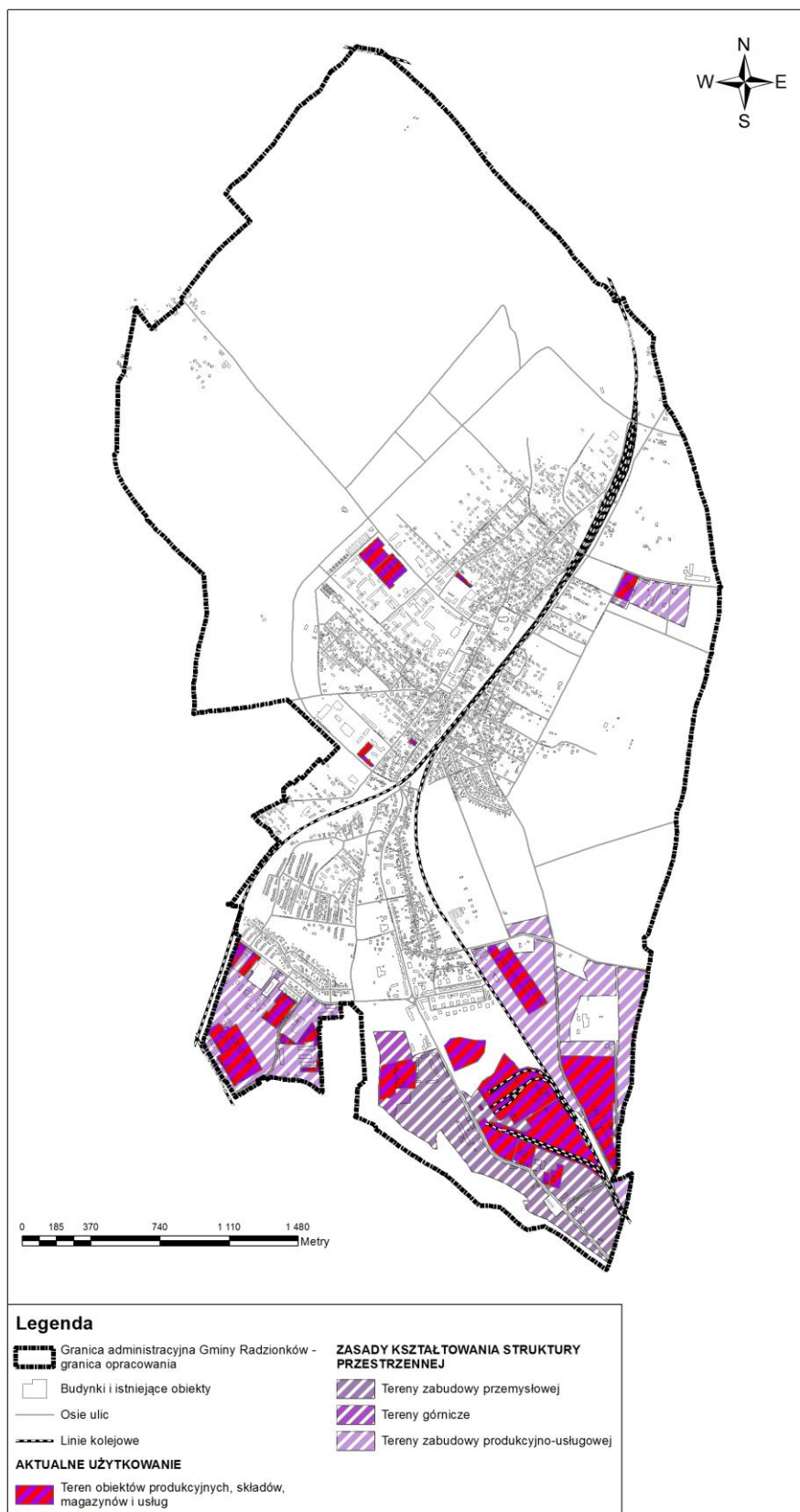
- 1) Przyjęto najwyższy maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy dla danego terenu w oparciu o treść opracowywanego Studium;
- 2) Przyjęto najwyższy minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla danego terenu w oparciu o treść opracowywanego Studium;
- 3) Przyjęto powierzchnię, na której możliwe jest wydzielenie parametrycznych działek w oparciu o zapisy mpzp;
- 4) Przyjęto minimalną powierzchnię wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej min. 600 m², zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości;
- 5) Przyjęto minimalną powierzchnię wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej min. 400 m², zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości;
- 6) Przyjęto minimalną powierzchnię wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z towarzyszącymi usługami min. 1000 m², zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości.

W obliczeniach uwzględniono maksymalne wskaźników powierzchni zabudowy oraz zachowanie ok. 20% rezerwy terenów pod konieczną infrastrukturę techniczną. Możliwe jest zatem wydzielenie następującej ilości nowych działek budowlanych:

- a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (min. 600 m²) - 568 działek,
- b) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej (min. 400 m²) - 852 działek,
- c) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z towarzyszącymi usługami (min. 1000 m²) - 340 działek.

Należy zaznaczyć, iż jest to uproszczone obliczenie, które zakłada podział obszaru przeznaczanego pod zabudowę na działki wyłącznie jednego typu (podpunkty a-c), przy zachowaniu wskazanej minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Uwzględniając większe powierzchnie wydzielanych działek, możliwość wyboru najatrakcyjniejszej lokalizacji, dostępność do mediów i sieci komunikacyjnej, a także superatę powierzchni można przyjąć, iż faktyczna ilość wydzielonych działek może wahać się o ok. 25%. Zatem liczba wydzielonych działek może zostać zredukowana do:

- a) w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (min. 600 m²) - 426 działek,
- b) w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej (min. 400 m²) - 639 działek,
- c) w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z towarzyszącymi usługami (min. 1000 m²) - 255 działek.

Rysunek 11. Lokalizacja obszarów o przeznaczeniu terenów zabudowy przemysłowej, terenów górniczych, terenów zabudowy produkcyjno-usługowej, na których możliwa jest budowa nowych obiektów przemysłowych, górniczych, produkcyjno-usługowych

Wzrost powierzchni produkcji

Jak wynika z poniższej tabeli do terenów przeznaczonych pod funkcję produkcji oddano 153,81 ha ogółem, z czego nowe inwestycje są faktycznie możliwe na około 102,62 ha.

	PRZEZNACZENIE TERENU	POWIERZCHNIA [ha]	UDZIAŁ W OGÓLE POWIERZCHNI OBSZARU	W TYM NOWE TERENY, NA KTÓRYCH JEST MOŻLIWA FAKTYCZNA INWESTYCJA [ha]
AKTUALNE UŻYTKOWANIE	TEREN OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG	58,10	4,39%	NIE DOTYCZY
	OGÓŁEM	58,10	4,39%	NIE DOTYCZY
PLANOWANE PRZEZNACZENIE	TEREN ZABUDOWY PRZEMYSŁOWEJ (P)	58,55	4,43%	35,49
	TEREN GÓRNICZY (PG)	6,95	0,53%	4,13
	TEREN ZABUDOWY PRODUKCYJNO-USŁUGOWEJ (PU)	88,30	6,68%	63,00
	OGÓŁEM	153,81	11,63%	102,62

Zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości (dla terenów opisanych w MPZP jako tereny stref aktywności gospodarczej oraz terenów produkcyjno-usługowo-produkcyjnych):

1. minimalna powierzchnia wydzielanej działki dla zabudowy produkcyjno-usługowej - min. 1000 m², min. szerokość frontu działki 25,0 m;
2. minimalna powierzchnia wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy usługowej użyteczności publicznej - min. 1000 m², min. szerokość frontu działki 20,0 m;
3. minimalna powierzchnia wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej min. 600 m², bliźniaczej 400 m², zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej w towarzyszącymi usługami min. 1000 m²;
4. minimalna szerokość frontu wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 16 m, dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszącymi usługami - 18 m, dla zabudowy bliźniaczej - 12 m.

Opierając się na powyższych parametrach wykazano w przybliżeniu 1,03 km² powierzchni gminy, na których możliwe jest podjęcie budowy budynków i obiektów związanych z działalnością przemysłową, górniczą i produkcyjno-usługową, rozmieszczonych zarówno w postaci samodzielnych wydzieleń, jak i zgrupowań obszarów.

PRZEZNACZENIE TERENU	MAKSYMALNY WSKAŹNIK POWIERZCHNI ZABUDOWY ¹⁾	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNEJ ²⁾	TERENY, NA KTÓRYCH JEST MOŻLIWA FAKTYCZNA INWESTYCJA [ha] ³⁾	POWIERZCHNIA PRZEZNACZONA NA POD INWESTYCJĘ BUDOWLANĄ [ha]	POWIERZCHNIA PRZEZNACZONA POD INWESTYCJĘ BUDOWLANĄ [m ²]	LICZBA MOŻLIWYCH WYDZIELEŃ DZIAŁEK BUDOWLANYCH (1000 m ²) ⁴⁾	LICZBA MOŻLIWYCH WYDZIELEŃ DZIAŁEK BUDOWLANYCH (600 m ²) ⁵⁾	LICZBA MOŻLIWYCH WYDZIELEŃ DZIAŁEK BUDOWLANYCH (400 m ²) ⁶⁾	LICZBA MOŻLIWYCH WYDZIELEŃ DZIAŁEK BUDOWLANYCH (1000 m ²) ⁷⁾
P	75%	15%	35,49	26,62	266200,00	266	444	666	266
PG	80%	15%	4,13	3,30	33000,00	33	55	83	33
PU	70%	15%	63,00	44,10	441000,00	441	735	1103	441
OGÓLEM			102,62	74,02	740200,00	740	1234	1852	740

Uwagi:

- 1) Przyjęto najwyższy maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy dla danego terenu w oparciu o treść opracowywanego Studium;
- 2) Przyjęto najwyższy minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla danego terenu w oparciu o treść opracowywanego Studium;
- 3) Przyjęto powierzchnię, na której możliwe jest wydzielenie parametrycznych działek w oparciu o zapisy mpzp;
- 4) Przyjęto minimalną powierzchnię wydzielanej działki dla zabudowy produkcyjno-usługowej min. 1000 m², zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości;
- 5) Przyjęto minimalną powierzchnię wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej min. 600 m², zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości;
- 6) Przyjęto minimalną powierzchnię wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej min. 400 m², zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości;
- 7) Przyjęto minimalną powierzchnię wydzielanej działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z towarzyszącymi usługami min. 1000 m², zgodnie z szczegółowymi warunkami i zasadami podziału nieruchomości.

W obliczeniach uwzględniono maksymalne wskaźników powierzchni zabudowy oraz zachowanie ok. 10% rezerwy terenów pod konieczną infrastrukturę techniczną. Możliwe jest zatem wydzielenie następującej ilości nowych działek budowlanych (przy czym wyliczenie):

- a) dla zabudowy produkcyjno-usługowej (min. 1000 m²) - 740 działek,
- b) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (min. 600 m²) - 1234 działek,
- c) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej (min. 400 m²) - 1852 działek,
- d) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z towarzyszącymi usługami (min. 1000 m²) - 740 działek.

Należy zaznaczyć, iż jest to uproszczone obliczenie, które zakłada podział obszaru przeznaczonego pod zabudowę na działki wyłącznie jednego typu (podpunkty a-d), przy zachowaniu wskazanej minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Uwzględniając większe powierzchnie wydzielanych działek, możliwość wyboru najatrakcyjniejszej lokalizacji, dostępność do mediów i sieci komunikacyjnej, a także superatę powierzchni można przyjąć, iż faktyczna ilość wydzielonych działek może wahać się o ok. 25%. Zatem liczba wydzielonych działek może zostać zredukowana do:

- a) w przypadku zabudowy produkcyjno-usługowej (min. 1000 m²) - 555 działek,
- b) w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (min. 600 m²) - 926 działek,
- c) w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej (min. 400 m²) - 1389 działek,
- d) w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej z towarzyszącymi usługami (min. 1000 m²) - 555 działek.

Popyt na mieszkania

W dalszych obliczeniach przyjmuje się następujące założenia i obliczenia:

- 1 gospodarstwo domowe = 1 dom / 1 mieszkanie;
- przeciętna liczebność gospodarstwa domowego – 2,5 osoby (trend waha się pomiędzy modelem rodziny 3-osobowej a zmniejszaniem się wskaźnika w Europie Zachodniej do około 2 osób);
- przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w gminie Radzionków – 78,0 m²
- przyjęta średnia powierzchnia użytkowa 1 mieszkania nowo wybudowanego – 100 m²
- docelowa liczba mieszkań w gminie Radzionków (2020 r.) – $16\ 846 : 2,5 = 6738,4$
- szacowany wzrost liczby mieszkań – $6738 - 5938 = 800$
- wzrost powierzchni użytkowej mieszkań (pu) – $800 \times 100\text{ m}^2 = 80000\text{ m}^2$
- wzrost powierzchni ogólnej mieszkań (po=pu x 1,3) – 104000 m^2 .

Całkowita powierzchnia mieszkalnictwa

W dalszych obliczeniach przyjmuje się następujące założenia i obliczenia:

całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań (pu) – $6738,4 \times 100\text{ m}^2 = 673840\text{ m}^2$

całkowita powierzchnia ogólna mieszkań (po=pu x 1,3) – 875992 m^2 tj. 87,6 ha

Możliwości mieszkaniowe

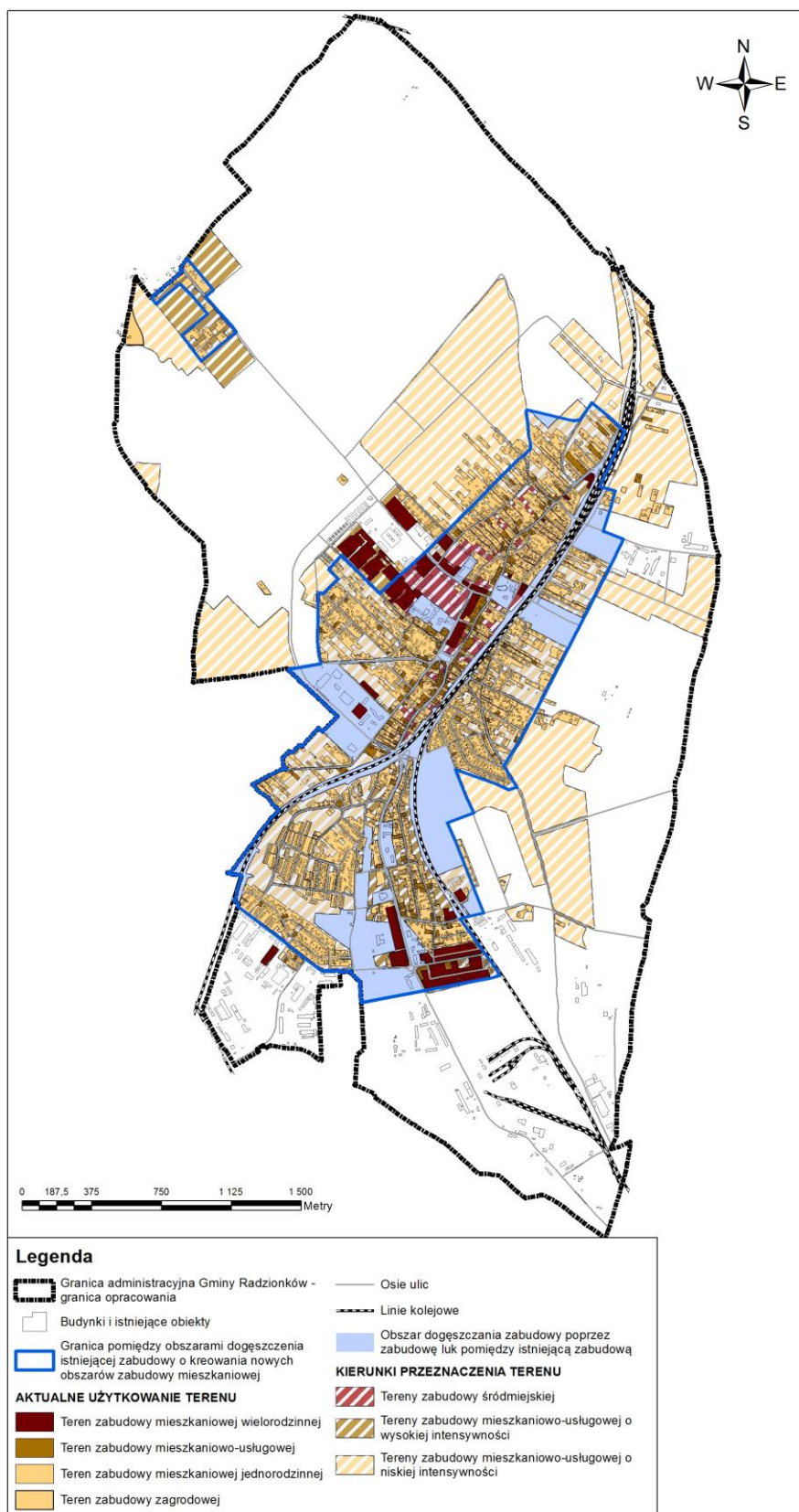
Gmina Radzionków jest stosunkowo chłonna dla nowych mieszkańców, oferując warunki mieszkaniowe dla około:

- a) 5670 osób (dla wariantu liczebności gospodarstwa domowego 2,5 osoby przy minimalnej powierzchni działki 600 m²);
- b) 6804 osób (dla wariantu liczebności gospodarstwa domowego 3 osoby przy minimalnej powierzchni działki 600 m²);
- c) 5103 osób uśredniając.

Rezerwa terenów mieszkaniowych

Średnio na rok wydawanych jest 13 pozwoleń na zabudowę (średnia dla lat 2009-2015). Przy uwzględnieniu nieco zawyżonej średniej liczby wydawanych pozwoleń na zabudowę w wysokości 17 pozwoleń na rok, można określić, iż w tym tempie wskazane obszary powinny być wystarczające na blisko 140 lat. Są to rachunki ostrożne, z zachowaniem istotnego marginesu na zmiany parametrów (powiększanie parametrów). Pod zabudowę przeznaczona jest wystarczająca powierzchnia. Zachowana jest także superata gwarantująca możliwość wyboru gruntu o najlepszej lokalizacji. Zaznacza się, iż gmina Radzionków posiada ponadto spore tereny, które mogą stanowić obszary rezerwowe - perspektywiczne dla rozbudowy obszarów mieszkaniowych.

Niniejsza prognoza ze względu na swój charakter i zasięg czasowy obarczona jest ryzykiem błędu z uwagi na nieprzewidywalność i zmienność uwarunkowań w czasie.

Rysunek 12. Delimitacja obszarów dogęszczania istniejącej zabudowy i kreowanych nowych obszarów zabudowy

11.2.2. Lokalizacja nowych i planowanych budynków zabudowy mieszkalnej

Na podstawie wyznaczonych obszarów pod nową zabudowę mieszkaniową można ustalić orientacyjną granicę terenu, na którym wprowadzanie nowej zabudowy mieszkaniowej stanowiłoby dogęszczanie zabudowy poprzez uzupełnianie luk pomiędzy istniejącymi budynkami (Rys. 12). Zasadne, z ekonomicznego punktu widzenia, byłoby kierowanie nowych inwestycji budowlanych właśnie na te tereny. W drugiej kolejności powinny zostać uruchomione kreowane nowe obszary zabudowy mieszkaniowej. Powyższe uwagi nie mogą jednak wpływać na wydane już decyzje o pozwoleniu na budowę.

Jak wynika z przekazanych materiałów, w latach 2009-2015 (do maja) na terenie gminy Radzionków wydano 86 decyzji o pozwoleniu na budowę. Pozwolenia dotyczyły przede wszystkim domów jednorodzinnych wolnostojących. Na podstawie wskazanych w pozwoleniach na budowę lokalizacji wniosków utworzono mapę termiczną, która prezentuje rozlokowanie wydawanych pozwoleń (Rys. 13.).

Zdecydowana większość pozwoleń dotyczyła obszarów zlokalizowanych w wyznaczonym wcześniej obszarze dogęszczania istniejącej zabudowy. Widoczne jest wyraźne zagęszczenie pozwoleń w czterech lokalizacjach:

1. centralna część miasta Radzionków, okolice ulic: Miła, Barbórki, Dąbrowskiej, Adamickiego;
2. centralna, północna część miasta Radzionków, okolice ulic: Słowackiego, Norwida, Pietrygów;
3. centralna, zachodnia część miasta Radzionków, okolice ulic: Długa, 27 Stycznia, Czwartaków, Gajdasa, Szymały;
4. północna, zachodnia część miasta Radzionków, okolicy ulicy: Knosały.

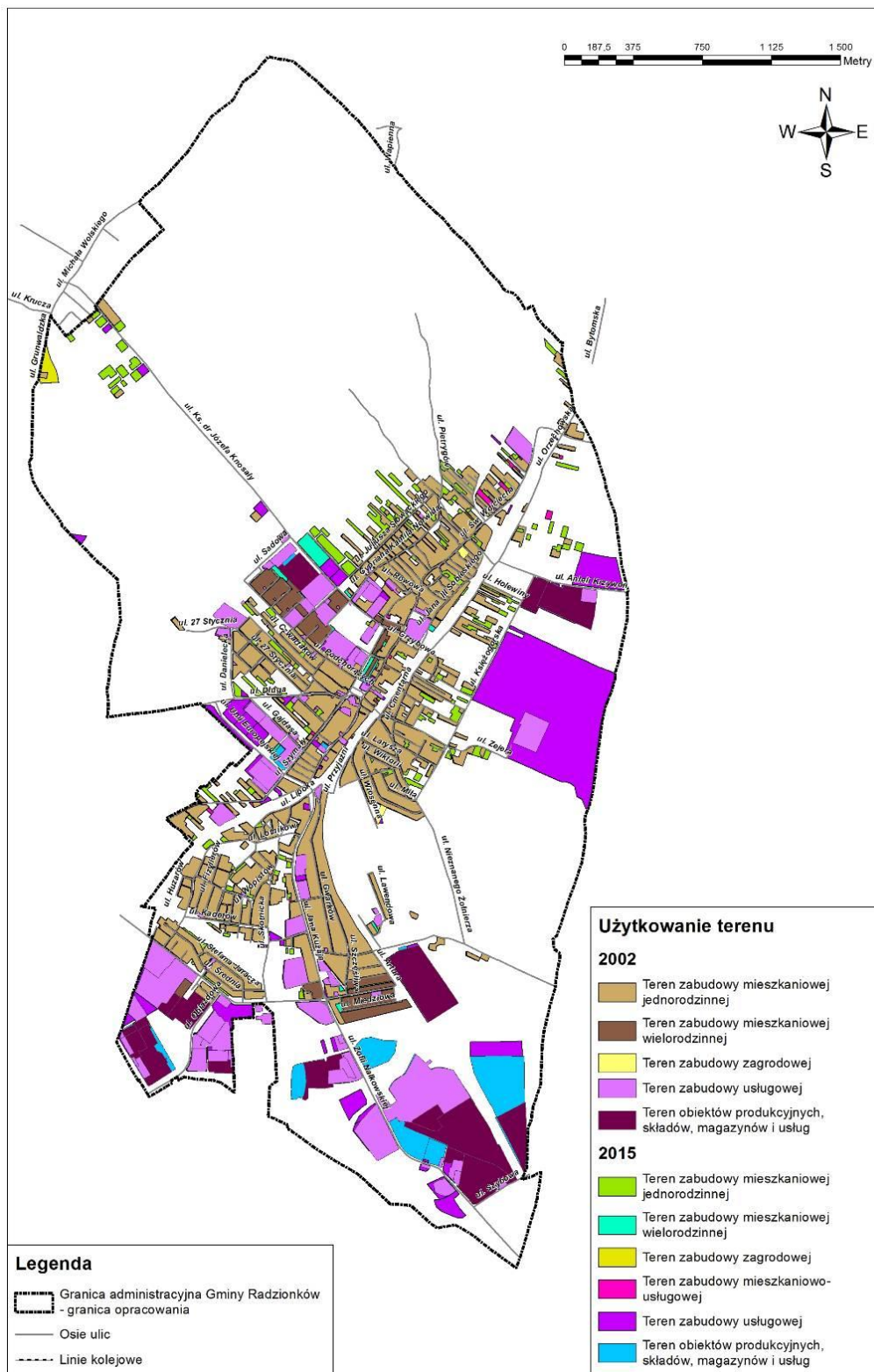
Pozostałe pozwolenia dotyczyły obszarów zlokalizowanych przy następujących ulicach:

1. Krzywoń, Orzechowska;
2. Holewiny, Księżogórska;
3. Św. Wojciecha, Kowalska;
4. Słowackiego, Reymonta;
5. Wielkopolska, Jaśminowa;
6. Huzarów, Fizylierów, Kadetów, Wopistów, Skotnicka;
7. Sikorskiego, Objazdowa (częściowo na obszarze kreowanych nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej);
8. Szczęśliwa, Gwarków;
9. Nieznanego żołnierza (na obszarze kreowanych nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej).

11.2.3. Analiza przyrostu tkanki mieszkaniowej w latach 2002-2015 oraz prognoza

W latach 2002-2015 nastąpił znaczny przyrost terenów zajmowanych przy zabudowę mieszkaniową, w tym jednorodzinną, wielorodzinną i zagrodową. Największe znaczenie ma rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej.

Rysunek 14. Przyrost tkanki mieszkaniowej w latach 2002-2015

12. Stan prawny gruntów

Gmina Radzionków ma powierzchnię 1322 ha. Struktura użytkowania gruntów na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii prezentuje się następująco:

- grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste - 289 ha;
- grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste - 101 ha;
- grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie - 369 ha;
- grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie w użytkowanie wieczyste - 26 ha;
- grunty osób fizycznych - 409 ha;
- grunty kościołów i związków wyznaniowych - 13 ha;
- grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie - 3 ha;
- grunty będące przedmiotem własności i władania osób niewymienionych w podziale - 97 ha.

W strukturze użytkowania gruntów największy udział mają grunty należące do osób fizycznych 31,29 %. Jako drugie plasują się grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie (28,23 %). Kolejne pozycje zajmują grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste (22,11 %), grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste (7,73 %), grunty będące przedmiotem własności i władania osób niewymienionych w podziale (7,42 %), grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie w użytkowanie wieczyste (1,99 %) oraz grunty kościołów i związków wyznaniowych (0,99 %). Najmniejszą powierzchnię zajmują grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie, które stanowią jedynie 0,23 %.

13. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

W obrębie Radzionkowa występują:

- główny zbiornik wód podziemnych GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom”,
- główny zbiornik wód podziemnych GZWP nr 330 „Zbiornik Gliwice”,

których ochronę warunkują przepisy Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015r., poz. 469 z późn. zm.).

Dla GZWP nr 330 „Zbiornik Gliwice” wskazano granicę projektowanego obszaru ochronnego, zgodnie z dokumentacjami hydrogeologicznymi określającymi warunki hydrogeologiczne.

Udokumentowane złoża:

Na obszarze miasta Radzionkowa występują następujące udokumentowane złoża węgla kamiennego:

- Powstańców Śląskich
- Powstańców Śląskich 1
- Bytom-I
- Bytom I-1

Zgodnie z art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2016 r., poz. 1131 z późn. zm.), udokumentowane złoża kopalin uwzględnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Obszary i tereny górnicze:

Obszar i teren górniczy "Bytom VII" ustanowiony dla eksploatacji węgla kamiennego ze złoża "Bytom I-1". Koncesja Nr 2/2015 z dnia 16 kwietnia 2015 r. wydana przez Ministra Środowiska została udzielona Zakładowi Górniczemu EKO-PLUS Sp. z o. o. z siedzibą w Bytomiu. Koncesja została wydana na okres od dnia 4 sierpnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2043 r. Rozpoczęcie działalności objętej niniejszą koncesją nastąpiło 4 sierpnia 2015 r.

Lasy:

Na terenie miasta Radzionkowa nie występują lasy podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 909).

Obiekty zabytkowe:

Wykaz obiektów zabytkowych i formy ochrony określono w rozdziale II pkt 8, w odniesieniu, co do których obowiązują przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 1446 z późn. zm.).

Obszary zagrożone powodzią:

Odnosnie obszarów zagrożenia powodziowego, o których mowa w rozdziale II pkt 7.3., obowiązują przepisy ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Tereny zamknięte:

Pojęcie terenów zamkniętych definiuje Ustawa prawo geodezyjne i kartograficzne w art. 2 ust. 9. (Dz.U. z 2005 r. nr 240, poz. 2027 z późn. zm.) jako tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów. Tereny zamknięte na obszarze administracyjnym gminy Radzionków wytyczono w oparciu o decyzje i załączniki do decyzji następujących organów :

- Ministra Infrastruktury i Rozwoju - Decyzja Nr 3 z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych;
- Ministra Obrony Narodowej - Decyzja Nr 393/MON z dnia 30 września 2014 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej.

Na obszarze gminy Radzionków zlokalizowane są tereny zamknięte:

- infrastruktury kolejowej (338 działek), których zarządcą są Polskie Koleje Państwowe S.A.
- teren zamknięty, będący w trwałym zarządzie Ministra Obrony Narodowej, w granicach działki 148/1 (kompleks wojskowy K-5559). Jednostka Wojskowa nr 2644 we Wrocławiu wniosła o wyznaczenie stref ochronnych wokół kompleksu wojskowego K-5559, zgodnie z ustaleniami ujętymi w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego nr 33, poz. 1079 z dnia 21.04.2004 r.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przepisów dotyczących terenów zamkniętych, zawartych w tej ustawie, nie stosuje się do terenów zamkniętych ustalanych przez ministra właściwego do spraw transportu.

14. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie miasta nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

15. Udokumentowane złoża kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Udokumentowane złoża kopalin zostały opisane w pkt. 7.7.: Zasoby naturalne, natomiast zasoby wód podziemnych w pkt. 7.4.: Wody podziemne.

Na terenie miasta nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

16. Tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie Miasta Radzionkowa występuje Obszar i teren górniczy "Bytom VII" ustanowiony dla eksploatacji węgla kamiennego ze złoża "Bytom I-1". Został omówiony w pkt 7.7.: Zasoby naturalne oraz pkt 13.

17. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

17.1. Komunikacja

17.1.1. Drogowa

W granicach miasta Radzionków, zgodnie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 460 z późn. zm.), wyróżnić możemy następujących zarządców poszczególnych kategorii dróg:

- krajowych – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad;
- wojewódzkich – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach;
- powiatowych – Powiatowy Zarząd Dróg w Tarnowskich Górach
- gminnych – Burmistrz Miasta Radzionków

Tworzą one hierarchiczny układ dróg o następujących klasach:

- drogi główne;
- drogi zbiorcze;
- drogi lokalne;
- drogi niższej klasy (dojazdowe, wewnętrzne itp. – nieujęte na załączniku graficznym).

Wśród najważniejszych elementów sieci komunikacyjnej miasta wyróżnia się:

- autostradę A1 ("Autostrada Bursztynowa") przebiegająca na południe od gminy Radzionków. Droga leży w ciągu trasy międzynarodowej E75, w VI transeuropejskim korytarzu transportowym. Jedyna polska autostrada o przebiegu południkowym, która ma docelowo połączyć Trójmiasto z przejściem granicznym z Czechami w Gorzyczkach. Na terenie województwa śląskiego łączy port lotniczy Pyrzowice, Gliwice - węzeł Sośnica (skrzyżowanie z A4) i Gorzyczki na granicy z Czechami. Połączenie z autostradą A1 odbywa się m. in. poprzez wjazd w Bytomiu (skrzyżowanie ul. Strzelców Bytomskich i ul. Dąbrowa Miejska) oraz poprzez węzeł Piekary Śląskie (Obwodnica Zachodnia i ul. Bytomska);
- drogę krajową 11 zlokalizowaną na zachód od gminy Radzionków (częściowo wzdłuż granicy). Trasa łączy Kołobrzeg z Bytomiem oraz umożliwia wjazd na autostradę A1 w Bytomiu. Droga ma zostać przekształcona w drogę ekspresową S11;
- drogę krajową 78 (na północ od gminy Radzionków) łączącą województwa śląskie i świętokrzyskie. Trasa przebiega m. in. przez Gliwice, Zabrze, Bytom, Tarnowskie Góry, Pyrzowice i Siewierz;
- drogę krajową 88 (na południe od gminy Radzionków) biegnącą przez województwa śląskie i opolskie. Trasa łączy m. in. miasta Gliwice, Zabrze, Bytom;
- drogę wojewódzka DW911 przebiega na wschód od gminy Radzionków (częściowo wzdłuż jej granicy). Łączy Bytom ze Świerklańcem. Fragment DW911 stanowi element obwodnicy Bytomia i Północnej Obwodnicy Górnos Śląskiego Okręgu Przemysłowego. Droga stanowi jedną z istotniejszych tras dojazdowych od strony Bytomia do portu lotniczego w Pyrzowicach oraz umożliwia wjazd na autostradę A1 na węźle Piekary Śląskie.

Gmina Radzionków posiada dobre powiązania z drogami klasy krajowej i międzynarodowej. Połączenia te gwarantują drogi kategorii powiatowej:

- komunikację z DK11 umożliwiają ul. Długa, ul. Knośały, ul. Sikorskiego oraz ul. Nałkowskiej (kontynuując wzdłuż al. Jeziorańskiego w Bytomiu);
- komunikację z DK78 umożliwiają ul. św. Wojciecha (dalej ul. Bytomską - DW911), oraz ul. Knośały (dalej ul. Radzionkowską w Tarnowskich Górach i ul. Karola w Tarnowskich Górach, tj. DK11);
- komunikację z DK88 umożliwia ul. Nałkowskiej;
- gmina Radzionków wiąże się swobodnie z drogą wojewódzką 911 poprzez skrzyżowanie z ul. Św. Wojciecha. Ponadto komunikację z DW911 umożliwia ul. Nałkowskiej (kontynuując wzdłuż ul. Podmiejskiej w Piekarach Śląskich) oraz ul. Szybowa (komunikacja utrudniona ze względu na prawie nieprzejezdny wiadukt pod torami kolejowymi).

Tabela 20. Wykaz dróg powiatowych na terenie Gminy Radzionków

NR DROGI	NAZWA ULICY W ODCINKU MIĘDZYWĘZŁOWYM	KLASA	PRZEBIEG ODCINKA
3259S	ul. Kużaja	Z	ul. Schwallenberga / Św. Wojciecha - ul. Sikorskiego
	ul. Nałkowskiej	Z	ul. Sikorskiego - ul. Szybowa - gr. pow. Bytom
3261S	ul. Św. Wojciecha	Z	ul. Knosały - ul. Nakielska - DW911 (ul. Jana Pawła II, ul. Bytomska), gr. pow. Piekary Śląskie
3263S	ul. Schwallenberga	Z	ul. Szymały - ul. Męczenników Oświęcimia / ul. Kużaja
3266S	ul. Norwida	Z	ul. Knosały / ul. Nakielska / ul. Słowackiego
	ul. Nakielska	Z	ul. Słowackiego / ul. Norwida - ul. Św. Wojciecha
3268S	ul. Szybowa	L	ul. Nałkowskiej - gr. pow. Piekary Śląskie
3269S	ul. Długa	Z	ul. Śródmiejska /ul. Szymały - gr. pow. Bytom (kier. DK11)
3270S	ul. Sikorskiego	Z	ul. Kużaja / ul. Nałkowskiej - gr. pow. Bytom (kier. DK11)
3271S	ul. Knosały	Z	ul. Św. Wojciecha - ul. Śródmiejska - ul. Norwida - gr. gm. Tarnowskie Góry (Bobrowniki)

Przebieg dróg gminnych na obszarze gminy Radzionków został określony w Uchwale Nr XLIII/382/2009 Rady Miasta Radzionków z dnia 24 września 2009 r. Załącznik do w/w uchwały zawiera wykaz 117 dróg gminnych.

Niewątpliwie mankamentem istniejącego układu drogowego gminy są połączenia dróg gminnych z drogami powiatowymi oraz wojewódzkimi. Połączenia te charakteryzują się niską płynnością ruchu. Ponadto połączenia z drogami wyższego rzędu są w wielu przypadkach zlokalizowane poza granicami administracyjnymi miasta. Wewnątrzgminny ruch pojazdów utrudnia przebieg linii kolejowej wzdłuż głównego pasma urbanizacyjnego Radzionkowa. Linia kolejowa rozdziela miasto na dwie strefy, które nie posiadają wystarczającej liczby i właściwych parametrów dostosowanych do aktualnych potrzeb użytkowników samochodów.

17.1.2. Kolejowa

Przez teren gminy Radzionków przebiegają następujące linie kolejowe:

- nr 127, relacji Radzionków - Tarnowskie Góry TGB T3 (drugorzędna, jednotorowa, zelektryfikowana);
- nr 128, relacji Radzionków - Nakło Śląskie T4 (drugorzędna, jednotorowa, zelektryfikowana);
- nr 131, relacji Chorzów Batory - Tczew (magistrała, dwutorowa, zelektryfikowana, znaczenia państwowego);
- nr 145, relacji Chorzów Stary - Radzionków (drugorzędna, jednotorowa, niezelektryfikowana).

Komunikacja kolejowa odbywa się na trasach: Lubliniec - Chorzów Batory - Lubliniec, Katowice - Lubliniec - Katowice i jest obsługiwana przez Koleje Śląskie Sp. z o. o. Na powyższych trasach podróżują głównie pociągi z elektrycznych zespołów trakcyjnych (EZT).

Linia kolejowa na terenie gminy została objęta projektem "Prace na linii kolejowej C-E65 na odcinku Chorzów Batory - Tarnowskie Góry - Karsznice - Inowrocław - Bydgoszcz - Maksymilianowo" w Dokumentie Implementacyjnym do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.) Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

W granicach miasta zlokalizowany są ponadto dwie stacje kolejowe Radzionków (z 2 peronami, 5 krawężnikami, kładką), na którym zatrzymują się wyłącznie pociągi osobowe i Radzionków – Rojca z 1 peronem.

17.1.3. Rowerowa

Przez gminę Radzionków mają przebiegać planowane trasy rowerowe, które zostały wskazane zgodnie z Koncepcją Śląskiej Sieci Tras Rowerowych (Stan na grudzień 2011 r.):

- 6 - trasa czerwona - trasa główna prowadząca szlakiem husarii polskiej
Przebieg trasy: Sławków – Zagródki – Ciołkowizna – Rudna – Szalasowizna – Strzemieszycze Wielkie – Jamki – Laski – Gołonóg – Łęknice – Jez. Pogoria III – Park Zielona – Zielona – Brzozowica – Będzin – Gzichów – Os. Zamkowe – Huta – Grodziec – Os. Nowotki – Las Rozkówka – Madera – Przelajka – Sośnia Góra – most na Brynicy, droga do Kamyc – Os. Manhattan – Kamień, park – Os. Andaluzja – Brzozowice, skraj – Szarlej, Os. Sowińskiego – Piekary Śląskie – Os. Pod Lipami – Rojca (Radzionków) – Stroszek (Bytom) – Dąbrowa Miejska – Os. Miechowice – Krajszynka – Gajdzikowe Górki – Rokitnica (Zabrze) – Mikulczyce – Piekło – Szalsza – Żerniki – Radiostacja – Szobiszowice – Gliwice – Operetka – Sikornik – Kolonia Żernicka – Żernica – Nieborowice – Bierawka – Pilchowice – Wielopole – Górniki – Stanica – Podbiała – Rudy – Wildek (Borowiec) – Krasiejów – Nędza – Ciechowice – Zawada Książęca – Łęg – Orzeszków – Markowiak – Ostróg – Racibórz – Ocice – Ocice Górne – Stankowice – Wojnowice – Bojanów – Krzanowice – Krzanowice/Strahovice, przejście graniczne;
- 412 - trasa czarna - trasa drugorzędna
Przebieg trasy: Piekary Śląskie – Os. Pod Lipami – Kopiec Wyzwolenia – Góra Powstańców Śląskich – Radzionków – Farskie – Park Grota – Sucha Góra – Dolomity Sportowa Dolina – Repty Nowe – Repty Stare – Tarnowice Stare – Tarnowskie Góry – Lasowice – Os. gen. Andersa – Nakło Śląskie – Orzech – Kozłowa Góra – Las Diablina – Jaroszowa Góra, zalew – Józefka – Os. Wieczorka II – Os. Buczka – Piekary Śląskie;
- 418 - trasa czerwona - trasa drugorzędna
Przebieg trasy: Os. Wieczorka I – Lipka – Kozłowa Góra, skraj – Radzionków;
- 419 - trasa zielona - trasa drugorzędna
Piekary Śląskie, skraj – Kopiec Wyzwolenia – Rojca;
- 420 - trasa żółta - trasa drugorzędna
Tarnowskie Góry – Bobrowniki – Piekary Rudne – Park Grota – Radzionków – Rojca.

17.1.4. System parkingowy

Na system parkingowy miasta składają się:

- parkingi towarzyszące zabudowie mieszkaniowej, usługowej, terenom aktywności gospodarczej oraz innym obiektom i terenom generującym ruch samochodowy;
- ogólnodostępne parkingi w centrum miasta,
- parkingi w liniach rozgraniczających dróg.

17.2. Infrastruktura techniczna

17.2.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Radzionków jest zaopatrywany z systemu wodociągu grupowego należącego do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowe poprzez wodociągi magistralne (oddział sieci magistralnej Bytków). Dla miast źródłami zaopatrzenia w wodę są OPW Bibiela i Miedary (poprzez przepompownię Staszic). W ostatnich latach nastąpiła zmiana zasilania w wodę. W tym celu Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągowe w Katowicach wybudowało wodociąg magistralny 400 Ø przebiegający od ul. Zajera do ul. Szybowej. Aktualnie miasto jest zasilane z następujących studni:

- studnia zakupowa przy ul. Zajera Górka;
- studnia zakupowa przy ul. Kopernika;
- studnia zakupowa przy ul. Marii Dąbrowskiej;
- studnia zakupowa przy ul. Nieznanego Żołnierza PEC;
- studnia zakupowa w rejonie zakładu HAM;
- studnia zakupowa przy ul. Szybowej;
- studnia zakupowa przy ul. Objazdowej;
- studnia zakupowa przy ul. Długiej.

Na terenie miasta funkcjonuje Zakład Gospodarki Komunalnej w Radzionkowie, który prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie zarządzania wodociągami i kanalizacją sanitarną oraz utrzymywania, konserwacji, remontów i budowy składników majątkowych służących do zaspakajania potrzeb gminy w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji sanitarnej i oczyszczania ścieków sanitarnych.

Infrastruktura zaopatrująca w wodę bieżącą była sukcesywnie rozbudowywana i modernizowana, w celu poprawienia funkcjonowania i niezawodności dostaw wody pitnej, o wysokiej jakości, do wszystkich gospodarstw domowych oraz użytkowników publicznych i gospodarczych. W wyniku prowadzonych prac wybudowana została sieć wodociągowa w ul. Księżogórskiej na odcinku od ul. Zajera do ul. Holewiny, sieć wodociągowa, kanalizacja sanitarna tłoczna wraz z pompownią ścieków w rejonie MOSIR przy ul. Księżogórskiej oraz kanalizacja sanitarna grawitacyjna oraz tłoczna wraz z pompownią w rejonie ul. Marii Dąbrowskiej. Rozbudowano system kanalizacji deszczowej w ulicach: Adamieckiego, Średnia, Jaracza, Miła, Barbórki, Wiktorii, Larysza, Księżogórska, Krzywoń. W 2015 r. ma mieć miejsce finalizacja budowy kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej wraz z pompownią ścieków w ul. Nałkowskiej (po zakończeniu tej inwestycji zostanie wyłączona z eksploatacji oczyszczalnia ścieków przy ul. Szybowej), a także przebudowy sieci wodociągowej oraz budowa kanalizacji w ul. Pietrygów (w rejonie budynków nr 15-21). Ponadto zmieniono system odprowadzania ścieków poprzez budowę kanalizacji sanitarnej w ulicach: Średniej, Jaracza, Miłej, Barbórki, Adamieckiego, Wiktorii, Larysza.

W chwili obecnej Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Radzionkowie opracowuje dokumentację projektową do realizacji kolejnych zadań, tj. budowy kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Zajera od ul. Księżogórskiej do ogrodu botanicznego, przebudowy sieci wodno-kanalizacyjnej w ul. Wiosennej, ul. Przyjaźni i ul. Wspólnej oraz budowy odcinka sieci wodociągowej w ul. Kopernika. Ponadto trwają ustalenia z Bytomskim Przedsiębiorstwem Komunalnym w Bytomiu w sprawie uzbrajania działek w rejonie ul. Długiej w Radzionkowie.

Przewidziane do realizacji są kolejne inwestycje:

- uzbrojenie terenów w kanalizację sanitarną i wodociąg w rejonie projektowanego osiedla pomiędzy ul. Marii Dąbrowskiej a ul. Zajera;
- przebudowa wodociągu od studni zakupowej Zajera Górka do parkingu przy Pl. Letochów (wodociąg stalowy 600 Ø przejęty od Górnosląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągowe);
- budowa wodociągu w ul. Długiej na odcinku od studni zakupowej do Pl. Letochów;
- budowa wodociągu w ul. św. Wojciecha na odcinku od ul. Knosały do AG Rolbud;
- uzbrojenie terenów przyległych do ul. Słowackiego (od strony nr nieparzystych);
- przebudowa sieci wodociągowej w rejonie osiedla wojskowego w Rojcy;
- bezwykopowa renowacja kanalizacji w technologii rękawa utwardzonego żywicami w ulicach Kużaja, Knosały (w rejonie Ragor), Szymały, Sadowej, Miedziowej, Orzechowskiej, Słowackiego oraz osiedla przy ul. Sadowej i ul. Knosały;
- bezwykopowa renowacja kanalizacji w technologii rękawa utwardzonego żywicami w ul. Nałkowskiej (teren pokopalniany).

17.2.2. Energia elektryczna

Przez teren Radzionkowa przebiegają linie elektroenergetyczne należące i eksploatowane przez dwóch dostawców energii elektrycznej - Polskie Sieci Elektroenergetyczne S. A. Oddział w Katowicach (PSE S.A. Oddział w Katowicach) oraz TAURON Dystrybucja S.A Oddział w Gliwicach.

Polskie Sieci Elektroenergetyczne S. A. Oddział w Katowicach odpowiadają za:

- linie napowietrzne NN 220 kV relacji Blachownia-Łagisza;
- dwutorowe linie napowietrzne NN 400 kV relacji Wielopole-Joachimów, Rokitnica-Łagisza.

TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach odpowiada za:

- linie napowietrzne WN 110 kV relacji Radzionków-Julian, Miechowice-Radzionków;
- stację transformatorową WN 110/20/6 kV;
- linie kablowe SN 6 i 20 kV;
- linie napowietrzne i kablowe nN;
- linie napowietrzne i kablowe oświetlenia ulicznego nN,
- stacje transformatorowe SN/nN.

Źródłami energii elektrycznej dla odbiorców komunalnych i przemysłowych miasta pozostają lokalne stacje 110/20/6 kV Radzionków oraz zlokalizowana na terenie miasta Bytom stacja 110/20/6 kV Powstańców Śląskich. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w gminie Radzionków jest 6 512 odbiorców (gospodarstw domowych) korzystających z energii elektrycznej o niskim napięciu, a zużycie energii elektrycznej o niskim napięciu wynosi 14 311 MWh (stan na 31.12.2013 r.), co w przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowi 838,1 kWh.

W najbliższych latach planowane są nowe inwestycje na terenie gminy Radzionków. TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach zamierza zrealizować w latach 2015-2017 zadania wynikające z "Planu Rozwoju TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach" (poprzednio TAURON Dystrybucja GZE S.A.) obejmujące: przebudowę sieci nN zasilanej ze stacji B534, B541, B584, B550 - ul. Gwarków; przebudowa linii kablowej SN B535-B581 - ul. Zajera, ul. Dąbrowskiej, ul. Wspólna; przebudowa sieci nN zasilanej ze stacji B569 - ul. Knosały; przebudowa stacji B588 - ul. Jana III Sobieskiego; przebudowa stacji B553 - ul. Stycznia; przebudowa sieci nN zasilanej ze stacji B534, B535 - ul. Męczenników Oświęcimia; przebudowa stacji B550 - ul. Nieznanego Żołnierza; przebudowa sieci nN zasilanej ze stacji B535 - ul. Szumały, ul. Gajdasa, ul. Powstania; przebudowa sieci nN zasilanej ze stacji B550 - ul. Nieznanego Żołnierza; przebudowa sieci nN zasilanej ze stacji B550 - ul. Nieznanego Żołnierza; przebudowa sieci nN zasilanej ze stacji B551 - ul. Południowa.

17.2.3. Sieć ciepłownicza

Dostawcą energii cieplnej na terenie gminy Radzionków jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. z siedzibą w Bytomiu. Źródłem ciepła dla pokrycia potrzeb grzewczych i przygotowania ciepłej wody użytkowej jest ciepłownia "Radzionków" zlokalizowana w południowo-wschodniej części miasta o wydajności 58 MW. W okresie letnim dla potrzeb przygotowania ciepłej wody użytkowej pracuje kotłownia "Prozmont" o wydajności 23,26 MW. Zapewnienie dostawy ciepła dla gminy Radzionków wynosi ok. 20 MW. Istnieje rezerwa w przepustowości sieci ciepłowniczej. Rezerwa mocy ciepłowni wynosi ok. 8 MW. Istniejąca sieć ciepłownicza na terenie gminy posiada parametry: 2 Ø 600, 2 Ø 400, 2 Ø 300, 2 Ø 250, 2 Ø 150, 2 Ø 125, 2 Ø 100, 2 Ø 80 i 2 Ø 65. Projektowana sieć ciepłownicza (termin zakończenia inwestycji to październik 2015 r.) zlokalizowana jest w centralnej części miasta, na dwóch obszarach, pomiędzy ulicami Pankiewicza, Jordanówny, Danielecka oraz pomiędzy ulicami Sadowa i Knosały. Przewiduje się utrzymanie kierunków zaopatrzenia w ciepło z ciepłowni "Radzionków" i kotłowni "Prozmont", włączenie ciepłowni "Radzionków" w budowę zintegrowanego systemu ciepłowniczego oraz rozbudowę istniejącej sieci ciepłowniczej i prowadzenie prac termomodernizacyjnych. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. z siedzibą w Bytomiu może zapewnić dostawę energii cieplnej dla celów grzewczych i ciepłej wody użytkowej dla potencjalnych odbiorców na obszarze objętym opracowaniem. Zwraca się uwagę, aby w trakcie prac projektowych uwzględnić zachowanie bezpiecznej odległości minimum 3 mb od krawędzi ciepłociągu, w której nie można wznosić obiektów mogących zagrozić trwałości sieci ciepłowniczej podczas eksploatacji.

17.2.4. Sieć gazowa

Zaopatrzenie miasta w gaz następuje ze stacji redukcyjno-pomiarowej I^o "Olimpia" w Piekarach Śląskich gazociągiem Ø200/st do ul. Orzechowskiej, dalej gazociągiem do stacji redukcyjno-pomiarowej niższego rzędu. Na terenie gminy znajdują się dwie stacje redukcyjno-pomiarowe II°, zlokalizowane przy ul. Sadowej oraz przy ul. Artylerzystów. Przekaz gazu odbywa się rurociągami stalowymi i z polietylenu. Gazociągi średniego ciśnienia posiadają parametry: Ø150/st, Ø125/PE, Ø110/PE, Ø100/st, Ø90/PE, Ø63/PE. Gazociągi niskiego ciśnienia mają parametry: Ø300/st, Ø250/st, Ø160/PE, Ø150/st, Ø100/st.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe art. 9 ust. 6, przyjęto strefy kontrolowane (których linia środkowa pokrywa się z osią gazociągu) dla gazociągów zlokalizowanych na terenie gminy Radzionków (tj. dla gazociągów niskiego i średniego ciśnienia) o szerokości 1 m.

Sieć gazowa jest w stanie dobrym i zapewnia zapotrzebowanie na gaz dla istniejących i potencjalnych odbiorców paliwa gazowego. Przewiduje się utrzymanie dotychczasowego kierunku zasilania miasta w gaz oraz istniejących stacji redukcyjno-pomiarowych, a także rozbudowę sieci średnioprężnej w południowym zespole aktywności gospodarczej o charakterze przemysłowo-usługowym. Przebieg sieci gazowej może posłużyć do dalszej

rozbudowy sieci, a przyszłe inwestycje mają być realizowane w zależności od występowania przyszłych odbiorców.

17.2.5. Gospodarka odpadami

Podstawy prawne w regulujące gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie gminy stanowią regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Radzionków oraz uchwały dotyczące systemu gospodarowania odpadami w gminie.

Za odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Radzionków odpowiedzialna jest firma Spectrum Silesia Service Sp. z o.o. z siedzibą w Radzionkowie przy ul. Anieli Krzywoń 16 wyłoniona w przetargu.

Zgodnie z Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Radzionków (Uchwała Nr IV/26/2014 Rady Miasta Radzionków z dnia 29 grudnia 2014 r.), w mieście ustanowiono selektywne zbieranie i odbieranie odpadów komunalnych według następującego podziału: makulatura; szkło; tworzywa sztuczne, metale i odpady wielomateriałowe; odpady zielone; gabaryty oraz wielkogabarytowy sprzęt elektryczny i elektroniczny. Możliwa jest także dzierżawa kontenerów przeznaczonych na składowanie odpadów poremontowych, wielkogabarytowych oraz zielonych.

Nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Radzionków działa stabilnie i dobrze oraz przyczynił się do poprawy czystości w mieście. Szacuje się, że około 89,6% mieszkańców prowadzi selektywną zbiórkę odpadów. Świadczy to o dużej świadomości ekologicznej lokalnej społeczności. W gminie działa Gminny Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (GPSZOK), zlokalizowany przy ul. Szybowej, który umożliwia mieszkańcom przekazywanie segregowanych odpadów. Punkt ten w ciągu jednego roku przyjął blisko 149 ton wyselekcjonowanych odpadów komunalnych. Planuje się rozbudowę punktu GPSZOK w zakresie wyposażenia w dodatkowe kontenery i pojemniki na odpady komunalne oraz wagę samochodową.

17.2.6. Telekomunikacja

Na terenie gminy Radzionków zlokalizowane są urządzenia i linie telekomunikacyjne telefonii stacjonarnej. Istniejący system telekomunikacyjny jest w dobrym stanie technicznym, zapewniając bogatą ofertę usług obecnym i przyszłym klientom. Istnieją możliwości zwiększenia zasięgu obsługi, stosownie do występującego zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne poprzez rozbudowę istniejącego infrastruktury telekomunikacyjnej.

Mieszkańcy mogą korzystać z usług wszystkich operatorów telefonii komórkowej. Na terenie gminy zlokalizowane są trzy stacje bazowe telefonii komórkowej:

- BTS, ul. św. Wojciecha 48 (Kościół) - sieci: T-Mobile, Orange;
- ul. Szymały 77 - sieci: Plus, Play, Orange, Aero 2, T-Mobile;
- ul. Strzelców Bytomskich 100 - sieci: T-Mobile, Orange.

18. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego na obszarze miasta zapisane zostały zadania służące realizacji ponadlokalnego celu publicznego:

- zadania wynikające z objęcia linii kolejowych przebiegających przez gminę Radzionków projektem "Prace na linii kolejowej C-E65 na odcinku Chorzów Batory - Tarnowskie Góry - Karsznice - Inowrocław - Bydgoszcz - Maksymilianowo" w Dokumencie Implementacyjnym do Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.) Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju;
- zadania wynikające z utrzymania i zapewnienia płynnej komunikacji kołowej drogami krajowymi i wojewódzkimi, w tym ze szczególnym uwzględnieniem dróg prowadzących do portu lotniczego Pyrzowice (obiekt o znaczeniu ponadlokalnym) oraz dróg umożliwiających wjazd na autostradę A 1 (o znaczeniu ponadlokalnym);
- zadania wynikające z utrzymania i właściwego funkcjonowania zakładu magazynowania paliw wraz z zapewnieniem bezpieczeństwa dla mieszkańców gminy i środowiska.

19. Ochrona przeciwpowodziowa

Z wyjątkiem terenów położonych w dolinie rzeki Szarlejki na obszarze miasta nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych. W oparciu o zapisy ustawy prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 469 z późn. zm. „art. 9 ust. 1 pkt 6c ppkt c, za obszary szczególnego zagrożenia powodzią rozumie się: obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska”) jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią należy uznać tereny w międzywalu rzeki Szarlejki.

20. Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy

W części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego określono:

- 1) odniesienia do gminy Radzionków w Strategii Rozwoju i Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego;
- 2) odniesienia do gminy wynikające z planowanych i realizowanych inwestycji ponadlokalnych;
- 3) wnioski z dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenów i stanu ładu przestrzennego;
- 4) stan środowiska i zasoby wód podziemnych;
- 5) stan dziedzictwa kulturowego;
- 6) warunki życia mieszkańców;
- 7) potrzeby i możliwości rozwoju gminy;
- 8) wnioski ze stanu prawnego gruntów;
- 9) obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych;
- 10) stan systemu komunikacji;
- 11) stan systemów infrastruktury technicznej;
- 12) zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Wpływ na możliwości realizacji celów rozwoju gminy oraz ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego mają następujące uwarunkowania:

- położenie gminy w województwie śląskim, w sąsiedztwie istotnych jednostek miejskich (Tarnowskie Góry, Świerklaniec, Piekary Śląskie, Bytom) przyczynia się do postępującej presji urbanizacyjnej, która stwarza szansę rozwoju miasta oraz umacniania powiązań gospodarczych;
- bliskie sąsiedztwo autostrady A1 wpłynęło na poprawę dostępu komunikacyjnego pomiędzy gminą a innymi miastami konurbacji katowickiej oraz pośrednio na polepszenie i rozwój powiązań międzynarodowych (dostęp do autostrady A1 poprzez wjazd w Bytomiu - skrzyżowanie ul. Strzelców Bytomskich i ul. Dąbrowa Miejska oraz poprzez węzeł Piekary Śląskie - Obwodnica Zachodnia i ul. Bytomska);
- zagospodarowanie terenów gminy jest realizowane zgodnie z zapisami ujętymi w planie zagospodarowania przestrzennego obejmującym cały obszar Radzionkowa;
- wpływ na atrakcyjność gminy ma niewątpliwie zróżnicowany charakter zagospodarowania i użytkowania terenu (rozległe tereny orne oraz tereny zadrzewień w północnej części gminy, tereny parku „Księża Góra” na wschodzie, tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej w centralnej części miasta, tereny o głównej funkcji przemysłowej w południowej części miasta);
- korzystne dla mieszkalnictwa i funkcji rekreacyjno-sportowej warunki przyrodniczo-krajobrazowe;
- wprowadzenie ograniczeń w sposobie zagospodarowania terenów zabudowy (intensywność, rodzaj usług i zakładów produkcyjnych, rozmieszczenie programu tak, aby nie dopuścić do dalszej degradacji wartości przyrodniczych obszaru gminy);
- określenie przydatności terenów do zabudowy uwzględniającej uwarunkowania górnicze
- rozwijający się rynek pracy, głównie w sektorze prywatnym usługowym;
- występowanie obiektów i obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych tj. obiektów i obszarów przyrodniczych oraz dóbr dziedzictwa kulturowego;
- rozwinięta istniejąca i planowana sieć dróg lokalnych,
- znaczne zaawansowanie w rozwój lokalnej sieci infrastruktury technicznej
- ograniczeń zagospodarowania terenów wynikających ze stref od cmentarzy, napowietrznych linii elektroenergetycznych czy też terenów zamkniętych użytkowanych przez wojsko.

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego przedstawiono zbiorczo na rys. nr 5.

Wiele aspektów pozytywnie świadczy o przewadze rozwojowej i potencjalnie osadniczym mniejszych miast, położonych w województwie wysoce zurbanizowanym, a jednocześnie zlokalizowanym poza centralnymi strefami miejskich obszarów funkcjonalnych ponad dużymi ośrodkami miejskimi położonymi w centrum konurbacji. Stale wzrastająca mobilność ludności oraz nowoczesny styl życia wpływają na wzrost atrakcyjności obszarów zlokalizowanych w oddaleniu od dużych ośrodków miejskich. Gminy, takie jak Radzionków, okazują się zatem właściwym rozwiązaniem dla osób liczącym się z codzienną migracją do pracy, którzy wybierają atrakcyjne, uporządkowane i bezpieczne lokalizacje do osiedlenia się. Jednakże gmina Radzionków nie stanowi przykładu miasta - sypialni. Władze miasta Radzionków stawiają na ciągły, jednostajny rozwój gospodarczy i społeczny. Na podstawie danych dotyczących struktury dochodów i wydatków gminy, konsumpcji dóbr, warunków mieszkaniowych i wyposażenia w dobra trwałe użytkowania można przyjąć, iż warunki życia ludności są zadowalające i stale się poprawiają. Populacja obszaru nawiązuje do ogólnokrajowych trendów takich jak występowanie ubytku ludności czy też starzenie się społeczeństwa. Jednak miasto charakteryzuje się nieco korzystniejszą strukturą ludności niż w miastach centralnych stref miejskich obszarów funkcjonalnych. W ostatniej dekadzie obserwowany jest systematyczny wzrost liczby osób osiedlających się w mieście, co świadczy o realnej atrakcyjności tego obszaru. Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszający się udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Spośród wszystkich pracujących ponad połowa osób jest zatrudnionych w przemyśle i budownictwie. Pozostali pracujący zatrudnieni są w sekcji informacji i komunikacji oraz usługach rynkowych. Stale wzrasta również odsetek mieszkańców korzystających z dostępu do mediów. Mieszkańcy mieszkają w coraz większych i lepiej wyposażonych mieszkaniach.

Potrzeby i możliwości rozwoju przestrzennego gminy Radzionków

Analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy Radzionków w odniesieniu do wskazań wojewódzkiego planu zagospodarowania przestrzennego i innych opracowań strategicznych (krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych) oraz rzeczywistych uwarunkowań lokalnych, prowadzi do następujących wniosków:

- Gmina znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie stref miejskich obszarów funkcjonalnych.
- Na terenie gminy wskazano znaczne zasoby terenów mieszkaniowych będących obszarami potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o dobrych warunkach krajobrazowych.
- W obecnej niepewnej sytuacji demograficznej gmina Radzionków wypada korzystnie w konkurencji z sąsiednimi ośrodkami miejskimi biorąc pod uwagę liczbę napływowych osadników.
- Rolnictwo nie będzie miało istotnego znaczenia dla gospodarki na terenie gminy Radzionków z powodu małego udziału liczby ludności zajmującej się taką działalnością. Ponadto brak scaleń i podziałów wstrzymuje przekształcenia produkcji rolniczej lub wprowadzenie nowych funkcji nierolniczych.
- Na terenie gminy Radzionków istnieją obszary potencjalnego rozwoju aktywności gospodarczej (produkcyjno-magazynowej lub handlu wielkopowierzchniowego) cechujące się dobrymi warunkami komunikacyjnymi. Obszary te są interesujące dla inwestorów, jednak gmina musi stale dbać o swoją konkurencyjność względem gmin sąsiednich.
- Na terenie gminy Radzionków występują udokumentowane złoża węgla kamiennego, którego eksploatacją zainteresowani są inwestorzy.
- Gmina Radzionków stanowi istotne ogniwo w kwestii przeladunku i magazynowania paliw.
- Dobre walory krajobrazowe i zachowane zabytki budownictwa mogą przyczynić się do dynamicznego rozwoju turystyki pieszej, rowerowej, konnej, jak również krajoznawczej.
- Polityka przestrzenna gminy Radzionków powinna uwzględniać zmieniającą się sytuację gospodarczą w kraju, w tym niepewne warunki demograficzne. Przestrzeń gminy, jako dobro naturalne i ograniczone (nieodnawialne), powinna podlegać ochronie poprzez gospodarkę racjonalną i oszczędną.

**Część B:
KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

III. Kierunki rozwoju

1. Koncepcja i cele strategiczne rozwoju miasta

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów odzwierciedlają założone cele strategiczne miasta, ujęte w Strategii Rozwoju Miasta Radzionków na lata 2014-2025 (wymienione w części „A” niniejszego studium – „Uwarunkowania rozwoju”), których realizacja uczyni Radzionków miastem:

- inteligentnej gospodarki,
- przyjaznej przestrzeni miejskiej,
- wyróżniającego się miejsca zamieszkania.

Można te zasady wskazane w strategii rozwoju miasta przełożyć na zasady jakie przyświecają kształtowania miasta jako miasta inteligentnego tzw. smart city.

Zasada tworzenia miasta inteligentnego oparta jest na ograniczeniu i zoptymalizowaniu zużycia zasobów miasta oraz uruchomieniu procesów zapobiegania negatywnym efektom zewnętrznym, wynikającym z funkcjonowania miasta zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego. W literaturze wskazuje się na sześć wymiarów składających się na koncepcję miasta inteligentnego:

- **gospodarka (smart economy)** – miasto powinno wykazywać się wysoką produktywnością, klimatem innowacyjności oraz elastycznością rynku pracy,
- **transport i komunikacja (smart mobility)** – dzięki sektorowi informatycznemu miasto jest gigantyczną siecią powiązań o dużej szybkości łączących wszystkie zasoby miasta,
- **środowisko (smart environment)** – miasto inteligentne optymalizuje zużycie energii, między innymi przez wykorzystywanie źródeł energii odnawialnej, prowadzi działania zmniejszające emisję zanieczyszczeń do środowiska, a gospodarka zasobami oparta jest na zasadzie zrównoważonego rozwoju,
- **ludzie (smart people)** – inicjatorami zmian w miastach powinni być ich mieszkańcy, którzy przy odpowiednim wsparciu technicznym są w stanie zapobiegać nadmiernemu zużyciu energii, zanieczyszczeniu środowiska oraz dążyć do poprawy jakości życia,
- **jakość życia (smart living)** – miasto inteligentne zapewnia swoim mieszkańcom przyjazne środowisko, w szczególności przez zapewnienie szerokiego dostępu do usług publicznych, infrastruktury technicznej i społecznej, wysokiego poziomu bezpieczeństwa oraz dzięki odpowiedniej ofercie kulturalno- rozrywkowej, a także dbałości o stan środowiska oraz tereny zielone,
- **inteligentne zarządzanie (smart governance)** – rozwój w tym aspekcie wymaga stworzenia odpowiedniego systemu zarządzania miastem, wypracowania procedur wymagających współdziałania władz lokalnych i pozostałych użytkowników miasta oraz wykorzystywania nowoczesnych technologii w funkcjonowaniu miasta.

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Polityka przestrzenna miasta, uwzględniając uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, jak również cele rozwoju miasta Radzionkowa przyjęte w strategii rozwoju miasta poprzez dążenie do kształtowania miasta jako miasta inteligentnego wywoływała będzie zmiany w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów. Polityka przestrzenna ma odpowiadać następującym zasadom:

- **Zrównoważonego rozwoju miasta poprzez:**
 - mieszanie użytkowania terenów,
 - wykorzystanie zwartego projektowania zabudowy,
 - tworzenie oferty mieszkaniowej o wielu możliwościach i szerokim wyborze,
- **Ładu przestrzennego w strukturze użytkowania i zagospodarowania terenów poprzez:**
 - tworzenie zabudowy przyjaznej pieszym,
 - promowanie wyróżniających się, atrakcyjnych środowisk o silnej tożsamości miejsca,
 - zachowanie przestrzeni otwartych, obszarów uprawnych, naturalnego krajobrazu i obszarów wrażliwych środowiskowo,
 - wzmacnianie i kierowanie rozwojem w stronę istniejących środowisk.

- **Uwzględniania interesu publicznego oraz ekonomicznej racjonalności realizacji zadań publicznych nad indywidualnymi interesami obywateli i podmiotów działających na terenie miasta poprzez:**
 - zapewnienie zróżnicowanych możliwości transportowych,
 - podejmowanie przewidywalnych, sprawiedliwych i opłacalnych decyzji rozwojowych,
 - zachęcanie mieszkańców i interesariuszy do współpracy w podejmowaniu decyzji.

Główne założenia studium:

- uporządkowanie istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta;
- wypełnianie struktury miasta w ramach terenów już zurbanizowanych oraz wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych z poszanowaniem terenów stanowiących system przyrodniczy miasta;
- podniesienie standardów istniejącej zabudowy poprzez uporządkowanie ich struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz zapewnienie kształtowania przestrzeni publicznych,
- rozwój terenów aktywności gospodarczej w wybranych lokalizacjach, w tym wzdłuż obwodnicy, z uwzględnieniem położenia w obszarze Natura 2000 oraz w południowej części miasta, w sąsiedztwie terenów przemysłowych z dużym udziałem zieleni,
- zapewnienie funkcjonowania fragmentów ciągów przyrodniczych przenikających istniejące i projektowane zagospodarowanie, w sposób umożliwiający powiązanie terenów zasilania tj. lokalnego i ponadlokalnego systemu przyrodniczego wraz z towarzyszącymi im łąkami oraz lasami, w tym terenem parkowym Księżej Góry, z zadrzewieniami, sadami, terenami rolnymi i terenami powyrobiskowymi o bogatej strukturze ekologicznej,
- rozgraniczenie stref o dominującej funkcji produkcyjnej od stref o funkcji mieszkaniowo-usługowej,
- ochrona istniejącego dziedzictwa kulturowego poprzez zachowanie obiektów i wartości istotnych dla tożsamości kulturowej miasta,
- rekultywacja terenu po kopalni odkrywkowej w kierunku działalności gospodarczej, w tym sportowo-rekreacyjnej oraz aktywności gospodarczych,
- kształtowanie sprawnego systemu powiązań z zewnętrznym układem komunikacyjnym oraz wzmocnienie powiązań komunikacyjnych układu osadniczego wewnątrz miasta poprzez modernizację i rozbudowę dróg, dostosowując do kierunku rozwoju struktur miejskich i potrzeb przewidywanych funkcji;
- rozbudowa systemu tras rowerowych pełniących funkcje rekreacyjne, a jednocześnie zapewniających alternatywny w stosunku do ruchu samochodowego i pieszego sposób poruszania się po obszarze miasta;
- pełne wyposażenie miasta w sieci i urządzenia infrastrukturalne.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów poszczególnych zespołów urbanistycznych

Zespół śródmiejski – Radzionków

W ramach zespołu śródmiejskiego rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej winien następować sukcesywnie powiększając obszar zainwestowany zespołu miejskiego w sposób zorganizowany. W centralnej części miasta, pomiędzy linią kolejową (po jej zachodniej stronie) oraz ulicami Męczenników Oświęcimia, Św. Wojciecha, Śródmiejska i Szymały zlokalizowane są obszary miasta, w którym skupiają się najistotniejsze funkcje administracyjne i kulturalne oraz największa liczba obiektów usługowych. Przyjmuje się utrzymanie dotychczasowej, scentralizowanej lokalizacji usług o szczególnym znaczeniu społecznym. Zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa zlokalizowana jest wokół obszaru centrum miasta a także wzdłuż głównych dróg publicznych. Zakłada się dogęszczanie istniejącej zabudowy w obrębie wydzielonych jednostek obszarów zabudowy mieszkaniowej oraz poszerzenie zasięgu obszarów zabudowy mieszkaniowej wzdłuż istniejących i projektowanych głównych dróg publicznych. Przewiduje się kontynuację formy zabudowy jako jednorodzinnej, bez istotniejszych nowych realizacji zabudowy wielorodzinnej.

Zespół przemysłowo – usługowy - Rojca

Zespół położony w południowej części miasta. W zespole tym utrwała się dotychczasowe procesy urbanizacyjne. Przewiduje się intensywny rozwój obszarów produkcyjno – usługowych i usługowo – produkcyjnych. Utrzymuje się istniejącą zieleń w dolinie Szarlejki oraz Rowu Radzionkowskiego.

Zespół terenów otwartych

Zespół położony na północnym zachodzie powyżej ulicy Knosały, obejmujący sady, tereny rolne i tereny zieleni nieurządzonej. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego już objęte ochroną pozostaną w strukturze przestrzennej gminy bez zmian. Wskazuje się obszary cenne pod względem przyrodniczym oraz tereny zieleni proponowane do objęcia ochroną jako użytki ekologiczne. Ochrona istniejących wartości środowiska przyrodniczego i krajobrazu, kontynuowana będzie przez zachowanie głównych powiązań ekologicznych z obszarami przyległymi a także utrzymanie wybranych siedlisk chronionych gatunków roślin oraz siedlisk niektórych zwierząt podlegających ochronie.

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy

3.1. Kategorie terenów

W celu realizacji zmian w strukturze przestrzennej miasta określonych powyżej przyjmuje się kierunki zmian w przeznaczeniu terenów opartych o następujące kategorie terenów:

- **SR** – teren zabudowy śródmiejskiej,
- **MU1** – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej o wysokiej intensywności,
- **MU2** – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności,
- **U1** – tereny zabudowy usług publicznych,
- **U2** – tereny zabudowy usług komercyjnych,
- **UC** – tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- **US** – tereny sportu i rekreacji,
- **P** – teren zabudowy przemysłowej,
- **PG** – tereny zakładu górniczego,
- **PU** – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej,
- **Zn** – tereny zieleni nieurządzonej,
- **ZN** – teren zieleni objętej ochroną - ogród botaniczny,
- **ZP** – tereny zieleni urządzonej i parków,
- **ZR** – tereny rekreacji i wypoczynku,
- **ZD** – tereny ogrodów działkowych,
- **ZC** – tereny cmentarzy,
- **R** – tereny rolne,
- **WS** – tereny wód powierzchniowych,
- **IT** – tereny infrastruktury technicznej,
- **KK** – tereny kolei,
- **KD** – tereny dróg publicznych,
- **IS** – tereny zamknięte kompleksu wojskowego.

3.2. Ogólny bilans terenowy poszczególnych kategorii terenów

Lp.	BILANS TERENU	POWIERZCHNIA TERENU [ha]	OGÓŁEM [%]
1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej (łącznie)	445,04	33,66
1.1.	Tereny zabudowy śródmiejskiej	44,32	3,35
1.2.	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o wysokiej intensywności	64,25	4,86
1.3.	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności	336,47	25,45
2.	Tereny zabudowy usługowej (łącznie)	104,30	7,89
2.1.	Tereny zabudowy usług publicznych	20,09	1,52
2.2.	Tereny zabudowy usług komercyjnych	60,88	4,60
2.3.	Tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	13,18	1,00
2.4.	Tereny sportu i rekreacji	10,15	0,77
3.	Tereny zabudowy przemysłowej, górniczej, produkcyjno-usługowej (łącznie)	153,84	11,64
3.1.	Tereny zabudowy przemysłowej	58,58	4,43
3.2.	Tereny zabudowy produkcyjno-usługowej	88,30	6,68
3.3.	Tereny zakładu górniczego	6,96	0,53
4.	Tereny komunikacji (łącznie)	97,99	7,40
4.1.	Tereny kolei	31,00	2,34
4.2.	Tereny dróg publicznych	54,80	4,14
4.3.	Tereny projektowanych dróg publicznych	12,19	0,92
5.	Tereny infrastruktury technicznej	6,25	0,47
5.1.	Tereny infrastruktury technicznej	6,25	0,47
6.	Tereny zamknięte kompleksu wojskowego	7,74	0,59
7.	Tereny zieleni nieurządzonej	62,87	4,75
8.	Tereny zieleni objętej ochroną - ogród botaniczny	16,59	1,25
9.	Tereny zieleni urządzonej i parków	5,67	0,43
10.	Tereny rekreacji i wypoczynku	110,73	8,37
11.	Tereny ogrodów działkowych	30,98	2,34
12.	Tereny cmentarzy	4,85	0,37
13.	Tereny rolne	274,13	20,73
14.	Tereny wód powierzchniowych	1,35	0,10
	TERENY OGÓŁEM	1322,35	100,00%

3.3. Wytyczne określania kierunków zagospodarowania w planach miejscowych

- 1) W poniższych tabelach ustala się dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w podstawowych i dopuszczalnych kierunkach zagospodarowania terenów dla obszarów przedstawionych na rysunku studium
- 2) Dopuszcza się tolerancję wskaźników zagospodarowania zamieszczonych w tabelach w wysokości 5% („+” lub „-”) wartości;
- 3) Istniejąca zabudowa może podlegać remontom, przebudowie oraz rozbudowie w granicach istniejącej działki, a także uzupełnieniu o garaże i obiekty gospodarcze, z zachowaniem ustalonych wskaźników zagospodarowania;
- 4) Minimalna odległość lokalizacji nowych obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni zgodnie z ustawą o drogach publicznych;
- 5) Maksymalna wysokość zabudowy określona w tabeli dotyczy nowych oraz przebudowywanych i rozbudowywanych budynków i obiektów.
- 6) Lokalizacja miejsc postojowych w granicach terenu działki budowlanej.

3.4. Ustalenia szczegółowe

SR – Tereny zabudowy śródmiejskiej			
1. Podstawowe kierunki zagospodarowania			
<ul style="list-style-type: none">- intensywna zabudowa o mieszanych funkcjach usługowo - mieszkaniowych, z przewagą handlu i usług komercyjnych (głównie o zasięgu ogólnomiejskim i ponadmiejskim) oraz innych usług i działalności gospodarczych,- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,- zabudowa usług użyteczności publicznej,			
2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania:			
<ul style="list-style-type: none">- hotele, motele,- obiekty małej architektury,- zieleń urządzona,- parkingi,- drogi publiczne,- drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,- ścieżki rowerowe,- sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.			
3. Wskaźniki zagospodarowania			
maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu
80%	15%	wysokość zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej min. 2 do 5 kondygnacji nadziemnych wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - do 3 kondygnacji nadziemnych	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie
4. Ograniczenia zagospodarowania			
<ul style="list-style-type: none">- zakaz budowy jednokondygnacyjnych obiektów handlowych o typowej, powtarzalnej formie architektonicznej,- zakaz lokalizacji zespołów garaży jednopoziomowych.			
5. Wytyczne do miejscowych planów			
<ul style="list-style-type: none">- wizualne odseparowane terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych i usługowych od przestrzeni publicznych, terenów zieleni o funkcji rekreacyjnej oraz od zabudowy o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej.- nowe obiekty należy sytuować ze szczególną starannością w kontekście otoczenia, uwzględniając relacje funkcjonalne i kompozycyjne z terenami otaczającymi, zwłaszcza zabudową historyczną,- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.			

MU1 – Tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej o wysokiej intensywności**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowo – usługowa (wielofunkcyjna),
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- zabudowa usługowa,

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- zabudowa usług społecznych,
- zabudowa usług sprzedaży i obsługi pojazdów,
- stacje paliw,
- obiekty małej architektury,
- zieleń urządzona,
- parkingi,
- drogi publiczne,
- drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
- ścieżki rowerowe,
- sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,

3. Wskaźniki zagospodarowania

rodzaj zabudowy	maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
mieszkaniowa jednorodzinna	60%	3	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie	25%
mieszkaniowo – usługowa	75%	3	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie	15%
mieszkaniowa wielorodzinna, usługowa	80%	3	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie	20%

4. Ograniczenia zagospodarowania

- w obszarach "MU" oprócz zabudowy mieszkaniowej mogą być lokalizowane małe przedsiębiorstwa usługowe lub usługowo-produkcyjne, pod warunkiem, że ich działalność nie będzie stwarzać zagrożenia ani uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej,
- usługi społeczne można dopuszczać tylko przy drogach publicznych,
- w miejscowym planie należy uściślić przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów, przyjmując ustalenia zapewniające ochronę prywatności mieszkańców oraz kształtowanie wysokiej estetyki środowiska zamieszkania.

5. Wytyczne do miejscowych planów

- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2,
- wprowadzenie zieleni o charakterze izolacyjnym.

MU2 – Tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej o niskiej intensywności**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowo – usługowa (wielofunkcyjna),
- zabudowa usługowa,

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- usługi niepowodujące uciążliwości dla funkcji mieszkaniowej, zlokalizowane w budynkach mieszkalnych,
- handel detaliczny,
- usługi konsumpcyjne,
- usługi obsługi samochodów osobowych,
- obiekty małej architektury,
- zieleń urządzona,
- parkingi,
- drogi publiczne,
- drogi wewnętrzne i ciągi pieszo-jezdne,
- ścieżki rowerowe,
- sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,

3. Wskaźniki zagospodarowania

rodzaj zabudowy	maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
mieszkaniowa jednorodzinna	30%	3	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie	30%
mieszkaniowo – usługowa	40%	3	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie	30%
zabudowa usługowa	40%	3	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie	25%

4. Ograniczenia zagospodarowania

- w obszarach "MN" priorytetem są dobre warunki zamieszkania, tj. dostępność do terenów zieleni, do usług społecznych, transportu i komunikacji publicznej,
- usługi konsumpcyjne i handel detaliczny powinny służyć głównie obsłudze lokalnych mieszkańców. dopuszczalne mogą być usługi nie stwarzające uciążliwości dla sąsiedniej zabudowy mieszkaniowej i nie generujące ruchu samochodowego o natężeniu przewyższającym ruch generowany przez zabudowę mieszkaniową.

5. Wytyczne do miejscowych planów

- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2,
- wprowadzenie zieleni o charakterze izolacyjnym.
- rozwiązanie komunikacyjne drogi wzdłuż zachodniej granicy miasta Radzionków łączącej ul. Długą z ul. W. Kadłubka w Bytomiu.

U1 – Tereny zabudowy usług publicznych**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- usługi użyteczności publicznej,
- usługi kultu religijnego,
- zamieszkanie zbiorowe,

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- obiekty małej architektury,
- place zabaw i gier sportowych,
- sieci i urządzenia infrastruktury technicznej niezbędne do obsługi terenów,
- drogi wewnętrzne, dojazdy,
- ścieżki piesze i rowerowe,

3. Wskaźniki zagospodarowania

Rodzaj zabudowy	maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
zabudowa usługowa	50%	3	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie	35%

4. Ograniczenia zagospodarowania:

- zakaz lokalizowania funkcji mogących być źródłem uciążliwości dla mieszkańców terenów sąsiednich, w tym hałasu przewyższającego dopuszczalne poziomy,
- zakaz lokalizowania funkcji związanych z przetwarzaniem zużytych pojazdów, maszyn i ich części oraz składowaniem odpadów poza budynkami,

5. Wytyczne do miejscowych planów

- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2,
- na stykach z terenami mieszkaniowo- usługowymi oraz drogami ponadlokalnymi zaleca się lokalizować budynki administracyjno – biurowe, przy ogrodzeniach wprowadzać zieleni osłonową, pasy zadrzewień,
- na styku terenów usługowych z zabudową mieszkaniową oraz budynkami związanymi z stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domami, opieki społecznej i szpitalami należy wprowadzić strefę buforową, zabezpieczającą zabudowę chronioną przed uciążliwościami i ponadnormatywnym oddziaływaniem na środowisko pochodzącym od obszarów niechronionych.

U2 – Tereny zabudowy usług komercyjnych**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- tereny usług w budynkach biurowych,
- tereny usług handlu detalicznego do 2000 m²,
- obiekty i budynki rzemiosła,
- stacje paliw,
- hotele, motele,
- obiekty i urządzenia obsługi samochodów, w tym parkingi i stacje obsługi pojazdów,

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- obiekty małej architektury,
- place zabaw i gier sportowych,
- sieci i urządzenia infrastruktury technicznej niezbędne do obsługi terenów,
- drogi wewnętrzne, dojazdy,
- ścieżki piesze i rowerowe,

3. Wskaźniki zagospodarowania

rodzaj zabudowy	maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
dla obszaru ogółem	50%	3	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie	35%

4. Ograniczenia zagospodarowania

- zakaz lokalizowania funkcji mogące być źródłem uciążliwości dla mieszkańców terenów sąsiednich, w tym hałasu przewyższającego dopuszczalne poziomy,\
- zakaz lokalizowania funkcji związane z przetwarzaniem zużytych pojazdów, maszyn i ich części oraz składowaniem odpadów poza budynkami,
- zakaz lokalizowania funkcji mogące stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia mieszkańców lub w inny sposób znacząco oddziaływać na środowisko.

5. Wytyczne do miejscowych planów

- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.
- na stykach z terenami mieszkaniowo- usługowymi oraz drogami ponadlokalnymi zaleca się lokalizować budynki administracyjno – biurowe, przy ogrodzeniach wprowadzać zieleni osłonową, pasy zadrzewień
- na styku terenów usługowych z zabudową mieszkaniową oraz budynkami związanymi z stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domami, opieki społecznej i szpitalami należy wprowadzić strefę buforową, zabezpieczającą zabudowę chronioną przed uciążliwościami i ponadnormatywnym oddziaływaniem na środowisko pochodzącym od obszarów niechronionych

UC – Tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,			
1. Podstawowe kierunki zagospodarowania			
- handel detaliczny, w tym w obiektach o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m ²			
2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania			
- stacje paliw, - utrzymanie, przebudowa, rozbudowa i uzupełnienie istniejącej zabudowy - tereny parkingów i garaży, w tym wielopoziomowych i podziemnych - sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej, - tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej i innych przestrzeni publicznych			
3. Wskaźniki zagospodarowania			
maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
50%	3	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie	15%
4. Ograniczenia zagospodarowania			
- zakaz budowy jednokondygnacyjnych obiektów handlowych o typowej, powtarzalnej formie architektonicznej - zakaz lokalizacji nowych obiektów o charakterze przemysłowym, obiektów magazynowo-składowych, baz transportowych i obiektów handlu hurtowego oraz innych uciążliwych funkcji powodujących pogorszenie estetyki miasta i ładu przestrzennego lub zwiększenie zagrożenia środowiska, zwłaszcza emisji hałasu lub zanieczyszczeń do atmosfery			
5. Wytyczne do planów miejscowych			
- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.			

US – Tereny sportu i rekreacji**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- usługi sportu i rekreacji,
- zieleń urządzone,
- wody powierzchniowe,

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- obiekty socjalne i administracyjne, towarzyszące obiektom sportu i rekreacji,
- usługi społeczne,
- usługi gastronomii,
- usługi zakwaterowania turystycznego,
- obiekty małej architektury,
- sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
- drogi wewnętrzne, dojazdy,
- miejsca postojowe i garaże,
- ścieżki piesze i rowerowe,

3. Wskaźniki zagospodarowania

rodzaj zabudowy	maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
usługi sportu, rekreacji, usługi turystyki	30%	2 kondygnacje	dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25° lub dachy płaskie	50%

4. Ograniczenia zagospodarowania

- udział terenów usług w realizacji zabudowy usługowej związanej z podstawową funkcją rekreacyjno-sportową terenu, nie może przekroczyć 15% powierzchni całego terenu.
- dopuszcza się rozwój niezbędnych urządzeń i obiektów dla edukacji i prowadzenia badań naukowych związanych z przyległymi terenami ogrodu botanicznego oraz obiektów turystycznych.

5. Wytyczne do planów miejscowych

- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.

P – Tereny zabudowy przemysłowej**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- zabudowa produkcyjna
- zabudowa handlu hurtowego, magazynów, baz, składów,
- zabudowa związana z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów, w tym złomu, zużytych pojazdów i ich części, maszyn, sprzętu elektromechanicznego itp.,
- zabudowa transportu, logistyki,
- zabudowa usług w budynkach biurowych,
- zabudowa usług sprzedaży i obsługi pojazdów oraz innych maszyn i sprzętu,
- stacje paliw z dopuszczeniem zaplecza usługowo-handlowego,

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- zieleń urządzonej,
- zieleń izolacyjna,
- urządzenia i instalacje infrastruktury technicznej,
- urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW
- komunikacja niezbędna do prawidłowego funkcjonowania terenu,
- place i miejsca postojowe,
- sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
- drogi wewnętrzne, dojazdy,
- miejsca postojowe i garaże,
- ścieżki piesze i rowerowe,

3. Ograniczenia zagospodarowania:

- tereny zaplecza i magazyny, rozległe parkingi i place składowe nie były eksponowane od strony intensywnie uczęszczanej trasy komunikacyjnej ul. Z. Nałkowskiej, oraz zachowały dystans od strony Szarlejki,
- lokalizacja budynków administracyjno-socjalnych, zieleń osłonową lub ogrodzenia zapewniające wizualne odseparowanie terenów zaplecza technicznego, przeładunku i składowania materiałów, placów manewrowych itp. od terenów sąsiednich i uczęszczanych tras komunikacyjnych,
- zachowanie istniejącej zieleni o charakterze izolacyjnym,
- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.

4. Wskaźniki zagospodarowania

maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
75%	5	dachy dwuspadowe, wielospadowe, płaskie lub dachy o indywidualnej geometrii, dostosowanej do potrzeb użytkowych	15%

5. Wytyczne do planów miejscowych

- maksymalnej koncentracji terenów biologicznie czynnych na obszarach stycznych z doliną Szarlejki i Rowu Radzionkowskiego,
- zasady kształtowania zagospodarowania stref stykowych z funkcjami wrażliwymi (zabudowa mieszkaniowa, usługi społeczne, tereny o funkcji rekreacyjnej) w sposób ograniczający ewentualne uciążliwości wynikające z charakteru funkcji podstawowych.

PG – Teren zakładu górniczego**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- teren zakładu górniczego, zaplecza technologicznego i działalności wspomagających,
- produkcja,
- tereny handlu hurtowego, magazynów, baz, składów,
- tereny działalności związanych z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów, w tym złomu, zużytych pojazdów i ich części, maszyn, sprzętu elektromechanicznego itp.,

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- tereny usług w budynkach biurowych,
- tereny parkingów i garaży,
- zieleń urządzona,
- urządzenia i instalacje infrastruktury technicznej,
- komunikacja niezbędna do prawidłowego funkcjonowania terenu,
- place i miejsca postojowe.

3. Ograniczenia zagospodarowania

- maksymalna koncentracja terenów biologicznie czynnych na obszarach stycznych z doliną Szarlejki i Rowu Radzionkowskiego,
- zaplecza i magazyny, rozległe parkingi i place składowe nie były eksponowane od strony intensywnie uczęszczanej trasy komunikacyjnej ul. Z. Nałkowskiej, oraz zachowały dystans od strony Szarlejki.

4. Wskaźniki zagospodarowania

maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
80%	5	dachy dwuspadowe, wielospadowe, płaskie lub dachy o indywidualnej geometrii, dostosowanej do potrzeb użytkowych	15%

5. Wytyczne do planów miejscowych

- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.

PU – Tereny zabudowy produkcyjno – usługowej**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- zabudowa usługowa
- obiekty produkcyjne, składy, magazyny,
- zabudowa usług komunalnych,
- handel hurtowy.

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- zieleń urządzona,
- urządzenia i instalacje infrastruktury technicznej,
- komunikacja niezbędna do prawidłowego funkcjonowania terenu,
- place i miejsca postojowe.

3. Ograniczenia zagospodarowania

- zachowanie istniejącej zieleni o charakterze osłonowym,
- zakazuje się realizowania nowych budynków mieszkaniowych.

4. Wskaźniki zagospodarowania

maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
70%	5	dachy dwuspadowe, wielospadowe, płaskie lub dachy o indywidualnej geometrii, dostosowanej do potrzeb użytkowych	15% Za wyjątkiem terenów na styku z granicą miasta Piekary Śląskie, gdzie wskaźnik wynosi 40%

5. Wytyczne do planów miejscowych

- w planie miejscowym należy określić zasady kształtowania zagospodarowania stref stykowych z funkcjami wrażliwymi (zabudowa mieszkaniowa, usługi społeczne, tereny o funkcji rekreacyjnej) w sposób ograniczający ewentualne uciążliwości wynikające z charakteru funkcji podstawowych,
- zaleca się lokalizować budynki administracyjno-socjalne, zieleń osłonową lub ogrodzenia zapewniające wizualne odseparowanie terenów zaplecza technicznego, przeładunku i składowania materiałów, placów manewrowych itp. od terenów sąsiednich i uczęszczanych tras komunikacyjnych,
- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.

Zn – Tereny zielone nieurządzonej
1. Podstawowe kierunki zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- zielenie nieurządzone,- wody powierzchniowe,- łąki,- zadrzewienia
2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- obiekty małej architektury takie jak: stałe miejsca ogniskowe, ławki, wiaty, platformy widokowe itp.,- ciągi piesze, ciągi rowerowe,- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
3. Ograniczenia zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- ochrona i kształtowanie warunków odtwarzania się zasobów wód podziemnych,- ochrona gleb, wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem,- zapewnienie przewietrzania obszarów zurbanizowanych,- zakaz lokalizacji zabudowy,
4. Wskaźniki zagospodarowania
5. Wytyczne do planów miejscowych
<ul style="list-style-type: none">- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.

ZN – Tereny zielone objętej ochroną – ogród botaniczny			
1. Podstawowe kierunki zagospodarowania			
<ul style="list-style-type: none">- teren ogrodu botanicznego			
2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania			
<ul style="list-style-type: none">- obiekty małej architektury,- ciągi piesze, ciągi rowerowe,- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,- urządzenia i obiekty dla edukacji i prowadzenia badań naukowych,			
3. Ograniczenia zagospodarowania			
<ul style="list-style-type: none">- zakaz lokalizacji innej zabudowy niż określona w punkcie 2,- zakaz lokalizacji obiektów gospodarki odpadami,			
4. Wskaźniki zagospodarowania			
maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
15%	1	dachy dwuspadowe, wielospadowe, płaskie lub dachy o indywidualnej geometrii, dostosowanej do potrzeb użytkowych	80%
5. Wytyczne do planów miejscowych			
<ul style="list-style-type: none">- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.			

ZP – Tereny zieleni urządzonej i parków			
1. Podstawowe kierunki zagospodarowania			
<ul style="list-style-type: none">- zieleń urządzona,- parki miejskie,- wody płynące i zbiorniki wodne.			
2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania			
<ul style="list-style-type: none">- obiekty usługowe: turystyczne, kulturalne, rozrywkowe, gastronomiczne, uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie, wyłącznie jako towarzyszące terenom, urządzeniom i obiektom podstawowym,- obiekty małej architektury oraz place zabaw i gier sportowych,- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,- dojścia, dojazdy,- ścieżki piesze i rowerowe,			
3. Wskaźniki zagospodarowania			
maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
powierzchnia zabudowy 1 obiektu, nie więcej niż 200 m ²	1,5 kondygnacji z poddaszem użytkowym dla dachów wielospadowych	nie wskazuje się	80%
4. Ograniczenia zagospodarowania			
<ul style="list-style-type: none">- zakaz lokalizacji innej zabudowy niż określona w punkcie 2			
5. Wytyczne do planów miejscowych			
<ul style="list-style-type: none">- kształtowanie terenów zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych jako skwerów, szpalerów drzew oraz ekranów obniżających uciążliwość dróg,- kształtowanie zieleni z uwzględnieniem kanałów przewietrzania miasta,- kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej zieleni zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności zieleni na czynniki destrukcyjne,- stosowanie indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.			

ZR – Tereny rekreacji i wypoczynku**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- zieleń urządzona,
- park,

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- obiekty usługowe: turystyczne, kulturalne, rozrywkowe, gastronomiczne, uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie, wyłącznie jako towarzyszące terenom, urządzeniom i obiektom podstawowym,
- obiekty małej architektury oraz place zabaw i gier sportowych,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- dojścia, dojazdy,
- ścieżki piesze i rowerowe,
- wieże widokowe w ramach parku „Księża Góra”.

3. Wskaźniki zagospodarowania

maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
powierzchnia zabudowy 1 obiektu, nie więcej niż 200m ²	1,5 kondygnacji z poddaszem użytkowym dla dachów wielospadowych dopuszcza się dominantę wysokościową - wieża obserwacyjna na terenie Księżej Góry	nie wskazuje się	80%

4. Ograniczenia zagospodarowania

- określić rewaloryzację założenia parkowego „Księża Góra”, utrzymania lub uczynienia kompozycji poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury ogrodowej,
- określić ustalenia planistyczne w zakresie: kompozycji, zasad lokalizacji zabudowy, form i gabarytów zabudowy oraz elementów zagospodarowania dla realizacji celów ochrony krajobrazu.

5. Wytyczne do planów miejscowych

- kształtowanie terenów zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych jako skwerów, szpalerów drzew oraz ekranów obniżających uciążliwość dróg,
- kształtowanie zieleni z uwzględnieniem kanałów przewietrzania miasta,
- kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej zieleni zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności zieleni na czynniki destrukcyjne,
- stosowanie indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
- w obszarze w północnej części gminy, przy granicy z gminą Świerklaniec gdzie prowadzono eksploatację wapieni i dolomitów dopuszcza się możliwość rekultywacji terenu dawnego kamieniołomu zgodnie z przepisami ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- w obszarze w północnej części gminy, przy granicy z gminą Świerklaniec gdzie prowadzono eksploatację wapieni i dolomitów dopuszcza się możliwość prowadzenia eksploatacji po udokumentowaniu złoża zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.
- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.

ZD – Tereny ogrodów działkowych
1. Podstawowe kierunki zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- ogrody działkowe,- parkingi.
2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- obiekty usługowe uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie zgodnie z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych,- sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,- ścieżki piesze i rowerowe,- drogi wewnętrzne,- obiekty małej architektury oraz place zabaw i gier sportowych, małych,
3. Wskaźniki zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- zgodnie z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych oraz ustawą prawo budowlane.
4. Ograniczenia zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- zakaz lokalizacji innej funkcji niż określona w punkcie 1 i 2,
5. Wytyczne do planów miejscowych
<ul style="list-style-type: none">- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.

ZC – Tereny cmentarzy
1. Podstawowe kierunki zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- tereny cmentarzy wraz z towarzyszącymi obiektami i urządzeniami związanymi z pochówkiem zmarłych,- obiekty sakralne,
2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- usługi związane z przeznaczeniem podstawowym – zakłady kamieniarskie, pogrzebowe, drobny handel (kwiaty, znicze),- zieleń urządzona;- ścieżki piesze i rowerowe,- drogi wewnętrzne- obiekty małej architektury,- sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
3. Wskaźniki zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- parametry i wskaźniki oraz zasady zagospodarowania zgodnie z ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz przepisami wykonawczymi do ustawy
4. Ograniczenia zagospodarowania
<ul style="list-style-type: none">- w planach miejscowych należy określić ograniczenia w zakresie zagospodarowania terenu w strefie 50 m, 150 m i 500 m od granic cmentarzy, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.- na terenach objętych ochroną dziedzictwa kulturowego i zabytków kształtowanie zabudowy zgodnie z wymogami konserwatorskimi,
5. Wytyczne do planów miejscowych
<ul style="list-style-type: none">- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.

R – Tereny rolne
1. Podstawowe kierunki zagospodarowania
- użytki rolne, w tym grunty orne, łąki, pastwiska, sady, zadrzewienia
2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania terenów
- zalesienia, - budynki wchodzące w skład gospodarstw rolnych, przeznaczone wyłącznie do produkcji rolniczej, - drogi dojazdowe do gruntów rolnych, ciągi piesze, ciągi rowerowe, - obiekty usług turystyki, - obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
3. Parametry i wskaźniki urbanistyczne
- wysokość budynków gospodarczych i garaży – 1 kondygnacja nadziemna plus poddasze użytkowe, - dachy wielospadowe o nachyleniu powyżej 25°, - parametry obiektów usług turystyki indywidualnie do określenia w planie.
4. Ograniczenia zagospodarowania
- zakaz lokalizacji nowej zabudowy za wyjątkiem budynków wchodzących w skład gospodarstw rolnych, przeznaczonych wyłącznie do produkcji rolniczej, na zasadach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

WS – Tereny wód powierzchniowych
1. Podstawowe kierunki zagospodarowania
- wody powierzchniowe,
2. Ograniczenia zagospodarowania
- zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, - zakaz zabudowy poza elementami związanymi z infrastrukturą techniczną oraz przeciwpowodziową, - nakaz zapewnienia dostępu do wody przez właścicieli nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych zgodnie z ustawą Prawo wodne.

IT – Tereny infrastruktury technicznej			
1. Podstawowe kierunki zagospodarowania			
- obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej - obiekty obsługi administracyjno - socjalnej - sieci infrastruktury technicznej			
2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania			
- parkingi, garaże - dojścia, dojazdy, - zieleń urządzone,			
3. Wskaźniki zagospodarowania			
maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych	zalecany kształt dachu	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej

80%	2	dachy dwuspadowe, wielospadowe, płaskie lub dachy o indywidualnej geometrii, dostosowanej do potrzeb użytkowych	10%
-----	---	---	-----

4. Ograniczenia zagospodarowania

- zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej
- zakaz lokalizacji obiektów usług rozrywki i rekreacji
- zakaz lokalizacji składowisk odpadów .

5. Wytyczne do planów miejscowych

- dopuszcza się utrzymanie istniejących funkcji nie wymienionych w pkt 1 i 2.

KK – Tereny kolei**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- linie kolejowe,
- obsługa pasażerskiego transportu zbiorowego, wraz z towarzyszącą infrastrukturą handlowo-usługową,
- zaplecze techniczne, administracyjne i socjalne związane z funkcjonowaniem obszaru kolejowego,
- parkingi.

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- garaże,
- magazyny, składy,
- bazy, transport,

3. Ograniczenia zagospodarowania

- uwzględnienie ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych,

4. Wytyczne do planów miejscowych

- dopuszcza się przeznaczenie terenów zbędnych dla funkcjonowania obszaru kolejowego na cele dróg publicznych lub cele zgodne z kierunkami przeznaczenia obszarów przyległych, tj. obszary zabudowy usługowej i wielofunkcyjnej, obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obszary zabudowy mieszkaniowo-usługowej, obszary zabudowy usługowej, obszary usługowo-produkcyjne, obszary produkcyjno-usługowe, obszary zieleni urządzonej, obszary ogrodów działkowych.

KD – Tereny dróg publicznych**1. Podstawowe kierunki zagospodarowania**

- drogi publiczne,

2. Dopuszczalne kierunki zagospodarowania

- place publiczne,
- drogi wewnętrzne,
- parkingi i garaże,
- obsługa publicznego transportu zbiorowego,
- zieleni urządzona i przydrożna.

3. Parametry i wskaźniki urbanistyczne

- parametry dróg publicznych zgodnie z przepisami szczegółowymi ustawy o drogach.

4. Wytyczne do planów miejscowych

- zagospodarowanie terenów - zgodnie z przepisami dotyczącymi warunków technicznych, jakim powinny

- odpowiadać drogi publiczne klasy GP, G, Z, L, D i ich usytuowanie,
- dopuszcza się możliwość prowadzenia dróg, których przebieg nie został ustalony na rysunku studium oraz możliwość zmiany przebiegu dróg istniejących, przy zachowaniu ustalonych zasad obsługi komunikacyjnej terenów, określonych ustaleniach dotyczących kierunków rozwoju komunikacji,
 - w przypadku wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej ustalającej inny przebieg planowanych elementów układu drogowego niż wskazany w studium, dla terenu zbędnego na cele układu drogowego dopuszcza się ustalenie przeznaczenia zgodnego z kierunkami przeznaczenia określonymi dla terenów przyległych, tj. obszary zabudowy usługowej i wielofunkcyjnej, obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, obszary zabudowy mieszkaniowo-usługowej, obszary zabudowy usługowej, obszary zieleni urządzonej, usług sportu i rekreacji, obszary rolne, obszary upraw sadowniczych i ogrodniczych, obszary usługowo-produkcyjne, obszary produkcyjno-usługowe, obszary zieleni o funkcji ekologiczno-krajobrazowej, obszary zieleni urządzonej, obszary ogrodów działkowych, obszary cmentarzy, obszary infrastruktury technicznej i komunalnej, obszary kolei.

Tereny wyłączone z zabudowy

Do terenów wyłączonych spod zabudowy zalicza się:

- tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksu wojskowego K - 5559 – terenu zamkniętego zgodnie ze strefą wyłączoną z zainwestowania - znajdującą się na rysunku Studium.
- tereny Zn położone w dolinie Szarlejki. Na terenach położonych w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej z mocy ustawy Prawo wodne (art. 88n ust. 1 p. 4) obowiązuje zakaz wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów. Zwolnienia od tego zakazu może dokonać marszałek województwa, jeżeli nie wpłynie to na szczelność i stabilność wałów przeciwpowodziowych.
- tereny objęte ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie przyrody,
- tereny wokół szybków i świetlików. W strefach wokół nieczynnych wyrobisk mających połączenie z powierzchnią o szerokości min. 20 m od krawędzi szybu/świetlika - wskazanych graficznie na rysunku studium, zaleca się:
 - a) wykluczenie możliwości zabudowy lub rozbudowy zabudowy istniejącej do czasu wykonania czynności, o których mowa w lit. b i c,
 - b) realizację nowej zabudowy uzależnić od uprzedniego uzdatnienia gruntu;
 - c) ewentualne dopuszczenie rozbudowy zabudowy istniejącej lub realizacji nowej zabudowy w indywidualnych przypadkach uzależnić od wyników ekspertyzy oceniającej możliwość realizacji zamierzenia budowlanego w konkretnych warunkach terenowych.

IV. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

1. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych

1.1. Wody podziemne

1.1.1. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Miasto Radzionków położona jest w zasięgu trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP):

- a) GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom” – zbiornika o typie szczelinowo-krasowo- porowym, wykształconego w utworach triasu (wapienia muszlowego i retu),
- b) GZWP nr 330 „Zbiornik Gliwice” – zbiornika typu szczelinowo-krasowego, wydzielonego w utworach węglanowych triasu.

W zakresie ochrony istniejących Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom” i GZWP nr 330 „Zbiornik Gliwice” ustala się:

- a) zakaz wprowadzania ścieków nie spełniających wymagań rozporządzenia odnośnie wprowadzania ścieków do gruntów i wód podziemnych na terenach o najwyższej podatności poziomu zbiornikowego na zanieczyszczenie,
- b) zakaz nawożenia gnojowicą użytków rolnych znajdujących się w obrębie obszarów o najwyższej podatności na zanieczyszczenie poziomu zbiornikowego oraz położonych w odległości mniejszej niż 100 m od koryt cieków powierzchniowych,
- c) ograniczenie stosowania nawozów i środków ochrony roślin na terenach rolniczych zwłaszcza zlokalizowanych w obszarach o najwyższej podatności wód podziemnych na zanieczyszczenie,
- d) nakaz stosowania szczelnych nawierzchni dróg, ulic i parkingów, stacji paliw, stacji obsługi samochodów, dróg wewnątrz zakładowych o powierzchni powyżej 0,1 ha,
- e) nakaz podczyszczania ścieków opadowych i roztopowych ze szczelnych nawierzchni parkingów, stacji paliw, stacji obsługi samochodów o powierzchni powyżej 0,1ha w odpowiednich urządzeniach.

1.1.2. Strefa ochronna dla ujęcia wód podziemnych

W obszarze gminy Radzionków wskazuje się granicę projektowanej strefy ochronnej dla ujęcia wód podziemnych „Staszic” zlokalizowanego w Tarnowskich Górach – Reptach. Na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zakres ustaleń należy dostosować do lokalnych uwarunkowań oraz obowiązujących przepisów odrębnych w tym zakresie.

Ujęcia wody zlokalizowane są także na terenie Zakładów Mięsnych „H.A.M.” Cichoń i Wspólnicy Sp. Jawna w Radzionkowie, gdzie eksploatowane są studnie S-1 i S-2 (pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych - decyzja z dnia 12.06.2007 r. znak GOŚR/G.6223-6/07) oraz studnie S-3 i S-4 (pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych - decyzja z dnia 24.04.2014 r. znak OŚR.G.6241.35.2014).

Rejon Zarządu Infrastruktury Krakowie (jednostki wojskowej nr 4317 przeniesionej do Gliwic) złożył wniosek w RZGW o pozwolenie wodnoprawne na pobór wody ze studni triasowej na działce nr 1484.

Ze względu na perspektywiczne zasoby wód podziemnych na terenie gminy oraz istnienie nieeksploatowanych ujęć wód podziemnych w celu uniknięcia skażeń warstwy wodonośnej należy nieeksploatowane i pozostawione bez nadzoru studnie zabezpieczyć lub zlikwidować.

1.2. Wody powierzchniowe

Dla ochrony istniejących cieków – Rzeki Szarlejki oraz Rowu Radzionkowskiego ustala się:

- 1) zachowanie, wykluczonego spod zabudowy, pasa ochronnego wzdłuż cieków o szerokości minimum 5,0m od brzegów cieku, niezbędnego dla prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych w korytach cieków oraz gwarantującego ochronę otuliny biologicznej cieków,
- 2) zakaz grodzenia nieruchomości w odległości 1,5 m od krawędzi cieku.

Ustala się utrzymanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych w szczególności rowów i sieci drenarskiej.

2. Ochrona przyrody i krajobrazu

2.1. Istniejące formy ochrony przyrody

2.1.1. Obszar Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko–Bytomskie” (PLH 240003)

Na podstawie ustawy o ochronie przyrody, ochronie podlega Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko–Bytomskie” (PLH 240003) - fragment zlokalizowany w granicach miasta Radzionkowa, na którym stwierdzono występowanie 8 gatunków nietoperzy, w tym m. in. mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), nocek Brandta (*Myotis brandtii*), nocek rudy (*Myotis daubentonii*), nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*), nocek Natterera (*Myotis nattereri*), gacek brunatny (*Plecotus auritus*), gacek szary (*Plecotus austriacus*), nocek duży (*Myotis myotis*) – gatunek z załącznika nr II Dyrektywy Siedliskowej. W obszarze wskazuje się na uwzględnienie obowiązujących zakazów i nakazów określonych w przepisach odrębnych. Dla obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko–Bytomskie PLH240003 przyjęty zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia

planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko- Bytomskie PLH240003. Plan należy uwzględnić przy sporządzaniu dokumentów planistycznych.

2.1.2. Śląski Ogród Botaniczny w Radzionkowie

Śląski Ogród Botaniczny w Radzionkowie - ogród siedliskowy, w którym głównym celem jest czynna ochrona gatunków roślin oraz rzadkich i cennych naturalnych zbiorowisk roślinnych. Kolekcje siedliskowe obejmują m. in. zbiorowiska kserotermiczne i psammofilne, wrzosowiska, łąki zmiennowilgotne oraz młaki i inne; a ogród botaniczny przeznaczono obszar zajmujący ponad 16 hektarów. Obejmuje on część Księżej Góry – dwa nieczynne już kamieniołomy, fragmenty zadrzewień, muraw, nieużytków, pól uprawnych i dwa wodne zbiorniki poeksploatacyjne.

2.2. Proponowane formy ochrony przyrody

2.2.1. Nokielka

Do objęcia formą ochrony indywidualnej w formie **użytku ekologicznego** wskazuje się obszar „Nokielka” położony w północno – wschodniej części Gminy. Użytek ekologiczny wskazany do uwzględnienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i uwidocznienia w ewidencji gruntów. Dla obszaru Nokielka na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustala się konieczność określenia zakresu ochrony, z uwzględnieniem przepisów odrębnych, w szczególności:

- kształtowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej w sposób niestanowiący źródła degradacji projektowanej formy ochrony przyrody;
- zabezpieczanie cennego zasobu przyrodniczego przed nadmierną penetracją ludzi;
- uwzględnienie edukacyjnych ścieżek przyrodniczych;
- uwzględnienie elementów rekreacyjnych i edukacyjnych.

2.2.2. Ochrona krajobrazu kulturowego

W zakresie ochrony krajobrazu kulturowego ustala się:

- zachowanie zadrzewień na Księżej Górze (Park Góra Powstańców Śląskich), a także zadrzewień na północy gminy i na zachodzie oraz przy ul. ks. Stanisława Staszica,
- zachowanie ciągów terenów otwartych w ramach lokalnego systemu terenów otwartych (m.in. Rowu Radzionkowskiego),
- zachowanie ciągu ekologicznego doliny Szarlejki na całej jej długości od Bytomia do Piekar z równoczesną odbudową nadwątlonych struktur przyrodniczych w rejonie oczyszczalni ścieków i supermarketu M-1 u zbiegu ul. Strzelców Bytomskich i Sikorskiego oraz w rejonie ul. Nałkowskiej,
- zachowanie krajobrazu północnej części Radzionkowa, gdzie dominuje krajobraz typowo rolniczy ze stosunkowo rozległymi polami uprawnymi, pośród których występują niewielkie zadrzewienia i zakrzewienia.

3. Ochrona powietrza

Przyjmuje się, dla ochrony powietrza na terenie gminy:

- 1) realizację zadań ograniczenia niskiej emisji określonych w programie ochrony środowiska,
- 2) termomodernizację budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- 3) ograniczenie emisji ze spalania węgla w piecach domowych i małych kotłowniach poprzez:
 - a) wymianę starych kotłów węglowych o niskiej sprawności, zmianę na paliwa ekologiczne;
 - b) docieplenie budynków w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną;
 - c) popularyzację energii ze źródeł odnawialnych, przede wszystkim przy wykorzystaniu instalacji kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych;

4. Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym

Na terenie gminy przyjmuje się dla ochrony środowiska przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym:

- 1) poprawę jakości nawierzchni dróg, budowę skrzyżowań bezkolizyjnych,
- 2) określanie standardów akustycznych zgodnie z przepisami odrębnymi dla poszczególnych kategorii terenów;
- 3) sprostanie wymogom aktualnych unormowań prawnych w zakresie ochrony przed wibracjami,
- 4) doskonalenie systemu komunikacji zbiorowej oraz systemu transportowego z punktu widzenia ograniczenia emisji wibracji, obejmujących poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej,
- 5) ochronę przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- 6) uwzględnienie zagadnień promieniowania niejonizującego i wynikających z tego ograniczeń na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji lokalizacyjnych dla procesów inwestycyjnych związanych z obiektami będącymi źródłem tego promieniowania,
- 7) kształtowanie funkcji w sposób eliminujący lokalizowanie zabudowy w granicach pól elektromagnetycznych od linii średniego i wysokiego napięcia oraz stacji elektromagnetycznych ,
- 8) tworzenie warunków do ochrony klimatu akustycznego terenów chronionych przed hałasem w rozumieniu ustawy prawo ochrony środowiska w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5. Złóża kopalin i warunki ich eksploatacji

Zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze w studium uwzględniono następujące udokumentowane złoża, obszary i tereny górnicze:

- W obrębie obszaru miasta łącznie z Bytomiem udokumentowano złoża węgla kamiennego „Powstańców Śląskich” wg systemu MIDAS nr 328 (nr dec. KZK/012/M/pf10/5556/88/89z 1989.12.26), w 2003 wykonano dodatek nr 3 do dokumentacji. Wg Bilansu Złóż z 2012 r w zaniechanej eksploatacji złoża pozostało jeszcze 28 529 tys. ton węgla udokumentowane w kat. A, B, C1 i 3 742 tys. t w kat C2. W pokładzie 620 eksploatowano ility bentonitowe złoża rud Zn-Pb „Orzeł biały” zostało wykreślone z Bilansu złóż. Zgodnie z decyzją Ministra Środowiska nr DGK-VIII.4741.38.2015.AJ, Warszawa 2016 r., zatwierdzającej dodatek nr 5 do dokumentacji geologicznej złoża węgla kamiennego „Powstańców Śląskich” (sporządzony w celu aktualizacji granic złoża), zasoby bilansowe złoża „Powstańców Śląskich” w kategorii A+B+C1 i C2 wynoszą łącznie 9 385 tys. ton.
- Złoże „Powstańców Śląskich 1” wg systemu MIDAS nr 17887, którego parametry określono w „Dokumentacji geologicznej złoża węgla kamiennego Powstańców Śląskich 1 w kat. A, B, C1, C2 w miejscowości Bytom, Radzionków, Piekary Śląskie, gm. Bytom, Radzionków, Piekary Śląskie, pow. Bytom, tarnogórski, Piekary Śląskie, woj. śląskie” z 2013 r., uzupełnionej „Dodatkami do dokumentacji geologicznej złoża węgla kamiennego Powstańców Śląskich 1, m. i gm. Bytom, Radzionków, Piekary Śląskie, pow. Bytom, Piekary Śląskie, tarnogórski, woj. śląskie” z 2015 r.
- Złoże „Bytom I” wg systemu MIDAS nr 7919, zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego, Państwowego Instytutu Badawczego – eksploatowane od 1873 r. do 2001 r. Zasoby bilansowe złoża „Bytom I” ustalono w kategoriach A+B+C1 i C2 łącznie na 10 189 tys. ton, zgodnie ze stanem ewidencji złoża określonym w decyzji Ministra Środowiska znak: DGK-VIII.4741.31.2015.MW z dnia 12 listopada 2015 r. zatwierdzającej dodatek nr 5 do dokumentacji geologicznej złoża „Bytom-I”.
- Złoże „Bytom I-1” wg systemu MIDAS nr 9440, zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego, Państwowego Instytutu Badawczego zostały określone w „Dokumentacji geologicznej złoża węgla kamiennego Kopalni Radzionków Kategoria A, B, C1 i C2” z 1970 r. Dla omawianego złoża zostały sporządzone w 2003 r. dwie dokumentacje geologiczne: „Dokumentacja geologiczna złoża węgla kamiennego „Bytom I-1” w kat. A+B w miejsc. Bytom” oraz „Dokumentacja geologiczna złoża węgla kamiennego „Bytom I-1” w kat. A+B”, uzupełnione dodatkami do dokumentacji: „Dodatkami nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża węgla kamiennego „Bytom I-1” w kat. A+B+C1+C2 w miejscowości Bytom, gmina Bytom, powiat Bytom, województwo śląskie” z 2011 r. oraz „Dodatkami nr 2 do dokumentacji geologicznej złoża węgla kamiennego Bytom I-1, m. Bytom, Radzionków, województwo śląskie”.

Złoże „Powstańców Śląskich 1” zostało ujęte przez Głównego Geologa Kraju w wykazie złóż wymagających szczególnej ochrony, jako złoże kopalin o znaczeniu ogólnokrajowym objęte własnością górnictwem wymienioną w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2016 r. poz. 1131 ze zm.). Ponadto ujmują się złoże kopalin objęte prawem własności gruntowej (art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze) o szczególnych walorach surowcowych mające znaczenie ogólnokrajowe.

- 1) Na terenie Gminy Radzionków zlokalizowane są obszar i teren górniczy Bytom VII ustanowiony dla eksploatacji węgla kamiennego ze złoże Bytom I-1.
- 2) Dla obszaru i terenu górniczego Bytom VII ustanowionego dla eksploatacji węgla kamiennego ze złoże Bytom I-1, w wyznaczonym terenie **PG** dopuszcza się prowadzenie działalności górniczej zgodnie obowiązującym prawem geologiczno – górniczym z wyłączeniem możliwości prowadzenia eksploatacji.
- 3) Dla głębinowej eksploatacji górniczej węgla kamiennego wskazuje się tereny do objęcia filarami ochronnymi, patrz: część „B”: XIII „Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złoże kopaliny filar ochronny”.

V. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Obiekty i obszary chronione zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami poprzez wpis do rejestru zabytków, zabytki archeologiczne - stanowiska archeologiczne i ich strefy ochronne. Opis Kościoła pod wezwaniem św. Wojciecha wraz z otoczeniem wpisanego do rejestru zabytków województwa śląskiego pod nr A/649/66 z dnia 30.12.1966 r. zawiera część A „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” w Rozdział 4 „Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej” pkt. 4.1. Zabytki nieruchome.

Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków oraz stanowisk archeologicznych wymagają postępowania, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

2. Obiekty przewidziane do objęcia ochroną

2.1. Zabytki przewidziane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków oraz wskazane do ochrony prawem miejscowym

Wykaz zabytków zgodny z częścią „A” uwarunkowania - pkt II.8. obejmujący :

- obiekty zabytkowe;
- zabytkowe cmentarze;
- obiekty małej architektury: krzyże i kapliczki;
- miejsca pamięci;
- obiekty militarne;
- stanowiska archeologiczne.

2.2. Ogólne zasady ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego

Przyjmuje się następujące ogólne zasady ochrony konserwatorskiej:

- a) zachowanie historycznego układu urbanistycznego śródmieścia Radzionkowa (historyczny układ komunikacyjny, place, układ kompozycyjny zabudowy) wskazanego na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”,
- b) zachowanie stanowisk archeologicznych zewidencjonowanych na terenie gminy Radzionków i wskazanych na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”,
- c) kształtowanie nowej zabudowy w pierzei ulic Męczenników Oświęcimia i św. Wojciecha w oparciu o istniejącą historyczną tkankę: należy zachowywać linie zabudowy, nawiązywać wysokością, kształtem, formą i wystrojem architektonicznym do zachowanych obiektów,
- d) dążenie do podniesienia estetyki i zharmonizowania odbioru centralnej części miasta, poprzez

odrestaurowanie najcenniejszej zabudowy, korektę obiektów nie dostosowanych do otoczenia staranne opracowywanie formy nowych obiektów, zagospodarowanie terenu, wprowadzenie elementów małej architektury,

- e) zachowanie proporcji wysokościowych kształtujących sylwetę Radzionkowa wraz z dominantami,
- f) utrzymanie istniejącej zabudowy o lokalnej - kulturowej wartości oraz zachowanych elementów zagospodarowania terenu we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym,
- g) nawiązanie w nowej lub uzupełnianej zabudowie do zasad wartościowej historycznie i kulturowo dyspozycji przestrzennej terenu i charakteru zabudowy sąsiadującej.

2.3. Zasady ochrony Zabytków przewidzianych do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków oraz wskazanych do ochrony prawem miejscowym

- 1) Dla obiektów zabytkowych wskazuje się następujące zasady:
 - a) nowa zabudowa lokalizowana w sąsiedztwie obiektów zabytkowych winna utrzymywać historyczne linie zabudowy i podziały parcelacyjne, gabaryty budynków zabytkowych (wysokość, kształt dachu); jej architektura winna harmonizować z zabytkowym otoczeniem,
 - b) stosowanie odpowiednich materiałów budowlanych (pokrycie dachów dachówką ceramiczną, stolarka okienna i drzwiowa indywidualna, pod warunkiem zachowania rozmiarów i wyglądu stolarki pierwotnej, naturalny kamień, cegła, tynk gładki),
 - c) likwidacja przyłączy instalacji elektrycznej na elewacjach, szafki na główne zawory powinny być zaprojektowane indywidualnie,
 - d) zachowanie historycznej wysokości;
 - e) zachowanie historycznej geometrii dachów;
 - f) zachowanie elementów elewacji odzwierciedlających jej historyczny zamysł kompozycyjny;
 - g) zakaz stosowania blachodachówki;
 - h) możliwość prowadzenia robót budowlanych z zachowaniem charakterystycznych elementów historycznej formy;
 - i) dopuszcza się stosowanie materiałów współczesnych o wyrazie architektonicznym niebędącym w sprzeczności z historycznym zamysłem architektonicznym;
 - j) utrzymanie ekspozycji charakterystycznych elementów elewacji.
- 2) Dla zabytkowych cmentarzy ustala się zachowanie:
 - a) historycznego układu urbanistycznego,
 - b) rozplanowania alei,
 - c) starodrzewu
 - d) kaplicy cmentarnej, bramy, ogrodzenia, najciekawszych oraz najstarszych grobowców.
- 3) Dla obiektów małej architektury (krzyży i kapliczek), miejsc pamięci i obiektów militarnych ustala się:
 - a) zachowanie zabytków;
 - b) zachowanie funkcji związanej z kultem religijnym;
 - c) zachowanie historycznej formy;
 - d) utrzymanie ekspozycji obiektów;
 - e) możliwość prowadzenia robót budowlanych z zachowaniem historycznej formy.

VI. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

1. Komunikacja

1.1. Drogowa

1.1.1. Ustalenia ogólne

- 1) projektowany układ komunikacyjny stanowi rozwiązanie docelowe, którego zadaniem jest zapewnienie kompleksowej, hierarchicznej obsługi komunikacyjnej istniejących i projektowanych terenów przewidzianych pod zainwestowanie w powiązaniu z drogą krajową DK11, DW 911 oraz projektowaną drogą S11, jego realizacja w wymiarze czasowym oraz ilościowym jest nieokreślona i będzie wynikała z:
 - a) dynamiki rozwoju miasta;
 - b) czynników społecznych;

- c) czynników ekonomicznych;
- d) etapowej realizacji docelowych ustaleń studium;
- 2) docelowa sieć komunikacyjna obejmuje drogi klasy:
 - a) S – ekspresowej;
 - b) G – głównej;
 - c) GP – głównej ruchu przyspieszonego;
 - d) Z – zbiorczej;
 - e) L – lokalnej;
 - f) D – dojazdowej (wybrane).
- 3) zachowuje się istniejący układ komunikacyjny w zakresie sieciowym i układu skrzyżowań, z koniecznością dostosowania parametrów poszczególnych dróg do ustalonych w studium klas technicznych – zgodnie przepisami odrębnymi, jednocześnie ze względu na konieczność lokalizowania w liniach rozgraniczających dróg pełnego wyposażenia zapewniającego racjonalne funkcjonowanie ciągów komunikacyjnych oraz sieci infrastruktury technicznej, zaleca się stosowanie większych szerokości niż minimalne w rozumieniu przepisów odrębnych.
- 4) przebieg projektowanych i modernizowanych ulic należy skonkretyzować w ustaleniach planu miejscowego z uwzględnieniem uwarunkowań terenowych, prawnych i technicznych oraz przepisów odrębnych. Dopuszcza się w planie miejscowym zmianę klas ulic przyjętą w Studium w uzasadnionych przypadkach, kiedy będą planowane lub powstaną alternatywne połączenia komunikacyjne w oparciu o przepisy odrębne, poza rozwiązaniami przyjętymi na etapie studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- 5) dopuszcza się w planie miejscowym uzupełnienie projektowanego układu komunikacyjnego o drogi publiczne nie wyznaczone w studium i o drogi wewnętrzne przy uwzględnieniu następujących zasad:
 - a) szerokość linii rozgraniczających projektowanych ulic zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) projektowane ulice w formie sięgacza powinny mieć zapewnioną możliwość zawracania zgodnie z wymaganiami dla dróg pożarowych i służb komunalnych.
- 6) dopuszcza się odstępstwo od obowiązujących przepisów dotyczących szerokości linii rozgraniczających dla modernizowanych, istniejących ulic w zabudowie ukształtowanej.

1.1.2. Ustalenia szczegółowe

Główne założenia projektowe:

- 1) przebudowa drogi wojewódzkiej nr 911 do parametrów drogi ekspresowej S11;
- 2) przebudowa wiaduktu w ul. Szybowej i modernizację jej do parametrów drogi klasy lokalnej „L”;
- 3) budowa nowego odcinka ul. Nieznanego Żołnierza od przejazdu kolejowego do skrzyżowania z ul. Wawelską jako drogi klasy zbiorczej „Z” i dalej od skrzyżowania z ul. Wawelską do połączenia z ul. Wyzwolenia w Piekarach Śląskich jako drogi klasy lokalnej „L”;
- 4) możliwość połączenia ul. Św. Wojciecha z drogą wojewódzką nr 911, w ciągu ul. Anieli Krzywoń przez tereny kolejowe;
- 5) modernizacja ul. Anieli Krzywoń do parametrów drogi klasy zbiorczej „Z”;
- 6) budowę zachodniej obwodnicy Radzionkowa łączącej ulice: Schwallenberga, Długą, Knosały, Proponowana klasa ulicy – zbiorcza „Z”. Budowa w/w obwodnicy umożliwi swobodne, lokalne, sąsiedzkie połączenia relacji gm. Bobrowniki – Piekary Śląskie – Radzionków – Tarnowskie Góry.
- 7) budowa nowej drogi lokalnej „L” od ulicy Knosały w kierunku północnym i wschodnim do drogi wojewódzkiej 911,
- 8) budowa przedłużenia ulicy ks. Stanisława Staszica w kierunku północnym jako drogi klasy dojazdowej „D”,
- 9) budowa drogi łączącej ul. Szybową w Radzionkowie z ul. Podmiejską w Piekarach Śląskich jako drogi klasy Dojazdowej „D”,
- 10) budowa drogi łączącej ul. M. Dąbrowskiej w Radzionkowie (w kierunku północno-wschodnim) z planowaną drogą klasy lokalnej w Piekarach Śląskich, jako drogi klasy lokalnej „L”,
- 11) budowa drogi wzdłuż zachodniej granicy miasta Radzionków łączącej ul. Długą z ul. W. Kadłubka w Bytomiu, której parametry zostaną wskazane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

1.2. Kolejowa

- 1) utrzymuje się przebieg linii kolejowych:
 - a) nr 127, relacji Radzionków - Tarnowskie Góry TGB T3 (drugorzędna, jednotorowa, zelektryfikowana);
 - b) nr 128, relacji Radzionków - Nakło Śląskie T4 (drugorzędna, jednotorowa, zelektryfikowana);
 - c) nr 131, relacji Chorzów Batory - Tczew (magistrala, dwutorowa, zelektryfikowana, znaczenia państwowego);
 - d) nr 145, relacji Chorzów Stary - Radzionków (drugorzędna, jednotorowa, niezelektryfikowana).
- 2) utrzymuje się istniejące stacje kolejowe Radzionków i Radzionków Rojca.

1.3. Rowerowa

- 1) projektowany układ tras rowerowych stanowi rozwiązanie docelowe, którego zadaniem jest zapewnienie kompleksowej obsługi komunikacją rowerową miasta w powiązaniu z gminami ościennymi,
- 2) celem rozwoju sieci rowerowej jest stworzenie atrakcyjnej – alternatywnej oferty dla komunikacji publicznej pozwalającej na powiązanie obszarów źródłowych z celowymi, a także zapewnienie warunków do czynnej rekreacji codziennej
- 3) wskazuje się nowe trasy rowerowe o charakterze komunikacyjnym i rekreacyjnym, które zaznaczono na planszy „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”;
- 4) zachowuje się istniejące trasy rowerowe z możliwością ich rozbudowy,
- 5) zgodnie z Koncepcją Śląskiej Sieci Tras Rowerowych (Stan na grudzień 2011 r.) przez gminę Radzionków mają przebiegać następujące planowane trasy:
 - a) nr 6- trasa czerwona - trasa główna prowadząca szlakiem husarii polskiej,
 - b) nr 412 - trasa czarna - trasa drugorzędna,
 - c) nr 418 - trasa czerwona - trasa drugorzędna,
 - d) nr 419 - trasa zielona - trasa drugorzędna,
 - e) nr 420 - trasa żółta - trasa drugorzędna.

1.4. System parkingowy

- 1) Dla obsługi parkingowej Radzionkowa przyjmuje się budowę i rozbudowę miejsc parkingowych i garażowych:
 - a) w przypadku obiektów wolnostojących w granicach ich działek,
 - b) w podziemiach obiektów publicznych,
 - c) w zespołach wielopiętrowych.
- 2) Zasady polityki parkingowej wynikają z założonego dopuszczalnego wysokiego udziału komunikacji indywidualnej w podróżach. Oznacza to dobre udostępnienie samochodem obszaru całej gminy Radzionków, włącznie z zapewnieniem właściwej liczby i organizacji miejsc do parkowania.
- 3) Zaleca się następujące wskaźniki postojowe:
 - a) dla zabudowy wielorodzinnej minimum 1,5 miejsca postojowe / lokal,
 - b) dla zabudowy jednorodzinnej minimum 2 miejsca postojowe / 1 mieszkanie, dom lub segment,
 - c) dla obiektów administracji i biur minimum 25 miejsc postojowych / 1000 m² powierzchni użytkowej,
 - d) dla banków minimum 40 miejsc postojowych / 1000 m² powierzchni użytkowej,
 - e) dla handlu i usług minimum 30 miejsc postojowych / 1000m² powierzchni użytkowej,
 - f) dla hurtowni minimum 10 miejsc postojowych / 1000m² powierzchni użytkowej,
 - g) dla produkcji minimum 35 miejsc postojowych / 100 zatrudnionych,
 - h) dla szkół minimum 30 miejsc postojowych / 100 zatrudnionych,
 - i) dla obiektów sportu i rekreacji 10 – 35 miejsc postojowych użytkowników jednocześnie,
 - j) dla gastronomii minimum 35 miejsc / 100 miejsc konsumpcyjnych,
 - k) dla rejonowych przychodni zdrowia minimum 10 miejsc postojowych / 1000 m² powierzchni użytkowej,
 - l) dla prywatnych przychodni i gabinetów lekarskich minimum 2 miejsca postojowe / 1 gabinet,
 - m) dla hoteli minimum 35 miejsc postojowych / 100 łóżek,
 - n) dla stacji obsługi pojazdów minimum 4 miejsca postojowe / stanowisko naprawcze,
 - o) dla kościołów minimum 10 miejsc postojowych / 100 użytkowników jednocześnie,

- p) dla cmentarzy minimum 10 miejsc postojowych / 1 ha,
- q) 2 miejsca na 5 działek dla ogródków działkowych.

2. Infrastruktura techniczna

2.1. Zaopatrzenie w wodę

- 1) zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, jako podstawowy sposób zaopatrzenia do celów gospodarczych, bytowych i przeciwpożarowych na terenie miasta;
- 2) przebudowa i modernizacja sieci wodociągowej w złym stanie technicznym w celu poprawy jakości dostaw wody do istniejących odbiorców, zmniejszenia ilości awarii, zminimalizowania strat wody w sieci, wynikających z jej stanu technicznego;
- 3) sukcesywna rozbudowa sieci i urządzeń wodociągowych w celu zapewnienia obsługi wszystkich nowych obszarów zainwestowania, do celów gospodarczych, bytowych i przeciwpożarowych;
- 4) racjonalizacja zużycia wody poprzez: właściwą gospodarkę zasobami wodnymi, sukcesywny montaż wodomierzy, wprowadzanie nowych technologii, budowę systemu monitoringu sieci, poprawę jakości dostarczanej wody;
- 5) ograniczenia w sposobie zagospodarowania terenów położonych w sąsiedztwie wodociągu magistralnego zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

- 1) utrzymuje się odprowadzenie ścieków komunalnych do oczyszczalni „Centrum” w Bytomiu;
- 2) utrzymuje się system kanalizacji sanitarnej gminie Radzionków;
- 3) ustala się możliwość dalszej rozbudowy i modernizacji kanalizacji sanitarnej jako główny sposób odbioru ścieków technologicznych i sanitarnych na terenie miasta;
- 4) dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych powierzchniowo do cieków i przydrożnych rowów. Z powierzchni szczelnej terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, dróg zaliczanych do kategorii krajowej, wojewódzkiej i powiatowych, tj. dróg zaliczanych do klas: główna ruchu przyspieszonego „GP”, zbiorcza „Z”, lokalna „L” oraz dojazdowa „D”, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,10 ha odprowadzenie wód opadowych w systemie kanalizacji deszczowej, przed wprowadzeniem do odbiornika należy je podczyścić w odpowiednich urządzeniach;
- 5) ustala się możliwość rozbudowy kanalizacji deszczowej;
- 6) przed wprowadzeniem do odbiornika wód opadowych i roztopowych przewiduje się ich gromadzenie w zbiornikach retencyjnych z możliwością ich wykorzystania do celów nawadniania zieleni lub wykorzystania do celów przeciwpożarowych;
- 7) zakazuje się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków sanitarnych do gruntu.

2.3. Zaopatrzenie w gaz

- 1) utrzymuje się dotychczasowe zaopatrzenie w gaz z systemu krajowego;
- 2) utrzymuje się istniejące na terenie gminy stacje redukcyjno-pomiarowe;
- 3) ustala się zaopatrzenie w gaz odbiorców z istniejącej i rozbudowywanej sieci gazowej średniego ciśnienia.
- 4) dopuszczenie stosowania zbiorników indywidualnych;

2.4. Zaopatrzenie w ciepło

- 1) zaopatrzenie w ciepło z ciepłowni „Radzionków”, oznaczonej symbolem ITC poprzez rozbudowę sieci ciepłowniczej lub zastosowanie indywidualnych lub grupowych systemów grzewczych opartych o:
 - a) spalanie paliw, w urządzeniach o wysokiej sprawności energetycznej,
 - b) systemy grzewcze zasilane energią elektryczną,
 - c) systemy z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii,
- 2) eliminowanie paliw powodujących nadmierną emisję zanieczyszczeń, szczególnie pyłu zawieszonego, tlenków azotu i dwutlenku siarki;

- 3) podejmowanie działań w zakresie wykorzystania alternatywnych źródeł energii cieplnej, w tym między innymi: energii biomasy i pomp ciepła.

2.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

- 1) zapewnienie utrzymania nieprzerwanych dostaw energii elektrycznej do wszystkich odbiorców na terenie miasta;
- 2) przebudowa i modernizacja oraz budowa nowych sieci i urządzeń systemu elektroenergetycznego wysokiego, średniego i niskiego napięcia w celu zapewnienia niezawodności jego działania, zapewnienia obsługi zwiększającego się zapotrzebowania mocy oraz zminimalizowania ilości przerw w dostawach energii elektrycznej;
- 3) utrzymanie przebiegu napowietrznych linii wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- 4) utrzymanie lokalnej stacji elektroenergetycznej WN 110/20/6 kV Radzionków,
- 5) prowadzenie nowych linii zasilających średniego i niskiego napięcia wzdłuż granic nieruchomości oraz w obrębie linii rozgraniczających dróg, ulic, ciągów pieszych bądź ścieżek rowerowych;
- 6) dopuszcza się inne trasy linii w przypadkach uzasadnionych względami techniczno-ekonomicznymi.
- 7) podejmowanie działań w zakresie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym: energii promieniowania słonecznego.

2.6. Telekomunikacja

- 1) utrzymanie istniejącego systemu telekomunikacyjnego telefonii stacjonarnej;
- 2) zapewnia się obsługę telekomunikacyjną telefonii stacjonarnej stosownie do występującego zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne z istniejącego systemu oraz poprzez rozbudowę istniejących sieci i urządzeń teletechnicznych, szczególnie na terenach nowego zainwestowania;
- 3) zaleca się prowadzenie linii telekomunikacyjnych wzdłuż granic nieruchomości w obrębie linii rozgraniczających istniejących i projektowanych dróg i ulic;
- 4) dopuszcza się inne trasy linii w przypadkach uzasadnionych względami techniczno-ekonomicznymi;
- 5) utrzymuje się lokalizację istniejących masztów i stacji bazowych telefonii komórkowej;
- 6) dopuszcza się możliwość budowy urządzeń radiokomunikacyjnych dla sieci bezprzewodowych, lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowej, anten linii radiowych i innych niezbędnych obiektów sieci radiowych, w sposób ograniczający oddziaływanie na ludzi zgodnie, z uwzględnieniem ograniczeń i zasad określonych w przepisach odrębnych, a szczególnie w prawie ochrony środowiska i prawie budowlanym.

2.7. Gospodarka odpadami

- 1) przyjmuje się postępowanie z odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz z przepisami ustawy o odpadach;
- 2) dopuszcza się przechowywanie odpadów w sposób zabezpieczający je przed infiltracją wód opadowych oraz zabezpieczenie gruntu przed infiltracją do środowiska gruntowo-wodnego, w przypadku czasowego przechowywania odpadów;
- 3) utrzymuje się kontynuację wdrażania selektywnej zbiórki odpadów wśród mieszkańców oraz objęcie ich zorganizowaną zbiórką odpadów;
- 4) przyjmuje się selektywne gromadzenie odpadów powstających z działalności usługowej w odpowiednich pojemnikach.

2.8. Odnawialne źródła energii

Na terenie miasta nie przewiduje się lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100 kW. Dopuszcza się natomiast lokalizowanie mikroinstalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, głównie ogniwo fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych. Jest to źródło czystej energii, które nie generuje hałasu ani zanieczyszczeń, nie wymaga podłączenia do sieci wodociągowej ani kanalizacyjnej oraz nie wymaga osób odpowiedzialnych za obsługę.

VII. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Obszarami przeznaczonymi na lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym w rozumieniu art. 2 ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym są obszary, na których przewiduje się realizację następujących inwestycji, wskazanych w Strategii Rozwoju Gminy Radzionków:

- 1) budowa ścieżki rowerowej do Tarnowskich Gór,
- 2) budowa ścieżek rowerowych łączących części miasta i tereny rekreacyjne,
- 3) stworzenie nowego miejsca centralnego- rewitalizacja terenu po PGR przez wybudowanie rynku wraz z zapewnieniem pożądaných aktywności w jego otoczeniu,
- 4) rewitalizacja wybranych części miasta poprzez rewitalizację budynków wielorodzinnych wraz z otoczeniem i sąsiednią przestrzenią publiczną,
- 5) rekreacyjne zagospodarowanie terenów „Planty Rojca”,
- 6) kształtowanie krajobrazów miejskich poprzez rekreacyjne zagospodarowanie terenów na obrzeżach miasta,
- 7) tworzenie i ochrona przyrodniczych wyróżników miasta-ekspozycja miejsc przyrodniczo cennych, poprawę bioróżnorodności Księżej Góry,
- 8) podniesienie jakości obiektów i usług sportowych i rekreacyjnych – budowa obiektów sportowych – hala do siatkówki plażowej, modernizacja basenu na Księżej Górze, budowa basenu krytego, budowa stadionu ,
- 9) poprawa parametrów infrastruktury technicznej poprzez m.in. budowę przepompowni ścieków na oczyszczalni Szybowa wraz z kanalizacją w ul. Z. Nałkowskiej , budowę kanalizacji i przepompowni,
- 10) modernizację układu drogowego poprzez:
 - budowę zachodniej obwodnicy miasta etap II i III,
 - budowę drogi łączącej ul. Zejera z ul. M. Dąbrowskiej (przedłużenie ul. Księżogórskiej)
 - poprawę komunikacji z „Górką”
 - budowę nowych połączeń komunikacyjnych i przebudowę istniejących dróg wewnętrznych i dojazdowych.

VIII. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Na obszarze gminy Radzionków występują zadania celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego:

- 1) Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego:
 - a) Budowa Szybkiej Kolei Regionalnej,
 - b) Budowa sieci dróg/ tras rowerowych,
 - c) Budowa S11 - S11 Kępno – Katowice granica z woj. Opolskim – Lubliniec –Tarnowskie Góry – A1 (węzeł Piekary).

IX. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznych

Na obszarze miasta nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych. Również nie wyznacza się w studium obszarów wymagających obligatoryjnego scalenia i podziału nieruchomości.

W studium wyznacza się następujące obszary przestrzeni publicznej

- rewitalizacja terenu po PGR przez wybudowanie rynku wraz z zapewnieniem pożądaných aktywności w jego otoczeniu,
- tereny „Planty Rojca”,

- Księżej Góry.

Należy dążyć do:

- podniesienia ich atrakcyjności z punktu widzenia dostępności ruchu pieszego i rowerowego, rekreacji codziennej oraz możliwości organizowania wydarzeń społeczno - kulturalnych;
- kształtowania ich w sposób uczelniający spuściznę historyczną rozwoju miasta, poprzez kształtowanie atrakcyjnych, unikalnych wnętrz urbanistycznych, w których właściwie eksponowane i zharmonizowane będą zarówno zachowane wartości historycznej zabudowy, jak i dobra współczesnej kultury i architektury.

X. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Wskazuje się konieczność sporządzenia aktualizacji/ nowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całego miasta w związku z aktualizacją uwarunkowań oraz kierunków polityki przestrzennej miasta.

Na obszarze miasta nie występują obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Grunty rolne w granicach administracyjnych miast nie wymagają zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze. Brak jest użytków leśnych. Nie występują więc prawne wymogi przeprowadzenia procedury zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

XI. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Z uwagi na zanikającą funkcję rolniczą, o czym świadczy znaczna część terenów ugorowanych, nie ma uzasadnienia dla wyznaczenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej w mieście. Potencjalnie rolniczą przestrzeń produkcyjną miasta stanowią przyrodnicze tereny otwarte z zakazem lokalizowania zabudowy. Wskazuje się je między innymi w północnej i północno – zachodniej części miasta.

2. Leśna przestrzeń produkcyjna

Na terenie gminy Radzionków brak lasów w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

XII. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

1. Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych

Na terenie miasta nie stwierdzono występowania obszarów narażonych na wystąpienie ruchów mas ziemi.

2. Zagrożenie powodziowe

Z wyjątkiem terenów położonych w dolinie rzeki Szarlejki, na obszarze miasta nie stwierdzono występowania zagrożeń powodziowych. Jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią należy uznać tereny w międzywalu rzeki Szarlejki. Ze względu na możliwość wystąpienia zagrożenia teren został wskazany na rysunku Studium.

XIII. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

- 1) Na rysunku studium określa się obszary OF1 i OF2, dla których w złożach kopaliny (złóże węgla kamiennego "Powstańców Śląskich" oraz złóże węgla kamiennego "Bytom I") wskazuje się tereny do objęcia filarem ochronnym.
- 2) W wyznaczonych filarach ochronnych, ze względu na ochronę dóbr oraz bezpieczeństwo publiczne, wydobycie kopaliny nie może być prowadzone.

1	2	3
OF1	obszar pod zakładem magazynowania paliw (zarejestrowany zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) w granicach działki, na której jest zlokalizowany).	Infrastruktura o znaczeniu strategicznym, ponadlokalnym - krajowym
OF2	Obszar zwartej istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej i pozostałej w południowej części Gminy Radzionków.	Liczne nagromadzenie obiektów cennych kulturowo tworzące zwarty i historyczny układ funkcjonalno-przestrzenny gminy

- 3) Na terenie Gminy Radzionków, w obszarach złóż węgla kamiennego i wyznaczonych filarach ochronnych zakazuje się:
- prowadzenia robót geologicznych i górniczych związanych z rozpoznawaniem, poszukiwaniem złóż i ich podziemną eksploatacją,
 - podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji i składowania odpadów lub podziemnego składowania dwutlenku węgla,
 - robót podziemnych prowadzonych w celach badawczych doświadczalnych i szkoleniowych na potrzeby geologii i górnictwa,
 - drażenia tuneli z zastosowaniem techniki górniczej.

XIV. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady

Na terenie miasta Radzionkowa nie występują obszary pomników zagłady.

XV. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji, obszary zdegradowane

- 1) W obszarze objętym studium wskazuje się dwa obszary miejskie jako obszary zdegradowane i wymagające rewitalizacji **OR1** i **OR2**:

Oznaczenie	Lokalizacja	
OR1	wokół tzw. „Osiedla Hugona” przy ul. Kużaja	Obszar wyznaczony według granic działek, Skotnica, Ks. Pawłaka, Kużaja, Nieznanego Żołnierza Sikorskiego, Poprzeczna, Artura, Wandy, Lawendowa
OR2	w obrębie byłego PGR-u przy ul. Ks. Knosały	Słowackiego, Kruczkowskiego, Św. Wojciecha, Klasztorna, Sobieskiego, pl. Jana Pawła II, Krzywa, Norwida, J. Brzechwy, Rowowa, Grzybowa, Śródmiejska, Knosały

- 2) Wskazuje się obszar wymagający rekultywacji (działania w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, polegające na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych - wyrobisko po eksploatacji złóż kopalin metodą odkrywkową – w północnej części Gminy Radzionków, przy granicy miasta z gminą Świerklaniec w kierunku rekreacyjnym z utrzymaniem istniejących siedlisk przyrodniczych.
- 3) Na obszarze miasta nie wyznaczono obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji i remediacji.

XVI. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

1. Tereny zamknięte infrastruktury kolejowej

Terenami zamkniętymi na obszarze miasta są szlaki komunikacji kolejowej, wg wykazu działek wyszczególnionych w załączniku (tom12) do decyzji Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych.

2. Teren zamknięty, będący w trwałym zarządzie Ministra Obrony Narodowej

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w odniesieniu do terenów zamkniętych, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ustala się tylko granice tych terenów oraz granice ich stref ochronnych. W strefach ochronnych ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu i korzystaniu z terenów, w tym zakaz zabudowy.

Dla terenu zamkniętego w granicach działki 148/1 (oznaczonego symbolem IS) - kompleksu wojskowego K-5559 obowiązują następujące strefy ochronne:

- strefa wyłączona z zainwestowania obejmująca tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksu,
- strefy A i B ograniczeń wysokości zabudowy o których mowa w pkt. XX.

XVII. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

Na terenie miasta Radzionków do obszarów problemowych zalicza się wskazane:

- tereny płytkiej eksploatacji w Radzionkowie związane z górnictwem rud cynku i ołowiu oraz żelaziaka brunatnego (wskazane na rysunku „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”).
- obszary zlikwidowanych szybów i szybków pogórnicznych (zwłaszcza porudnych), na których istnieje zagrożenie możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, na przykład w postaci zapadlisk – wskazane na rysunku „Kierunków zagospodarowania przestrzennego”.

W obszarach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie zlikwidowanych szybów, szybków (świetlików), przekopów w ich sąsiedztwie, ze względu na możliwość występowania skomplikowanych warunków gruntowych, przy przebudowie istniejących i lokalizacji nowych obiektów budowlanych uwzględnia się:

- a) informacje o aktualnych warunkach geologiczno-górnicznych,
- b) przepisy w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych.

XVIII. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW

W obszarze gminy Radzionków nie wyznacza się obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW.

XIX. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Obiekty handlu detalicznego o powierzchni powyżej 2000 m² mogą być realizowane wyłącznie w "obszarach rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²" oznaczonych na rysunku studium symbolami UC:

Oznaczenie	Lokalizacja
UC	Ul. Unii Europejskiej
UC	Ul. Zofii Nałkowskiej

Ustalenia dla terenów UC zawarto w ustaleniach szczegółowych dla wydzielonych na rysunku terenów.

XX. Obszary o szczególnych warunkach zagospodarowania

- W granicach stref od cmentarza ograniczających możliwość zagospodarowania o szerokości 50 m określonych na rysunku studium ustala się zakaz lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności.
- W granicach stref od cmentarza ograniczających możliwość zagospodarowania o szerokości 150 m określonych na rysunku studium ustala się zakaz realizacji studzien i innych ujęć do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, poboru wody do picia i potrzeb gospodarczych z istniejących ujęć indywidualnych.
- W granicach oznaczonych na rysunku studium stref kontrolowanych gazociągów wysokoprężnych oraz stref technicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia należy uwzględnić ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wynikające z przepisów odrębnych dotyczących zagospodarowania terenów wokół tych sieci.
- Północna część obszaru Gminy położona jest w strefie ograniczonej wysokości zabudowy lotniczych urządzeń naziemnych radionawigacyjnych 358 m – strefa ta obowiązuje wyłącznie turbiny wiatrowe.
- Południowa część Gminy położona jest w strefie ograniczonej wysokości zabudowy lotniczych urządzeń naziemnych automatycznego systemu pomiarowego parametrów meteorologicznych 410 m – strefa ta obowiązuje wyłącznie turbiny wiatrowe.
- Północna i centralna część obszaru Gminy położona jest w granicach stref „A” i „B” ograniczeń wysokości zabudowy, stanowiącymi strefy ochronne wokół kompleksu wojskowego K-5559.

XXI. Wykaz tabel

Tabela 1. Bilans otrzymanych pozwoleń na budowę.....	13
Tabela 2. Bilans terenu	20
Tabela 3. Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd) na terenie Gminy Radzionków	25
Tabela 4. Zmiany liczby ludności gminy Radzionków w latach 1750-1973	37
Tabela 5. Budynki mieszkalne, usługowe i publiczne wskazane do objęcia ochroną	38
Tabela 6. Budowle wskazane do objęcia ochroną	40
Tabela 7. Zabytkowe założenia cmentarne	41
Tabela 8. Obiekty małej architektury	41
Tabela 9. Ewidencja miejsc pamięci gminy Radzionków	41
Tabela 10. Liczba mieszkańców oraz gęstość zaludnienia w gminie Radzionków	44
Tabela 11. Dane na temat ruchu naturalnego w gminie Radzionków	45
Tabela 12. Zawierane małżeństwa.....	45
Tabela 13. Struktura ludności Radzionkowa według ekonomicznych grup wieku	47
Tabela 14. Zameldowania i wymeldowania w mieście Radzionków.....	48
Tabela 15. Wyposażenie mieszkań w instalacje	48
Tabela 16. Pracujący i bezrobotni zarejestrowani mieszkańcy gminy Radzionków	49
Tabela 17. Szczegółowy wykaz szkół wg Systemu Informacji Oświatowej Ministerstwa Edukacji Narodowej	51
Tabela 18. Pracujący i bezrobotni zarejestrowani mieszkańcy gminy Radzionków	68
Tabela 19. Prognoza liczby ludności dla miasta Radzionków na lata 2016-2020	72
Tabela 20. Wykaz dróg powiatowych na terenie Gminy Radzionków	95

XXII. Wykaz rysunków

Rysunek 1. Pozwolenia na budowę, przebudowę i rozbudowę na tle obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego.....	14
Rysunek 2. Pozwolenia na budowę, przebudowę i rozbudowę na tle obowiązującego studium.....	15
Rysunek 3. Lokalizacja złożonych wniosków	17
Rysunek 4. Gęstość zaludnienia w powiecie tarnogórskim w 2014 r.	43
Rysunek 5. Wykres zmiany liczby kobiet i mężczyzn w gminie Radzionków	44
Rysunek 6. Wykres struktury wieku i płci mieszkańców Radzionkowa w 2014 roku.....	46
Rysunek 7. Prognoza liczby ludności dla powiatu tarnogórskiego na lata 2015-2050 (na podstawie danych GUS)	71
Rysunek 8. Zmiany liczby ludności wraz z prognozą na lata 2016-2020 (na podstawie danych GUS, opracowanie własne).....	75
Rysunek 9. Lokalizacja obszarów o przeznaczeniu terenów mieszkalnych, na których możliwa jest budowa nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych.....	78
Rysunek 10. Lokalizacja obszarów o przeznaczeniu terenów usługowych, na których możliwa jest budowa nowych obiektów usługowych	81
Rysunek 11. Lokalizacja obszarów o przeznaczeniu terenów zabudowy przemysłowej, terenów górniczych, terenów zabudowy produkcyjno-usługowej, na których możliwa jest budowa nowych obiektów przemysłowych, górniczych, produkcyjno-usługowych.....	84
Rysunek 12. Delimitacja obszarów dogęszczania istniejącej zabudowy i kreowanych nowych obszarów zabudowy	88
Rysunek 13. Mapa termiczna wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych w latach 2009-2015	90
Rysunek 14. Przyrost tkanki mieszkaniowej w latach 2002-2015	91

SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

XXIII. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTĘZĘ USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Radzionków przyjęte zostało uchwałą Nr XXI/189/2001 Rady Miasta Radzionków z dnia 27 lutego 2001 r. i zmienione w kolejnych latach 2003, 2007, 2009 i 2013r. Celem sporządzenia Studium jest zaktualizowanie kierunków polityki przestrzennej na obszarze gminy Radzionków na tle nowych uwarunkowań określonych w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wynikających w szczególności ze stanu środowiska przyrodniczego oraz dotychczasowego przeznaczenia i zagospodarowania terenu, z uwzględnieniem przedsięwzięć i rozwiązań opartych na potencjale własnym Gminy, a także ustaleń strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów

Kierunki zmian ustalono na podstawie:

- 1) Przeprowadzonej analizy uwarunkowań rozwoju w oparciu o następujące najważniejsze dokumenty strategiczne:
 - a) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 przyjęta Uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.
 - b) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ zatwierdzony uchwałą nr V/26/2/2016 Sejmiku województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz.U. Woj. Śl. Z 13 września 2016r. poz.4619).
 - c) Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013 r.;
 - d) Strategia rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022 (załącznik do Uchwały Nr 323/1635/2010 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 14 września 2010 r.)
 - e) Strategia rozwoju Miasta Radzionków na lata 2014-2025 przyjęta Uchwałą Rady Miasta Radzionków Nr XLII/395/2014 z dnia 27 lutego 2014 r.
- 2) Analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego zgodnie z zakresem określonym w ustawie o pizp;
- 3) Sformułowanej listy problemów przestrzennych.

Dla realizacji kierunków i celów polityki przestrzennej, wyznaczono ukształtowane i projektowane tereny o dominującym zagospodarowaniu oraz przeznaczeniu, obejmujące:

- **SR** – teren zabudowy śródmiejskiej,
- **MU1** – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej o wysokiej intensywności,
- **MU2** – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności,
- **U1** – tereny zabudowy usług publicznych,
- **U2** – tereny zabudowy usług komercyjnych,
- **UC** – tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- **US** – tereny sportu i rekreacji,
- **P** – teren zabudowy przemysłowej,
- **PG** – tereny zakładu górniczego,
- **PU** – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej,
- **Zn** – tereny zieleni nieurządzonej,
- **ZN** – teren zieleni objętej ochroną - ogród botaniczny,
- **ZP** – tereny zieleni urządzonej i parków,
- **ZR** – tereny rekreacji i wypoczynku,
- **ZD** – tereny ogrodów działkowych,
- **ZC** – tereny cmentarzy,
- **R** – tereny rolne,

- **WS** – tereny wód powierzchniowych,
- **IT** – tereny infrastruktury technicznej,
- **KK** – tereny kolei,
- **KD** – tereny dróg publicznych,
- **IS** – tereny zamknięte kompleksu wojskowego.

W dalszej części ustaleń studium określone zostały:

- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody oraz krajobrazu kulturowego;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary szczególnego zagrożenia powodziowego;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.
- obszarów funkcjonalnych o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie;
- lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².
- obszarów wymagających przekształceń i rekultywacji.

W studium nie wyznacza się natomiast:

- obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości;
- obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych;
- obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- obszarów osuwania się mas ziemnych;
- obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujących na nich ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.);
- obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji i remediacji.
- obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW;

Integralną częścią tekstu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Radzionków”, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały o uchwaleniu studium, są załączniki graficzne do części „A” oraz załącznik graficzny do części „B”.

XXIV. SŁOWNIK POJĘĆ

1. Budynek użyteczności publicznej – należy przez to rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym.
2. Dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów – sposoby zagospodarowania lub użytkowania terenów w obrębie obszaru, które wzbogacają lub uzupełniają przeznaczenie podstawowe i mogą z nim harmonijnie współistnieć na zasadach określonych w ustaleniach studium, które mogą być uściślone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.
3. Działka budowlana – należy przez to rozumieć nieruchomości gruntową lub działkę gruntu, której wielkość, cechy geometryczne, dostęp do drogi publicznej oraz wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej spełniają wymogi realizacji obiektów budowlanych wynikające z odrębnych przepisów i aktów prawa miejscowego/ art.2 pkt 12, ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym/
4. Infrastruktura techniczna – należy przez to rozumieć sieci (podziemne, naziemne lub nadziemne), obiekty i urządzenia służące w szczególności do obsługi obszaru w zakresie komunikacji, zaopatrzenia w wodę, ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, odprowadzania i oczyszczania ścieków, gospodarki odpadami (z wyłączeniem składowania odpadów), telekomunikacji (w tym radiokomunikacji i radiolokacji), a także inne przewody i urządzenia służące zaspokajaniu potrzeb bytowych użytkowników nieruchomości.
5. Nieuciążliwa produkcja – działalność produkcyjna, która nie stwarza zagrożenia dla życia ludzi, w szczególności zagrożenia wystąpienia poważnych awarii, która nie jest szkodliwa dla zdrowia ludzi oraz nie powoduje zanieczyszczenia środowiska.
6. Obsługa transportu – działalność związana z przewozem osób i towarów pojazdami (transport) w tym dworce, terminale, miejsca obsługi podróżnych, bazy transportowe, zaopatrzeniowe i remontowe itp., usługi transportowe w tym związane z wynajmem sprzętu transportowego, diagnostyką i naprawą pojazdów w tym ciężarowych, autobusów i innych urządzeń transportowych.
7. Obszar przestrzeni publicznej – należy przez to rozumieć obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. /art.2 pkt 6, ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym/
8. Podstawowe kierunki przeznaczenia terenów – sposoby zagospodarowania lub użytkowania terenów w obrębie obszaru (funkcje), które powinny dominować w obszarze i którym powinny być podporządkowane inne sposoby użytkowania, określone jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia.
9. Poważna awaria – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje
10. Powierzchnia całkowita – powierzchnia całkowita budynku to suma powierzchni całkowitej wszystkich kondygnacji naziemnych, liczonej po ich zewnętrznym obrysie.
11. Produkcja (działalność wytwórcza) – przez działalność wytwórczą rozumie się fizyczne lub chemiczne przetwarzanie surowców, materiałów lub półproduktów, w nowy wyrób /rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)/⁴

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. 2009 nr 59 poz. 489)

12. Przepisy odrębne – przepisy ustaw (innych niż ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) wraz z ich aktami wykonawczymi, zawierające wymogi dotyczące zagospodarowania i planowania przestrzennego.
13. Teren biologicznie czynny – należy przez to rozumieć teren z nawierzchnią ziemną urządzonej w sposób zapewniający naturalną roślinność, a także 50% powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią, nie mniej jednak niż 10 m² oraz wodę powierzchniową na tym terenie /§3 pkt 22, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie/
14. Tereny zieleni – tereny pokryte roślinnością, wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe oraz cmentarze, a także zieleń towarzysząca ulicom, placom, budynkom, składowiskom, lotniskom, obiektom kolejowym i przemysłowym oraz ogrody działkowe / definicja sporządzona na podstawie art. 5 pkt 21, ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz art. 3 i 5 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych/ ⁵
15. Tereny zieleni urządzonej – tereny zieleni pokryte roślinnością skomponowaną pod względem funkcjonalnym i plastycznym, a w szczególności parki, zieleńce, promenady.
16. Usługi administracyjno-biurowe – działalność administracji publicznej i gospodarczej, usługi finansowe i ubezpieczeniowe, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna i inna podobna działalność prowadzona w biurach.
17. Usługi handlu detalicznego – odsprzedaż (sprzedaż bez przetwarzania) żywności, nowych i używanych artykułów użytku osobistego, sprzętu elektronicznego i artykułów użytku domowego prowadzona przez sklepy, domy towarowe, domy sprzedaży wysyłkowej, na straganach, przez spółdzielnie konsumenckie, domy aukcyjne itp. (nie obejmuje sprzedaży maszyn i pojazdów mechanicznych, w tym samochodów osobowych oraz paliw) /definicja sporządzona na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – sekcja G/ ⁴
18. Usługi konsumpcyjne – wszelkie czynności związane bezpośrednio lub pośrednio z zaspokojeniem potrzeb ludności /Zasady metodyczne pkt 7.6, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU)/. W studium przez usługi konsumpcyjne rozumie się czynności zgodnie z powyższą definicją, z wyłączeniem usług handlu detalicznego i handlu hurtowego.
19. Usługi nieuciążliwe – usługi za wyjątkiem handlu, gastronomii, usług produkcyjnych, transportowych, logistycznych, komunalnych, związanych ze sprzedażą, obsługą i naprawami pojazdów i maszyn, z wykorzystaniem substancji niebezpiecznych, a także ze skupem, przetwarzaniem lub gromadzeniem odpadów, surowców i paliw.
20. Usługi produkcyjne – czynności będące współdziałaniem w procesie produkcji, ale nietworzące bezpośrednio nowych dóbr, wykonywane przez jedną jednostkę gospodarczą na zlecenie innej jednostki gospodarczej /Zasady metodyczne pkt 7.6, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU)/
21. Usługi społeczne – usługi związane z zaspokojeniem zbiorowych i ogólnospołecznych potrzeb ludności, jak usługi oświaty i edukacji, nauki, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej, ubezpieczeń społecznych, opieki zdrowotnej, publicznej administracji, a także świadczone przez instytucje publiczne usługi z zakresu utrzymania porządku publicznego i bezpieczeństwa oraz wymiaru sprawiedliwości.
22. Zabudowa jednorodzinna – należy przez to rozumieć jeden budynek mieszkalny jednorodzinny lub zespół takich budynków, wraz z budynkami garażowymi i gospodarczymi /§3 pkt 2, rozporządzenie Rady Ministrów

⁵ Ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. 2014 r. poz. 40 z późn. zm.)

z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie/

23. Zabudowa mieszkaniowo-usługowa – budynek lub zespół budynków jednorodzinnych lub wielorodzinnych, w których lokale o funkcji handlowej lub usługowej zajmują do 50% powierzchni użytkowej.
24. Zabudowa wielofunkcyjna – budynek lub zespół budynków łączących w sobie co najmniej 2 funkcje (spośród takich jak usługi, usługi handlu detalicznego, mieszkania, nieuciążliwa produkcja), w których funkcje niemieszkalne zajmują co najmniej 50% powierzchni użytkowej.
25. Zabudowa zamieszkania zbiorowego – budynek lub zespół budynków zamieszkania zbiorowego przeznaczonych do okresowego pobytu ludzi w szczególności hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe, schronisko, internat, dom studencki, budynek koszarowy, budynek zakwaterowania na terenie zakładu karnego, aresztu śledczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, a także budynek do stałego pobytu ludzi, w szczególności dom dziecka, dom rencistów i dom zakonny / definicja sporządzona na podstawie §3 pkt 5, rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie/.